

မဟာဝဂ္ဂ

၁။ ပုဂ္ဂလကံထာ ၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္စနိက ၁။ အနုလောမပဉ္စက

၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ မှန်သော အနက် မဖောက်
မပြန် မြတ်သော အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်
သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော (သိအပ် သိနိုင်ပါသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့
သကဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ...
ယော၊ အကြင် ရုပ်၊ ဝေဒနာ စသော ၅၇-ပါးသော သဘောတရားသည်။
သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်
သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ တတော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ထို ရုပ်၊ ဝေဒနာ
စသည်ကဲ့သို့ မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်၏ အဖြစ်
ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်
ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော
(သိအပ် သိနိုင်ပါသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။
ဝေ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်
ရှား၏။)

(ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။ အာဇာနာဟံ၊
ရှေးဦးစွာ သိပါလော။ ဝါ၊ လက်ခံပါလော။

ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင်
ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရခြင်းကြောင့်။
ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော ယော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ-
ကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ ဆိုသင့်
ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက
ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော ယော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊
အကြင် ရှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ဆိုဘိ၏။

(တော၊ သင် ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ရွှေ့နောက်မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်သည်။) မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသော အဖြေသည်။ ဟောတိ။)

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော စေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အကယ်၍ မဆို ထိုက်အံ့။ (ဝေ သတိ။) ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ- ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည် သာ။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် ရွှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ၏။ (တော၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

(ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) အနုလောမပဉ္စကံ၊ အနုလောမပဉ္စကတည်း။

ပဋိကမ္မစတုက္က

၂။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာ ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ပရဝါဒီ မေး၏။) အာမန္တာ၊ အိမ်း၊ မရအပ် မရနိုင်။ (ဣတိ၊ ဤသို့

အမှာ။ ။ “သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ” ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို နောက်၌ များစွာတွေ့ ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် “မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်” ဟု နိဿယ အနက် မပေးတော့ပဲ စကားကျဉ်းအောင် “သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ” ဟု ပါဠိ အတိုင်းသာ နိဿယ အနက် ပေးပါတော့မည်။ ထိုသို့ ပါဠိအတိုင်း နိဿယ တွေ့သမျှ ဝယ် “မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်” ဟု မြန်မာလို နားလည် ပါစေ။

ဌပနာ ပါပနာ စသည်။ ။ “ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန” သည် ပရဝါဒီ၏ စကားကိုအတည်ထားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် “ဌပနာ စကား” မည်၏။ “တေန ဝတ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ” သည် ဆိုထိုက်သည်ကို မဆိုသည့် အတွက် အပြစ်ရောက်ပုံကို ပြသောကြောင့် “ပါပနာ စကား” မည်၏။ “ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာ” သည် အပြစ်ကို တင်ကြောင်း စကားဖြစ်သောကြောင့် “ရောပနာ” မည်၏။ အနုလောမပဉ္စကံဖြစ်သောကြောင့် “အနုလောမ ပါပနာ၊ အနုလောမ ရောပနာ” ဟု ခေါ်ရသည်။ [ပဋိလောမပါပနာ၊ ရောပနာတို့၌လည်း ဤ နည်းအတိုင်း ခွဲပါ။]

သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ယော၊ အကြင် အနက်သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက် သဘော ဖြစ်၏။ တတော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ပရဝါဒီ စစ်ဆေးမေးမြန်း၏)။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (မရအပ် မရနိုင်ဟူ၍)။ န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

(ရော ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။) ပဋိကမ္ပံ၊ မိမိအပေါ်၌ တင်အပ်သောအပြစ် ကိုပြန်၍ ပြုကြောင်း သုတ်သင်မှုကို။ အာဇောနာဟိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟဉ္စိ နုပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ရှုမှတ်သည်ရှိသော် အကယ်၍ မရအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ရော ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် မရခြင်းကြောင့်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ ဆို သင့်ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက် ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် ရှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ဆို၏။ (တေ၊ အသင် သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ရှေ့နောက်မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ် သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော စေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အကယ်၍ မဆိုသင့်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ရော ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် ရှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ၏။ (တေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

(ဣဒံ၊ ကား။) ပဋိကမ္ပစတုက္ကံ၊ ပဋိကမ္ပစတုက္ကတည်း။

နိဂ္ဂဟစတုက္က

၃။ တံ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ မညတိ၊ အကယ်၍ မှတ်ထင်အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို နုပလဗ္ဗတိ ဟူသော အဖို့၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတာယ ပဋိညာယ၊ “အာမန္တာ” ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ပဋိဇာနန္တံ (ပဋိဇာနန္တော)၊ “ဝန်ခံသော။ တဝ (တံ)၊ အသင် သကဝါဒီကို။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော” နည်းဖြင့် (ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ စသည်ဖြင့်)။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ နှိပ်ထိုက်၏။ အထ၊ ထိုသို့ နှိပ်ထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ အသင် သကဝါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ ငါတို့ နှိပ်ကုန်အံ့။ သုနိဂ္ဂဟိတော စ၊ ကောင်းစွာ နှိပ်အပ် သည်လည်း။ ဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ [ဤကား နှိပ်ဖို့ရန် အခြေခံ စကားတည်း။] (ကိ၊ အဘယ်သို့ နှိပ်အပ်ကုန် အံ့နည်း။ ဤသို့ ပုစ္ဆာထည့်ပါ။)

☞ [“ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်သည် ရှေ့၌ ပြုအပ်ပြီး သောပုဒ်တို့၏အနက်နှင့်တူ၏။] ပေ။ အဆုံး၌ “ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် စကား ကို။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တေ၊ အသင်၏။ ဣဒံ၊ ဤ စကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟော တံ)၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ နှိပ်ကုန်၏။ [ဤသို့ ရှေ့ နိဂ္ဂဏှာမကို ပြန်၍ စပ်ပါ။]

(ဣဒံ၊ ကား။) နိဂ္ဂဟစတုက္ကံ၊ နိဂ္ဂဟစတုက္ကတည်း။ ဝါ၊ နိဂ္ဂဟဖြင့် မှတ်အပ် သော အနုလောမ ပါပနာ စသော ၄-ရပ်တို့၏ အပေါင်းတည်း။

ဥပနယနစတုက္က

၄။ ဒေသေ၊ ဤအသင်၏ ဝါဒကို။ (မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။) ဒုနိဂ္ဂဟိတော၊ မှားယွင်းစွာ နှိပ်အပ်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) (တနည်း) ဒေသေ၊ ဤ အသင့် အပေါ် နှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုနိဂ္ဂဟိတော၊ မှားယွင်း စွာ နှိပ်ခြင်းသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထို အနုလောမ ပဉ္စကဝယ် အကျွန်ုပ် အပေါ် နှိပ်ခြင်း၌။ ဧဝံ၊ မေ့။ ဤအတိုင်းပင် (မကောင်းသဖြင့် နှိပ်ခြင်းဟူ၍ပင်။) ဒက္ခ၊ ရှုပါ

လော့၊ တတ္ထ၊ ထိ အနုလောမပဉ္စကဉ္စ၊ ဟေတုယပဉ္စညာယ၊ အာမန္တာ ဟူသော
 ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တာ၊ ဝန်ခံကုန်သော။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်
 တို့ကို။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ နော စ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်
 ထိုက်ကုန်သည်သာ။ အထ၊ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ပါလျက်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။
 ဟံဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာ၊ နော စေ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာတိ၊ ဟံဉ္စိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာဟူ၍။ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ နှိပ်
 ၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ၊ မှားယွင်းစွာ နှိပ်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 [အနုလောမပဉ္စတုန်းက “ဟံဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ” စသော စကားသည်
 နိဂ္ဂဏှာသိ၌ အာကာရ ဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဏှာသိ၏အတွင်း၌ သွင်း၍
 အနက်ပေးပါသည်။ အတွင်းမသွင်းပဲ “ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ ဟောမ” ၏ နောက်မှ
 “ကို ၊ အဘယ်သို့ နှိပ်သနည်း။ ဤသို့ ပုစ္ဆာထည့်၍ “ဟံဉ္စိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။
 နိဂ္ဂဏှာသိ၊ ၏။” ဟုလည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။]

(ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) ဥပနယနစတုက္ကံ၊ တည်း။

နိဂ္ဂမနစတုက္က

၅။ (ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ တယာ၊
 အသင် သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်ပြီ။) ဧဝံ၊ ဤ အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ န ဟိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ မနှိပ်ထိုက်ပါ။ ထေန၊ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဟံဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာ၊ နောစေ ပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ (မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။) ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ၊
 အကြင် နှိပ်၏။ တေ၊ အသင် သကဝါဒီ။ ဣဒံ၊ ဤ နှိပ်ခြင်းသည်။ မိစ္ဆာ၊
 မှားယွင်း၏။ တေန၊ ထိုသို့ မှားယွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ နိဂ္ဂဟေ၊
 အကြင် နှိပ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ယေ နိဂ္ဂဟေ၊ ထို နှိပ်ခြင်းကို။
 ဒုတ္တဇ္ဇေ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ (မယာ။) ပဋိကမ္မေ၊ တဖန် ပြုအပ်သော
 သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ သုကတေ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ ပဋိပါဒနာ၊ ပဋိ-
 ကမ္မစတုက္က စသည်ဖြင့် စကားအစဉ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ သုကတာ၊ ကောင်းစွာ
 ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီတည်း။

(ဣဒံ၊ ကား။) နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ၊ တည်း။

ပဌမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နိဂ္ဂဟတည်း။

အနုလောမပဉ္စနိက ပြီး၏။

၁- သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ၂- ပစ္စနိကာနုလောမ။

ပစ္စနိကပဉ္စက

ဤ ပစ္စနိကပဉ္စက၌ ပါဠိတော် နိဿယ အနက်ပေးပုံသည် အနု-
လောမပဉ္စကနှင့် တူ၏။ အနုလောမ ပဉ္စက၌ ဥပလဗ္ဗတိ နေရာဝယ်
နုပလဗ္ဗတိ ဟု ပုစ္ဆာ ထုတ်ခြင်းသာ ထူး၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ဘက်
ပြောင်းပြန် ဖြစ်သောကြောင့် (၁) နိဂ္ဂဟ (၂) အနုလောမ-
ပါပနာ (၃) အနုလောမရောပနာ (၄) ပဋိလောမ ပါပနာ၊
(၅) ပဋိလောမရောပနာ ဤစကား ၅-ရပ်ကို “ပစ္စနိကပဉ္စက”
ဟု နာမည် တပ်ရသည်။

(ဣဒံ၊ ကား။) ပစ္စနိကပဉ္စကံ၊ တည်း။

ပဋိကမ္မစတုကာ

ဤ စတုကာ၌လည်း နိဿယ အနက် ပေးပုံမှာ ပစ္စနိက ပဉ္စက နှင့်
မထူးပါ။ “ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ” နေရာဝယ် “ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ”
စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲရုံသာတည်း။

ဤ နိဂ္ဂဟ၊ ဥပနယန၊ နိဂ္ဂမနစတုကာတို့၌လည်း နည်းတူ။
ဒုတိယော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နိပိခြင်းတည်း။

ပစ္စနိကာနုလောမ ပြီး၏။

၁- သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၂- သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ

၁- အနုလောမပစ္စနိက

၁၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။
ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ
ဝန်ခံ၏။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌။ -ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု
ခေါ်အပ်သော အတ္တကို။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်အပ်သော သတ္တကို။ ဝါ၊
ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်အပ်သော အသက်ကောင်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဗတိ၊
ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ ဝေ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗေ၊
မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

☸ [သဗ္ဗတ္ထ ပုဂံသာ ပိုသည်၊ ကြွင်းအားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌနှင့် တူ၏။ ပါဠိတော် စာအုပ်တို့ဝယ် ပဋိကမ္မစတုက္က၊ နိဂ္ဂဟစတုက္က၊ ဥပနယနစတုက္က၊ နိဂ္ဂမနစတုက္က၊ တို့ကို “ပေယျာလ” ဟု ဆို၍ မြှုပ်ထားသည်။]

တတိယော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

အနုလောမပစ္စနိက ပြီး၏။

၂။ ကြာသသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္စနိက

၁၂။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ (အတိတ်ဘဝ ဟူသော ကာလ၊ အနာဂတ်ဘဝဟူသော ကာလ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဟူသော ကာလ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ ကာလ၌။) [ကြွင်း အားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌနှင့် တူပြီ။ ပဋိကမ္မစတုက္က၊ နိဂ္ဂဟစတုက္က၊ ဥပနယနစတုက္က၊ နိဂ္ဂမနစတုက္က တို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

စတုတ္ထော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

အနုလောမပစ္စနိက ပြီး၏။

၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္စနိက

☸ ၁၃။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန ဇာတ်တို့၌။ [ကြွင်း အားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။ ပဋိကမ္မစတုက္က၊ နိဂ္ဂဟစတုက္က၊ ဥပနယနစတုက္က၊ နိဂ္ဂမနစတုက္က တို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

ပဉ္စမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

၁။ အနုလောမပစ္စနိက ပြီး၏။

၂။ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ စသည်

အမှာ။ ။ သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ၊ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ၊ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ တို့ဝယ် ပစ္စနိကာနုလောမေ ဖြစ်၏။

အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ ပြီး၏။

ပစ္စနိကာနုလောမ ပြီး၏။

၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဓန

၁၇။ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကို လည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ဝန်ခံ၏။) ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ စာမျိုးတခြားလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထုဗျေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ပယ်ရှား၏။) [အကြွင်း တူပြီ။]

အမှာ။ ။ (၁၀)ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ (၁၉) စက္ခာယတန စသော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး၊ (၂၀) စက္ခုဇာတ်စသော ဇာတ် တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ (၂၁) စက္ခုဇြေ စသော ဣဇြေ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့လည်း တူပြီ။ ဤ(၅၇)ပါးကို အဋ္ဌကထာ၌ သတ္တပညာသမ္ပေပုဗ္ဗောဒ ဟု ဆိုသည်။

အနုလောမပစ္စနိက ပြီး၏။

ပစ္စနိကာနုလောမ

၂၂။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ ဝန်ခံ၏။) သဂဝတာ၊ သည်။ အတ္ထု-ဟိတာယ၊ မိမိစီးပွားအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ ဝန်ခံ၏။) (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။) ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ စစ်ဆေး မေးမြန်း

ပြန်၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [အကြောင်း တူပြီ။ ဤ ပစ္စနိကာနုလောမဝယ် “အာဇောနာယံ နိဂ္ဂဟံ” ဟူသော ပါဠိကို တွေ့၍ အဋ္ဌကထာ၌ “ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒိနိ သံခိတ္တာနိ ပရဝါဒီ ။ပေ။ ဒသိ- တာနိ” ဟု ဆိုသွားသည်။]

သုဒ္ဓိကသံသန္ဓနာ၊ ဩပမ္မ စသည် မဖက် သက်သက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ်စသည်တို့နှင့်တကွ နှီးနှောရာ
 အခမ်းသည်။ (သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။)

၆-ဩပမ္မသံသန္ဓန

အနုလောမပစ္စနိက

၂၀။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဝေဒနာ စ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ လော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ရူပဉ္စ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေးပြန်၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) (ဧဝံ သတိ။ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။) ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ လော။ [“ရုပ်နှင့် ဝေဒနာတို့ တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သလို ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်ကြသလော” ဟု ရုပ်နှင့် ဝေဒနာတို့ကို ဥပမာပြု၍ မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။] ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ (ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား ၏။) [အကြောင်း တူပြီ။]

အမှာ။ ။ ခန္ဓာ ၅-ပါးတွင် တပါးကို မှုတည်၍ ကြွင်း ၄-ပါးကို မူလိ သွင်းလျက် တမူလျှင် စက် ၄-ပါး ဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာ ၅-ပါးနှင့်စပ်၍ ပဉ္စက (၂၀)၊ အာယတန စသည် တို့၌လည်း တပါးကို မှုတည်၍ အကြွင်းကို မူလိသွင်းလျက် အာယတန၌ ပဉ္စက (၁၃၂)၊ ဇာတ်၌ ပဉ္စက (၃၀၆)၊ ဣန္ဒြေ၌ ပဉ္စက (၄၆၂)၊ ဤသို့ အနုလောမပစ္စနိက၌ နိဂ္ဂဟ ပဉ္စက (၉၂၀) ကိုးရာနှစ်ဆယ်ဟောတော်မူသည်။ ပစ္စနိကာနုလောမ ၌လည်း ဤ အတူ ပဋိကမ္မ ပဉ္စက (၉၂၀) ပင် ဟောတော်မူသည်။ အနက်ကို သုဒ္ဓိကသံသန္ဓန ပစ္စနိကာနုလောမ ကို မှီ၍ပေးပါ။

ဩပမ္မသံသန္ဓနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၇-စတုက္ကနယသံသန္ဓန

အနုလောမပစ္စနိက

၄၆။ လွယ်ပြီ။

၄၇။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။
 ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ဝန်ခံ၏။)
 ရူပသို့၊ ရုပ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။) [“ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊
 အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ” စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။] (ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ အာမန္တာ၊) [ဤ ပါဠိရုပ်ကိုလည်းမြှုပ်
 ထားသည်။] ရူပ၊ ရုပ်ကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ ပုဂ္ဂလော၊ (ဥပလဗ္ဗတိ၊
 လော။) [“ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ” စသည်ကိုပင်
 ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] (ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊
 အာမန္တာ၊) ပုဂ္ဂလသို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ရူပ၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။) ဣတိ၊
 ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ပယ်ရှား
 ၏။) [အကြောင်းလွယ်ပြီ။ ဤ အနုလောမပစ္စနိက၌ နိဂ္ဂဟ ပဉ္စက (၂၂၀) ရှိ
 ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ တွက်ပြထားပြီ။ ပစ္စနိကာနုလောမလည်း အနက်
 လွယ်ပြီ။ ထို၌လည်း ပဋိကမ္မပဉ္စက (၂၂၀) ပင် ရှိကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌
 ဆိုပြီ။]

စတုက္ကနယသံသန္ဓနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၈-လက္ခဏယုတ္တိ

အနုလောမပစ္စနိက

၅၃။ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဗတိ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ သပ္ပစ္စယော၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 သကဝါဒိ မေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ပယ်ရှား၏။) [ဧဝံ
 န ဝတ္ထဗ္ဗေကိုမြှုပ်ထားသည်။ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဗတိတိ၊ အာမန္တာ၊ [ဤ ပါဠိကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။
 နောက်၌လည်းနည်းတူ။] ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အပ္ပစ္စယော၊ ကံစသော အကြောင်း
 မရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့
 ပရဝါဒိ ပယ်ရှား၏။) ။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သင်္ခတော၊ ကံစသော
 အကြောင်းတို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုပြင်အပ်သလော ။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော

အသင်္ခတော၊ ကံစသော အကြောင်းတို့သည် မပြုပြင်အပ်သလော။ ။ ပေ ။
 သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသလော။ ဝါ၊ မြဲသလော။ ပေ ။
 အသဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား မရှိသလော။ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ပေ ။
 သနိမိတ္တော၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပေ ။ အနိမိတ္တော၊
 ကံစသော အကြောင်း မရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဝေံ
 န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

သံခိတ္တံ၊ “အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ” စသည်ကို ချိုးထားအပ်ပြီ။ [ပစ္စနိကာ-
 နုလောမ လွယ်ပြီ။]

လက္ခဏယုတ္တိကထာ (သမတ္တာ)။

၉-ဝစနသောဓန

၅၅။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍
 ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သော အနက်ဟူသမျှသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။
 ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဤ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သော အနက် ဟူသမျှသည်။
 ကေဟိ စ (ကောစိ)၊ အချို့အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ကေဟိ စိ
 (ကောစိ)၊ အချို့အနက်သည်။ န ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ ကေဟိ စိ (ကောစိ)၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော။ ကေဟိ စိ
 (ကောစိ)၊ ကိ။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။
 ဝေံ န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

အမှာ။ ။(၅၆) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်
 သဘောလော။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘော ဟူသမျှ
 သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး
 ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ တည်း။ (အကြောင်း
 လွယ်ပြီ)။ (၅၇) ဝိဇ္ဇာမာနော၊ ထင်ရှားရှိသလော။ (၅၈)
 သံဝိဇ္ဇာမာနော၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားရှိသလော။ (၆၀) အတ္ထိ၊
 ရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ န ပုဂ္ဂလော၊
 ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော။

ဝစနသောဓနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ

၆၁။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဓာတ်၌။ ဝါ၊ ကာမဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာမီ၊ ကိလေသာကာမရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗျေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏)။ ပေ။

၆၂။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ရူပိနော၊ ရုပ်ရှိကုန်သလော။ ပေ။ ကာမဓာတုယာ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာမိနော၊ ကိလေသာကာမ ရှိကုန်သလော။ ပေ။

၆၃။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ အရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသလော။ ပေ။

၆၄။ အရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အရူပိနော၊ ရုပ်မရှိကုန်သလော။ ပေ။

၆၅။ ရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ဟုတွာ၊) အရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) (ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်မှ။ ဝါ၊ ရူပဘုံမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (ဟုတွာ၊) အရူပဓာတု၊ အရူပဓာတ်သို့။ ဝါ၊ အရူပဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (သော) စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ရူပီ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပစ္စိန္နော၊ ပြတ်စဲသည်။ (ဟုတွာ၊) အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္ထဗျေ။ ပေ။

၆၆။ ရူပဓာတုယာ ရူပိနော၊ ရုပ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟုတွာ၊) အရူပဓာတုယာ အရူပိနော၊ ရုပ်မရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။) [အကြောင်းလွယ်ပြီ။]

၆၇။ (အယံ၊ ဤ သည်ကား။) ကာယော၊ ကာယတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) သရီရံ၊ သရီရတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ကား။) သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ကာယော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ကာယံ၊ ကာယကို။ အပ္ပိယံ၊ သရီရသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ သရီရနှင့် မကွဲ

မပြား တသားတည်းကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဧသေ (ဧသော)၊ ဤကာယသည်။
 သေ (သော)၊ ထိုသရီရလော။ (တနည်း)ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ သရီရသည်။
 သေ (သော)၊ ထို ကာယလော၊ ကေဋ္ဌေ (ကေဋ္ဌော)၊ တူသော အနက်ရှိ
 သလော။ သမေ (သမော)၊ တူသလော။ သမဘာဂေ (သမဘာဂေါ)၊ တူသော
 အပွိုရှိသလော၊ တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထို ကာယသည် သရီရ သဘော ရှိ
 သလော။ ဝါ၊ ထိုသရီရသည် ကာယ သဘောရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) (အယံ၊ ဤသည်ကား။)
 ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ဇီဝေါ၊
 ဇီဝတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂလကို။ အပ္ပိယံ၊ ဇီဝသည်
 ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ ဇီဝနှင့် မကွဲ မပြား တသားတည်းကို။ ကရိတွာ၊
 ပြု၍။ ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ပုဂ္ဂလသည်။ သေ (သော)၊ ထိုဇီဝလော။ (တနည်း)
 ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ဇီဝသည်။ သေ (သော)၊ ထို ပုဂ္ဂလလော။ ပေ ။
 တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထို ပုဂ္ဂလသည် ဇီဝ သဘော ရှိသလော။ ဝါ၊
 ထိုဇီဝသည် ပုဂ္ဂလ သဘော ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။
 အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ကာယော၊ သည်။ အညော၊
 ပုဂ္ဂလမှ တမျိုးတခြားလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ ကာယမှ တမျိုး
 တခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့
 ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ သရီရံ၊
 သည်။ အညံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။
 ဧဝံ န ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ အာဇာနာတိ၊ သိပါလော။ ဝါ၊ လက်ခံ
 ပါလော။

(အယံ၊ ဤသည်ကား။) ကာယော၊ ကာယတည်း။ ဣတိ၊ သော်၎င်း။
 ပေ ။ ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ပုဂ္ဂလသည်။ သေ (သော)၊ ထို ဇီဝသည်။
 (တနည်း) ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ဇီဝသည်။ သေ (သော)၊ ထို ပုဂ္ဂလသည်။
 သမေ (သမော)၊ တူသည်။ သမဘာဂေ (သမဘာဂေါ)၊ တူသော အပွိုရှိ
 သည်။ တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထိုပုဂ္ဂလသည် ဇီဝသဘောရှိသည်။ ဝါ၊
 ထိုဇီဝသည် ပုဂ္ဂလသဘော ရှိသည်။ ဟန္တိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။
 ပေ ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ သည်။ ဟန္တိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင်
 ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရမှ
 တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊
 ဆိုထိုက်သည်သာ။ အထ၊ (ထိုသို့ ဆိုထိုက်ပါလျက်)။ တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ
 ၄-ရပ်၌။ ကာယောတိ ဝါ ။ ပေ ။ အညော ပုဂ္ဂလော (ဣတိ)၊ ဟူ၍ ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ

ခေါ၊ သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ အည်။ ပေ။ သရီရံတိ၊ ဟူ၍။ နော
ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊ သို့။) ယံ၊ အကြင်ရှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ
၅-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ဧ။ (တေ၊ ဧ။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ဇီဝံ၊ သည်။ အည်၊ တည်း။ သရီရံ အည်၊ ဣတိ၊ သို့။
နော စေ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ အကယ်၍ မဆိုထိုက်အံ့။ (ဝေ သတိ။) ရော ငါ့ရှင်ပရဝါဒီ။
ကာယောတိ ဝါ။ ပေ။ အညော ပုဂ္ဂလောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ
ဝတ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုထိုက်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊
ထိုပြဿနာ ၄-ရပ်၌။ [အကြောင်း အနုလောမနှင့် တူပြီ။]

၆၀။ ပရဝါဒီက ပြန်၍ မေးရာ၌လည်း အနက်လွယ်ပြီ။

ပညတ္တာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၁-ဂတိအနုယောဂ

၆၉။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသ္မာ လောကာ၊ ဤ လောကမှ။ ပရံ လောကံ၊
နောက်လောကသို့၎င်း။ ပရသ္မာ လောကာ၊ နောက်လောကမှ။ ဣမံ လောကံ၊
ဤ လောကသို့၎င်း။ သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားသလော။ ဝါ၊
ကျင်လည်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့
ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) သော ပုဂ္ဂလော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ အသ္မာ လောကာ
မှ။ ပရံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ ပရသ္မာ လောကာ မှ။ ဣမံ လောကံ၊ သို့၎င်း။
သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဝေ
န ဝတ္ထဗ္ဗေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [“အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ”
စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

အမှတ်။ ။ ပုဗ္ဗိရေ (၆၉)မှ (၇၃)တိုင်အောင် ပဌမပြဿနာနှင့် အဖြေ
ပါဠိတို့သည် တူ၏။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ ထူးရာကိုသာ အနက်
ပေးမည်။

၇၀။ အညော၊ တပါးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသ္မာ လောကာ၊ မှ။
ပရံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ ပရသ္မာ လောကာ၊ မှ။ ဣမံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ သန္ဓာဝတိ။

၇၁။ သော စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ ပေ။ သန္ဓာဝတိ။

၇၂။ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ ပရသ္မာ လောကာ
ဣမံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ်
လျက် ပြေးသွားသည့် မဟုတ်သလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သည့် မဟုတ်သလော။

အညော၊ တပါးသော သူသည်။ န သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားသည် မဟုတ်သလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သည် မဟုတ်သလော။

၇၃။ အသွာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ ပရသွာ လောကာ ဣမံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ အညော ပုဂ္ဂလော၊ အခြားတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ သော စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၎င်း။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ အညော န သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။

၇၄။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပေ ။ သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွား၏။ ဝါ၊ ကျင်လည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ဘဂဝတာ၊ သည်။ သ သတ္တကုတ္တုပရမံ ။ ပေ ။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝ နန္ဒ၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ [သ (သော) ပုဂ္ဂလော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တကုတ္တုပရမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်အလွန် အတိုင်း အရှည်ရှိအောင်။ သန္ဓာဝိတာန၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားပြီး၍။ ဝါ၊ ကျင် လည်ပြီး၍။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ တေတူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ။ -နိဒါနဝဂ္ဂ၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်-၁-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်။] အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသွာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ ပရသွာ လောကာ ဣမံ လောကံ၊ သို့၎င်း။ သန္ဓာဝတိ၊ ။ ဝါ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၇၅။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပေ ။ သန္ဓာဝတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊) ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနမတဂ္ဂေါယံ ။ ပေ ။ သံသရတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ သံသာရော၊ ဤ သံသရာသည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ သိအပ်သော အစ အပိုင်း အခြားမရှိ။ ဝါ၊ မသိအပ်သော အစ အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ (အဋ္ဌသာလိနိ တာသာဋီကာ နိဒါနကထာ၌ အနက်ကျယ် တနည်း ပေးထား၏။) အဝိဇ္ဇာ- နိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော နိဝရဏ ရှိကုန်သော။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာ ဟူသော သံယောဇဉ် ရှိကုန်သော။ သန္ဓာဝတိ၊ ပြေးသွားကြရကုန် သော။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်ကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗဏောဋီ၊

ရွှေအစွန်းအစ အပိုင်းအခြားသည်။ ဝါ၊ ကိ။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် မသိအပ် မသိနိုင်။—နိဒါနဝဂ္ဂ၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်-၁-ဝဂ်၊ ၁-သုတ်၊...ထို၌ သံသာရော၏ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိ၏။ န ပညာယတိ၏ နောက်၌ မရှိ။] အာမန္တာ၊ (ဣတိ။) [ပရဝါဒိဆုံးဖြတ်ပုံ ပုဒ်ရေ (၇၄)နှင့် တူပြီ။ (၇၆) လွယ်ပြီ။]

၇၇။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင်။ ပေ ။ သန္ဓာဝတိ၊ဣတိ၊ ဤသို့သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ။) (ယော၊ အကြင်သူသည်။) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (တနည်း) မနုဿော ဟုတွာ၊ လူအဖြစ်ဖြင့်။ ဒေဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (သော၊ ထိုသူသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊(ဣတိ။)သွေဝ မနုဿော၊ ထိုလူသည်ပင်။ သော ဒေဝေါ၊ ထို နတ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ပေ ။

၇၈။ သွေဝ မနုဿော၊ သည်ပင်။ သော ဒေဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ဣတိ။) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီးမှ။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝေါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ မနုဿော ဟောတိ၊ ၏။ မနုဿာဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူသည်။ အညော၊ နတ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဒေဝေါ၊ သည်။ အညော၊ လူမှ တမျိုးတခြား တည်း။ မနုဿာဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သွေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ အယံ၊ ဤ နတ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။) သန္ဓာဝတိ၊ ပြေးသွားရာရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (တော သင်၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။) မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ပေ ။

☞ ဟိ၊ မှန်၏။ (မိစ္ဆာဟု အပြစ်တင်ခြင်းသည် မှန်၏။) သွေဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင်။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (ဟုတွာ။) ပရိလောကံ၊ နောက်လောကသို့။ သစေ သန္ဓာဝတိ၊ အကယ်၍ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားအံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍ ကျင့်လည်အံ့။ အနညော၊ အခြားသူ မဟုတ် သည်။ (ဟုတွာ) သစေ သန္ဓာဝတိ၊ အံ့။ ဝါ၊ အံ့။ ဝေါ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်ပင်။ န ဟေဟိတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ပါဏာတိ-ပါဏာတိ၊ ပါဏာတိပါတကိုလည်း၊ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ (မရအပ်ရာ ရောက် ၏။) ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကမ္ပဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ကတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ကုသလာကုသလော၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည်။ ဝိပစ္စမာနေ၊ ရင့် ကျက်လသော်။ ဝါ၊ အကျိုးပေးလသော်။ သွေဝ၊ ထိုလူသည်ပင်။ အယံ၊ ဤ နတ်သည်။ (တနည်း) သွေဝ၊ ထိုနတ်သည်ပင်။ အယံ၊ ဤ လူသည်။

(ဟုတူ၎) သန္တာဝတံ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွား၏။ ဝါ၊ ကျင်လည်၏။ (ကျင်လည်ရာရောက်၏။) ဣတံ၊ ဤသို့။ (တေ ဝစနံ) မိစ္ဆာ။ -

၇၉။ [ပဌမပြဿနာနှင့် အဖြေပါဠိအနက် လွယ်ပြီ။] ယော၊ အကြင် သူသည်။) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတူ၎၊ ဤ။ ယက္ခော၊ ဘိလူးသည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ နေရယ်ကော၊ ငရဲ သားသည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ တိရစ္ဆာနဂတော၊ တိရစ္ဆာန်သည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ သြဋ္ဌော၊ ကုလားအုတ်သည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ ဂေါဏော၊ နွား သည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ ဝဒြတော၊ မြည်းသည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ သူကရော၊ ဝက်သည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ မဟိံသော၊ ကျံသည်။ ဟော တံ၊ ၎င်း၏။ ပေ ။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ ထို သူသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။... (၇၀) လည်း လွယ်ပြီ။]

၇၁။ သေဝ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယသည်။ ဟုတူ၎၊ ဤ။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏသည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ ထိုသူ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။... (၇၂) ။ ခတ္တိယကို မှတ်၍ ဝေဿ၊ သဒ္ဓတံကို မှတ်သွင်းလျက်၎င်း၊ (၇၃) ။ ဗြာဟ္မဏကို မှတ်၍ ဝေဿ၊ သဒ္ဓ၊ ခတ္တိယတံကို မှတ်သွင်းလျက်၎င်း၊ (၇၄) ။ ဝေဿကို မှတ်၍ သဒ္ဓ၊ ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏတံကို မှတ်သွင်းလျက်၎င်း၊ (၇၅) ။ သဒ္ဓကို မှတ်၍ ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝေဿတံကို မှတ်သွင်းလျက်၎င်း သကဝါဒီက မေးသည်။ “ဝေဿော၊ ဝဿလူမျိုး။ သုဇ္ဈေါ၊ သုဒ္ဓလူမျိုး။” ဟု ပေးပါ။]

၇၆။ သေဝ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဟတ္ထိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟတ္ထိန္ဒောဝ၊ ဟိဘဝ၌ ပြတ်သော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ဟောတံ၊ လော ။ ပေ ။ ပါဒန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဒန္တိန္ဒောဝ၊ ဟိဘဝ၌ ပြတ်သော ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ။ ပေ။ ဟတ္ထပါဒန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော လက်ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟတ္ထပါဒန္တိန္ဒောဝ၊ ဟိဘဝ၌ ပြတ်သော လက် ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ။ ပေ။ ကဏ္ဍိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော နားရွက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ။ နာသန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော နားခေါင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ။ ကဏ္ဍနာသန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော နားရွက် နားခေါင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ အင်္ဂုလိန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ။ အင်္ဂုလိန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော လက်မ ခြေမ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ။ ကဏ္ဍရိန္တိန္ဒော၊ ဤဘဝ၌ ပြတ်သော အကြောမ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ။ ကုဏ်ဟတ္ထကော၊ ဤဘဝ၌ ကောက်သော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ဖဏဟတ္ထကော၊ ဤဘဝ၌

လက်ဖျဉ်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ကုဋိယော၊ ဤဘဝ၌ နှုနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ဂဏ္ဍိယော၊ ဤဘဝ၌ မြင်းဖုနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ကိလာသိယော၊ ဤဘဝ၌ ပေးကြီး ဝဲကြီးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ သောသိယော၊ ဤဘဝ၌ ခယရင် ချောင်းဆိုးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ အပမာရိယော၊ ဤဘဝ၌ ဝက်ရူး ကြက်ရူးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ဩဇ္ဇော၊ ဤဘဝ၌ ကုလားအုတ်သည် ။ ပေ ။ ဂေါဏော၊ ဤဘဝ၌ နွားသည် ။ ပေ ။ ဂဗြတော၊ ဤဘဝ၌ မြည်းသည် ။ ပေ ။ သုကရော၊ ဤဘဝ၌ ဝက်သည် ။ ပေ ။ မဟိံသော၊ ဤဘဝ၌ ကျသည် ။ မဟိံသော၊ ဟိဘဝ၌ ကျသည်သာ ။ ဟောတိ၊ လော ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏ ။ ပေ ။

၈၇။ သွေဝ ။ ပေ ။ ဣမံ လောကံ၊ ဣတိ သို့ ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သည် မဟုတ်လော ။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သောတာပန္နော၊ သော ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည် ။ မနုဿလောကာ၊ ရှုပြည်မှ ။ စုတော၊ စုတေသည် ။ (သမာနော၊ သော ။) ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့ ။ ဥပပန္နော၊ ကပ်ရောက်ရပြီ ။ တတ္ထပိ၊ ထိုနတ်ပြည် ၌လည်း ။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်ပင် ။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်ရ သည် မဟုတ်လော ။ ဣတိ အာမန္တာ ။

သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည် ။ ပေ ။ ဥပပန္နော၊ ပြီ ။ တတ္ထပိ၊ ၌လည်း ။ သောတာပန္နော၊ သည်ပင် ။ ဟန္တိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့ ။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ။ ရော၊ ဝါရှင်သကဝါဒီ ။ သွေဝ ။ ပေ ။ ဣမံ လောကန္တိ၊ ဟူ၍ ။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ ။

၈၈။ သောတာပန္နော ။ ပေ ။ သောတာပန္နောဝ ဟောတိ၊ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ။ ဟေန စ ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း ။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင် ။ ပေ ။ သန္ဓာဝတိ၊ လော ။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သောတာပန္နော ။ ပေ ။ မနုဿော ဟောတိ၊ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်း၍ ။ (တေန စ ကာရဏေန၊ ကြောင့်လည်း ။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင် ။ အသ္မာ လောကာ ပရိ လောကံ၊ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ သန္ဓာဝတိ၊ လော ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏ ။) ဧဝံ န ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

၉၀။ သွေဝ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အနုညော၊ အခြားသူ မဟုတ်သည် ။ အဝိဂတော၊ ဟတ္ထိန္တိန္န စသော တခုသော အခြင်းအရာနှင့်မှ မကင်းသည် ။ (ဟုတွာ၊) သန္ဓာဝတိ၊ လော ။ ပေ ။ [(၉၀) ထူပြီ ။]

၉၁။ သွေဝ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သရူပေါ၊ ရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သည် ။ (ဟုတွာ၊) သန္ဓာဝတိ၊ လော ။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ တံ၊ ထို ရုပ်သည် ။ ဝိဝံ၊ ဝိဝလော ။ တံ၊ ထို ဝိဝသည် ။ သရိရံ၊ သရိရလော ။ ပေ ။

[သဝေဒနော၊ ဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတူ) သန္တာဝတီတိ အာမန္တာ၊ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ဇီဝံ၊ လော။ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

၉၂။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသည်။ (ဟုတူ) သန္တာဝတီ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၉၃။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သန္တာဝတီ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဇီဝံ၊ လော ။ ဝေပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ သန္တာဝတီတိ အာမန္တာ၊ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်သည်။ ဇီဝံ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၉၄။ ရူပံ၊ သည်။ န သန္တာဝတီ၊ မပြေးသွားသလော ။ ပေ။

ဂါထာနက်။ ။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ပျက်အံ့။ (ဝေ သတိ) ယာ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိကို။ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ရှောင်ကြဉ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဥစ္ဆေဒါ၊ ဥစ္ဆေဒမည်သော။ (သာ)ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

ခန္ဓေသု ဘိဇ္ဇမာနေသု ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နော စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မပျက်အံ့။ (ဝေ သတိ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်။ ဝါ၊ မြဲသည်။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ အလွန်တူသည်။ ဝါ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဂထိအနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ

၉၅။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲမိ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသည်။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်း တရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သည်။ ဝယဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောရှိသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ ပေ ။ ဝိပရိကာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဓမ္မံ။ ပေ။

[၉၆ လွယ်ပြီ။]

၉၇။ ရှုပံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ နီလံ၊ ညှိသော။ ရှုပံ၊ ရှုပံကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ နီလကဿ၊ ညှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိ။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [ပိတံ၊ ရှေသော။ လောပိတံ၊ နီသော။ ဩဒါတံ၊ ဖြူသော။ သနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ အနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသော။ သပ္ပုဋ္ဌိသံ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ အပ္ပုဋ္ဌိသံ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသော။]

၉၈။ ဝေဒနံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိ။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [ဤ၌ ကုသလသဒ္ဓါ၏ အနုဝဇ္ဇ အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပယ်သည်။]။ ပေ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိ။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ [ဤ၌ ကုသလသဒ္ဓါ၏ ဆေကအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။] ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့် တကွဖြစ်သလော။ သဝိပါကာ၊ ဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣဋ္ဌဖလော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ကန္တဖလော၊ နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရှိသလော။ မနုညဖလော၊ စိတ်ကို လွန်စွာ နှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ အသေစနုကဖလော၊ တည့်ခပ်ရခြင်း မရှိသော အကျိုးရှိသလော။ သုခုဒြယာ၊ ချမ်းသာကိုတိုးပွားစေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ သုခဝိပါကာ၊ ကောင်းသော ဝိပါက် ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပေ။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၉၉။ ဝေဒနံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ၊ အကုသလဿ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [ဤ၌ အကုသလသဒ္ဓါ၏ အပ္ပညအနက်ကိုရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။]။ ပေ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ၊ အကုသလဿ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ [ဤ၌ အကုသလသဒ္ဓါ၏ အဆေက အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။...နောက်၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၀၀။ ဝေဒနံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ အပျာကတံ၊ အပျာကတ ဖြစ်သော။ [အနက်လွယ်ပြီ...ပရမတ္ထသစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော အပျာကတ အနက်ကို

ရည်ရွယ်၍ ပယ်ပြီးလျှင် “အညံ့ ဇီဝံ အညံ့ သရီရံတိ အဗျာကတ မေတံ တဂဝတာ” ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အဗျာကတသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။]

၁၀၁။ သညံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတံ၊ အာမန္တာ၊ စသည်ဖြင့် ဝေဒနာကို နည်းမှီ၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့ဖြင့် ချဲ့ပါ။ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။ [(၁၀၂), (၁၀၃) တို့လည်း နည်းတူ။]

၁၀၄။ စက္ခု၊ စက္ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ စက္ခုမာ၊ စက္ခု ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စက္ခုမှီ၊ စက္ခုသည်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်လသော်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခု ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

၁၀၅။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒါယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ မှားသော အယူရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ နိရုဒ္ဓါယ၊ ချုပ်လသော်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ၍။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပေ။ [(၁၀၆) နည်းတူ။]

၁၀၇။ ရူပံ၊ ရူပကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍၎င်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၎င်း။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဒိန္နံ၊ ၂-ယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပေ။

အမှာ။ ။ ဤကား ရူပမူ ဝေဒနာမူလီ ဒုက်သာတည်း။ ရူပမူ သညာ မူလီဒုက်၊ ရူပမူ သင်္ခါရမူလီ ဒုက်၊ ရူပမူ ဝိညာဏမူလီဒုက်တို့ကို ၎င်း၊ ရူပကိုပင် မူတည်၍ အခြားခန္ဓာတို့ကို မူလီ သွင်းအပ်သော တိကနှင့် စတုကတို့ကို၎င်း ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။

၁၀၈။ အာယတနတို့ကို စက္ခာယတနတို့ မူတည်၍ အခြား အာယတန တို့ကို မူလီသွင်းလျက် ဒုကမ္မ ခွါဒသက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၀၉။ စက္ခုဇာတ်ကို မူတည်၍ အခြား ဇာတ်တို့ကို မူလီ သွင်းလျက် ဒုကမ္မ အဋ္ဌာရသက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၁၀။ စက္ခုဋ္ဌေကို မူတည်၍ အခြား ဣဋ္ဌေတို့ကို မူလီသွင်းလျက် ဒုကမ္မ ဗာဝိသတိက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၁၁။ ကေဝေါကာရတဝံ၊ ကေဝေါကာရတဝကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။
 ကေယ၊ တမျိုးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ။ ပေ ။
 ကေဝေါကာရတဝေ၊ ကေဝေါကာရတဝဉ္စ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကေဝေါ၊
 တမျိုးတည်းသာလော။ ပေ ။

၁၁၂။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဆာယာယ၊ အရိပ်ကို။ ပညတ္တိ၊
 သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ မေဝံ၊ ဤအတူ၊ ရှုပ်၊ ကို။
 ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့
 သကဝါဒီ မေး၏။ (အာမန္တာ၊ အိမ်း...။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။)
 [ဤနေရာဝယ် စာအုပ်တို့၌ “အာမန္တာ” ဟု မပါသော်လည်း “အာမန္တာ”
 ဟုပင် ဝန်ခံရပေလိမ့်မည်။] ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊
 ။) ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ) ယထာပိ၊
 ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ)
 ယထာပိ၊ ၎င်း။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ ရှုပ် ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ၊
 (ဟောတိ၊ ။) ရှုပ်ပိ၊ ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်
 သံလော။) ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။)
 ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗေဗ္ဗ။ ပေ ။ ရုက္ခံ ဥပါဒါယ
 ဆာယာယ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ ။) ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ အညော၊ အရိပ်
 မှ တမျိုး တခြားသည်၎င်း။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ အညော၊ သစ်ပင်မှ
 တမျိုးတခြားသည်၎င်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ တူ။
 ရှုပ် ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ရှုပ်၊ သည်။ အညံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ
 တမျိုးတခြားသည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြား
 သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ၊ စစ်ဆေး၏။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗေဗ္ဗ။ ပေ ။ [(၁၁၃) ဂါမိကာ၊ ရွာ၌နေသူ (ရွာသား)။
 (၁၁၄) လွယ်ပြီ။]

၁၁၅။ နိဂဋ္ဌော၊ သံခြေချင်းသည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သံခြေချင်းရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န (ဟောတိ) ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်
 ။ ဝါ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ။ နိဂဋ္ဌော၊ သံခြေချင်းသည်။ (အတ္ထိ၊) သော၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။
 ဝေမေဝံ၊ တူ။ ရှုပ်၊ ရုပ်သည်။ ရှုပ်ဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ မှာ။ ရှုပ်၊ ရုပ်သည် (အတ္ထိ၊) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ရှုပ်ဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။
 “ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ (အာမန္တာ၊...အိမ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ
 ဖြေ၏။ စာအုပ်တို့၌ မပါသော်လည်း ဤသို့ ဖြစ်သင့်ပါသည်။) နိဂဋ္ဌော၊

သည်။ နေဂဠိကော၊ န (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ယဿ နိဂဠော (အတ္တိ) သော နေဂဠိကော (ဟောတိ) ယထာ၊ နိဂဠော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေချင်းရှိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားသည်၎င်း။ နေဂဠိကော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေချင်းမှ တမျိုးတခြားသည်၎င်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဧဝံ မေဝံ၊ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဝါ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ယဿ ရူပံ (အတ္တိ)။ သော၊ ရူပဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ ရုပ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ရူပဝါ၊ သည်။ အညော၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၁၁၆။ စိတ္တေ စိတ္တေ၊ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စိတ္တေ စိတ္တေ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဇီယတိ၊ ဆွေးမြေ့သလော။ မိယတိ၊ သေသလော။ စဝတိ၊ ရွေ့လျောသလော။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဒုတိယေ စိတ္တေ၊ ဒုတိယ စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လသော်။ သောတိ ဝါ၊ ထို ပဌမစိတ် အခိုက်၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ သော်၎င်း။ အညောတိ ဝါ၊ ပဌမစိတ်အခိုက်၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား ဟူ၍ သော်၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ကုမာရကောတိ ဝါ၊ သတို့သားဟူ၍ သော်၎င်း။ ကုမာရိကာတိ ဝါ၊ သတို့သမီးဟူ၍ သော်၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) [အကြွင်း အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၁၇။ ဒုတိယေ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ဣတ္ထိတိ ဝါ၊ မိန်းမဟူ၍ သော်၎င်း ။ ပေ ။ မနုဿောတိ ဝါ၊ ၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ [အကြွင်း အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၁၈။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ ပရမတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ယော၊ အကြွင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယံ၊ အကြွင် ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယေန၊ အကြွင် စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿတိ နန္ဒ၊ မြင်သည် မဟုတ်လော။ တံ၊ ထိုရူပါရုံကို။ ပဿတိ နန္ဒ၊ လော။ တေန၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ ယော ပဿတိ၊ ဧ။ ပေ ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟဉ္စိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်အံ့။ တံ၊ ထိုရူပါရုံကို။ ဟဉ္စိ ပဿတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ဟဉ္စိ ပဿတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ရော ငှါရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။

ပုရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၁၉။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုဏာတိ၊ ကြား၏။ ပေ။ သာယတိ၊ နမ်းရှု၏။ ပေ ။ သာယတိ၊ သာယာ၏။ ပေ ။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိ၏။ ပေ ။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယံ၊ အကြင် ဓမ္မာရုံကို။ ဝိဇာနာတိ၊ ယေန၊ အကြင် မနောဝိညဏ်ဖြင့်။ ဝိဇာနာတိ။ [အကြောင်း အနက် လွယ်ပြီ။ ... (၁၂၀)၌လည်း “န ပဿတိ နန၊ မမြင်သည် မဟုတ် လော” စသည်ဖြင့် ပေးရုံသာ။]

၁၂၁။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဿာမဟံ။ ပေ ။ သတ္ထေ ပဇာနာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝ နန၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၂၂။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဿာမဟံ။ ပေ ။ သတ္ထေ ပဇာနာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေနော ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်လောက်ရာ အရပ်ကို လွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ (တနည်း) ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ [“ပဿာမဟံ” စသော ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မပါသော်လည်း ဒိဗ္ဗစက္ခု က ရူပါရုံကို အာရုံ ပြုသောကြောင့် “ရူပံ” ဟု သကဝါဒီ ဆို၏။] ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ [“သတ္ထေ ပဿာမိ” ကိုထောက်၍ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သတ္တဝါသည် အတူဖြစ်သော ကြောင့် “ပုဂ္ဂလံ” ဟုဆို၏။ [ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။ ရူပံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ရူပံ၊ သည်။ စဝတိ၊ ရွှေလျှောသလော။ ရူပံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသလော။ ရူပံ၊ သည်။ ယထာကမ္မူပဂံ။ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို တဝသို့ ကပ်ရောက်သလော။ [“စဝမာနေ” စသည်ကို ကြည့်၍ “ရူပံ စဝတံ” စသည်ဖြင့် မေးသည်။] ဣတိ၊ န ဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

ဘဂဝါ။ ပေ ။ ပဿတိ ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနလော။

(ပုဂ္ဂလော) ရူပဓာတု၊ လော။ (ပုဂ္ဂလော) နိလံ၊ ညိသလော။ (ပုဂ္ဂလော) ပီတကံ၊ ရွှေသလော။ (ပုဂ္ဂလော) လောဟိတကံ၊ နိသလော။ (ပုဂ္ဂလော) ဩဒါတံ၊ ဖြူသလော။ (ပုဂ္ဂလော) စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော။ (ပုဂ္ဂလော) စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒဌိ။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ (ပုဂ္ဂလော) စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒဏိ။ အာပါထံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီစစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

ဘဂဝါ။ ပေ ။ ပဿတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘော၊ ရူပါရုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူသလော။ ဥဘော၊ ရူပါရုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ ပေ ။ ဥဘော၊ တို့သည်။ နိလာ၊ ညိကုန်သလော။ ပေ ။ ဥဘော၊ တို့ကို၊ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်ကုန်သလော။ ဥဘော၊ တို့သည်။ စက္ခုသ္မိံ၊ ဌိ။ ပဋိဟညန္တိ၊ ကုန်လော။ ပေ ။ ယထာကမ္မူပဂါ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက် ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုပေ။

ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ

၁၂၃။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သူကို၎င်း။ ကာရေတာ၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ် သူကို၎င်း။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၄။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကို၎င်း။ ကာရေတာ၊ ကို၎င်း။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထို ကတ္တာ၊ ကာရေတာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ကို၎င်း။ ကာရေတာ၊ ကို၎င်း။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၅။ တဿ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တဿ တဿ၊ ထိုထို ကံတို့ကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊) ဝေ၊ ရှိမြဲရှိအံ့။ (ဝေံ သန္ဓေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝင်္ဂုဟူသော ဒုက္ခ၏။

အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။
 ဝဋ္ဋုပစ္စေဒေါ၊ တေဘူမက ဝဋ္ဋုဒုက္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အနု-
 ပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမချ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း
 သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ (တနည်း) တဿ၊ တဿ၊ ထိုထိုကံ၊ ကံကို ပြုတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကာရကော၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ) ဝေ၊ ရှိမြဲ ရှိအံ့။
 (ဝေံ သန္တေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ နတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ အနုပါဒါ-
 ပရိနိဗ္ဗာနံ နတ္ထိ၊ လော။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၆။ [ပဌမပြဿနာ (၁၂၄) နှင့် တူပြီ။] ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိ။ ကတ္တာ၊ ကို၎င်း။ ကာရေတာ၊ ကို၎င်း။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ပေ ။

အမှာ။ (၁၃၅) တိုင်အောင် ပဌမ ပြဿနာ (၁၂၄) နှင့် တူပြီ။
 (၁၂၇) နိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ (၁၂၈) မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးကို။
 (၁၂၉) မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကိ။ (၁၃၀) သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ၊
 မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို။ (၁၃၁) အာပေါ၊ ရေကို။ (၁၃၂) တေ-
 ဇော၊ မီးကို။ (၁၃၃) ဝါယော၊ လေကို။ (၁၃၄) တိဏ-
 ကဋ္ဌဝနပုတယော၊ မြက် ထင်း တောစိုးသစ်ပင်တို့ကို။

၁၃၅။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ အညာနိ၊ ကတ္တာ
 ကာရေကာတို့မှ တမျိုးတခြားတို့လော။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။
 ကတ္တာ၊ သည်၎င်း။ ကာရေတာ၊ သည်၎င်း။ အညော၊ ကလျာဏပါပကကံ
 တို့မှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ ။

၁၃၆။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ တို့၏။
 ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၃၇။ ကလျာဏပါပကာနိ။ ပေ ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ကလျာဏပါပကာနိ။ ပေ ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ပေ ။ တဿ၊ ထို အကျိုးကို
 ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ပေ ။

၁၃၈။ တဿ တဿ၊ ထိုထို အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 (ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ) ဝေ၊ ရှိမြဲ ရှိအံ့။
 (ဝေံ သန္တေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋုဟူသော ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာ
 နတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

အမှတ် ၁။ (၁၄၃) ခိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ (၁၄၅) တဿ တဿ၊ ထိုထို နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒါ သည်။ ယဒိ အတ္တိ) ဝေ၊ အံ။ (၁၅၀) မာနသကံ၊ လူ၌ ဖြစ်သော။ (၁၅၂) တဿ တဿ၊ ထိုထို လူ၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒါ ယဒိ အတ္တိ) ဝေ၊ (၁၅၇) အာပယိကံ၊ အပယိ၌ ဖြစ်သော။ (၁၅၉) တဿ တဿ၊ ထိုထို အပယိ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒါ ယဒိ အတ္တိ) ဝေ၊ (၁၆၄) နေရယိကံ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်သော။ (၁၆၅) တဿ တဿ၊ ထိုထို ငရဲ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒါ ယဒိ အတ္တိ) ဝေ။

၁၇၀။ ကလျာဏပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သော။ ကာရေတာ၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ်သော။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒါ၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြုသလော။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကိုခံစားသလော။ ပေ။

၁၇၁။ သော ကရောတိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံ၊ သုခ ဒုက္ခကို။ သယံကတံ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သလော။ ပေ။

၁၇၂။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့် တူပြီ။] အညော၊ အကျိုးကိုခံစား သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြုသလော။ အညော၊ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို ခံစားသလော။ [(၁၇၃) ပရံကတံ၊ သူ တပါးသည် ပြုအပ် သလော။]

၁၇၄။ [ပဌမ ပြဿနာ (၁၇၀) နှင့် တူပြီ။ သော စ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ကရောန္တိ၊ ကံကို ပြုကုန်သလော။ သော စ၊ ထို ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အကျိုးကို ခံစားကုန်သလော။ ပေ။ [(၁၇၅) သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတဉ္စ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သလော။ ပရံကတဉ္စ၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သလော။]

၁၇၆။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့် တူပြီ။] သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစား သူသည်။ နေဝ ကရောတိ၊ ကံကိုမပြုသလော။ သော၊ ထို ကံကို ပြုသူသည်။

န ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို ခံစား
သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ကရောတိ၊ ကံကိုမပြုသလော။
အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ပဋိသံဝေဒေတိ၊
အကျိုးကို မခံစားသလော။ ပေ ။

၁၇၇။ နေဝ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အသယံကာရံ၊
ကိုယ်တိုင် မပြုအပ်သလော။ အပရံကာရံ၊ သူ တပါး မပြုအပ်သလော။
အဓိစ္စသမပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်သလော။ ပေ ။

၁၇၈။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့်တူပြီ။] သော၊ ထိုအကျိုးကို ခံစား
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကိုပြု၏။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို ခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို
ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြု၏။
အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊
အကျိုးကို ခံစားသလော။ သော စ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ အညော စ၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော စ၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။
အညော စ၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပဋိသံဝေ-
ဒေန္တိ၊ အကျိုးကို ခံစားကုန်သလော။ သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ ကရောတိ၊ ကံကိုမပြု။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ န ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို
ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ကရောတိ၊ ကံကိုမပြု။
အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ပဋိသံဝေဒေတိ၊
အကျိုးကို မခံစားသလော။ ပေ ။

၁၇၉။ သော ကရောတိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံကို။ သယံကတံ၊
လော။ သုခဒုက္ခံ ကို။ ပရံကတံ၊ လော။ သုခဒုက္ခံ ကို။ သယံကတဉ္စ၊ လော။
ပရံကတဉ္စ၊ လော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ အသယံကာရံ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မပြု
အပ်သည်။ အပရံကာရံ၊ သူတပါးလည်းမပြုအပ်သည်။ (ဟုတော၊) အဓိစ္စသမပ္ပန္နံ၊
လော။ ပေ ။

အမှာ။ ။ (၁၈၀) ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တိ၊ လော။ (၁၈၂) တဿ
တဿ၊ ထိုထို ကံပြုသူကို ပြုတတ်သူကို။ (ကာရကော၊ ပြုတတ်
သူသည်။ ယဒိ အတ္တိ) ဝေ၊ (ဝေ သန္တေ) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝဋ်
ဟူသော ဒုက္ခ၏ ။ ပေ ။ (၁၈၇) ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။
အတ္တိ၊ လော။ (၁၈၉) တဿ တဿ၊ ထိုထို အကျိုးခံစား

သူကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒိ ယဒိ အတ္ထိ) ဝေ၊ (ဝေ သန္တေ)
ဒုက္ခဿ၊ ဝိပါကဝဋ် ဟူသော ဒုက္ခ၏။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

ပဌမော သော။ ကလျာဏဝဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။
ပုရိသကာရာနုယောဂ ပြီး၏။

၁၄-အဘိညာနုယောဂ

၁၉၃။ [ပဌမပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] (ယော၊ အကြင် သူသည်။) ဣဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးကို။ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြု၏။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သော။ (သော၊ ထိုသူသည်။) အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ပေ။ [(၁၉၄) ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတ ဓာတ်ဖြင့်။]

၁၉၅။ (ယော) ဣဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ ကောစိ (သော) အတ္ထိ၊ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန စ ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ပေ။ ယော၊ အကြင် သူသည်။ ဣဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ သော၊ ထို သူသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ယော ဣဒ္ဓိံ န ဝိကုဗ္ဗတိ၊ သော၊ ထို သူသည်။ န ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော။ ပေ။ [(၁၉၆) အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန် ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ကို။]

အဘိညာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၅-၁၈။ ဉာတကာနုယောဂါဒိ

၁၉၇။ [ပဌမပြဿနာအနက် လွယ်ပြီ။] မာတာ၊ အမိသည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ မာတာ၊ သည်။ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ရှိခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒိ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒိ ဆုံးဖြတ်၏။) [(၁၉၈) အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၉၉။ မာတာ၊ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန စ ကာရဏေန၊ ပင်။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ပုဂ္ဂလော၊ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) မာတာ၊ အမိသည်။ န ဟုတော၊ ရှေးဘဝ၌ မဖြစ်မှ၍။ မာတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ယခု ဘဝမှ ဖြစ်၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။

၂၀၀။ [ပဌမ ပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] (ယော၊ သည်။) မာတာ၊ သည်။
 [ဟိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ မာတာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ (နောင်အခါ) မဟုတ်
 တော။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊
 (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ ဟတ္တာ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလော၊ န ဟောတိ၊ (နောင်အခါ)
 မဟုတ်တော။ ကောစိ (သော) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

(ဉာတကာနုယောဂါဒိ ပြီး၏။)

၁၉-ပဋိဝေဓာနုယောဂ

အမှာ။ ။ “ဉာတော ဘာဂဝိမုတ္တာ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို
 ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်၊ ကောပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ပုဒ်ရေ (၂၄)
 စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၂၀-သံသာနုယောဂ

၂၀၆။ [ပဌမ ပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] စတ္တာရော၊ ၄-စုံကုန်သော။
 ပုရိသယုဂါ၊ ယောကျ်ားအစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ပုရိသ-
 ပုဂ္ဂလော၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ နနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပေ။

၂၀၇။ [ပဌမ ပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] စတ္တာရော၊ ပုရိသယုဂါ၊ တို့
 သည်။ အဋ္ဌ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပါတုဘာဝါ၊ ဘုရားရှင်တို့၏
 ထင်ရှား ပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်သလော။
 ပေ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊
 မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊
 န ဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

(သံသာနုယောဂ ပြီး၏။)

၂၁-သစ္စိကဋ္ဌသဘာဂါနုယောဂ

၂၀၈။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သင်္ခတော၊ သင်္ခတ
 လော။ ဝေ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝ သင်္ခတော၊ သင်္ခတလည်း မဟုတ်
 သလော။ နာသင်္ခတော၊ အသင်္ခတလည်း မဟုတ်သလော။ ပေ။

၂၀၉။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သင်္ခတဉ္စ၊ ကိုဋ်း။ အသင်္ခတဉ္စ၊ ကိုဋ်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အညာ၊ အခြားသော။ တတိယာ၊ ၃-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ ကောဋီ၊ အဖို့သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ပေ။

၂၁၀။ သင်္ခတဉ္စ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ သည်။ ဣမာ ခွေ၊ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။ ကတမာ ခွေ၊ အဘယ် ၂-ပါးတို့ နည်း။ သင်္ခတာ စ ဓာတု၊ သင်္ခတဓာတ်၎င်း။ အသင်္ခတာ စ ဓာတု၊ အသင်္ခတ ဓာတ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမာ ခေါ် ခွေ၊ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ ဟောတော်မူပြီ မဟုတ်လော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝ နန္ဒ၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ပေ။

၂၁၁။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ သင်္ခတံ၊ သည်။ အညံ၊ အသင်္ခတ ပုဂ္ဂလတို့မှ တမျိုးတခြားလော။ အသင်္ခတံ၊ သည်။ အညံ၊ သင်္ခတ ပုဂ္ဂလတို့မှ တမျိုးတခြား လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ သင်္ခတ အသင်္ခတတို့မှ တမျိုးတခြား လော။ ပေ။

၂၁၂။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညေ၊ နိဗ္ဗာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တမျိုးတခြား တို့လော။ ပေ။

၂၁၄။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား သလော။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ လော။ ဌိတဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညထတ္တံ၊ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ သင်္ခတဿ၊ သင်္ခတတရား၏။ သင်္ခတလက္ခဏာနိ၊ သင်္ခတတရား၏ မှတ်သားကြောင်း လက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤ သုံးပါးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ သင်္ခတာနံ၊ သင်္ခတ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ပေ။ ဌိတာနံ၊ တည်သော သင်္ခတ တရားတို့၏။ အညထတ္တံ၊ ပညာယတိ၊ ၏။ (တိကင်္ဂုတ္တရ၊ ပ-ဝံ၊ ၅-ဝင်၊ ၇-သုတ်=အံ၊ ၁၊ ၁၅၀။) ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ လော။ တေန၊ ထိုသို့ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [နောက် (၂၁၅) ၌ “ပုဂ္ဂလဿ န ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ” စသော ပုစ္ဆာကို “အာမန္တာ” ဟု ဝန်ခံလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤ နေရာ၌ “န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ” ဟု ရှိသင့်သည်။]

၂၁၅။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား သလော။ ပေ။ အညထတ္တံ န ပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ အသင်္ခတဿ၊ အသင်္ခတတရား၏။ အသင်္ခတလက္ခဏာနိ၊ အသင်္ခတ
 တရား၏ မှတ်သားကြောင်း လက္ခဏာတို့သည်။ 'ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤ ၃-ပါး
 တို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ အသင်္ခတာနံ၊ အသင်္ခတဖြစ်ကုန်သော။ 'ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
 ပေ ။ အညထတ္တံ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ (တိကဂုံတ္တရ၊ ပ-ပံ၊ ၅-ဝဂ်၊
 ၈-သုတ်။) 'ဣတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ပေ။ န ပညာယတိ၊
 မထင်ရှား။ တေန၊ ထိုသို့ မထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသင်္ခ-
 တော၊ လော။ ဣတိ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [ဤ၌လည်း "န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ"
 ဟု ရှိသင့်၏။]

၂၁၆။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသော။ 'ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထမိ၊
 နိဗ္ဗာန်၌။ အတ္တိ၊ ရှိသလော။ အတ္ထမိ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 သကဝါဒီ မေး၏။ အတ္ထမိ၊ ၌။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။
 ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ လော။ ဣတိ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ အတ္ထမိ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။
 ပရိနိဗ္ဗုတော ပုဂ္ဂလော၊ ဥစ္စိန္နော၊ ပြတ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၂၁၇။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ နိဿယာ၊ မှီ၍။ တိဋ္ဌတိ၊
 တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။
 နိဿယာ၊ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ဘဝေါ၊ သည်။ အနိစ္စော၊
 မမြဲသလော။ သင်္ခတော၊ ကံစသောအကြောင်းတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍
 ပြုစီမံအပ်သလော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သလော။ ခယ-
 ဓမ္မော၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသလော။
 ဝိရာဂဓမ္မော၊ စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိသလော။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်း
 သဘောရှိသလော။ ဝိပရိကာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ ပေ။

၂၁၈။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ အကြင် သူသည်။) သုခံ၊
 သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒိယမာနော၊ ခံစားလသော်။ သုခံ၊
 သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြား
 အားဖြင့် သိ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်
 လော။ ပေ ။ (ယော၊) သုခံ၊ သော။ ပေ ။ ကောစိ၊ (သော)၊ ဟန္တိ အတ္ထိ၊
 အကယ်၍ရှိအံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ရှိခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သံကဝါဒီ။
 ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ 'ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။

၂၂၀။ (ယော၊) သုခံ။ ပေ ။ ပဇာနာတိ၊ ကောစိ(သော)၊ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ ကတာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပေ ။ ယော၊ သည်။ ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။
 သေဝ၊ ထို သုခဝေဒနာကို ခံစားနေခြင်းကို သိသူသည်သာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်

လော၊ ယော၊ ပေ။ န ပဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထို သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းကို မသိသူသည်။ န ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သလော။ ပေ။

၂၂၁။ အတ္ထိ ကောစိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းကို သိသူမှ တမျိုးတခြားလော။ (ယော၊ သည်။) သုခံ ဝေဒနံ၊ ဝေဒိယမာနော၊ သော။ ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ (သော၊ ထို သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းကို သိသူသည်။) အညော၊ သုခဝေဒနာမှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ။

၂၂၂။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) ကာယေ၊ ကာယဉ္စိ။ ကာယာနုပဿိ၊ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ၊ ဧ။ ကောစိ၊ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နန၊ လော။ ပေ။ (ယော၊) ကာယေ။ ပေ။ ဝိဟရတိ၊ ကောစိ (သော)၊ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊ အံ။ တေန၊ ထိုသို့ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒိ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ [(၂၂၃) ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မတိဉ္စိ။]

၂၂၅။ ကာယော၊ ကာယသည်။ အညော၊ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော။ (ယော၊ သည်။) ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ၊ (သော၊ ထို သူသည်။) အညော၊ ကာယမှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မ တို့သည်။ အညော၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား တို့လော။ ပေ။

၂၂၆။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ မောဆရာဇ၊ မောဆရာဇာ၊ သတော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ၊ အတ္တဟု အဖန်ဖန် မြင်တတ်သော မိစ္ဆာ အယူကို။ ဥိဟစ္စ၊ ပယ်နုတ်၍။ လောကံ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး ဟူသော လောကကို။ သညတော၊ သည၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝေက္ခဿ၊ ရှုပါလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရှုလသော်။ မစ္စုတရော၊ သေမင်းကို လွန်နိုင်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ လောကံ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး ဟူသော လောကကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ ရှုသူကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သေမင်းသည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ ပုတ္တံ နန၊ လော။ ပေ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၂၇။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝေက္ခတိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ရူပေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ရူပေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ ရူပေန၊

နှင့်။ သဟ၊ အဝေက္ခတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ တံ၊ ထို ရုပ် ဟူသော သရီရသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝလော။ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရ လော။ ဣတိ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ [“ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတိတိ၊ အာမန္တာ၊ သရူပေန အဝေက္ခတိ၊ ဝိနာ ရူပေန အဝေက္ခတိ” ဟူသော ပုစ္ဆာကို ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။] ရူပေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝေက္ခတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

၂၂၀။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အဗ္ဘန္တရဂတော၊ ရုပ်၏ အတွင်း၌ တည်သည်။ (ဟုတ္တာ) အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ရုပ်၏ အပြင်သို့။ နိက္ခမိတာ၊ ထွက်၍။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အဗ္ဘန္တရဂတော (ဟုတ္တာ)၊ အဝေက္ခတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

၂၂၉။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ သစ္စဝါဒီ၊ အမှန်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ ကာလဝါဒီ၊ သင့်လျော်သော ကာလ၌ ဟောတော် မူလေ့ရှိသည်။ ဘူတဝါဒီ၊ ထင်ရှားရှိသော အရာကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ တထဝါဒီ၊ အဟုတ်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ အဝိတထဝါဒီ၊ မချွတ်မယွင်း သောအရာကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ အနညထဝါဒီ၊ တပါးသော အခြင်း အရာ မဟုတ်သည်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ) နန၊ လော။ ပေ ။

၂၃၀။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧက ပုဂ္ဂလော၊ တပါး တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကော၊ လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ် ပေါ်လသော်။ ဗဟုဇန ဟိတာယ၊ များစွာသော လူတို့၏ စီးပွားအကျိုးငှါ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာအကျိုးငှါ။ လောကာ- နုကမ္ပာယ၊ သတ္တလောကကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ် လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွား အလိုငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလိုငှါ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကေဂုံတ္တရ၊ ကေ- ပုဂ္ဂလဝဂ်၊) ဣတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ပေ ။

၂၃၁။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ပေ ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ [“အနတ္တ” ဟု ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် အတ္တ မရှိ၊ အတ္တ မရှိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိ-ဟူလို။]

၂၃၂။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခသည်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခမေဝ၊ သည်သာ။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်လသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ကင်္ခတိ၊ မယုံများ။ န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊

မတေးတော။ အဿ၊ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တွေ့၊ ဤ ဒုက္ခသည်သာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၌။ အပရပစ္စယညာဏမေဝ၊ တပေါင်းသော ယုံကြည်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသော ကိုယ်ပိုင်ညာဏ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ကစွာန၊ ကစွာန။ တွောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ လော။ ပေ ။

၂၃၃။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ ဝဇီရာ၊ ဝဇီရာ မည်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပါပိမန္တိ၊ ယုတ်မာသော မကောင်းမှု ရှိသော။ မာရံ၊ မာရ်နတ်ကို။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ နန၊ ပြောပြီ မဟုတ်လော။ (ကိံ၊ နည်း။)

မာရ၊မာရ်နတ်။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ပစ္စေသိနု၊ ယုံကြည်သလော။ တေ၊ သင်၏ (သန္တာန်၌)။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ (ဟောတိ) နု၊ လော။ အယံ၊ ဤကိုယ်သည်။ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဉ္ဇော၊ သတ္တဝါ မဖက် သက်သက်သော သင်္ခါရ အစုအပုံတည်း။ ဣခံ၊ ဤကိုယ်၌။ သတ္တော၊ သတ္တဝါကို။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်။

ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အင်္ဂသမ္ဘာရာ၊ လည်းဘီး ဝင်ရိုးစသော အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော အဆောက် အဦကြောင့်။ ရထော ဣတိ၊ ရထားဟူသော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တေ၊ တူ။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ သန္ဓေသု၊ ရှိကုန်လသော်။ သတ္တော- ဣတိ၊ သတ္တဝါ ဟူသော။ သမ္မုတိ၊ သမုတ်အပ်သော နာမည် ပညတ်သည်။ ဟောတိ။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခသည်သာ။ သမ္မောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ (ဝေ)၊ သာ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်လည်း တည်၏။ ဝေတိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက် ၏။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမှ။ အညတြ (အည်)၊ အခြားသော နာမည် ပညတ်သည်။ န သမ္မောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဒုက္ခာ၊ မှ။ အည်၊ အခြားသော နာမည် ပညတ်သည်။ န နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သည် မဟုတ်။

ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ နန၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နန။ ပေ ။

၂၃၄။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ ဘန္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သုညော လောကော သုညော လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ သူ ငါ မလပ် ပြောဆိုအပ်ပါ၏။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ သုညော လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ နုခေါ၊ ပြောဆိုအပ်ပါ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှ၎င်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမှ၎င်း။ သည်။

ကင်းဆိတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုညော လောကောတိ ဝုစ္စတိ၊...အာနန္ဒာ
 န္ဒာ။ ကိံ၊ အဘယ်သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သည်း၊ နည်း။
 အာနန္ဒာ၊ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သည်း၊
 ကင်းဆိတ်၏။ ရူပါ၊ ရူပါရုံ တို့သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ
 သည်း၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တ-
 နိယေန ဝါ သည်း၊ ကင်းဆိတ်၏။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုသမ္ပယာသည်။
 အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သည်း၊ ၏။ စက္ခုသမ္ပယာပိစ္စယာ၊
 စက္ခုသမ္ပယာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခ မှလည်း ဖြစ်သော။
 ဒုက္ခံ ဝါ၊ လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ လည်း ဖြစ်သော။ ယံပိဒံ-
 ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံပိ၊ ထို ဝေဒနာသည်လည်း။
 အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သည်း၊ ၏။ [နောက်၌ ကြွင်းသော သောတ
 သာန ဇီဝါ ကာယ မနောဒွါရတို့နှင့် စပ်၍လည်း “သောတ ပသာဒ၊ သဒ္ဓါရုံ၊
 သောတဝိညာဏံ၊ သောတသမ္ပယာ၊ သောတသမ္ပယာဇာဝေဒနာ” စသည်ဖြင့်
 ၅-ပါးစီ ပြားသော တရားတို့၏ အတ္တ အတ္တနိယမှ ကင်းဆိတ်ပုံကို ဟော
 တော်မူ၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုညော လောကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ
 အဝေါစ နန္ဒ၊ လော။ ပေ ။

၉၂၃၅။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ တို့။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တ
 သည်မှလည်း။ သတိ၊ ရှိလသော်။ (ဣဒံ၊ ဤ ပရိက္ခရာဥစ္စာသည်။) မေ၊
 ငါ၏။ အတ္တနိယံ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စုံလမ်းခြင်းသည်။
 အဿ၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊
 မြတ်စွာတရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။)....ဘိက္ခဝေ၊
 အတ္တနိယေ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာသည်မှလည်း။ သတိ၊ ရှိလသော်။ မေ၊ ငါ၏။
 အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ (ဣမဿ ပရိက္ခရာဿ၊ ဤ ပရိက္ခရာ၏။ သာမီ၊ အရှင်
 တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ စုံလမ်းခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဝေံ ဘန္တေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်
 ပြီ။)....ဘိက္ခဝေ၊ အတ္တနိ စ၊ အတ္တကို၎င်း။ အတ္တနိယေ စ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်
 သော ပရိက္ခရာကို၎င်း။ သစ္စတော၊ မှန်သော အနက်အားဖြင့်။ ဝေတတော၊
 ဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သော သဘော အားဖြင့်။
 အနုပလတ္တိယမာနေ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်
 ပါပလျက်။ သော၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်။ လောကော၊ လောကတည်း။
 သော၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ သော (အဟံ)၊
 ထို ငါသည်။ ပေစ္စ (ပရလောကံ + ဣစ္စ)၊ တမလွန် ဘဝသို့ ရောက်၍။
 နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်းထင်ရှား
 ရှိသည်။ အဝိပရိကာမဓမ္မော၊ ဇရာ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော

မရှိသည်။ တဝိသာမိ၊ ဖြစ်ရလိမ့်အံ့။ သဿတိသမံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားစွာ ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင် မြေလနေ နက္ခတ်တို့နှင့် တူစွာ။ တထေဝ၊ ထိုတည် မြဲတိုင်းသာလျှင်။ ဌဿာမိ၊ တည်ရလိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ယမ္ဗိဒံ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊ အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော အကြင် မိစ္ဆာအယူသည်။ (အတ္ထံ)။ ဘိက္ခဝေ၊ အယံ၊ အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော ဤ မိစ္ဆာ အယူသည်။ ကေဝလော၊ အကောင်းမဖက် သက်သက်သော။ ပရိပူရော၊ ပြည့်သော။ ဗာလဓမ္မော၊ ဗာလတို့၏ တရားသည်။ (ဟောတိ) နန္ဒ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ဘန္တေ၊ ရား။ ကံ၊ အဘယ်မှာ။ နော သိယာ၊ မဖြစ်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ၊ မှန် ပါ၏။ ကေဝလော၊ သော။ ပရိပူရော၊ သော။ ဗာလဓမ္မော၊ ဗာလတို့၏ တရားပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ (မူလပဏ္ဏာသံ၊ ၃-ဝဂ်၊ ၂-သုတ်၊ ပုဒ်ရေ ၂၂၄။) ဣတိ တဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ၊ လော။ အာမန္တာ။ ပေ။

၂၃၆။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ။ သေနိယ၊ သေနိယ။ တယော၊ ၃-ယောက်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာရော၊ ဤဆရာတို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ ဌိ။ သန္တော၊ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇာမာနာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရအပ်ကုန် ၏။ ဝါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ တယော၊ အဘယ် ၃-ယောက်တို့နည်း။ ပေ။ အယံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် ဘဝတို့၌ အတ္တကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်သော ဤဆရာကို။ သဿတ ဝါဒေါ၊ သဿတဝါဒ ရှိသော ဆရာ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပေ။ အယံ သတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌သာ အတ္တကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်သော ဤဆရာကို။ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသော ဆရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပေ။ အယံ သတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝတို့၌ အတ္တကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် မပညတ်သော ဤဆရာကို။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [ပေယျာလ မြှုပ်ထားသော ပါဠိတို့သည် “သေနိယ”ဟူသော အာလုပ်နှင့် “ဒိဋ္ဌေဝ ဟိ ခေါ” ဟု “ဟိ၊ ခေါ” တို့ ပါသည်မှတစ်ပါး အားလုံး ပုဂ္ဂလပညတ် တိကနိဇ္ဇေသ ပုဒ်ရေ(၁၃၁)နှင့်တူပြီး ဤ၌ “ဟိ၊ ခေါ” တို့လည်း အနက် မရှိ။]။ ပေ။ သံဝိဇ္ဇာမာနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ လော။ ပေ။

၂၃၇။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ တဂဝတာ၊ သည်။ သပ္ပိကုမ္ဘောတိ၊ ထောပတ်အိုးဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) သပ္ပိဿ၊ ထောပတ်၏။ ကုမ္ဘံ၊ အိုးကို။ ကရောတိ၊ ကောစိ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၂၃၈။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ တေလကုမ္ဘောတိ၊ ဆီအိုးဟူ၍။ ပေ။ မဂ္ဂကုမ္ဘောတိ၊ ပွားရည်အိုးဟူ၍။ ပေ။ ဖာဏိတကုမ္ဘောတိ၊ တင်လဲအိုး

ဟူ၍ ။ပေ။ ခီရကုမ္ဘောတိ၊ နိရည်အိုးဟူ၍ ။ပေ။ ဥဒကကုမ္ဘောတိ၊ ရေအိုး
 ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယထာလကံတိ၊ သောက်ရေခွက်ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယကော-
 သကံတိ၊ သောက်ရေအိပ်ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယသရာဝကံတိ၊ သောက်ရေခွက်ငယ်
 ဟူ၍ ။ပေ။ နိစ္စတတ္တံတိ၊ မြဲသော ဆွမ်းဟူ၍ ။ပေ။ ဓုဝယာဂူတိ၊ မြဲသော
 ယာဂူဟူ၍ ။ပေ။ ဝုတ္တံ၊ လော ။ပေ။ နိစ္စာ၊ မြဲသော။ ဓုဝါ၊ ခိုင်ခံ့သော။
 သဿတာ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား၍သော။ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်
 ခြင်း သဘော မရှိသော။ ကံာစိ၊ တစုံတခုသော။ ယာဂု၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 လော ။ပေ။

ဥဒါန်းဂါထာအနက် ။ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ၊ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ၎င်း။ ပေယျာလာ၊
 ပေယျာလ်ဖြင့် ပြုအပ်သော သုဒ္ဓိကသံသန္ဓန စသည်၎င်း။ သန္ဓာဝနိယာ၊
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဂတိအနုယောဂ၎င်း။
 ဥပါဒါယ၊ ရူပံ ဥပါဒါယ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဥပါဒါပညတ္တာ-
 နုယောဂ၎င်း။ စိတ္တေန၊ စိတ္တ စိတ္တေ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဥပါဒါ-
 ပညတ္တာနုယောဂနှင့်တကွ။ ပဉ္စမံ၊ ၅-ခုမြောက်ဖြစ်သော ပုရိသကာရာ-
 နုယောဂဟူသော ကလျာဏဝဂ်၎င်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ စသည်ဖြင့်
 ဟောတော်မူအပ်သော အဘိညာနုယောဂ၎င်း။ သုတ္တာဟရဏေန၊ နနု ဝုတ္တံ
 ဘဂဝတာ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ဆောင်ပြုအပ်သော သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌာ-
 နုယောဂအားဖြင့်။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်၎င်းတည်း။

ပုဂ္ဂလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပရိဟာနိကထာ

၁-ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ

၂၃၉။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာ-
 ယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော တုံတို၍။
 အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယဟိ၊ လော ။ပေ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို၍။ အရဟတော၊
 ရဟန္တာ၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ကမ္မာရာမတာ စသော တရား
 သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ။ပေ။ [သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။]

သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာတို့သည်။
 အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သလော ။ပေ။ သဗ္ဗေသံ ယေ ဝ၊
 အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ ပရိဟာနိ
 (ဟောတိ၊ လော) ။ပေ။

အရဟတာ သဉ္ဇိ။ အရဟတ္တာ မှ။ ပရိဟာယမာနော၊ ဆုတ်ယုတ်လသော်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယတိ၊ လော ။ပေ။

စတူဟိ သတသဟဿေဟိ၊ ၄-သိန်း တို့ဖြင့်။ သေဋ္ဌိ၊ သူဌေးသည်။ သေဋ္ဌိတ္တံ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တော၊ ပြုစေလသော်။ သတသဟဿေ၊ တသိန်းသည်။ ပရိဟိနေ၊ ယုတ်လျော့သော်။ သေဋ္ဌိတ္တာ၊ သူဌေး၏အဖြစ်မှ။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်လျော့သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗ-သာပတေယျာ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာ အနှစ်မှ။ ပရိဟိနော ဟောတိ၊ လော ။ပေ။

စတူဟိ ။ပေ။ ပရိဟိနေ၊ သော်။ သဗ္ဗသာပတေယျာ၊ မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ လော ။ပေ။

ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ ပြီး၏။

၂-အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနပရိဟာနိ

၂၄၀။ ပရိဟာယတိ။ပေ။သောတာပန္နော၊ သဉ္ဇိ။ သောတာပတ္တိဖလာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၂၄၁။ ပရိဟာယတိ။ ပေ။ အရဟတာ သဉ္ဇိ။ အရဟတ္တာ မှ။ ပရိဟာယ-မာနော၊ ဆုတ်ယုတ်လသော်။ ကတ္ထ၊ အတယ်၌။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အနာဂါမိဖလေ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၌။ (သဏ္ဍာတိ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ ပုထုဇ္ဇနတုမိယံ၊ ပုထုဇဉ် ဖြစ်ရာ အခိုက်၌။ သဏ္ဍာတိ၊ လော။ ပေ ။ သောတာပတ္တိဖလဿ၊ ၎င်း။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တံယေဝ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကိုပင်။ သစ္စိကရေတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ ပေ ။

၂၄၂။ ပရိဟာယတိ။ ပေ။ ကဿ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုတရာ၊ သာ၍များကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ် ပယ် နိုင်ကုန်သနည်း။ အရဟတော ဝါ၊ ရဟန္တာသည်သော်လည်း။ (ပဟိနာ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင်ကုန်သလော။) သောတာပန္နဿ ဝါ၊ သောတာပန်သည်သော် လည်း။ (ပဟိနာ၊ လော။) ဣတိ၊ အရဟတော၊ သည်။ (ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။) ပေ ။

၂၄၄။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို တိုးပွားစေခြင်း သည်။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်း အရှည် ရှိသည်။ အရဟတော ဝါ၊ ရဟန္တာ၏သော်လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အဓိမတ္တာ၊ လော။ သောတာပနဿ ဝါ၊ ၏သော်လည်း။ (မဂ္ဂဘာဝနာ အဓိမတ္တာ၊ လော။) ပေ ။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ကို တိုးပွားစေခြင်းသည်။ ပေ ။

၂၄၅။ အရဟတော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိယာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ် သေးသလော။ ပေ ။ သမုဒယော၊ သမုဒယ သစ္စာကို။ ပေ ။

၂၄၆။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်လော။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိယာယတိ၊ သေးသလော။ ပေ။ အပါယဂမနိယော၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ရာဂေါ ပဟိနော၊ လော။ ပေ။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ကာမရာဂေါ ပဟိနော၊ လော။ ပေ။ အဏုသဟဂတော၊ သေးငယ် သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ဝါ၊ သေးငယ် သော။ ကာမရာဂေါ၊ ကို။ ပဟိနော၊ လော။ ပေ ။

၂၄၇။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ပဟိနော နန၊ ပယ် အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ (အရဟဟော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။) ဥစ္ဆိန္နမ္ပလော နန၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်း ရှိသည် မဟုတ်လော။ တာလာဝတ္ထု- ကတော နန၊ ထန်းပင်၏ တည်ရာ ဖြစ်သွားသော မြေအရပ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော တည်ရာ စိတ်အစဉ် ရှိသည် မဟုတ်လော။ (အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊

၁။ အဏုသဟဂတော။ ။ အဏုသဟဂတေတိ အဏုဘာဝံ + ဥပဂတေ။ တဗ္ဗာဝတ္ထော တိ အယံ သဟဂတသဒ္ဓေါ၊ “နန္ဒိရာဂသဟဂတာ”တိ အာဒိသု- ဝိယ၊-သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ အပသာဒနအဖွင့်ဋီကာ၊ ... နန္ဒိရာဂေန+ သဟ+ဂတာတိ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒိရာဂေန သမ္ဘိ အတ္ထတော ဧကတ္ထမေဝ ဂတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သုတ်မဟာဝဂ္ဂ-ဋ္ဌ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ သမုဒယသစ္စ- နိဗ္ဗေသအဖွင့်။ ... ယော စ နန္ဒိရာဂေါ၊ ယာ စ တဏှာယနုဋ္ဌေနတဏှာ၊ ဥဘယမေတံ ဧကတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္ဒိ တဏှာ=“နန္ဒိရာဂေန သမ္ဘိ အတ္ထတော ဧကတ္ထမေဝ ဂတာ” တိ ဝုတ္တာ၊ တဗ္ဗာဝတ္ထော ဟေတ္ထ သဟသဒ္ဓေါ “သနိဒဿနာ ဓမ္မာ” တိ အာဒိသု ဝိယ၊ တဿှာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂဘာဝံ+ဂတာ၊ သဗ္ဗာသုပိ အဝတ္ထာံသု နန္ဒိရာဂဘာဝဿ အပစ္စက္ခာယ (နန္ဒိရာဂဓံ၊ အဖြစ်ကို မစွန့်မချ်) ဝတ္တ- နတောတိ အတ္ထော၊-ထို ဋီကာ၊ [မဟာနိဒါနသုတ် ဋီကာစာအုပ်တို့၌ “အဏု သဘာဝံ+ဥပဂတေ”ဟု ရှိသော်လည်း ဤ၌ “နန္ဒိရာဂဘာဝံ”နှင့် ညီအောင် “အဏု- ဘာဝံ”ဟု ပြင်ထားသည်။] ဤ အဖွင့်များနှင့်အညီ အနက်ပေးသည်။

ကို။) အနဘာဝံကတော၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင် ပြုအပ်ပြီ မဟုတ်လော။
 (အရဟတော၊ ဤ။ ရာဂေါ၊ သည်။) အာယတံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒ-
 ဓမ္မော နန္ဒ၊ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။
 ပေ။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂပ္ပဟာနာယ၊ ရာဂကို ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။
 မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဘာဝိတော နန္ဒ၊ တိုးပွား စေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ။

၂၆၁။ အရဟာ၊ သည်။ ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသည်။ ဝိတ-
 ဒေါသော၊ သည်။ ဝိတ မောဟော၊ သည်။ ကတကရဏိယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 တဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စရှိသည်။ ဩဟိတတာရော၊ ချထားအပ်
 ပြီးသောခန္ဓာဝန်၊ ကိလေသာဝန်၊ အဘိသင်္ခါရဝန် ရှိသည်။ ဝါ၊ ခန္ဓာဝန်၊
 ကိလေသာဝန်၊ အဘိသင်္ခါရဝန်တို့ကို ချထားပြီးသည်။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော၊
 အစဉ်အတိုင်း ရောက်အပ် ရအပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသည်။ ဝါ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို အစဉ်အတိုင်း ရောက်ပြီး ရပြီးသည်။ ပရိက္ခိဏာဘဝ-
 သိယောဇနော၊ ကုန်ခန်းပြီးသော ဘဝတို့၌ နောင်ဖွဲ့ကြောင်း သိယောဇဉ်
 ရှိသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ အညာ
 (အညာယ)၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသည်။ ဥက္ခိတ္တပလိ-
 သော၊ အထက်သို့ တင်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာဟူသော တံခါးကျည် မင်းတုပ်
 ရှိသည်။ သံကိဏ္ဍပရိခေါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သံသရာတည်း ဟူသော
 ကျုံးရှိသည်။ အဗ္ဗုဇ္ဇေသိကော၊ နုတ်အပ်ပြီးသော တဏှာတည်း ဟူသော
 တံခါးတိုင်ရှိသည်။ နိရဂ္ဂဇ္ဇော၊ နိဝရဏတည်းဟူသော တံခါးရွက် မရှိသည်။
 အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်။ ပန္နဒ္ဒဇော၊ လဲကျ စေအပ်
 ပြီးသော မာန တံခွန်ရှိသည်။ ပန္နဘာရော၊ လဲကျ စေအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်၊
 အဘိသင်္ခါရဝန်၊ ကိလေသာဝန်ရှိသည်။ ဝိသညုတ္တော၊ ဝဋ်ဒုက္ခနှင့် မယှဉ်သည်။
 သုဝိဇိတဝိဇယော၊ ကောင်းစွာ အောင်အပ်ပြီးသော အောင်ခြင်းရှိသည်။
 (ဟောတိ) နန္ဒ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ တဿ၊ တိုရဟန္တာသည်။ ဒုက္ခံ၊
 ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ပရိညာတံ နန္ဒ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။
 သမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟိနော နန္ဒ၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။
 နိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိကတော နန္ဒ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီ
 မဟုတ်လော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝိတော နန္ဒ၊ တိုးပွားစေအပ်ပြီ
 မဟုတ်လော။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်သော သစ္စာ
 ငှ-ပါးကို။ အဘိညာတံ နန္ဒ၊ ထူးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။
 ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်သော ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာတံ နန္ဒ၊ ပိုင်း
 ခြား၍ သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပဟာတမ္ပံ၊ ပယ်ထိုက်သော သမုဒယသစ္စာ
 ကို။ ပဟိနံ နန္ဒ၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဘာဝေတမ္ပံ၊ တိုးပွား စေထိုက်

☞

သော မဂ္ဂသစ္စာကို။ သာဝိတံ နန၊ တိုးပွားစေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက် ပြုထိုက်သော နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိကတံ နန၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၂၆၂။ အရဟာ အရဟတ္တာ၊ ပရိဟာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါအခါ၌ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ် ယုတ်၏။ အသမယဝိမုတ္တော၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ န ပရိဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဖြေ၏။ သမယဝိမုတ္တော၊ သော။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၂၆၄။ သာရိပုတ္တော၊ မည်သော။ ထေရော၊ ထေရ်သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယိတ္ထ၊ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပြီလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သာရိပုတ္တော ထေရော၊ အရဟတ္တာ၊ မှ။ န ပရိဟာယိတ္ထ၊ မဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပြီလော။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သာရိပုတ္တော။ ပေ ။ ဟဉ္စိ န ပရိဟာယိတ္ထ၊ အံ။ စ၊ ထိုသို့မဆုတ်ယုတ်ခဲ့လသော်။ ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။ ပေ ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနံ (နိဗ္ဗိတံ)။

၃-သုတ္တသာနေပရိဟာနိ

၂၆၅။ ဘဂဝတာ၊ သည်။—
ဥစ္စာဝစာ၊ မြင့်ကုန်နိမ့်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြတ်ကုန်ယုတ်ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိပဒါ၊ အကျင့်တို့ကို။ သမဏေန၊ ကိလေသာ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေပြီးသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သည်။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပါရိ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုဘက်ကမ်းသို့။ ဒီဂုဏံ၊ ၂-ထပ်။ ဝါ၊ ၂-ခေါက်။ န ယန္တိ၊ မဂ်တပါးဖြင့် မရောက်ကြရကုန်။ ဣဒံ၊ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဤ ဘက်ကမ်းသို့။ ဧကဂုဏံ၊ တထပ်။ ဝါ၊ မဂ်တပါးတည်းဖြင့် တခေါက်သာ။ န မုတံ၊ ရောက်အပ်သည် မဟုတ်။ (မဂ် ၄-ပါးဖြင့် ၄-ခေါက် ရောက်အပ်သည်—ဟူလို။)
ဣတိ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ ပေ ။

ဆိန္နဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာဝဋ် ရှိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဆေဒိယံ၊ နောက်ထပ် ဖြတ်ဖယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိစ္စံ၊ ကိလေသာဝဋ်ကို ဖြတ်ဖယ်ကိစ္စသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (သော၊ ထို ရဟန္တာ

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဝိတတဏှော၊ ကင်းသော တဏှာရှိ၏။ အနာဒါနော၊ တဖန်
 ဘဝသစ်ကို ယူခြင်းမရှိ။ ဆိန္ဒဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာဝဋ် ရှိသော
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ခေဒိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ဩဃပါသော၊ ကိလေသာတည်း
 ဟူသော ရေအယဉ်၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းကို။ သမ္မဟတော၊
 ကောင်းစွာ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ပေ။

၂၆၆။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကို။ ပတိစယော၊ တဖန် တိုးပွား
 စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ ဘဂဝတော၊ သည်။-

သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိမုတ္တဿ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီးသော။ သန္တစိတ္တဿ၊
 ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကတဿ၊ ကို။ ပတိစယော၊
 သည်။ နတ္ထိ၊ ကရဏီယံ၊ နောက်ထပ် မဂ်အကျိုးငှါ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ကေဂ္ဂနော၊ တခဲနက်ဖြစ်သော။ သေလော၊ ကျောက်တောင်သည်။
 ဝါတေန၊ လေကြောင့်။ န သမိရတိ ယထာ၊ မပျက်စီးသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။
 ကေဝလာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ ပေ။ ဖဿာ စ၊
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်၎င်း။

ဣဋ္ဌာ၊ အလိမ္မိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည်၎င်း။ အနိဋ္ဌာ၊ အလိ
 မရုံအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၎င်း။ တာဒိနော၊ ဣဋ္ဌာရုံကို ထို အနိဋ္ဌာရုံ
 ကဲ့သို့ ရှုတတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ထို ဣဋ္ဌာရုံကဲ့သို့ ရှုတတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဌိတံ၊ မယိမ်းမယိုင် မြဲခိုင် တိမ်တိမ်သော။ ဝိပုမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး
 သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ န ပုဇ္ဇေဓန္တိ၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်ကုန်။ အဿ၊ ထို စိတ်၏။
 ဝယံ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။

ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ ပေ။

၂၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမယ-
 ဝိမုတ္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ။
 သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ ကမ္မာရာမတာ၊ အမှု၌
 မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဘဿာရာမတာ၊ စကား ပြောခြင်း၌
 မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ နိဗ္ဗာရာမတာ၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း
 ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သင်္ဂဟိကာရာမတာ၊ အပေါင်း အဖော် ကိလေသာ
 တို့ဝယ် ပေါင်းဆုံကျရောက်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ယထာ
 ဝိမုတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ စိတ္တံ၊ ကို။
 န ပုဇ္ဇေကုတိ၊ မဆင်ခြင်။ (အယံ၊ ဤ မဆင်ခြင်ခြင်း ၎င်းတည်း။) ပေ။
 သံဝတ္တန္တိ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ပေ။

၂၆၈။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ ကိ* ပရိ-
 ယုဋ္ဌိတော၊ အတယ်သည် လုယက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (ဟုတော၊) ပရိဟာယတိ၊

နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော၊ ရာဂသည် လူယက်
 ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊) ပရိဟာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ
 ဖြေ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ လူယက်ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ ကံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊
 စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အနုသယံ၊ အနုသယ
 ကံ။ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

☞ အရဟတော၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယမာနဿ၊ ဆုတ်ယုတ်
 လသော်။ ဝါ၊ သော။ (“အရဟတော၊ ၏။” ဟု လှည့်စပ်ပါ။) ကံ၊
 အဘယ်သည်။ ဥပစယံ၊ စည်းပွားခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ ပေ ။

အရဟာ၊ သည်။ အာစိနတိ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို စီဆဲလော။ ဣတိ၊
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗျေ၊ အရဟာ၊ သည်။ အပစိနတိ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီး
 ဆဲလော။ ပေ ။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ဆဲလော။ ပေ။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်းဆဲ
 လော။ ပေ ။ ဝိသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့်
 သုတ်သင်ဆဲလော။ ပေ ။ ဥသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို
 အထက် အထက်၌ သုတ်သင်ဆဲလော။ ပေ ။ ဝိဓုပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို
 အထူးသဖြင့် ပူလောင်စေဆဲလော။ ဝါ၊ လောင်မြိုက်ဆဲလော။ ပေ ။ သန္ဓု-
 ပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို ကောင်းစွာ ပူလောင်စေဆဲလော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ
 လောင်မြိုက်ဆဲလော။ ပေ ။

မှတ်ချက်။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “ဝိသိနေတိ၊ ဖြေသနည်း။ ဥသိနေတိ၊
 ဖွဲ့သနည်း။ ဝိဓုပေတိ၊ ခါသနည်း။ သန္ဓုပေတိ၊ တည်
 သလော” ဟု ပေး၏။ ဤ၌ကား သိနာ- သောဓေ၊ ဓူပ-
 တာပေ” ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းအတိုင်း ပေးထားသည်။

အရဟာ၊ သည်။ နေဝ အာစိနတိ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို စီဆဲလည်းမဟုတ်။
 န အပစိနတိ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆဲလည်း မဟုတ်။ အပစိနိတ္တာ၊ စုတိ၊
 ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ပြီး၍၊ ဌိတော နနု၊ တည်သည် မဟုတ်လော။ ပေ ။

အရဟာ၊ နေဝ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ဆဲလည်း မဟုတ်။ န ဥပါဒိယတိ၊
 စွဲလမ်းဆဲလည်းမဟုတ်။ ပဇဟိတ္တာ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍။ ဌိတော နနု၊ လော။ ပေ ။

အရဟာ၊ နေဝ ဝိသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့ကို အထူး
 သဖြင့် သုတ်သင်ဆဲလည်း မဟုတ်။ န ဥသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး
 တို့ကို အထက် အထက်၌ သုတ်သင်ဆဲလည်း မဟုတ်။ ဝိသိနိတ္တာ၊ ကိလေသာ
 အညစ်အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့် သုတ်သင်ပြီး၍။ ဌိတော နနု။ ပေ ။

အရဟတာ၊ နေဝ ဝိဇ္ဇပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင်စေ
ဆဲလည်း မဟုတ်။ န သန္တုပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို ကောင်းစွာ ပူလောင်
စေဆဲလည်း မဟုတ်။ ဝိဇ္ဇပေတော၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင်
စေပြီး၍ ငြိတော နန္တု ပေ။

ပရိဟာနိကထာ နိဋ္ဌိတော။

၃-ဗြဟ္မစရိယကထာ

၁-သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ

၂၆၉။ ဒေဝေသု၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သာသနဗြဟ္မ-
စရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ၂-ပါးကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊
ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်ဗြဟ္မာ
တို့သည်။ ဇဠာ၊ ဖျင်းအ ကုန်သလော။ ဇလမူဂါ၊ အရိအရွဲ့ ယိုသော ခံတွင်း
ရွှံ့ကုန်သလော။ အဝိညူ၊ မသိတတ်ကုန်သလော။ ဟတ္ထသံဝါစိကာ၊ လက်ဖြင့်
ပြောဆိုရခြင်း ရွှံ့ကုန်သလော။ သုဘာသိတ ဒုဗ္ဘာသိတာနံ၊ ကောင်းစွာ
ပြောဆိုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့၏။ အတ္ထံ၊ အနတ်
အဓိပ္ပာယ်ကို။ အညာတံ၊ သိခြင်းငှါ။ နပုဋ္ဌိဇလာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရား၌။ နပုသန္တာ၊ မကြည်ညိုကုန်သလော။ ပေ။ ဗုဒ္ဓံ၊
အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။
န ပယိရူပါသန္တံ၊ မဆည်းကပ်ကုန်သလော။ ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဉ္စံ၊
ပြဿနာကို။ န ပုစ္ဆန္တံ၊ မမေးကုန်သလော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာကို။ ဝိသဇ္ဇိတေ၊ ဖြေတော်မူအပ်သော်။ အတ္ထမနာ၊
မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်။ န(ဟောန္တံ)၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ကမ္မာ-
ဝရဏေန၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော ပဉ္စာနန္တရိယကံနှင့်။
သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သလော။ ကိလေသာဝရဏေန၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကို
တားမြစ်တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော ကိလေသာနှင့်။ ပေ။ ဝိပါကာ-
ဝရဏေန၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော အဟိတ် ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ
ဝိပါက်နှင့်။ ပေ။ အဿဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ မရှိကုန်သလော။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ ကုသလစ္ဆန္ဒ
မရှိကုန်သလော။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာ မရှိကုန်သလော။ ကုသလေသု၊ ကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သမ္မတ္တံ၊ မြဲသော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့။
ဩက္ကမိတံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ
ဒေဝါ မာတုသာတကာ၊ အမိကို သတ်ကုန်သလော။ ပိတုသာတကာ၊ အဖကို
သတ်ကုန်သလော။ အရဟန္တာသာတကာ၊ ရဟန္တာကို သတ်ကုန်သလော။

ရုဟိရုပ္ပါဒကာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ သွေးကို ဖြစ်စေကုန်သလော။
 သံသတေဒကာ၊ သံသာကို သင်းခွဲကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ပါဏာတိ-
 ပါတိနော၊ သူ့ အသက်ကိုသတ်ကုန်သလော။ ပေ။ ဖရုသာဝါစာ၊ ကြမ်းတမ်း
 သော စကားရှိကုန်သလော။ သမ္ပပ္ပလာပိနော၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို
 ပြောဆိုခြင်းရှိကုန်သလော။ အဘိဇ္ဈာလုနော၊ များသော အဘိဇ္ဈာ ရှိကုန်
 သလော။ ဗျာပန္နစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိကုန်သလော။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

အဇဠာ၊ မဖျင်း မအ ကုန်သော။ ပေ။ အညာဘုံ ပဋိဗလာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်
 သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ နန၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဗုဒ္ဓေ
 ပသန္နာ၊ ကုန်သော။ ပေ။ သံစေ ပသန္နာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နန၊
 ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ပယံရူပါသန္တိ နန၊ ဆည်းကပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပေ။
 ကမ္မာဝရဏေန န သမန္နာဂတာ၊ မပြည့်စုံကုန်သော။ ပေ။ ဝိပါကာဝရဏေန
 န သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရှိကုန်သော။ ပေ။ ဘဗျာ၊
 ထိုက်ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နန၊ န မာတုသာတကာ၊ အမိကို မသတ်
 ကုန်သော။ ပေ။ န သံသတေဒကာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နန၊ န
 ပါဏာတိပါတိနော၊ သူ့ အသက်ကို မသတ်ကုန်သော။ ပေ။ သမ္ပာဒိဋ္ဌိကာ၊
 သမ္ပာအယူရှိကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နန၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

၂၇၀။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်၎င်း။
 မုဏ္ဍိယံ၊ ဦးပြည်းခေါင်းတုံး၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ကာသာဝခာရဏာ၊
 ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သောအဝတ်ကို ဆောင်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။
 ဒေဝေသု၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ပွင့်တော်မူကုန်သလော။ ပဇ္ဇေကသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 လော။ သာဝကယုဂံ၊ သာဝကအစုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ပေ။

ဒေဝေသု ပဗ္ဗဇ္ဇာ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယ
 ဝါသော နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယတ္ထ၊
 အကြင်အရပ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ တတ္ထေဝ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ရှိရာ
 ထိုအရပ်၌သာ။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ယတ္ထ၊ ၌။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ နတ္ထိ၊ တတ္ထ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော နတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ ယော၊
 အကြင်သူသည်။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၏။ တယေဝ၊ ထို
 ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူ၏သာ။ ဗြဟ္မစရိယဝါယော(အတ္ထိ၊ လော။)
 ယော န ပဗ္ဗဇတိ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်။ တဿ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယ-
 ဝါသော နတ္ထိ၊ လော။ ပေ။

လုမ္ဗိနိယာ၊ လုမ္ဗိနိယျာဉ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖွားတော်မူပြီ။
 ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ အဘိသမ္မုဇ္ဈော၊ သစ္စာ
 ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌။ ဘဂဝတော၊
 သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေတော်မူအပ်ပြီ။
 တတ္ထေဝ၊ ဖွားမြင်တော်မူရာ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာ
 ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၌သာ။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော
 (အတ္ထိ၊ လော။) အညတြ၊ အခြားအရပ်တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော (နတ္ထိ၊
 လော) ။ပေ။

၂၇၁။ အတ္ထိ ဒေဝေသု။ ပေ။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရပ်၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏
 ၎င်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပါသကာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပါသိကာနံ၊ တို့၏
 ၎င်း။ ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မိလက္ခေသု၊ လူရှိုင်း ဖြစ်ကုန်သော။
 အဝိညာတာရေသု၊ မသိတတ်ကုန်သော။ ပစ္စန္ဒိမေသု၊ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်
 အဖျား၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (တေသု) ဇနပဒေသု၊ ထိုဇနပုဒ်တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယ-
 ဝါသော အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။

အတ္ထိ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ ယတ္ထ၊
 အကြင် နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 (တေ ဒေဝါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယဝါသ ရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊
 ရှိကုန်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) နတ္ထိ၊
 (တေ ဒေဝါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယဝါသ မရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊
 [“ဗြဟ္မစရိယဝါသ ရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့လည်း ရှိ၍ မရှိသော နတ်ဗြဟ္မာ
 တို့လည်း ရှိသည်”-ဟူလို့။] ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဖြေ၏။

အသညသတ္ထေသု၊ အသညသတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ ဗြဟ္မာတို့၌။
 ယတ္ထ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) အတ္ထိ၊ (တေ ဒေဝါ၊
 ထို ဗြဟ္မစရိယဝါသရှိသော ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) နတ္ထိ၊ (တေ ဒေဝါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယဝါသ
 မရှိသော ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ သညသတ္ထေသု၊ သညာ ရှိသော
 သတ္တဝါဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ ဗြဟ္မာတို့၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဗြဟ္မာတို့၌။
 (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) အတ္ထိ၊ (တေ ဒေဝါ) အတ္ထိ၊ လော။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) နတ္ထိ၊ (တေ ဒေဝါ) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝုတ္တဗ္ဗေ။ [ယတ္ထ၊
 အကြင်အရပ်၌။ (ဗြဟ္မစရိယဝါသော) အတ္ထိ၊ (သော၊ ထို အရပ်သည်။
 ဒေဝေသု၊ နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။) အတ္ထိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌ (ဗြဟ္မ-

စရိယဝါသော) နတ္ထိ၊ (သော၊ ထို အရပ်သည်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။) အတ္ထိ၊
၏။...ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယတ္ထဖြင့် အရပ်ကို စွဲ၍လည်း တနည်း ပေးပါဦး။]

☰

ဘဂပတာ သိက္ခဝေ၊ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။
ဇမ္ဗုဒီပကာ၊ ဇမ္ဗုဒီပံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဥတ္တရ-
ကုရုကေ၊ မြောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿေ-စ၊ တို့ကို၎င်း။
တာဝတိံ သေ၊ တာဝတိံသာတံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ စ၊ တို့ကို၎င်း။
အဓိဂ္ဂဏန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်ကုန်၏။ ကတမေဟိ တိဟိ၊ (ဇမ္ဗုဒီပကာ၊
မနုဿာ၊ တို့သည်။) သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်၎င်း။ သတိမန္တာ၊ သတိ ရှိကုန်
သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ။) ဣဓ၊ ဤဇမ္ဗုဒီပံ၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော (အတ္ထိ၊)
ဣတိ ဝတ္ထံ နနု။ ပေ။

၂၇၂။ အနာဂါမိဿ၊ အနာဂါမိဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ပဉ္စ၊
ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ အောက်ကာမဘုံ ဟူသော အဖိုရှိကုန်သော။ သံယော-
ဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟိနာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဉ္စ၊ ဥဒ္ဒမ္ဘာဂိယာနိ၊ အထက်
သုဒ္ဓါဝါသဘုံဟူသော အဖိုရှိကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိနာနိ၊
မပယ်အပ်ကုန်သေး။ ဣတော၊ ဤကာမဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသည် ဖြစ်၍။
တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်သော အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏။
ကုဟိ၊ အဘယ်ဘုံ၌။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ တတ္ထေဝ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ
တို့၌ပင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။)။ ပေ။
ဣတော စုတဿ၊ ၍။ တတ္ထ၊ တို့၌။ ဥပပန္နဿ၊ ၏။ ကုဟိ၊ အဘယ်ဘုံ၌။
ဘာရောဟရဏံ၊ ခန္ဓာဝန်၊ ကိလေသာဝန်၊ အဘိသင်္ခါရဝန်ကို ချခြင်းသည်။
(ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိ၊ ဒုက္ခပရိညာတံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း
သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိ၊ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်
ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိ၊ နိရောဓသတ္ထိကိရိယာ၊ နိရောဓ
သစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိ၊ အကုပ္ပ-
ပ္ပုဋိဝေဓော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။)
ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ တတ္ထေဝ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌ပင်။
(ဘာရောဟရဏံ သည်၎င်း။ ဒုက္ခပရိညာတံ သည်၎င်း။ ပေ။ အကုပ္ပ-
ပ္ပုဋိဝေဓော သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။)
ပေ။ တဟိ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ အကုပ္ပပ္ပုဋိဝေဓော၊ ဟဉ္စိ (ဟောတိ၊
အံ။ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်လသော်။ ရေ၊ ဝါရှင် ပရဝါဒီ။ နတ္ထိ။ ပေ။ ဝါသောတိ၊
ဟူ၍။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဝတ၊ သာ။ ပေ။ တဟိ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။
ဖလုပ္ပတ္တိ၊ သည်။ (ဟဉ္စိ ဟောတိ၊ အံ။) ပေ။ အကုပ္ပပ္ပုဋိဝေဓော (ဟဉ္စိ

☰

ဟောတိ) ကေနဋ္ဌေန။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နတ္ထိ ဗြဟ္မစရိယဝါ-
 သောတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဆိုဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။
 တန္တု၊ ယခု။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ၊
 ဤကာမဘုံ၌။ ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမီမဂ်ဖြင့်။
 တတ္ထု၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ (နတ္ထိ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယဝါသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊
 ဆိုပါ၏။) ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။

သုဒ္ဓါဗြဟ္မစရိယကထာ ပြီး၏။

၂-သံသန္ဓနုဗြဟ္မစရိယကထာ

၂၇၃။ အနာဂါမီ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။
 ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမီမဂ်ဖြင့်။ တတ္ထု၊
 ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု
 သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သောတာပန္နောပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ တတ္ထု၊ ထိုဘုံ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။
 ဣဓ၊ ဤ ဘုံ၌။ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

အနာဂါမီ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သကဒါဂါမီ ပုဂ္ဂလော ဣဓ၊ ဤဘုံ၌။
 ပရိနိဗ္ဗာယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟုတု၊) တတ္ထု၊
 ထို ဘုံ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမီမဂ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ဘုံ၌။
 ဖလံ၊ သကဒါဂါမီ ဖိုလ်ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဣဓ၊ ဤကာမဘုံ၌။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ နိဋ္ဌဿ၊ ပြီးစီးသော။
 ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ စ၊ မဂ်ကိုလည်း။ ဘာဝိယတိ၊ ဖြစ်စေအပ်သလော။
 ကိလေသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပယိယန္တိ၊ မပယ်အပ် ကုန်သလော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိ-
 ပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ စ၊ ကိုလည်း။ ဘာဝိယတိ၊
 လော။ ကိလေသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပယိယန္တိ၊ လော။ ဣတိ သကဝါဒီ
 မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယပဋိပန္နဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ အပုဗ္ဗံ၊
 ရှေးလည်းမကျ။ အာစရိမံ၊ နောက်လည်းမကျ။ မဂ္ဂေါ စ ဘာဝိယတိ၊

☞ လော။ ကိလေသာ၊ စ န ပဟိယန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ-မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကတကရဏိယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ် ကိစ္စရှိသည်။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဘာဝနာ ရှိသည်။ (ဟုတော) တတ္ထ၊ ထိုဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ၏။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ အရဟာ၊ သည်။ ဘဝေန၊ ဘဝတခုဖြင့်။ ဘဝံ၊ ဘဝတခုသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသလော။ ဂတိယာ၊ ဂတိတခုဖြင့်။ ဂတိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ သံသာရေန၊ သံသရာတခုဖြင့်။ သံသာရံ၊ တခုသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းတခုဖြင့်။ ဥပပတ္တိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ပေ ။

အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော ကတကရဏိယော ဘာဝိတဘာဝနော၊ အနော-ဟဋ္ဌဘာရော၊ မချအပ်သော ခန္ဓာဝန်၊ ကိလေသာဝန်၊ အဘိသင်္ခါရဝန် ရှိသည်။ (ဟုတော) တတ္ထ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘာရောဟဏာယ၊ 'ခန္ဓာဝန်၊ ကိလေသာဝန်၊ အဘိသင်္ခါရဝန် တို့ကို ချခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ လော။ ပေ ။

အနာဂါမီ။ ပေ ။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ အပရိညာတဒုက္ခော၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာရှိသည်။ အပ္ပဟိန္တကိလေသော၊ မပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ ကိလေသာ ရှိသည်။ အသစ္စိကတနိရောဓော၊ မျက်မှောက် မပြုအပ်သေးသော နိရောဓသစ္စာ ရှိသည်။ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသည်။ (ဟုတော) တတ္ထ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အကပ္ပပဋိဝေဓာယ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း အကျိုးငှါ။ ပေ ။

အနာဂါမီ ။ ပေ။ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓကုပ္ပော၊ သည်သာ။ (ဟုတော) တတ္ထ၊ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ [ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ “အပ္ပဋိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါ စ” ဟု ရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ “အပ္ပဋိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါ” ဟု ရှိသည်။] ဧဝံ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ထိုက်။ မိဂေါ၊ သမင်သည်။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ ပစ်ခွင်းအပ်သည်။ (ဟုတော) ဒုရံပိ၊ အဝေးသို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ကာလံ၊ ဆော့ချိန်ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝေဝံ၊ တူ။ အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣမ၊ ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဖလံ၊ သစ္စိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ ဖရဝါဒီ ဖြေ၏။

မိဂေါ၊ သည်။ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ(ဟုတော)၊ ဒုရံပိ၊ သို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ သသလ္လောဝ၊ မြားနှင့်တကွသာလျှင်။ (ဟုတော) ကာလံ ကရောတိယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝံ၊ တူ။ အနာဂါမိ ။ပေ။ သသလ္လောဝ၊ ကိလေသာဟူသော မြားနှင့်တကွဖြစ်သည်သာ။ (ဟုတော) ပရိနိဗ္ဗာယတံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသလော။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗြဟ္မစရိယကထာ နိဋ္ဌိတော။

၃-ဩဇိသောကထာ

၂၇၄။ ဩဇိသောဓိသော၊ တဗ္ဗိတဗ္ဗိအားဖြင့်။ ဝါ၊ တပိုင်းစီ တပိုင်းစီ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇဟတံ၊ စွန့်သလော။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ကံ၊ ကံ။ ဇဟတံ၊ နည်း။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကို၎င်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကို၎င်း။ ဧကဒေသေ၊ တစိတ်တပိုင်း ဖြစ်ကုန် သော။ တဒေကဠေ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသတ္တိနှင့် တကွ တယောက်တည်းသော တည်ရာပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်သော။ ကိလေသေ စ၊ ကိလေသာတို့ကို၎င်း။ ဇဟတံ၊ စွန့်၏။ ဣတံ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တပိုင်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော ။ ပေ ။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တပိုင်း။ န သောတာပန္နော၊ သောတာပန် မဟုတ်သလော ။ပေ။ ဧက ဒေသံ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရသည်။ အဓိဂတော၊ သိသည်။ သတ္တိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်။ (ဟုတော) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတံ၊ နေသလော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ ထိ၍။ ဝိဟရတံ၊ လော။ ဧကဒေသံ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ န ဝိဟရတံ၊ လော။ ဧကဒေသံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်လော ။ပေ။ ကောလံကောလော၊ ကောလံကောလသောတာပန် လော ။ပေ။ ဧကပိဇီ၊ ဧကပိဇီသောတာပန်သည်။ (ဟုတော) အဝေစ္စ၊ သက်ဝင်၍။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော ။ပေ။ ဓမ္မေ၊ တရား၌ ။ပေ။ သံသေ၊ ၌။ အဝေစ္စ၊ ၍။ ပသာဒေန သမန္နာဂတော၊ လော။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော ။ပေ။ ဧကဒေသံ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ န သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [“သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းကြောင့်” စသည်ဖြင့်

ပေးပါ။ (၂၇၆)၌ “အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဂ္ဂလ

ပညတ်၊ ကေကနိဒ္ဒေသ၊ ပုဒ်ရေ(၃၆)စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ဤ၌ကား “အန္တရာ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ အနာဂါမ်လော” စသည်ဖြင့် နာမ သတ်ပေးပါ။]

၂၇၀။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ အနုပုဗ္ဗေန ။ပေ။ မုတ္တနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နန၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ဩဓိသော မိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

[ကမ္မာရော၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည်သည်။ ရတတယ၊ ရှေ့၏။ (မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမတိ) ဣဝ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ် မှတ်လှင့် သကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) မေဓာဝိ၊ အသိအနှစ် ပညာစစ်ရှိသူသည်။ အနု ပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌။ (ကုသလံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။) အတ္တနော၊ ၏။ မလံ၊ ရာဂစသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ မှတ်လှင့်ရာ၏။ ဓမ္မပဒ၊ မလဝဂ်၊ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု။...ပရ ဝါဒီသည် ဤ၌ “ထောကံ ထောကံ”ကို ကြည့်၍ “တစိတ် တပိုင်းစီ တစိတ် တပိုင်းစီ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်သည်”ဟု ယူဆလေသည်။]

ဩဓိသော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သဟာဝယ ။ ပေ ။ ကာတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နန၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ဩဓိသောမိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

[အယ၊ ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ညက်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ သဟာဝ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၎င်း။ သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ၊ သီလဗ္ဗတ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကိစ္ဆိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော။ ယံ (ကိလေသဇာတံ)၊ အကြင် ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ (တံပိ ကိလေသဇာတံ၊ ကိုလည်း။ ဇဟိတံ၊ သည်။ ဘဝတံ။) စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အပါယေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝိပုမုတ္တော၊ လွတ်ပြီ။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဘိဋ္ဌာနာနိ စ၊ အလွန်ရောက်ထိုက်သော ဋ္ဌာနတို့ကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။]

ဩဓိသော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယော၌။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယသာဝက၏။ ဝိရဇံ၊ ကင်းသော ကိလေသာ မြေရှိသော။ ဝိတမလံ၊ ကင်းသော ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိသော။

မေ့စက္ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ (ကိံ) ယံ
 ကိံ၊ အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော တရားသည်။ သမုဒယမ္ပေ၊
 ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရား
 ဟူသမျှသည်။ နိရောဓမ္ပေ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ(ဥဒပါဒိ)၊ သိက္ခဝေ
 ဒဿနုပ္ပါဒါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။
 အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၎င်း။
 သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။
 ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန၊ လော ။ ပေ။

ဩဓိသောကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဟေတိကထာ

၁-န သုတ္တာဟရဏကထာ

၂၇၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒံ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒကို။
 ဟေတိ၊ စွန့်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အစွန့်၊ စင်စစ်။
 ဟေတိ၊ လော ။ ပေ။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်း မရှိအောင်။ ဟေတိ၊ လော ။ ပေ။
 အပ္ပဋ္ဌိသန္ဓိယံ၊ အဆက်အစပ် မရှိအောင်။ ဟေတိ ။ ပေ။ သမူလံ၊ အမြစ်
 အရင်းနှင့်တကွဖြစ်အောင်။ ဟေတိ ။ ပေ။ သတဏှံ၊ တဏှာနှင့်တကွဖြစ်အောင်။
 ဟေတိ ။ ပေ။ သာနုသယံ၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်အောင်။ ဟေတိ ။ ပေ။
 အရိယေန၊ မြတ်သော။ ဉာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဟေတိ ။ ပေ။
 အရိယေန မဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ဟေတိ ။ ပေ။ အကုပ္ပံ၊ အရဟတ္တဗိုလ်ကို။
 ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ လိလသော်။ ဟေတိ ။ ပေ။ အနာဂါမိဖလံ၊ ကို။
 သစ္စိကရာဇ္ဇော၊ သော်။ ဟေတိ၊ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ [ဝိက္ခမေတိ၊ ခွါသလော။] ☸

ဟေတိ၊ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ကတမေန မဂ္ဂေန၊ အဘယ် မဂ်ဖြင့်။ (ဟေတိ၊
 နည်း။) ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ ရူပါဝစရေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။
 (ဟေတိ၊) ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ဖြေ၏။ ရူပါဝစရော၊ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိယျာ-
 နိကော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းလော။ ခယဂါမိ၊ ကိလေသာ
 တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သလော။ ဗောဂေါမိ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို
 သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သလော။
 အပစယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်
 သလော။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသလော။ အသံယော-

နိယော၊ သံယောဇနိယ မဟုတ်သလော။ အဂန္ထနိယော၊ ဂန္ထနိယ မဟုတ်သလော။ အနောဘနိယော၊ ဩဘနိယ မဟုတ်သလော။ အယော-
 ဂနိယော၊ ယောဂနိယ မဟုတ်သလော။ အနိဝရဏိယော၊ နိဝရဏိယ မဟုတ်သလော။ အပရာမဋ္ဌော၊ ပရာမဋ္ဌ မဟုတ်သလော။ အနုပါဒါနိယော၊
 ဥပါဒါနိယ မဟုတ်သလော။ အသံကိလေသိယော၊ သံကိလေသိယ မဟုတ်
 သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။ [အနိယျာ-
 နိကော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သလော။ နံ ဝယဂါမိ၊
 ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သောတရား မဟုတ်သလော။
 ပေ ။ သံကိလေသိယော၊ သံကိလေသိယဖြစ်သလော။]

၂၀၀။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ဝိတရာဂေါ၊ ကင်း
 သော ရာဂ ရှိသည်။ (ဟုတော) ဓမ္မာဘိသမယာ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို
 ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ အနာဂါမိဖလေ။ ၌။ သဏ္ဍာတိ၊
 တည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပေ ။ ပညာနံ၊ တို့၏၎င်း။ သမော-
 ဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ ကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ၊ ကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို၎င်း။
 သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကို၎င်း။ ဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

န သုတ္တာဟရဏကထာ ပြီး၏။

၂-သုတ္တာဟရဏကထာ

၂၀၁။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ၊
 တို့ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။
 အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ကြမ်းသော။ ကာမရာဂံ၊ ကာမရာဂ
 ကို၎င်း။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ သော။ ဗျာပါဒံ၊ ကို၎င်း။ ဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒိ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။
 တနုဘာဝါ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ကို။
 ဘဂဝတာ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ပေ။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥသ္မံ

အလုံးစုံသော သူတို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဘိသမေန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဓမ္မဘိသမယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ အနာဂါမိဖလေ၊ ဌ။ သဏ္ဍာဟန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ 'န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

☞ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊...

အတိတ်သေ၊ အတိတ်အဖို့၌။ ယသသိနော၊ များသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော။ ဆ၊ ၆-ပောက်ကုန်သော။ သတ္တာရော၊ ဆရာတို့သည်။ အဟိသကာ၊ မညှဉ်းဆဲ တတ်ကုန်သည်။ နိရာမဂန္ဓာ၊ ကောဓတည်း ဟူသော စိမ်းစိုသော အနံ့ မရှိကုန်သည်။ ကရုဏေ၊ ကရုဏာဈာန်၌။ အဓိမုတ္တာ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင် ကုန်သည်။ ကာမသံယောဇနာတိဂါ၊ ကာမ သံယောဇနာကို လွန်ကုန်သည်။ (အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။) [မူရင်း ပါဠိတော်အတိုင်း "အဟိသကာ"ကို မူရင်း ပါဠိဟု ယူပြီးလျှင် "အဟေသံ"ကို ထည့်၍ ပေးသည်။]

ကာမရာဂံ၊ ကာမရာဂကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မ-လောကူပဂါ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို ဆရာတို့၏။ အနေကာနိ သတာနိပိ၊ တရာမက များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ နိရာမဂန္ဓာ၊ ကုန်သည်။ ကရုဏေ၊ ဌ။ အဓိမုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ကာမသံယောဇနာတိဂါ၊ ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ကာမရာဂံ ဝိရာဇေတွာ၊ ဗြဟ္မလောကူပဂါ၊ ကုန် သည်။ အဟု၊ ကုန်ပြီ။ (ဆက္ကဝိတ္တရ၊ ပ-ပံ၊ ၅-ဝဂ်၊ ၁၂-သုတ်။)

ဣတိ ဘဂဝတာ ဝတ္ထံ နန္ဒ။ ပေ။

ဟေတိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ သုနေတ္တော၊ မည်သော။ သော သတ္တာ၊ ထို ဆရာသည်။ ဧဝံ ဒီဃာယုကော၊ ဤသို့ ရှည်သောအသက် ရှိသည်။ ဧဝံ စိရုဋ္ဌိတိကော၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်း ရှိသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇရာယ၊ ဇရာမှိုင်း။ မရဏေန၊ မရဏမှိုင်း။ ပေ။ ဥပါယာသေဟိ၊ တို့မှိုင်း။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်မြောက်သည်။ အဟောသိ နာမ၊ ဖြစ်ရသည် မည်၏။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဒုက္ခမှ။ အပရိမုတ္တော၊ အဟောသိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ စတုန္ဒံ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနန္ဒဗောဓော၊ လျော်စွာ မသိခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကတမေသံ စတုန္ဒံ၊ အဘယ် ၄-ပါးတို့ကိုနည်း။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။ သိလဿ၊ ကို။ အနန္ဒဗောဓော၊ ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ကြောင့်၎င်း။ အရိယဿ သမာဓိဿ၊ ပေ။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ ပညာယ။ ပေ။ အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အနန္တဗောဓါ၊ အပ္ပုဋ္ဌိဝေဓာ၊ ကြောင့်၎င်းတည်း။
 ဘိက္ခုဝေ၊ (မယာ၊ သည်။) အရိယံ၊ သော။ တယိဒံ သီလံ၊ ကိ။ အနုဗုဒ္ဓံ၊
 လျော်စွာ သိအပ်ပြီ။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ ပေ။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝ
 တဏှာကို။ ဥစ္ဆိန္ဒာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဘဝနေတ္ထိ၊ ဘဝသို့ ဆောင်ကြောင်း တဏှာ
 ကြီးသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ချီး။ ပုနုဗ္ဗဝေ၊ တဖန်ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိတော့။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန၊ လော။

သီလံ၊ သီလ၎င်း။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ပညာ စ၊ ၎င်း။ အနုတ္တရာ၊ အတူ
 မရှိ မြတ်သော။ ဝိမုတ္တိ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၎င်း။ (ဣတိ) ဣမေ ဓမ္မာ၊
 တို့ကို။ ယသဿိနာ၊ များသော အခြံအရံ ရှိတော်မူသော။ ဂေါတမေန၊
 ဂေါတမ မည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ လျော်စွာ
 သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်
 မူ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အက္ခာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။
 ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတော်မူသော။
 စက္ခုမာ၊ ၅-ပါးသော စက္ခုရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။ - [သတ္တကင်္ဂုတ္တရ၊ ၇-ဝဂ်၊ ၂-သုတ်။]
 ဣတိ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ ပေ။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန် ရှိလျှင်။
 ဇဟတိ ပုထုဇ္ဇေနော ကာမရာဂဗျာပါဒန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 ဆုံးဖြတ်၏။

ဇဟတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဗ္ဗမတ္တိတိကထာ
 ၁-ဝါဒယုတ္တိ

၂၀၂။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
 အာမန္တာ၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊
 လော။ ပေ။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 ပေ။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 လော။ [အဋ္ဌကထာ၌ “သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗမတ္တိ” ဟု “သဗ္ဗံ” တပုဒ်သာ ရှိ၏။
 ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ကား “သဗ္ဗံ” တပုဒ် ပိုနေသည်။]။ ပေ။ သဗ္ဗေသု၊
 အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ အယောဂံ၊
 ယှဉ်တက် မမှီး တပါးတည်းသာတည်း။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ ပြု၍။ သဗ္ဗံ၊
 သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ ယမ္ပိ၊ အကြင် အရာသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ တမ္ပိ၊
 ထို မရှိသော အရာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ သဗ္ဗမတ္တိတိ၊ ဟူသော။

ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် သင်၏ အယူသည်။ (အတ္ထိ၊) သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုသင်၏ အယူ
 သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊
 အကြင် ငါ၏ အယူသည်။ (အတ္ထိ၊) သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သော
 အယူတည်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့၎င်း။ (တဝ၊ သင်၏။ သမယေ၊ အယူ၌။)
 အတ္ထိ၊ လော၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဝါဒယုတ္တိ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ကာလသံသန္ဓန

၂၇၃။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတိတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည်။
 ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသည်။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီးသည်။ အတ္တင်္ဂတံ၊ ချုပ်
 ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်။ အဗ္ဘတ္တင်္ဂတံ၊ ရှေးရှု ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်။
 (ဟောတိ) နနု၊ လော၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတိတံ၊
 သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ သည်။ ပေ။ ဟဉ္စိ (ဟောတိ)၊ အံ။ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်လသော်။ ရေ၊
 ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ အတိတံ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။

အနာဂတံ၊ ပေ။ အာမန္တာ၊ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် တရားသည်။
 အဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိပြီး မဟုတ်သည်။
 အသဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်
 သည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ပေ။

ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား
 သည်။ အနိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည်။ မဟုတ်သည်။ အဝိဂတံ၊ ကင်းပြီး မဟုတ်သည်။
 အဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီး မဟုတ်သည်။ န အတ္တင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့
 ရောက်ပြီး မဟုတ်သည်။ န အဗ္ဘတ္တင်္ဂတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီး
 မဟုတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။)။ ပေ။

အတိတံ၊ လွန်ပြီး တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အတိတံ၊ သည်။ ပေ။
 န အဗ္ဘတ္တင်္ဂတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။)

ပစ္စုပ္ပန်၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန်၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီးသည်။
 ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်။ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီးသည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊
 ဖြစ်ပြီးသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ ရှေးရှု ဖြစ်ပြီးသည်။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီး
 သည်။ (ဟောတိ၊ လော။)။ ပေ။ အနာဂတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 အနာဂတံ၊ သည်။ ပေ။ ပါတုဘူတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၂၀၄။ အတိတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္တံ၊ လော။
ဣတံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈံ၊
သည်။ ပေ။ (ဟောတံ) နန္ဒ၊ လော။ ပေ။

၂၀၅။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တည်း။ ဣတံ၊ ဝါ၊
သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတံ၊ ဝါ၊ သော်၎င်း။
(ဣဒံ၊ ကား။) ရူပံ၊ တည်း။ ဣတံ၊ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ကား။)
ပစ္စုပ္ပန်၊ တည်း။ ဣတံ၊ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို၎င်း။ ရူပံ၊
ရုပ်ကို၎င်း။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲမခြား တသားတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ရောက်စေထိုက်
သည်ကို။ ကရိတော၊ ရှိ။ ဒေသေ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ သေ၊ ထို ရုပ်လော။
(တနည်း) ဒေသေ၊ ဤ ရုပ်သည်။ သေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်လော။ ဧကဠော၊ တူသော။
အနက် ရှိသလော။ သမေ၊ တူသလော။ သမဘာဂေ၊ တူသော အဖို့ ရှိ
သလော။ တဇ္ဇာတေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်သည် ရုပ်သဘော ရှိသလော။ (တနည်း)
တဇ္ဇာတေ၊ ထို ရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်သဘော ရှိသလော။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ
မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိရုဇ္ဈာနံ၊
ချုပ်လသော်။ ပစ္စုပ္ပန္တာဘဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကို။ ဟောတံ၊ လော။ ပေ။

☞ (ဣဒံ) သြဒါတံ၊ အဖြူတည်း။ ဣတံ၊ ဝါ၊ (ဣဒံ) ဝတ္ထံ၊ အဝတ်တည်း။
ဣတံ၊ ဝါ၊ ပေ။ တဇ္ဇာတေ၊ လော။ ဣတံ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။
ပေ။ သြဒါတံ၊ ဖြူသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ရုဇ္ဈမာနံ၊ ဆိုးအပ်
သော်။ သြဒါတဘာဝံ၊ အဖြူ၏ အဖြစ်ကို။ ဟောတံ၊ လော။ ပေ။

၂၀၆။ ရူပံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ရူပံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ ဓုဝံ၊
ခိုင်ခံ့သလော။ သဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသလော။ အဝိပရိဏာ-
မဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသလော။ ဣတံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဘာဝံ၊ ကို။ န ဟောတံ၊ နန္ဒ၊ မစွန့်သည်
မဟုတ်လော။ ဣတံ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော။
အဓုဝံ၊ မခိုင်ခံ့သလော။ အသဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား မရှိသလော။
ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ ပေ။

☞ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနဘာဝံ၊ ကို။ န ဟောတံ၊ မစွန့်။ ဣတံ၊ ကြောင့်။
နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ လော။ ပေ။

☞ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္တံ၊ ၎င်း။ အတိတံ၊ အတိတ် တရား
သည်။ အတိတဘာဝံ၊ အတိတ်တရား၏ အဖြစ်ကို။ န ဟောတံ၊ လော။ ပေ။

ဝစနသောဓနာ

၂၀၈။ အတိတ်ံ၊ အတိတ်ံ တရားသည်။ နော အတ္တိံ၊ မရှိသလော။
 ဣတိံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတိတ်ံ၊ အတိတ်ံ တရားသည်။ ဟဉ္စိ
 နော အတ္တိံ၊ အကယ်၍ မရှိအံ့။ (ဧဝံ သတိ) အတိတ်ံ၊ သည်။ အတ္တိံ၊ ၏။
 ဣတိံ၊ ဤ စကားသည်။ (ကာလသံသန္ဓနတုန်းက စကားသည်။) မိစ္ဆာ၊
 မှား၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ အတ္တိံ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားသည်။
 နော အတိတ်ံ၊ အတိတ်ံ မဟုတ်သည်။ ဟဉ္စိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)
 အတ္တိံ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားသည်။ အတိတ်ံ၊ အတိတ်ံတည်း။ ဣတိံ၊
 ဤ စကားသည်။ [ကာလသံသန္ဓန ပုဒ်ရေ (၂၀၃) ၌ “အတိတ်ံ အတ္တိံ အတိတ်ံ
 နိရုဒ္ဓံ” ဟူသောစကားကို ရည်ရွယ်သည်။] မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ အနာဂတံ၊ အနာ
 ဂတံ တရားသည်။ ပေ ။

အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားသည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်
 တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊
 တညေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားလော။ တံ (ဧဝံ)၊
 ထို အနာဂတ် တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားလော။ ပေ ။

(ယံ၊ အကြင် အနာဂတ်တရားသည်။) ဟုတု၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့်
 ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို အနာဂတ်တရားသည်။
 ပုန၊ တဖန်။) ဟုတု၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊
 ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။...တနည်း--(ယံ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန် တရား
 သည်။) ဟုတု၊ ရှေးက အနာဂတ် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်၏။
 (တံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။) ဟုတု၊ ရှေးက အနာဂတ်
 ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သလော။ ဣတိံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဟုတု၊ ရှေးက အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်သလော။ ဟုတု၊ ရှေးက အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု
 ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သလော။ ဣတိံ၊ အာမန္တာ။

(ယံ၊ အကြင် ယုန်ချိုသည်။) န ဟုတု၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။
 န ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်။ (တံ၊ ထို ယုန်ချိုသည်။ ပုန၊
 တဖန်။) န ဟုတု၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ န ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ ဣတိံ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ အတိတ်ံ၊ အတိတ်ံတရား
 သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိံ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တညေဝ။

ထိုတရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားလော။ တံ (ဝေ)၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်
တရားသည်ပင်။ အတိတ်၊ အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

(ယံ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။) ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။
ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ပုန၊
တဖန်။) ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်သလော။...တနည်း—(ယံ၊ အကြင် အတိတ် တရားသည်။) ဟုတွာ၊
ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု အတိတ် ဖြစ်၏။ (တံ၊
ထို အတိတ်တရားသည်။ ပုန၊) ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊
အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဟုတွာ၊ ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု အတိတ်
အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဟုတွာ၊ ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။
ဟောတိ၊ ယခု အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။

(ယံ၊ အကြင် ယုန်ချိုသည်။) န ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။
န ဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်။ (တံ၊ ထို ယုန်ချိုသည်။ ပုန၊)
န ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ န ဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့်
မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂတံ၊ အနာဂတ် တရားသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်
တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ဟုတွာ၊ ချိ။
အတိတ်၊ အတိတ် တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊
တညေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားလော။ တံ (ဝေ)၊
ထို အနာဂတ် တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားလော။ တံ (ဝေ)၊
ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်ပင်။ အတိတ်၊ အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဟုတွာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်သလော။ (တနည်း) ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊
အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဟုတွာ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ ။

န ဟုတွာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ န ဟောတိ၊ အတိတ်
အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ တနည်း—န ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။
န ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ န ဟုတွာ၊ န ဟောတိ၊ လော။
ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။

အတိတစက္ခုရူပါဒိကထာ

၂၇၉။ အတိတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ စက္ခု၊ စက္ခု ပသာဒသည်။ အတ္ထိ၊
 လော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ လော။ အာလောကော၊ အရောင်အသင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
 အာမန္တာ၊ အတိတေန၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခု ပသာဒဖြင့်။
 အတိတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။
 ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အတိတစက္ခုရူပါဒိကထာ ပြီး၏။

အတိတဉာဏာဒိကထာ

၂၈၀။ အတိတံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တေန ဉာဏေန၊ ထို အတိတ် ဉာဏ်
 ဖြင့်။ ဉာဏကရဏီယံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကရေတိ၊ လော ။ ပေ ။
 တေန ဉာဏေန၊ ထို အတိတ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊
 ပိုင်းခြား၍ သိသလော။ ပေ ။

အတိတဉာဏာဒိကထာ ပြီး၏။

အရဟန္တာဒိကထာ

၂၈၁။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏ (သန္တာန်၌)။ အတိတော၊ သော။
 ရာဂေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ တေန၊
 ရာဂေန၊ ထို အတိတ် ရာဂအားဖြင့်။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။
 ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

အရဟန္တာဒိကထာ ပြီး၏။

အတိတဟတ္ထာဒိကထာ

၂၈၂။ အတိတာ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထာ၊ လက်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်
 သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အတိတေသု၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဟတ္ထေသု၊
 လက်တို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ အာဒါနနိက္ခေပနံ၊ ယူခြင်း ချခြင်း
 သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။
 အတိတသ္မိံ၊ သော။ ကုဏ္ဍိသ္မိံ၊ ဝမ်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇိသတ္ထာ၊ စားလို့
 ခြင်းသည်၎င်း။ ပိပါသာ၊ သောက်လို့ခြင်းသည်၎င်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား
 သလော။ ပေ ။

အတိတော၊ သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊
 ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ချခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ဆေဒနသောဒနံပဂေါ၊
 ဖြတ်ခြင်း၊ ခွဲခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ကာကေဟိ၊ ကျီးတို့နှင့်၎င်း။
 ဂိဇ္ဈေဟိ၊ လင်းတတို့နှင့်၎င်း။ ကုလလေဟိ စ၊ သိန်းစွန့်တို့နှင့်၎င်း။ သာဓာ-
 ရဏော၊ ဆက်ဆံသလော။ ပေ။ အတိတေ ကာယော၊ ဌ။ ဝိသိ၊ အဆိပ်သည်။
 ကမေယျ၊ ရောက်ရာသလော။ သတ္ထိ၊ လက်နက်သည်။ ကမေယျ၊ လော။
 အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ကမေယျ၊ လော။ ပေ။ အတိတော ကာယော၊ ကိ။ အဒ္ဓု-
 ဗန္ဓနေန၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း၊ နှောင်အိမ်ဖြင့်။ ဗန္ဓိတံ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊
 ရအပ်သလော။ ရဇ္ဇုဗန္ဓနေန၊ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း၊ ကြိုးဖြင့်။ ဗန္ဓိတံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘာ၊
 လော။ သင်္ခလိကဗန္ဓနေန၊ ဖွဲ့ကြောင်း၊ သံခြေချင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတံ၊ ငှါ။
 လဗ္ဘာ၊ လော။ ဂါမဗန္ဓနေန၊ ဖွဲ့ချုပ်ကြောင်း၊ ရွာဖြင့်။ ပေ။ ဇနပဗန္ဓနေန၊
 ဖွဲ့ချုပ်ကြောင်း၊ ဇနပုဒ်ဖြင့်။ ပေ။ ကဏ္ဍပဉ္စမေဟိ၊ လည်ပင်းဟူသော ၅-ခု
 မြောက် အရပ်ရှိကုန်သော။ ဗန္ဓနေဟိ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတံ၊ လဗ္ဘာ
 ။ပေ။

အတိတဟတ္တာဒိကထာ ပြီး၏။

အတိတက္ခန္ဓာဒိသမောဓာနကထာ

၂၉၄။ အတိတော ။ပေ။ စက္ကဝတ္ထိ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။
 ရာဇာ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ တိဏ္ဏိ၊ ၃-ဆူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ တုရား
 ရှင်တို့၏။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေါ၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ လော
 ။ပေ။

အတိတက္ခန္ဓာဒိသမောဓာနကထာ ပြီး၏။

ပဒသောဓနကထာ

၂၉၅။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားလော။
 ဣတိ၊ သံကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။ အတိတံ၊
 အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ သံကဝါဒီ မေး၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။
 သိယာ၊ အချို့သည်။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားတည်း။ သိယာ၊ အချို့တရား
 သည်။ န္ဇာတိတံ(နော+အတိတံ)၊ အတိတ်တရားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ
 ဖြေ၏။ [အတိတ်တရားသာမက ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်သော တရားကို
 'န္ဇာတိတ'ဟု ခေါ်သည်။ တခုကြောင့်နည်း "အတ္ထိ"နှင့် အနက် အရတူ
 သောကြောင့်တည်း။]

အာဇာနည်ဟိ နိဂ္ဂဟံ၊ အတိတံ၊ အတိတံတရားသည်။ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအံ့။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။ သိယာ၊ အချို့သည်။ အတိတံ၊ အတိတံ တရားသည်။ သိယာ၊ သည်။ နွာတိတံ၊ နွာတိတံ တရားသည်။ ဟဉ္စိ(ဟောတိ)၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတိတံ၊ အတိတံဟု ခေါ်အပ်သော တရားသည်။ နွာတိတံ၊ နွာတိတံ တရားသည်။ (ဟောတိ) နွာတိတံ၊ သည်။ အတိတံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုရာရောက်၏။ တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ အတိတံ ။ပေ။ နွာတိတံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ်၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ တေန၊ ထိုသို့ ဆိုထိုက်ခြင်းကြောင့်။ အတိတံ ။ ပေ ။ အတိတံတံ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင် အဖြေကောင်းကို။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ (တေ၊ သင်၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။) မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်း၏။

☰

☰

ပန၊ သို့မဟုတ်။ အတိတံ ။ပေ။ အတိတံတံ၊ ဟူ၍။ နော စေ(ဝဒေသိ)၊ အကယ်၍ မဆိုလိုအံ့။ စ၊ ထိုသို့ မဆိုလိုလသော်။ ရော ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ အတိတံ ။ပေ။ နွာတိတံတံ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုထိုက်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ အတိတံ ။ပေ။ နွာတိတံ(ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ်၊ သာ။ တေန၊ ကြောင့်။ အတိတံ ။ပေ။ အတိတံတံ၊ ဟူသော။ ယံ၊ ကို။ ဝဒေသိ၊ (တေ၊ ၎်၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ ၎်။ [အနာဂတပြဿနာ ပရဝါဒီပက္ခ၌လည်း နည်းတူ ပေးပါ။]

ပဒသောဓနကထာ ပြီး၏။

သုတ္တသာဓန

၂၉၆။ အတိတံ၊ အတိတံတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၎်။ အနာဂတံ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ နန ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ နိရုတ္တိပထာ၊ ဤ ထုတ်ဖော်ရှုတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ဣမေ အဓိဝစနပထာ၊ ဤ အဓိဝစန၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ဣမေ ပညတ္တိပထာ၊ ဤ နာမည်ပညတ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက် တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အသံကိဏ္ဍာ၊ မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ လည်း မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်။ န သံကိယန္တိ၊ ယခုလည်း မစွန့်ပစ်ဆဲ။ န သံကိ-

ယိဿန္တိ၊ နောင်၌လည်း စွန့်ပစ် မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညဟိ၊ ပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ သမဏတို့သည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ဗြာဟ္မဏတို့ သည်၎င်း။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ၊ မတားမြစ်အပ်ကုန်။ ကတမေ တယော၊ သိက္ခဝေ ယံ ရှုပ်၊ သည်။ အတိတံ၊ လွန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီ။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီ။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ သင်္ခါ၊ ပြောဆို အပ်သော အမည်သည်။ (အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။) တဿ၊ ၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ သမညာ၊ ကောင်းစွာ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော အမည်သည်။ (အဟောသိ၊) တဿ၊ ၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော ပညတ်သည်။ (အဟောသိ၊) တဿ၊ ထို အတိတ်ရုပ်၏။ အတ္တိတိ၊ ဟူသော။ သင်္ခါ၊ သည်။ န (ဟောတိ) တဿ ဘဝိဿတိတိ သင်္ခါ န (ဟောတိ) ။ပေ။

သိက္ခဝေ ယံ ရှုပ်၊ သည်။ အတေတံ၊ ဖြစ်ပြီးမဟုတ်။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး မဟုတ်။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဘဝိဿတိတိ သင်္ခါ (ဟောတိ) ။ပေ။ သိက္ခဝေ ယံ ရှုပ်၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ အတ္တိတိ သင်္ခါ (ဟောတိ) ။ပေ။ အတ္တိတိ ပညတ္တိ (ဟောတိ) ။ပေ။ သိက္ခဝေ၊ အဟေတုကဝါဒါ၊ အဟေတုကဝါဒရှိကုန်သော။ အကိရိယဝါဒါ၊ အကိရိယဝါဒရှိကုန်သော။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ နတ္ထိကဝါဒ ရှိကုန်သော။ ဥက္ကလာ၊ ဥက္ကလာဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော။ ယေ ပိ တေ ဝဿ တညာ၊ အကြင်ဝဿနှင့် တညတို့သည်လည်း။ (သန္တိ)။ တေပိ၊ ထိုဝဿနှင့် တညတို့သည်သော်မှလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ နိရုတ္တိပထေ၊ ဤ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့ကို။ ဣမေ အဓိဝစနပထေ၊ တို့ကို။ ဣမေ ပညတ္တိပထေ၊ တို့ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ (ဂရဟိတဗ္ဗေ)၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏ ဟူ၍။ န အမညိံ သု၊ မမှတ်ထင်ကုန်။ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ (ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗေ)၊ တားမြစ်ထိုက်ကုန်၏ ဟူ၍။ န အမညိံ သု၊ ကုန်။ တံ၊ ထိုသို့ မမှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ နိန္ဒာ စဒ္ဓန ဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း၊ ထိခိုက် နှိပ်စက်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း၊ အပြစ်တင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း၊ ချုပ်ချယ် စော်ကားခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ခန္ဓသယုတ်၊ မဇ္ဈိမပံ၊ ဥပယဝဂံ၊ နိရုတ္တိပထသုတ်။ [ကထာဝတ္ထုစာအုပ်တို့၌ “သန္ဓန”ပုဒ် မပါ။] ဣတိ ဝတ္ထု နန္တု ။ပေ။

အာယသ္မာ ဖဂ္ဂုနော၊ သည်။ သဂဝန္တံ တေ အဝေါစ နန္တု၊ လော။ (ကိံ) တန္တေ၊ ယေန စက္ခုနာ၊ အကြင် ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏစက္ခုဖြင့်။ အတိတေ၊ လွန်လေပြီးကုန်သော။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကုန်သော။

ဆိန္ဒုပပဉ္စေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ ရှိကုန်
 သော။ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော တဏှာ တည်းဟူသော သံသရာလမ်း
 ရှိကုန်သော။ ပရိယာဒိန္ဒုဝဋ္ဋေ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ပြီး ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီး
 သော ဝဋ္ဋိဒုက္ခရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္ထေ၊ အလုံးစုံသော ဒုက္ခတို့ကို
 လွန်ပြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေ၊ တို့ကို။ ပညာပယမာနော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေ
 လသော်။ ပညာပေယျ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေရ၏။ တံ စက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ
 နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ(အဝေ ၁၀) ။ပေ။ [သောတနှင့် သာနကို
 မြုပ်ထားသည်။] သာ ဇိဝှိ အတ္ထိ နု ။ ပေ ။ [ကာယကို မြုပ်ထားသည်။]
 သော မနော အတ္ထိ နု။ ဣတိ(အဝေ ၁၀) ။ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

အာယသ္မာ နန္ဒကော ဇေ အဝေ ၁၀ နနု (ကိံ) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။
 လောဘော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီး။ တံ၊ ထို လောဘသည်။ အကုသလံ၊ သည်။
 အဟု၊ ပြီး။ သော၊ ထို လောဘသည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။
 ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ မရှိခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏ ။ ပေ ။ [တိကဂုံတ္ထရ
 ဒုတိယပံ, ၂-ဝဂ်, ၆-သုတ်။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ၊ ကဗဠိကာရ
 အာဟာရ၌။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ။ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်
 ခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ စေ အတ္ထိ၊ အံ။
 တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ ဝိညာဏံ၊ အဘိသင်္ခါရ
 ဝိညာဏ်သည်။ ဝိရုဠံ၊ စည်ပင်၏။ [အတိတ်အကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်။]
 ယတ္ထ၊ အကြင် တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော၊ ဝိညာဏံ၊ သည်။
 (စေ) ဝိရုဠံ၊ အကယ်၍ စည်ပင်အံ။ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ္ဋိ
 ဒုက္ခ၌။ နာမ ရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ရောက်ခြင်းသည် (အကျိုး
 အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်)။ အတ္ထိ၊ ၏။ [ကဗဠိကာရာဟာရ၊ အဘိသင်္ခါရ
 ဝိညာဏ်တို့နှင့် နာမ်ရုပ်တို့၏ အစပ်ကို ဟောတော်မူသည်။] ယတ္ထ၊ အကြင်
 တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ နာမ ရူပဿ အဝက္ကန္တိ (စေ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ)
 တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ သင်္ခါရာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း ဖြစ်သော
 တဏှာ ဥပါဒါနံ ကမ္မဘဝဟူသော သင်္ခါရတို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊ တိုးပွားခြင်းသည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ [နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတို့နှင့် သင်္ခါရတို့၏ အစပ်ကို
 ဟောတော်မူသည်။] ယတ္ထ၊ အကြင် တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ သင်္ခါရာနံ ဝုဒ္ဓိ
 (စေ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ္ဋိဒုက္ခ၌။ အာယတံ၊
 နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဗဝါတိနိဗ္ဗုတ္တိ၊ တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊
 ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းသည်။ (သတိ၊
 သော်။) အာယတံ ပုနဗ္ဗဝါတိနိဗ္ဗုတ္တိ (စေ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊

☰

သည်။ (သံတံ၊ သော်။) အာယတံ၊ ဌိ။ ဇာတိ ဇရာ မရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ၏။ [ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းနှင့် အနာဂတ်အကျိုးတို့၏ အစပ်ကို ဟောတော်မူ
 သည်။] တိက္ခဝေ တံ၊ ထို ဇာတိ ဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော
 သင်္ခါရကို။ သသောကံ(ဣတိ)၊ ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ သရဇံ
 (ဣတိ)၊ ကိလေသာ ဟူသော မြှင့်တက် ဖြစ်၏ ဟူ၍။ [ပါဠိတော်ရင်း၌
 “သဒရံ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍” ဟု ရှိ၏။] သဥပါယာသံ ဣတိ၊
 ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဖဿော၊
 ဖဿဖြစ်သော ။ပေ။ မနောသဉ္ဇေတနာယ၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟူသော ။ပေ။
 ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ။ပေ။ ဝဒါမိ၊ [နိဒါနသံယုတ်၊ မဟာဝဂ်၊ အတ္ထိ
 ရာဂသုတ်။] ဣတိ ဝတ္ထံ နနု ။ပေ။

သုတ္တသာဓန ပြီး၏။

သဗ္ဗမတ္တိတိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အတိတက္ခန္ဓာဒိကဏ္ဍာ

၁-န သုတ္တသာဓန

၂၉၇။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့လော။ ဣတိ၊
 ပရဝါဒီ မေး၏ ။ပေ။ အတိတံ၊ သည်။ ခန္ဓာ၊ တို့လော။ ဓာတု၊ ဓာတ်လော။
 အာယတနံ၊ အာယတနလော ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ ခန္ဓာ၊
 တို့လော။ ပစ္စုပ္ပန်၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။
 ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာလော။ ပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 လော ။ပေ။ [သုတ္တသာဓန အနက် လွယ်ပြီ။]

န သုတ္တသာဓန ပြီး၏။

အတိတက္ခန္ဓာဒိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကေစွံအတ္တိတိကဏ္ဍာ

၁-အတိတာဒိကေစွကဏ္ဍာ

၂၉၉။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သက
 ဝါဒီ မေး၏။ ကေစွံ၊ အချို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကေစွံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ကေစွံ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီလော။ ကေစွံ၊ သည်။
 န နိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သေးသလော ။ပေ။ ကေစွံ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးလော။ ကေစွံ

အဝိဂတံ၊ မကင်းသေးသလော ။ပေ။ အတ္ထိဂံတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီ
လော။ န အတ္ထိဂံတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသလော။ အပ္ပတ္ထိဂံတံ၊
ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီလော။ န အပ္ပတ္ထိဂံတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်
သေးသလော ။ပေ။

☸ အတိတာ၊ အတိတ်တရားတို့သည်။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေး
သော အကျိုးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကဇ္ဇေ၊ အချို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိကုန်သလော။ ဧကဇ္ဇေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ပေ။ အတိတာ၊
တို့သည်။ အဝိပါကာ၊ အကျိုးမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကဇ္ဇေ၊ အတ္ထိ။
ဧကဇ္ဇေ နတ္ထိ ။ပေ။

ကိံ၊ အဘယ် အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကိံ နတ္ထိ၊ နည်း။
ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အတိတာ၊ ကုန်သော။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ကုန်သော။
ဧတ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ အတိတာ၊ ဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ရင့်ကျက်ပြီး
သော အကျိုးရှိကုန်သော။ ဧတ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊
ပရဝါဒိ ဖြေ၏။

အတိတာ၊ ကုန်သော။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးကုန်ပြီ။ ဧတ တို့ တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

၂-အနာဂတာဒိကေစွကသာ

၃၀၀။ အနာဂတံ အတ္ထိ။ ပေ ။ ကေစွံ၊ အချို့သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီလော။
ကေစွံ၊ သည်။ အဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်သလော။ ကေစွံ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်း
စွာ ဖြစ်ပြီလော။ ပေ ။ အသဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်သလော။
ပေ ။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီလော။ ပေ ။ ☸

အနာဂတာ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပ္ပုဒိနော၊ မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကဇ္ဇေ၊ အချို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဧကဇ္ဇေ
နတ္ထိ။ ပေ ။

အနာဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပ္ပုဒိနော၊ ကုန်သော။ ဧတ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ အနာဂတာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပုဒိနော၊ မချွတ်ဖြစ်
လတ္တံ့ မဟုတ်ကုန်သော။ ဧတ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပေ ။

အနာဂတာဒိကေစွကသာ ပြီး၏။

ကေစွံအတ္ထိတိကာ နိဗ္ဗိတာ။

ဂ-သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၀၁။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်
 တို့မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။
 သတိ၊ သတိ မည်သလော။ ပေ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိပေါ်တွင် မည်
 သလော။ ကောယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့
 သွားကြောင်းလမ်းလော။ ဓယဂါမိ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်
 သို့ သွားတတ်သလော။ ဗောဓဂါမိ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တို့ကို သိလျက် သွား
 တတ်သလော။ အပစယဂါမိ၊ ဝဋ်ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားတတ်သလော။
 အနာသဝါ၊ အာသဝေါ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။
 အသံယောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရား
 တို့လော။ အဂန္တနိယာ၊ ဂန္တ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့
 လော။ အနောသနိယာ၊ ဩစ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရား
 တို့လော။ အယောဂနိယာ၊ ယောဂ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ
 တရားတို့လော။ အနိဝရဏိယာ၊ နိဝရဏ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ
 တရားတို့လော။ အပရာမဋ္ဌာ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်
 အပ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အနုပါဒါနိယာ၊ ဥပါဒါန်၏စီးပွား
 မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အသံကိလေသိကာ၊ သံကိုလေ
 သတရား၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ သဗ္ဗေ ဓမ္မော၊
 တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိလော။ ပေ။ ဥပသမာနုဿတိ၊ လော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

သတိ၊ သတိသည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် မည်သလော။ သာ စ၊
 ထို သတိပဋ္ဌာန် သည်လည်း။ သတိ၊ သတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကောယတနံ၊ သည်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ လော။ တဉ္စ၊
 ထို သတိပဋ္ဌာန် သည်လည်း။ သတိ၊ လော။ ပေ။

၃၀၂။ သဗ္ဗေ ဓမ္မော တို့ကို။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ သတိ၊ သည်။
 သန္တိဋ္ဌတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။ သဗ္ဗံ ဓမ္မံ
 အာရမ္မ ဖဿော၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မော
 ဖဿပဋ္ဌာနာ၊ ဖဿပဋ္ဌာန်တို့ မည်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။
 သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌိယသတိနော၊ ကပ်၍ တည်သော သတိရှိ
 ကုန်သလော။ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သလော။ သတိယာ၊
 သည်။ သမောဟိတာ၊ ပေါင်းစု၍ ထားအပ် ကုန်သလော။ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ၊
 တို့၏။ သတိ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပိတာ၊ ရှေးရှု ကပ်၍ တည်သလော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ။

၃၀၃။ ဘိက္ခုဝေ၊ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကာယဂတာသတိကို။ န ပရိဘူန္တိ၊ မသုံးဆောင်ကြကုန်။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ န ပရိဘူန္တိ၊ ကုန်။ ပေ ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ပရိဘူန္တိ၊ သလော။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်သလော။ အာသေဝန္တိ၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲ ကုန်သလော။ ဘာဝေန္တိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဗဟုလိကရောန္တိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ ။

ဘိက္ခုဝေ၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယဒိဒံ (ယေ+ဣမေ) သတိပဋ္ဌာနာ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ (သန္တိ၊) အယံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းငှါ၊ သောကပရိဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္တင်္ဂမာယ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာယဿ၊ အရိယာမဂ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ။ ကောယနော၊ တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကောယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်းသော နိဗ္ဗာန်သွားကြောင်းလမ်း ဖြစ်သလော။ ပေ။

ဘိက္ခုဝေ၊ စက္ကဝတ္တိဿ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရညော၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တန္တံ ရတနာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ကတမေသံ သတ္တန္တံ၊ တို့၏နည်း။ စက္ကရတနဿ၊ စကြာရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ဟတ္ထိရတနဿ၊ ဆင်ပျံတော်ရတနာ၏။ ပေ ။ အဿရတနဿ၊ မြင်းပျံတော်ရတနာ၏။ ပေ ။ မဏိရတနဿ၊ ပတ္တမြားရတနာ၏။ ပေ ။ ဣတ္ထိရတနဿ၊ မိဖုယားရတနာ၏။ ပေ ။ ဂဟပတိရတနဿ၊ သူကြွယ်ရတနာ၏။ ပေ ။ ပရိဏာယကရတနဿ၊ သားတော်ကြီးရတနာ၏။ ပေ ။ ဘိက္ခုဝေ၊ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာနံ၊ ဗောဇ္ဈင်ရတနာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ပေ ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ ။ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာဝ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရတနာတို့ချည်းသာ။ ဟောန္တိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၉-ဟေဝတ္ထိကထာ

၃၀၄။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ ဟေဝံ၊ ဤသို့ (အတိတ် ရုပ်စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်)။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟေဝံ၊ ဤသို့ (အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်)။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ၊ ဖြေ၏။ သေဝ၊ ထို အတိတ်သည်ပင်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည် မဟုတ်သလော။ သေဝ၊ ထို အတိတ်သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်၊ မည်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [ဤ ပြဿနာကို ပြန်၍ မေးသောအခါ “အာမန္တာ” ဟု ဝန်ခံ၏။...] အတ္ထဋ္ဌော၊ ရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ နတ္ထဋ္ဌော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောလော။ နတ္ထဋ္ဌော၊ သည်။ အတ္ထဋ္ဌော၊ လော။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ် လော။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ လော။ ‘အတ္ထိတိ’ ဝါ၊ ရှိ၏ ဟူ၍သော်၎င်း။ နတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ နတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ သေဝ၊ ဤ ရှိသော သဘောသည်။ သေ၊ ထို မရှိသော သဘောလော။ (တနည်း) သေ၊ ဤ မရှိသော သဘောသည်။ သေ၊ ထို ရှိသော သဘောလော။ ဧကဋ္ဌေ၊ တူသော အနက် ရှိသလော။ သမေ၊ တူသလော။ သမဘာဂေ၊ တူသော အဖို့ရှိသလော။ ‘တဇ္ဇာတေ၊ ထို ရှိသော သဘောသည် မရှိသော သဘော ဖြစ်သလော။ ဝါ၊ ထို မရှိသော သဘောသည် ရှိသော သဘော ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [အနာဂတပြဿနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပြဿနာတို့ တူပြီ။]

၃၀၅။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ ဟေဝံ အတ္ထိ၊ လော။ ဟေဝံ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကိန္တိ၊ အတယ်သို့လျှင်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကိန္တိ၊လျှင် ။နတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အတိတံ၊ အတိတ် သည်။ အတိတံတိ၊ အတိတ်ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ ဤ အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အတိတံ၊ သည်။ အနာဂတံတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ အားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတိတံ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန်တိ၊ ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ အားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ဖြေ။ ပေ။

ဟေဝတ္ထိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား) တဿ၊ ထို မဟာဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနိး တည်း။

☞ ဥပလဗ္ဗော၊ ဥပလဗ္ဗတိ ပုဒ်ဖြင့် ဟောအပ်ရာ ပုဂ္ဂလကထာ၎င်း။ ပရိဟာနိ၊ ပရိဟာနိကထာ၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသ

ကထာ (ဗြဟ္မစရိယကထာ) ၎င်း။ သြဓိသော၊ သြဓိသောကထာ၎င်း။
 ပရိညာကာမရာဂပ္ပဟာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စသည်ကို သိလသော် ကာမ
 ရာဂကို ပယ်ခြင်းကို ဟောတော်မူအပ်ရာ ဗောတိကထာ၎င်း။ သဗ္ဗမတ္ထိ-
 ဝါဒေါ၊ အစဉ် သဗ္ဗမတ္ထိ ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူအပ်ရာ
 သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ၎င်း။ အာယတနံ၊ အာယတန စသည်ကို ဟောတော်
 မူအပ်ရာ အတိတက္ခန္ဓာဒိကထာ၎င်း။ သုဘင်္ဂေါ၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်
 သော။ အတိတာနာဂတော၊ အတိတ်အနာဂတ် - ရှိရာ ကေစွံအတ္ထိတိ
 ကထာ၎င်း။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ၊ အစဉ် သဗ္ဗေ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာနာ
 ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော သတိပဋ္ဌာနကထာ၎င်း။ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိ၊
 ဟေဝတ္ထိ ဟေဝံ နတ္ထိ ဟူသော ပရဝါဒီ၏ အဖြေရှိသော ဟေဝတ္ထိကထာ
 ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ မဟာဝဂ် အပြီးတည်း။

မဟာဝဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၀) ၁-ပရူပဟာရကထာ

၂၀၇။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်၎င်း။ ပေ။ ကာမစွန္နနိဝရဏံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ပုထုဇ္ဇန ၏။ ရာဂေါ။ ပေ ။ ကာမစွန္နနိဝရဏံ၊ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရာဂေါ။ ပေ ။ ကာမစွန္နနိဝရဏံ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

☞ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး ၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း၊ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဟန္တသညံ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထွန်းပြသော နိပါတ်တည်း။) မာရကာယိကာ၊ မာရ်နတ်၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အရဟတော၊ ၏။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြု ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မာရကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ကိ။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ အညေသံ၊ မိမိမှ တပါး အခြား သူတို့၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အတ္တနော၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နေဝ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြုသည်လည်း မဟုတ် ကုန်သလော။ အညေသံ

အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ န ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြသည်လည်း မဟုတ် ကုန်သလော။ တဿ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ န ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြ သည်လည်း မဟုတ်ကုန် သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ လောမက္ခပေဟိ၊ မွေးညှင်းထွင်းတို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၀၈။ မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ အိမ်း။ ကိံကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဟန္တာ) ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဂါဟယိဿာမိ၊ ယူစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံမိသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ။

အရဟတော၊ ၎်။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၎်။ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ ဣဒပ္ပတ္တယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ [ပုဗ္ဗန္တေ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မွေ့သက်၏၊ တိက- နိက္ခေပ, ပုဒ်ရေ (၁၀၀၀) ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

အတ္ထိ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။ နိဿန္တော၊ အကျိုးဆက် နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အသိတပိတခါယိတသာယိတဿ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် သာယာအပ်သော အစာ၏။ နိဿန္တော၊ အကျိုးဆက် တည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ အရဟတော။ ပေ ။ နိဿန္တော၊ အကျိုး ဆက်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ၊ ယေ ကေစိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿံ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသန္တိ၊ စားကုန်၏။ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကုန်၏။ သာယန္တိ၊ သာယာကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (တေသံ) ယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပင်။ အသုစိ သုက္က- ဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ယေ ကေစိ။ ပေ ။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒါရကာ၊ ကလေးတို့ သည်။ အသန္တိ။ ပေ ။ ဒါရကာနံ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၀၉။ အရဟတော။ ပေ ။ နိဿန္တောတိ၊ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသယော၊ သုက်၏ ဖြစ်ရာ သုက်အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

☸ အရဟတော၊ ဧ၊ ဥစ္စာရပဏ္ဍာဝေါ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်သည်။ အသိတ။ ပေ ။ သာယိတဿ၊ ဧ၊ နိဿန္နော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၏။ အာသယော၊ ဖြစ်ရာ အစာဟောင်းအိမ် ဆီးအိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော အသုစိ။ ပေ ။ နိဿန္နော၊ (သင့်စကားအရ) အကျိုးဆက်တည်း။ တဿ၊ ထို သုတ်၏။ အာသယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ၊ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၁၀။ အတ္ထိ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အရဟတော သည်။ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ မေထုနံ အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲရာသလော။ မေထုနံ (ဓမ္မံ)၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာသလော။ ပုတ္တသမ္မာသေယနံ၊ သားသွီးတို့ဖြင့် ကျဉ်း မြောင်းသော အိမ်ရာ နေရာ၌။ အဇ္ဈာဝသေယျ၊ နေရာသလော။ ကာသိကာ စန္ဒနံ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော စန္ဒကူးကို။ ပစ္စန္ဒာဝေယျ၊ ခံစားရာသလော။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်း၊ နံသာပျောင်း၊ အရောင်တင်ဆေး ရေမွှေးနံသာဆီ နံသာရည်ကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ရာသလော။ ဇာတဂ္ဂပရဇတံ၊ ရွှေငွေကို။ သာဒိယေယျ၊ သာယာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [နောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ။] ☸

၃၁၁။ “ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သုတ်လွတ်ခြင်း ရှိသလော”ဟု မေး၍ ဝန်ခံသောအခါ...အရဟတော၊ သည်။ ရာဂပ္ပဟာနာယ၊ ရာဂကို ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝိတော နန၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီး သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ ပေ။ ☸

၃၁၂။ အတ္ထိ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဣတိ၊ သကဝါဒီမေး၏။ သဓမ္မကုသလဿ၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ်တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော။ အရဟတော၊ ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ၊ ပရဓမ္မ ကုသလဿ၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ်တရားမှ တပါးသော သမာပတ်ရှစ်ပါး တရား၌လည်း ကျွမ်းကျင်သော။ အရဟတော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တရဟန္တာ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏ ။ ပေ။ ☸

သဓမ္မကုသလဿ၊ သော။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟိနော၊ အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ ပေ။

၃၁၃။ “ရဟန္တာ၏ သုတ်လွတ်ခြင်း ရှိသလော”ဟု မေး၍ ဝန်ခံသော အခါ...ဘိက္ခဝေ၊ ပုထုဇနာ၊ ပုထုဇ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ တေ ဘိက္ခု။

တို့သည်။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ သတာ၊ သတိမပြတ် အမှတ်ရကုန်သည်။ သမ္ပဇာနာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိကုန်သည်။ (ဟုတော၊) နိဗ္ဗာန်၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ အသုစိ၊ သုက်သည်။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ သိက္ခဝေ၊ ဗာဟိရကာ၊ သာသနာမှ အပဖြစ်ကုန်သော။ ယေ တေ ဣသယောပိ၊ အကြင် ရသေ့တို့ သည်လည်း။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝိတရာဂါ၊ ကင်းသော ရာဂ ရှိကုန် သည်။ (ဟောန္တိ၊) တေသံပိ၊ ထို သာသနာပ ရသေ့တို့၏သော်မှလည်း။ အသုစိ န မုစ္စတိ။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင် အခွင့် ကြောင့်။ အရဟတော၊ အသုစိ မုစ္စေယျ၊ လွတ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြောင်း သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤအခွင့်သည်။ အနဝကာသော၊ သင့်သော အခွင့် မဟုတ်။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နန္ဒ၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

☞ အရဟတော၊ ၎်။ ပရူပဟာရော၊ သူတပါးတို့က ကပ်ဆောင်ရခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၎်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၎်။ စိဝရ ။ပေ။ ပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ပရော သူတပါးတို့သည်။ ဥပသံဟရေယျ၊ နန္ဒ၊ ကပ်ဆောင်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ၊...သို့ဖြစ်လျှင် “ရဟန္တာ၏ သူတပါးတို့က ကပ်ဆောင်ရခြင်း ရှိ၏”ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ— ဟူ၍ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ် ၎် ။ပေ။

ပရူပဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၁) ၂-အညာဏကထာ

၃၁၄။ အရဟတော၊ ၎်။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။ ☞

အရဟာ၊ သည်။ အညာဏပကတော၊ မသိခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သည်။ (ဟုတော၊) ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနေယျ၊ သတ်ရာ သလော ။ပေ။ [“သန္တိ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန္ဓံ သာမည ဖလသုတ် ပုရုဏကထာပဝါဒ၊ ပုဒ်ရေ(၁၆၆)၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဝါမဃာတံ၊ ရွာကို လုယက်ဖျက်ဆီးမှုကို ။ပေ။ ကရေယျ၊ ပြုရာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ☞

၃၁၇။ အတ္ထိ အရဟတော အညာဏံတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊
 သညံ။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿတော၊ မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ကို။ ဝဒါမိ၊ ၏။
 အဇာနတော၊ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အာသဝါနံ ခယံ) နော (ဝဒါမိ)၊
 ဟောတော်မမူ။ အပဿတော၊ ၏။ (အာသဝါနံ ခယံ) နော(ဝဒါမိ)၊ မူ။
 ဘိက္ခဝေ၊ ကိဉ္စိ၊ အဘယ်ကိုလည်း။ ဇာနတော၊ ၏။ အာသဝါနံ ခယော၊
 သညံ။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိ (စ)၊ အဘယ်ကိုလည်း။ ပဿတော၊ ၏။
 အာသဝါနံ၊ ခယော၊ သညံ။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊
 ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့်
 ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထဂံမော၊
 ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ပေ။
 ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထဂံမော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနတော ပဿတော
 အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင် ။ ပေ။ ခယော
 ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိ
 လသော်။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိသူသည်။ အပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိလ
 သော်။ ဝါ၊ သည်။ အဝိရာဇယံ၊ မတပ်မက်လသော်။ ဝါ၊ သည်။ အပ္ပဇဟံ၊
 မပယ်စွန့်လသော်။ ဝါ၊ သည်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊
 မထိုက်။ ဘိက္ခဝေ၊ စ ခေါ၊ အနုယကား။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ အဘိဇာနံ ။ ပေ။
 ဘဗ္ဗော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ ပေ။ [“သဟာဇဿ”စသော ဂါထာနှင့် “ယသ္မိ”
 သမယေ”စသော သုတ်၏အနက်ကို သြဓိသောကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

☞ အရဟတော၊ သညံ။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ နာမဂေါတ္ထံ၊ နာမည်အနွယ်ကို။
 န ဇာနေယု နနု၊ မသိရာသလော။ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ၊ လမ်းမှန် လမ်းမှားကို ။ ပေ။
 တိဏကဋ္ဌဝနပ္ပတိနံ၊ မြက်ထင်း တောစိုးသစ်ပင်တို့၏။ နာမံ ။ ပေ။

အညာဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၂) ၃-ကင်္ခါကထာ

☞ ၃၁၈။ အရဟတော ကင်္ခါ၊ ယံမှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ ပေ။
 ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွလုယူတတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသည်။
 ဝိစ္ဆာသံယောဇနံ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ ပေ။

၃၂၁။ [ယဒါ ဟဝေ စသော ၃-ဂါထာတို့၏ အနက်ကို အဋ္ဌသာလိနိ တာသာဠိကာ နိဒါနကထာ ဗုဒ္ဓ၏ အာဒိအာဘိဓမ္မိက အဖြစ်ကို ပြရာအခင်း၌ အဖွင့်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဣဓ ဝါ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဉ်၎င်း။ ဟုရံ ဝါ၊ တိုအတိတ် အနာဂတ်အတ္တဘောတို့၎င်း။ သကဝေဒိယာ ဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် မိမိ အတ္တ-ဘော၌ ရထိုက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပရဝေဒိယာ ဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သူတပါး၏ အတ္တဘော၌ ရထိုက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယာကာစိ၊ ကုန်သော။ ကင်္ခါ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊) သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ တို့ကို။ ဝျာယိနော၊ အာရမ္မဏပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏပနိဇ္ဈာန် တို့ဖြင့် ကသိုဏ်း အစရှိသော အာရုံ၊ အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ တထ လက္ခဏာကို စူးစိုက်စွာရှုကုန်သော။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော ဂမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လ ဝီရိယရှိကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယကို။ စရန္တော၊ ကျင့်သော ပဌမ မဂ္ဂဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဇဟန္တိ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။

ကင်္ခါဘူတေသု၊ ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သော။ ပါဏိသု၊ သတ္တဝါ တို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ ကင်္ခါသမတိက္ကန္တာ၊ ယုံမှား ခြင်းကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ကြကုန်၏။ အသံသယာ၊ ယုံမှားခြင်း မရှိကုန်။ ဝိသံယုတ္တာ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့် မယှဉ်ကုန်။ တေသု၊ ထို သတ္တဝါ တို့အား။ ဒိန္တိ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါန စေတနာသည်။ မဟပ္ပလံ၊ မှားမြတ်သော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ၎င်း။

တ္ထေ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ တောဒိသိ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော (မဂ်ကို ရစေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုအပ်သော)။ ဓမ္မပ္ပကာသနာ၊ တရားကို ထင်ရှားပြခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊) တတ္ထ၊ ထို သာဝကတို့တွင် (မဂ်ကို ရပြီးသောသာဝကတို့တွင်။) ကောစိ၊ တပါးတလေသော။ သာဝကော၊ သည်။ န ကင်္ခတိ၊ ဘုရား အစရှိသည် တို့၌ မယုံမှား။ [“တတ္ထ ကိ” ၌ ကိ သဒ္ဓါအနက် မရ နိပါတ်မျှဟု မဟာဝဂ္ဂ သက္ကပဉ္စ သုတ်ဠိကာ ဆိုသည်။] နိတ္ထိက္က-ဩဆံ၊ လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဩဆ ရှိတော် မူသော။ ဝိစိကိစ္ဆာဆိန္တံ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိတော် မူ သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဇနိန္တံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ အစိုးရ ဖြစ်တော် မူသော။ ဇိနံ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် တရားရှင်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ ။

☞ အရဟတံ သဉ္စိ။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ နာမဂေါတ္ထေ၊ အမည် အနွယ်၌။ ကခေယျ နနု။ လော။ ပေ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

အရဟတံ သောတာပတ္တိဖလေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ပေ။ အရဟတ္ထေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ကခေယျ၊ ယုံမှားရာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ကင်္ခါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ်

(၁၃) ၄-ပရဝိတာရဏကထာ

၃၂၂။ အရဟတော၊ ၏။ ပရဝိတာရဏာ၊ သူတပါးတို့က ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတံ သဉ္စိ။ ဝါ၊ ကိ။ ပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိစေအပ်သလော။ ပရပတ္တိယော၊ သူတပါးတို့ကို ယုံကြည်ခြင်း ရှိသလော။ ပရပစ္စယော၊ သူတပါးဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ ရှိသလော။ ပရပဋိပဒ္ဓတံ၊ သူတပါးတို့၌ စပ်၍ ဖြစ်သလော။ န ဇာနာတိ၊ မသိသလော။ န ပဿတိ၊ မမြင်သလော။ သမ္မုဇ္ဇော၊ တွေဝေသလော။ အသမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ☞

အရဟတံ န ပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည် သိစေသူ မဟုတ်သလော။ ပေ။

☞ ၃၂၅။ ဓောတက၊ ဓောတက။ လောကော၊ ၌။ ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက် သော။ ကထံကထိ၊ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ရှိသူကို။ ပမောစနာယ၊ (ထို တွေးတော ယုံမှားခြင်းမှ) လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ။ အဟံ၊ သဉ္စိ။ န သဟိဿာမိ၊ စွမ်းနိုင်တော်မမူ။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ ဓမ္မံ စ၊ တရားကိုသာ။ အဘိဇာနမာနော၊ ထိုးထွင်း၍ သိလသော်။ ဝေ၊ သို့။ တုဝံ၊ သင်သည်။ ဣမံ ဩဃံ၊ ဤ တွေးတော ယုံမှားခြင်း ဟူသော ရေအယဉ်ကို။ တရေသိ၊ ကူးမြောက်ရာ၏။ ဣတိ ဝတ္ထံ နနု။ ပေ။

ပရဝိတာရဏကထာ နိဋ္ဌိတာ

ဒုတိယဝဂ်

(၁၄) ၅-ဝစီဘောဒကထာ

၂၂၆။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သူ၏ (သမာပတ် ဝင်စားသူ၏)။ ဝစီဘောဒေါ၊ စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ (နှုတ်မြှက် ခြင်းသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌။ ပေ။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ ပေ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သမာပန္နာနံ၊ သမာပတ်ဝင်စားသူတို့၏။ ပေ။

သမာပန္နဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ကာယဘောဒေါ၊ ကိုယ်၏ အထူးထူး ကွဲပြားကြောင်း ကာယဝိညာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။

၂၂၇။ ဒုခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဇာနန္တော၊ သိသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ မြက်ဆိုသလော။ ပေ။

၂၂၈။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ကိံ ဂေါစရံ၊ အဘယ် အာရုံရှိသနည်း။ ပေ။ သစ္စဂေါစရံ၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဟူသော အာရုံရှိ၏။ ပေ။ သောတံ၊ သောတ ဝိညာဏ်သည်။ သစ္စဂေါစရံ၊ လော။ ပေ။ ဒိန္နံ၊ ဖဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပေ။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏၎င်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ။

၂၂၉။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ဟူသော အာရုံရှိသော။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ။ ပေ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဖြစ်သော။ သမာပတ္တိံ။ ပေ။

၂၃၀။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ ဝစီသင်္ခါရာ၊ ဝစီသင်္ခါရတို့ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရာ အတ္ထိ (နနု)။ ပေ။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဝိတက္ကသမုဋ္ဌာနံ၊ ဝိတက်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

၂၃၁။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ သညာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည် ၎င်း။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဣတိ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နနု၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သညာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ။

န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ အာနန္ဒ၊ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သိခိဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဘိဘူ နာမ၊ မည်သော။ သာဝကော၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဌိတော၊ သည်။ (ဟုတူ) ဒသ သဟဿိလောကဓာတု၊

တသောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေပြီ။ (ကိံ)။-

ဗုံဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ အာရမ္မထ၊ အစွာ အားထုတ်ကြကုန်လော့။ နိက္ကမထ၊ ကောသဇ္ဇမ္ပ ထွက်မြောက်ကြကုန်လော့။ ယုဉ္ဇထ၊ ပြီးစီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ကုဉ္ဇရော၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ နဋ္ဌာဂါရံ၊ ကျယ်ဝန်းအိမ် ကလေးကို။ (ဓုနာတိ) ဣဝ၊ မှန်မှန် ညက်ညက် နင်းချေ ဖျက်ဆီး သကဲ့သို့။ (တထာ) မစွနော၊ ၎င်း၊ သေန၊ ကိလေသာ စစ်တပ်ကို။ ဓုနာထ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်လော့။

ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ 'ဤ တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဘုရားသာသနာတော်၌။ အပုမတ္ထော၊ မမေ့မလျော့သည်။ (ဟုတုာ) ဝိဟဿတိ၊ နေအံ့။ (သော၊ သည်။) ဇာတိသံသာရံ၊ ဇာတိနှင့် သံသရာကို။ ဝါ၊ ဇာတိဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဒုက္ခထ၊ ၎င်း၊ အန္တိ၊ ကို။ ကရိယတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ။

ဝိစိတေဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၅) ၆-ဒုက္ခာဟာရကထာ

၃၃၄။ ဒုက္ခာဟာရော၊ ဒုက္ခ၌ ဆောင်အပ်သော ဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်လော။ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ၊ မဂ်၌ အကျုံးဝင်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယေ ကေစိံ တို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသန္တိ၊ မြက်ဆိုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေကုန်သလော။ ဝါ၊ ပွားစေကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ယေ ကေစိံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ၊ မိုက်သော ပုထုဇဉ် တို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာသန္တိ။ ပေ။ မာတုဗာတကော၊ အမိကို သတ် သူသည်။ ပေ။

ဒုက္ခာဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၆) ၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ

၃၃၅။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒိဝသံ၊ တနေလုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်
သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဥပခုဒ္ဓိဝသော၊ တဝက်
သော နေသည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ စိတ်၏ ဖြစ်ရာ ခဏလော။ ဥပခုဒ္ဓိဝသော၊
သည်။ ဝယက္ခဏော၊ စိတ်၏ ပျက်ရာခဏလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

☞ ဧကံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒွေ ဒိဝသေ၊ ၂-နေ့တို့ ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒိဝသော၊ တခုသော နေသည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ လော။
ဒိဝသော။ အခြား တနေသည်။ ဝယက္ခဏော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အညော၊ စိတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဧကောဟံ၊ တခုသော
နေ၌။ ဗဟုမ္ပိ၊ များစွာလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။
(တေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။) အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တေ ဓမ္မော၊ ထို စိတ်မှ
တပါးသော တရားတို့သည်။ စိတ္တေန၊ စိတ်ထက်။ လဟုပရိဝတ္တော၊ လျင်မြန်
သော ပြောင်းလဲခြင်း ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ (လဟုပရိဝတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ) ယထာ၊
သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ သော။ အညံ၊ သော။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခုသော
တရားကိုလည်း။ အဟံ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယာဝ၊
အကြင်မျှလောက်။ စိတ္တံ လဟုပရိဝတ္တံ (ဟောတိ၊ တာဝ၊ ထို မျှလောက်။)
ဥပမာပိ၊ ဥပမာကိုလည်း။ ယာဝ စ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူ
စွာ မပြုအပ်။ [ဣဒံတိ နိပါတမတ္တံ။-ဧကဂ္ဂိတ္တရဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝတ္တံ နန္ဒ။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ မက္ခဏေော၊ မျောက်သည်။ ပဝနေ၊ တောကြီးဖြစ်သော။
အရညော၊ တော၌။ စရမာနေော၊ လှည့်လည်လသော်။ သာခံ၊ သစ်ကိုင်းကို။
ဂဏုတိ သေယျထာပိ၊ ဆွဲကိုင်သကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုသစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတော၊
လွတ်၍။ အညံ၊ အခြားသစ်ကိုင်းကို။ ဂဏုတိ သေယျထာပိ၊ ဆွဲကိုင်ပြန်
သကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုဒုတိယဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတော၊ လွတ်ပြန်၍။
အညံ၊ အခြားသော တတိယသစ်ကိုင်းကို။ ဂဏုတိ သေယျထာပိ၊ သို့။
ဘိက္ခဝေ၊ ဝေမေဝ၊ တူ။ ယံ ဣဒံ၊ အကြင်သဘောကို။ စိတ္တံ ဣတိပိ၊ စိတ်
ဟူ၍၎င်း။ မနေော ဣတိပိ၊ မန ဟူ၍၎င်း။ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍၎င်း။
ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ စိတ္တံ မန ဝိညာဏ-ဟု ဆိုအပ်သော ထိုသဘောသည်။ ရတ္တိယာ စ၊
ညဉ့်၎င်း။ ဒိဝသယျ စ၊ နေ၎င်း။ [ဘုမ္မတ္ထေ ဟေတံ သာမိဝစနံ၊ နိဒါန-

သံယုတ္တဋ္ဌကထာ။] အညံ ဝေ၊ ချုပ်ရာ ညဉ့် နေ့မှ တပါးသော နေ့၌ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ် ချုပ်လည်းချုပ်၏။ အညံ(ဝေ)၊ ဖြစ်ရာ နေ့မှ တပါးသော ညဉ့်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်လည်းချုပ် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

၃၃၆။ ဧကံ စိတ္တံ ။ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ယေနော စိတ္တေန အကြင် စိတ်ဖြင့်ပင်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဒွါရဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ထိုစိတ်ဖြင့်ပင်။ သောတေန၊ သောတဒွါရဖြင့်။ သဒ္ဓါ သဒ္ဓါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားသလော ။ပေ။

၃၃၇။ အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော ။ပေ။

အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါနံ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနံ၊ ကမ္ဘာ ၂-သောင်းတို့သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ (ဟောတိ) အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါနံ ဒေဝါနံ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနံ၊ ကမ္ဘာ ၂-သောင်းတို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော ။ပေ။

၃၃၈။ အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါနံ ဒေဝါနံ စိတ္တံ၊ သည်။ မဟုတ္တံ မဟုတ္တံ၊ မဟုတ်တိုင်း၊ မဟုတ်တိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ မဟုတ္တံ မဟုတ္တံ၊ တိုင်း၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ မဟုတ္တံ မဟုတ္တံ၊ တိုင်း။ စဝန္တိ၊ စုတေကုန်သလော။ မဟုတ္တံ မဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လော ။ပေ။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၇) ၈-ကုက္ကုဋ္ဌကထာ

၃၃၈။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဩဓိံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ အကတော၊ ရှိ။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သူခါ၊ သူခဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ။ပေ။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ။ပေ။ မာနုသကံ၊ လူ၌ ဖြစ်သော ။ပေ။ လာဘသုခံ၊ သာမညလာဘကြောင့်ဖြစ်သော သုခသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ သက္ကာရသုခံ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော

လာဘ်ကြောင့်ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ယာနသုခံ၊ ယာဉ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သယနသုခံ၊ အိပ်ရာနေရာ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဣဿရိယသုခံ၊ အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ အာဓိပစ္စယသုခံ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ ဂိဟိသုခံ၊ လှူ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သာမညသုခံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ သာသဝံ၊ အာသဝေါ ၄-ပါးနှင့်တကွဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည် ။ပေ။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါ ၄-ပါး မရှိသော ။ပေ။ ဥပဓိသုခံ၊ ဥပဓိ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ နိရူပဓိသုခံ၊ ဥပဓိ မရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သာမိသံ၊ အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သော ။ပေ။ နိရာမိသံ၊ အာမိသ မရှိသော ။ပေ။ သပ္ပိတိကံ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော ။ပေ။ နိပ္ပိတိကံ၊ ပီတိ မရှိသော ။ပေ။ ဈာနသုခံ၊ ဈာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဝိမုတ္တိသုခံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ နေက္ခမ္မသုခံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဝိဝေကသုခံ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်သော ဈာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဥပသမသုခံ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သမ္မောဓသုခံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည်။ အတ္တိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

“သင်္ခါရအားလုံး ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်သလော”ဟု မေး၍ ဝန်ခံသော အခါ....သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဟို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ချည်းလော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ချည်းလော။ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ လော။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမဿ ဥပါယာသာ၊ သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသတို့ချည်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ လွန်စွာ တောက်လောင်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ, ကိဉ္ဇာ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ, စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ အာဒိတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ စက္ခုသပ္ပယော၊ စက္ခုသပ္ပယကို။ အာဒိတ္တာ၊ ပြီ။ စက္ခုသမ္ပယပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ပယ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခ မူလည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ တမ္ပံ၊ ထို ဝေဒနာကိုလည်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ဧကေန၊ အဘယ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ဣဂဂ္ဂံနာ၊ ရာဂမီးသည်၎င်း။ ဒေါသဂ္ဂံနာ၊ ၎င်း။

မောဟဂ္ဂိနာ၊ ၎င်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်၎င်း။ ဇရာယ၊
 သည်၎င်း။ ပေ။ ဥပါယာသေဟိ၊ တို့သည်၎င်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ သုတ္တန္တော၊ အတ္ထေဝ နန္ဒ၊
 ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤ ၅-ပါးတို့သည်။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်
 တို့တည်း။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်
 ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိထိုက်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်ထိုက်ကုန်သော။
 မနာပါ၊ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမုပသံဟိတာ၊ ကိလေသာကာမနှင့်စပ်ယှဉ်
 ကုန်သော။ ရဇနိယာ၊ တပ်မက်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။
 ပေ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ပေ။ ဇောဠဗ္ဗာ၊ ဇောဠဗ္ဗာရုံတို့၎င်း
 တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ကာမဂုဏာ၊ တို့တည်း။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ (မာနုသကာ၊ လူ၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ
 တို့သည်။) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။)
 ဘိက္ခဝေ၊ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ (မနုသတ္ထံ၊ လူအဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓါ၊
 ကောင်းစွာ ရအပ်ပြီ။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ မဂ္ဂ-
 ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းငှါ။ ခဏော၊ အခွင့်ကို။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။
 ဘိက္ခဝေ၊ မယာ၊ သည်။ ဆ၊ ၆-ထပ် ကုန်သော။ ဖဿာယတနိကာ နာမ၊
 ဖဿာယတနိကတို့မည်သော။ နိရယာ၊ ငရဲတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။
 [ဝိသုံ ဆ ဖဿာယတနိကာ နာမ နိရယာ နတ္ထိ...ဣဒံ ပန အဝိစိမဟာ-
 နိရယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ ခဏသုတ်အဖွင့်။] တတ္ထ၊
 ထို ငရဲတို့၌။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စ၊ သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊
 မြင်၏။ အနိဋ္ဌရူပညေဝ၊ အလို မရှိထိုက်သော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်
 ရ၏။ ဣဋ္ဌရူပံ၊ အလို ရှိထိုက်သော ရူပါရုံကို။ နော ပဿတိ၊ မမြင်ရ။
 အကန္တရူပညေဝ၊ မနှစ်သက်ထိုက်သော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ ကန္တရူပံ
 နော ပဿတိ၊ အမနာပရူပညေဝ၊ စိတ်ကို မတိုးပွားစေတတ်သော ရူပါရုံ
 ကိုသာ။ ပဿတိ၊ မနာပရူပံ နော ပဿတိ။ ပေ။ အတ္ထေဝ နန္ဒ၊ ဣတိ၊
 ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။ [သကဝါဒီ ဆောင်ပြအပ်သော သုတ်၌
 “ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿာယတနိကာ နာမ၊ မည်သော။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့ကို။
 ဒိဋ္ဌာ” ဟု ပေး။ = သဂ္ဂါတိ ဣဓာပိ တာဝတိ သပုရမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ သဋ္ဌာ-
 ယတနဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ ခဏသုတ်အဖွင့်။]

ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ သဗ္ဗေ-
 သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ပေ။

ဒါနံ၊ သညံ။ အနိဋ္ဌဗလံ၊ အလိမ္မိတိကံသော အကျိုးရှိသလော။ အကန္တ-
 ဗလံ၊ မနှစ်သက်ထိုက်သော အကျိုးရှိသလော။ အမနုညဗလံ၊ စိတ်ကို လွန်စွာ
 မနှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ သေစနကဗလံ၊ သွန်လောင်း
 တည့်ခပ်ရသော သုခ ဟူသော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခဒြယ်၊ ဒုက္ခကို တိုးပွား
 စေတတ်သလော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခ ဟူသော အကျိုးရှိသလော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ ပေး၏။ ပေ။

☞ ဝိဝေကော၊ ခန္ဓုပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ
 ကြောင်းတည်း။ တုဋ္ဌဿ၊ မဂ်ညာဏ် ၄-ပါးဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲသော။
 သုတဗ္ဗဿ၊ ထင်ရှားပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါးတရားရှိသော။ ပဿတော၊
 နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော တရားကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်
 ၏။ လောကေ၊ လောက၌။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ဗျာပါဒ မရှိသော စိတ်၏ ဖြစ်
 ကြောင်း ဖြစ်ရာ မေတ္တာသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ ပါဏ-
 ဘူတေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ သံယမော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ စောင့်
 စည်းကြောင်း ကရုဏာသည်။ (သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။)

လောကေ၊ ၌။ ကာမာနံ၊ ဝတ္ထု ကိလေသာ ၂-ဖြာသော ကာမတို့၏။
 သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဝိရာဂတာ၊ ကင်းသော ရာဂ
 ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်။ သုခေါ၊ တည်း။ အသိမာနဿ၊
 ငါ ဖြစ်၏ဟူသော မာန၏။ ဝါ၊ ကို။ ယော ဝိနယော၊ အကြင် ပယ်
 ဖျောက်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သည်။ (အတ္ထိ၊) ဧတံ၊ ဤ အရဟတ္တမဂ်သည်။
 ဝေ၊ စင်စစ်။ ပရမံ၊ အသာဆုံးဖြစ်သော။ သုခံ၊ တည်း။

သုခေန၊ သုခ အပေါင်းထက်။ သုခံ၊ သုခ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အရဟတ္တ
 မဂ်သုခသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီ။ အစ္စန္တသုခမေဝ၊ စင်စစ်သုခသာ ဖြစ်သော။
 တံ၊ ထို အရဟတ္တ မဂ်သုခသို့။ (ပတ္တံ၊ ပြီ။) တိသော၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊
 ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ အနုပုတ္တာ၊ အစဉ်အတိုင်း ရောက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဧတံ၊ ဤ အစဉ်
 အတိုင်း ရောက်အပ်သော ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး အပေါင်းသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။
 ပရမံ၊ သော။ သုခံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ။

ကုက္ကုဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၈) ၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ

၃၃၉။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော၊ အစဉ်အတိုင်း သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း
 ၍ သိရခြင်းသည်။ (ဧတောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။

အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ံ၊ ကိံ။ တာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ
သလော။ ပေ။

၃၄၀။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊
သည်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ ၊ အဘယ်ကိံ။ ဖောတိ၊
စွန့်သနည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒိမေး၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို၎င်း။ ဝိစိ-
ကိစ္ဆံ၊ ကိ၎င်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကိ၎င်း။ တဒေကဋ္ဌေ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိ-
ကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့နှင့်တခုတည်းသောစိတ်၊ တဦးတည်းသောပုဂ္ဂိုလ်
၌တည်ကုန်သော။ ကိလေသေ စ၊ တို့ကို၎င်း။ စတုဘာဂံ၊ ၄-ဖွဲ့တဖွဲ့။ ဖောတိ၊
၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ-ဖြေ၏။ စတုဘာဂံ၊ ၄-ဖွဲ့တဖွဲ့။ သောတာပန္နော၊
သောတာပန်လော။ စတုဘာဂံ၊ န သောတာပန္နော၊ သောတာပန်မဟုတ်
သလော။ စတုဘာဂံ၊ ဖွဲ့။ သောတာပတ္တိဖလပတ္တော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့
ရောက်သည်။ ပဋိပန္နော၊ ရသည်။ အဓိဂတော၊ ရသည်။ သစ္စိကတော၊
မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ (ဟုတော) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဝိဟရတိ၊ လော။ ကာယေန၊
နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတော၊ ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊ လော။ စတုဘာဂံ ကာယေန၊
ဖြင့်။ ဖုသိတော၊ ၍။ န ဝိဟရတိ၊ လော။ စတုဘာဂံ၊ ဖွဲ့။ သက္ကန္တုတ္တုပရမော၊
သက္ကန္တုတ္တုပရမ သောတာပန်လော။ ကောလိကောလော၊ ကောလိကောလ
သောတာပန်လော။ ကေဗီဇိ၊ ကေဗီဇိ သောတာပန်လော။ ဗုဒ္ဓော၊ ၌။
အဝေစ္စပုဗ္ဗသဒေနေ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊
လော။ ဓမ္မေ၊ ပေ။ သံဃော၊ ပေ။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည်
နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ စတု-
ဘာဂံ အရိယကန္တေဟိ၊ သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ န သမန္နာဂတော၊
လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ပေ။

၃၄၄။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ ကိံ။
ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒုက္ခန္တော၊ မြင်လသော်။ ပဋိပန္နကောတိ၊ ကျင့်သော
ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။
အာမန္တာ၊ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီးသော်။ ဖလော၊ သော-
တာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဋ္ဌိတော၊ တည်ပြီးသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊
လော။ ပေ။

အမှာ။ ။မဂ်ံ ဒုက္ခန္တောနှင့် မဂ္ဂေ ဒိဋ္ဌေတို့ကို တပုစ္ဆာတည်းပြု၍ မေးရာ
မိဿကဝါရ စသည်၌ “ဒုက္ခဒဿနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ရ
ခြင်းသည်။ နိရတ္ထိယံ၊ အကျိုးမရှိသလော” ဟူသော ပုစ္ဆာ၌သာ
အနက်ထူး၏။

၃၄၅။ အနက်လွယ်ပြီ။ “စတုဟိ ဉာဏေဟိ” စသည်တို့၌ စတုစသည်တို့
အရကို အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။

၂၄၆။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုဝေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သကဲ့သို့။ အနုပုဗ္ဗပေါဏော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း ချိုင့်သကဲ့သို့။ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝမ်းသကဲ့သို့။ အာယတကေနေဝ၊ အစဉ်သလျှင် (စလျှင် စခြင်း)။ န ပပါတော သေယျထာပိ၊ နက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးပြတ် မဟုတ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခုဝေ၊ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤ တရားသဖြင့် ဆုံးမသင့်ရာ သာသနာတော်၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာ ဝု-ပါးသည်။ အနုပုဗ္ဗာကိရိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း ပြုထိုက်သော ဓုတင်တဆယ့် ဆုံးပါးသည်။ အနုပုဗ္ဗာပဋိပဒါ၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သော အနုပဿနာ ခုနစ်ပါး စသည်သည်။ (အတ္ထိ)။ [အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါယ သတ္ထ အနုပဿနာ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌတ္တိံ သ အာရမ္မဏဝိဘတ္တိယော သတ္တတ္တိံ သ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ စ ဂဟိတာ။—ဥဒါနဋ္ဌကထာ၊ ၅-ဝဂ်၊ ၅-သုတ် အဖွင့်။] အာယတကေနေဝ၊ ခွဲသာလျှင်။ အညာပဋိဝေဓော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်းသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ-ဝတ္ထု နနု။ ပေ။ [အနုပုဗ္ဗေန၊ စသော သာဓက ဂါထာကို ဩဓိသော ကထာပုဒ်ရေ (၂၇၀) ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ ထေရော၊ အရှင် ဂဝမ္ပတိထေရ်သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ နနု၊ ပြောခဲ့ပြီမဟုတ်လော။ (ကိံ၊) အာဝုသော၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ မေ၊ သည်။ တေ၊ ဤစကားတော်ကို။ သုတံ၊ နာအပ်ပြီ။ သမ္မုခေါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပြီ။ (ကိံ၊) ဘိက္ခုဝေ၊ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယံပိ၊ ဒုက္ခ၏ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓံပိ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒံပိ၊ အကျင့် ဟူသော မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ။ ပေ။ ဣတိ၊ (သုတံ၊ ပြီ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။) ဣတိ အဝေါစ နနု။ ပေ။ [သဟာတဿ စသော သာဓက ဂါထာကို ဩဓိသောကထာ ပုဒ်ရေ (၂၇၀)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ခုတိယဝဂ်

(၁၉) ၁၀- ဝေါဟာရကထာ

၃၄၇။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝ-
 တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟောကြောင်း
 အသိတော်သည်။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရော သည်။) လော-
 ကုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ သောတေ၊ သောတပသာဒဉ္စိ။ ပဋိ-
 ဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ လောကိယေ၊ လောကီဖြစ်သော။ (သောတေ၊ ဌိ)
 နော (ပဋိဟညတိ)၊ မထိခိုက်သလော။ လောကုတ္တရေန၊ သော။ ဝိညာ-
 ဏေန၊ ဝိညာဏ်ဖြင့်။ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်သလော။ လောကိယေန၊
 သော။ (ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။) နော (ပဋိဝိဇာနန္တိ)၊ မသိကြကုန်သလော။
 သာဝကာ၊ အရိယာသာဝက တို့သည်။ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ လော။ ပုထုဇ္ဇနာ၊
 တို့သည်။ နော (ပဋိဝိဇာနန္တိ)၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ ပဋိဟညတိ နန၊ ထိခိုက်သည် မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ လောကိယေန ဝိညာဏေန
 ပဋိဝိဇာနန္တိ နန၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာ-
 ရော သည်။) မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ ပေ ။ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်လော။
 သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်လော။ ပေ ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်လော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ဇော၊ အကြင် သူတို့သည်။)
 ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရံ၊ ကို။ သုဏန္တိ၊ ကြားရကုန်၏။ ကေဝိ၊
 အချို့ကုန်သော။ (ဇော၊ ထို သူတို့သည်။) အတ္တိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်
 လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။
 ဝါ၊ ကို။ သောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော။
 သောတသ္မိံ၊ သောတပသာဒဉ္စိ။ ပဋိဟညတိ၊ လော။ သောတဿ၊ သောတ
 ပသာဒ၏။ အာပိတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာသလော။
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ န သောတဝိညေယျော နန၊
 သောတဝိညာဏ်သည် မသိထိုက်သည် မဟုတ်လော။ သောတသ္မိံ၊ ဌိ။

န ပဋိဟညတိ နန၊ မထိခိုက်သည် မဟုတ်လော။ သောတဿ အာပါတံ
န အာဂစ္ဆတိ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၄၉။ မုဒ္ဒဿ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ယေ တို့သည်။) မုဒ္ဒဿ ဘဂဝ-
တော၊ ဇိ။ ဝေါဟာရေ၊ ဌိ။ ရဇ္ဇေယျံ။ တပ်မက်ကုန်ရာ၏။ ကေစိ၊ ကုန်
သော။ (တေ၊ ထိုသူတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊
သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။
ရာဂဋ္ဌာနိယော၊ ရာဂ၏ တည်ရာ အကြောင်းလော။ ရဇနိယော၊ တပ်မက်
ထိုက်သလော။ ကမနိယော၊ နှစ်သက်ထိုက်သလော။ မဒနိယော၊ ရစ်မှူးစေ
ထိုက်သလော။ ဗန္ဓနိယော၊ နှောင်ဖွဲ့ထိုက်သလော။ မုစ္ဆနိယော၊ တွေဝေ
ထိုက်သလော။ ပေ ။

(ယေ) ။ ပေ ။ ဝေါဟာရေ၊ ဌိ။ ဒုဿယျံ။ ပြစ်မှားကုန်ရာ၏။ ကေစိ
(တေ၊ ထိုသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။
လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဒေါသဋ္ဌာနိယော၊ ဒေါသ၏ တည်ရာ
အကြောင်းလော။ ကောပဋ္ဌာနိယော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၏ တည်ရာ
အကြောင်းဖြစ်သလော။ ပဋိသဋ္ဌာနိယော၊ ထိပါးနှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသ၏
တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သလော။ ပေ ။

(ယေ)။ ပေ ။ မုယေယျံ။ တွေဝေ ကုန်ရာ၏။ ကေစိ (တေ၊ ထိုသည်။)
အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ မောဟ-
ဋ္ဌာနိယော၊ မောဟ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သလော။ အညာဏကရ-
ဏော၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်သလော။ အစက္ခုကရဏော၊ ဉာဏ်မျက်စိ မရှိ
သူ၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သလော။ ပညာနိရောဓိကော၊ ပညာကို ချုပ်စေတတ်
သလော။ ဝိသဘာတပက္ခိကော၊ ဉာဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မောဟဟူသော
အဖို့ရှိသလော။ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မဖြစ်စေနိုင်သလော။ ပေ ။
လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ မောဟဋ္ဌာနိယော၊ သည်။ န (ဟောတိ)
နန၊ လော။ အညာဏကရဏော၊ သည်။ န (ဟောတိ) နန၊ အစက္ခုကရ-
ဏော န (ဟောတိ) နန၊ ပညာဝုဒ္ဓိကော၊ ပညာကို ထိုးပွားစေတတ်သည်။
အဝိသဘာတပက္ခိကော၊ ဉာဏ်မျက်စိကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မောဟ ဟူသော
အဖို့မရှိသည်။ နိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (ဟောတိ)
နန၊ လော။ ပေ ။

၃၅၀။ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ မုဒ္ဒဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရံ၊ ကို။
သုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊
ဖြစ်စေကုန်သလော။ ပေ ။

၃၅၁။ သောဝဏ္ဏမယာယ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြုအပ်သော။ လဠိယာ၊ နှင်တံဖြင့်။
 ညေပုဉ္ဇောပိ၊ စပါးပုံကို၎င်း။ သုဝဏ္ဏပုဉ္ဇောပိ၊ ရှေ့ပုံကို၎င်း။ အာစိက္ခိတံ၊
 ညွှန်ပြောဆိုခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရနိုင်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး
 ၏။ အာမန္တာ၊ ဝေမေဝံ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကုတ္တရေန၊ (ရှေ့
 တုတ်နှင့်တူစွာ) လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ ဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ လောကိယံ၊
 လောကီဖြစ်သော။ ဓမ္မံပိ၊ ကို၎င်း။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ ဓမ္မံပိ၊ ကို၎င်း။
 ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟောတော် မူနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ
 ဆုံးဖြတ်၏။ [သကဝါဒီ ပုစ္ဆာ၌ “လေ့ဏ္ဍိယာယ၊ ကြက်ဆူသား ဖြစ်သော”
 ဟု ပေး။ လောကီဝေါဟာရဖြစ်၍ ကြက်ဆူသားတုတ်ကို ဥပမာ ပြသည်။]

၃၅၂။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝေါဟာရော၊ သည်။
 လောကိယံ၊ လောကီ တရားကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟော
 လသော်။ လောကိယော၊ လောကီ အသံတော်သည်။ ဟောတိ၊ လော။
 လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ တရားကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ သော်။ လော-
 ကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာ အသံတော်သည်။ ဟောတိ၊ လော၊ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။)
 လောကိယံ ဝေါဟရန္တဿ၊ သော်။ လောကိယေ သောတော၊ ၌။ ပဋိဟညတိ၊
 လော။ ပေ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော) လောကိယံ ဝေါဟရန္တဿ၊ သော်။
 လောကိယေန ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ ကုန်သလော။ ပေ။ [နောက်၌
 သကဝါဒီ ပုစ္ဆာဝယ် “အမဂ္ဂံ၊ မဂ်မဟုတ်သော တရားကို။ အဖလံ၊ ဖိုလ် မဟုတ်
 သော တရားကို။” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

ဝေါဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၂၀) သဒ္ဓါနိရောဓကထာ

၃၅၃။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ တို့သည်။ ဒွေ၊ ၂-မျိုးတို့လော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒုက္ခနိရောဓာ၊ ဒုက္ခနိရောဓတို့သည်။ ဒွေ၊
 တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပေ။ နိရောဓ သစ္စာနိ၊ နိရောဓ သစ္စာ
 တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့လော။ ပေ။

တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့လော။
 ပေ။ လေဏာနိ၊ ပုန်းအောင်းရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ။ သရဏာနိ၊ ကိုးကွယ်
 ရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ။ ပရာယဏာနိ၊ လည်း လျောင်းရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်

။ ပေ။ အတ္တုတာနိ၊ စုတေခြင်း ပရိသော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ။ အမတာနိ၊ အမြုတေ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ။

ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့၏။ ဥစ္စနိစတာ၊ မြင့်ကုန် နိမ့်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟိနပဏိတတာ၊ ညံ့ကုန် မြတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ လွန်ကဲကုန် ယုတ်လျော့ကုန်သည် အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (ဒိန္နံ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့၏။) သိမာ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားသည်၎င်း။ ဘေဒေါ ဝါ၊ အထူးအပြားသည်၎င်း။ ရာဇိ ဝါ၊ အရေးကြောင်းသည်၎င်း။ အန္တရိကာ ဝါ၊ အကြားသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ။

ဒွေ နိရောဓာတိ၊ အာမန္တာ၊ အပုဂ္ဂိုသင်္ခါနိရုဒ္ဓော၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင် တတ်သော လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည် မဟုတ်ပဲ မဖြစ် ခြင်း အားဖြင့် ချုပ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ပဋိသင်္ခါ (ပဋိ- သင်္ခါယ)၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ နိရောဓေန္တိ နနု၊ ချုပ်စေကုန်သည် မဟုတ် လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

နိရောဓာ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက် သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ အပုဂ္ဂိုသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သော လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည် မဟုတ်ပဲ မဖြစ်ခြင်း အားဖြင့် ချုပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တဘဂ္ဂါ၊ စင်စစ် ခြိုးဖျက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) နနု၊ ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ၊ အသင့် အားဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သော လော- ကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တဘဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယာမဂ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

☞ ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန် သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

နိရောဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော၊ နှစ်ဝက်မြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား)။ တဿ၊ ထို ဒုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။
 ပရူပဟာရော၊ ပရူပဟာရကထာသုတ်။ အညာဏံ၊ အညာဏကထာသုတ်။
 ကင်္ခါ၊ ကင်္ခါကထာသုတ်။ ပရဝိတာရဏာ၊ ပရဝိတာရဏကထာသုတ်။ ဝစီ-
 ဘေဒေါ၊ ဝစီဘေဒကထာသုတ်။ ဒုက္ခာဟာရော၊ ဒုက္ခာဟာရကထာသုတ်။
 စိတ္တဋ္ဌိတိ စ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာသုတ်။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌကထာသုတ်။ အနုပုဗ္ဗာ-
 တိသမယော၊ အနုပုဗ္ဗာတိသမယကထာသုတ်။ ဝေါဟာရော စ၊ ဝေါဟာရ
 ကထာသုတ်။ နိရောဓကော၊ နိရောဓကထာ သုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါနံ
 အပြီးတည်း။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၁) ၁-ဗလကထာ

၃၅၄။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝက-
သာဓာရဏံ၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
အာမန္တာ၊ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ သာဝကဗလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
သာဝကဗလံ၊ သည်။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏံတိ၊ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထို သာဝက
တို့၏ အားသည်ပင်။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) တံ(ဝေ)၊
ထို မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်ပင်။ သာဝကဗလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊
လော။) တညေဝ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်ပင်။ သာဝကဗလံ၊
သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) တံ(ဝေ)၊ ထို သာဝကတို့၏ အားသည်ပင်။
တထာဂတဗလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

တထာဂတဗလံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ယာဒိသံ၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။
တထာဂတဗလံ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သာဝက-
ဗလံ (ဟောတိ၊ လော။) ယာဒိသံ၊ သော။ သာဝကဗလံ (ဟောတိ၊ ၏။)
တာဒိသံ၊ သော။ တထာဂတဗလံ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသော၊ အကြင်ကဲ့သို့ရှုအပ်သော။
တထာဂတဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေး၌ အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှု
သည်။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေး၌ ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည်။ ဓမ္မက္ခာနံ၊
တရားကို ပြောခြင်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားကိုဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
၏။) တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သာဝကဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ
။ပေ။ ဓမ္မဒေသနာ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တထာဂတော၊ သည်။ ဇိနော၊ မာရ်
၅-ပါးကို အောင်တော်မူသည်။ သတ္တာ၊ လူနတ်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသည်။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို

သိတော်မူသည်။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူသည်။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ အလုံးစုံကို မြင်တော်မူသည်။ ဓမ္မဿာမီ၊ တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ရုဏော၊ တရားဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိတော်မူသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ ဇိနော ။ပေ။ ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ရုဏော (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တထာဂတော၊ သည်။ အနုပုန္ဓဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ အသဉ္ဇာတဿ၊ ကောင်းစွာမဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ သဉ္ဇနေတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေတတ်သည်။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောအပ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောတတ်သည်။ မဂ္ဂညု၊ မဂ်ကို သိသည်။ မဂ္ဂဝိဒု၊ မဂ်ကိုသိသည်။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေတို့၏ တိုးပွား ကြီးမြတ်ကုန် သည်၏အဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ ဉာဏံ၊ သိတော်မူနိုင်သော။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝကသာဓာရဏံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၅၅။ [(၃၅၄)၌ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တညဏ်တော်၏ သာဝကသာဓာရဏဖြစ်ကြောင်းကို “အာမန္တာ”ဟု ပရဝါဒီ ဆိုခဲ့ပြီ။ ဤ၌ အခြား တထာဂတဗလ(၉)မျိုးတို့၏ သာဝကသာဓာရဏ အဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်လို၍ ပရဝါဒီ သည် ပြဿနာ(၉)ခုကို ပြု၏။ ထိုတွင် ရှေ့ပြဿနာ(၇)ခုကို ဉာဏဝိဘင်း ပါဠိတော်၊ ဒသကမာတိကာ၊ ပုဒ်ရေး(၇၆၀)ကို မှီ၍ ပေးပါ။] တထာဂတဿာပိ၊ ၎်လည်း။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခိဏာ နန္ဒ၊ ကုန်ကုန်ပြီ မဟုတ် လော။ သာဝကဿာပိ၊ ၎်လည်း။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခိဏာ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တထာဂတဿ ဝါ၊ ၎်၎င်း။ သာဝကဿ ဝါ၊ ၎်၎င်း။ အာသဝက္ခယေန၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းအားဖြင့်။ အာသဝက္ခယံ ဝါ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဖြေ၏) ။ပေ။

၃၅၆။ အနက် လွယ်ပြီ။

ဗလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၂) ၂-အရိယန္တိကထာ

၃၅၇။ ဌာနာဌာနေ၊ အကြောင်းဟုတ် အကြောင်းမဟုတ်၌၊ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဉာဏံ၊ သော။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ အရိယံ၊ အရိယာလော (လောကုတ္တရာလော)။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဌာနာဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော ။ ပေ ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဌာနာဌာနေ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ဌာနာဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ၊ သည်။) သုညတာရမ္မဏံ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိသလော။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ဌာနာဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းဟုတ် အကြောင်းမဟုတ်ကိုသည်း။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရေတိ၊ ပြုသလော။ သုညတဉ္စ၊ သုညတတရားကိုလည်း။ မနသိ ကရေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဌာနာဌာနဉ္စ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿတို့၏၎င်း။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏၎င်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ အနိမိတ္တတရားဟူသော အာရုံရှိသလော ။ပေ။

၃၅၈။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ အရိယာ၊ အရိယာတို့လော။ သုညတာရမ္မဏာ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဌာနာဌာနေ ။ပေ။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ အရိယံ၊ အရိယာလော။ သုညတာရမ္မဏံ၊ သုညတတရား ဟူသော အာရုံရှိသလော ။ပေ။

၃၅၉။ ဌာနာဌာနေ ။ပေ။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏အားတော်ဟူသော။ အရိယံ၊ အရိယာတရားကို။ သုညတာရမ္မဏန္တိ၊ သုညတ တရားဟူသော အာရုံ၏ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဟူကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာတရားတို့ကို။ သုညတာရမ္မဏာတိ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [အကြောင်း အနက် လွယ်ပြီ။] ☸

၃-တတိယဝဂ်

(၂၃) ၃-ဝိမုတ္တိကထာ

၃၆၃။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှ လွတ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရာဂသဟဂတံ၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သော။ ရာဂသဟဇာတံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂသံသဋ္ဌံ၊ ရာဂနှင့် ရောနှောသော။ ရာဂသမ္ပယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ရာဂသဟဘူ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂါနုပရိဝတ္တံ၊ ရာဂသို့ အစဉ်လိုက်သော။ အကု သလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သာသဝံ၊ အာရုံ၊ အာရမဏိကအဖြစ်ဖြင့် အာသဝေါ ၄-ပါးတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ သံယောဇနိယံ၊ သံယောဇနီတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဂန္ထနိယံ၊ ဂန္ထ၏ အာရုံ ဖြစ်သော။ ဩဃနိယံ၊ ဩဃ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ယောဂနိယံ၊ ယောဂ၏ အာရုံဖြစ်သော။ နိဝရဏိယံ၊ နိဝရဏ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ပရာမဋ္ဌံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ တို့သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော။ ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ စီးပွားဖြစ်သော။ သံကိလေသိယံ၊ သံကိလေသတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှ လွတ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

သဖဿံ၊ ဖဿနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှလွတ်၏။ ဖသော စ၊ ဖဿသည်၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်၎င်း။ ဥဘော၊ ၂-ပါးလုံး တို့သည်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ရာဂမှ လွတ်မြောက်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

ဝိမုတ္တိကထာ နိဋ္ဌတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၄) ၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ

၃၆၆။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီး တရားသည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဧကဒေသံ၊ တချို့တဝက်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီး သည်။ (ဟုတော၊) ဧကဒေသံ၊ တချို့တဝက်။ အဝိမုတ္တံ၊ မလွတ်သေးသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [“ဧကဒေသံ သောတာပန္နော” စသည်ကား အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ၊ ပုဒ်ရေ(၃၄၀)နှင့် စာသွား တူ၏။ စတုသာဂံ နေရာ၌ “ဧကဒေသံ၊ တချို့တဝက်” ဟု ဆိုရုံသာ ထူး၏။]

၃၆၇။ ဝိမုတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဝေ၊ သို့။

ဇာနတော၊ သိသော။ ဝေံ၊ သိ။ ပဿတော။ မြင်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ကာမာသဝါပိ၊ မှလည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္ဆတိ၊ လွတ်၏။ ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ။ [“သော ဝေံသမာဟိတေ” စသော သတိကို သီလက္ခန္ဓာ၊ သာမည ဖလသုတ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်ခင်း၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဝိမုစ္ဆမာနံ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကောဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရဇမာနံ၊ တပ်မက်ဆဲဖြစ်သော။ ဒုဿမာနံ၊ စိတ်ဆိုးဆဲဖြစ်သော။ မုယုမာနံ၊ တွေဝေဆဲဖြစ်သော။ ကိလိဿမာနံ၊ ညစ်နွမ်းဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝုတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ရုတ္တဉ္ဇေဝ၊ တပ်မက်သော စိတ်သည်၎င်း။ အရုတ္တဉ္ဇေ၊ မတတ်မက်သော စိတ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ) နန္ဒ၊ လော။ ဒုဋ္ဌဉ္ဇေဝ၊ စိတ်ဆိုးသော စိတ်သည်၎င်း။ အဒုဋ္ဌဉ္ဇေ၊ စိတ်မဆိုးသော စိတ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ) နန္ဒ။ မုဋ္ဌဉ္ဇေဝ၊ တွေဝေသော စိတ်သည်၎င်း။ အမုဋ္ဌဉ္ဇေ၊ မတွေဝေသော စိတ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ) နန္ဒ။ ဆိန္ဒုဉ္ဇေဝ၊ ပြတ်သော အရာသည်၎င်း။ အဆိန္ဒုဉ္ဇေ၊ မပြတ်သော အရာသည်၎င်း။ (အတ္ထိ) နန္ဒ။ ကတဉ္ဇေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုသည်၎င်း။ အကတဉ္ဇေ၊ မပြုအပ်သော အမှုသည်၎င်း။ (အတ္ထိ) နန္ဒ။ ပေ။

ဝိမုစ္ဆမာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃၃-တတိယဝဂ်

(၂၅) ၅-အဋ္ဌမကကထာ

၃၆၈။ အဋ္ဌမကဿ၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွသော ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီလော။ ဣတိ၊ သကောဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အဋ္ဌမကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပဇ္ဇော၊ သောတာပန်သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရသည်။ အဓိဂတော၊ သိသည်။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်။ (ဟုတော) ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ လော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတော ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝုတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

☞ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ ကို။ (ပဟိနော၊ လော။) သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ကို။ အပ္ပဟိနော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

၃၆၉။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ သည်။ အာမန္တာ၊ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနပဟာနာယ၊ ထကြွသော ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ တာဝိတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီလော။ ဝါ၊ ပူးအပ်ပြီလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ သာသဝေန၊ ဖြစ်သော ။ပေ။ သံကိလေသိယေန၊ သံကိလေသတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ အမဂ္ဂေန၊ မဂ် မဟုတ်သော တရားသည်။ (ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။) ပဟိနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၃၇၀။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပဟိနံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ဥပုဇ္ဇိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နုပုဇ္ဇိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဖြေ၏) ။ပေ။

☰ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ နုပုဇ္ဇိယတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝါ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ ပဟိနံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ပေ။

ဂေါတြဘုနေ၊ ဂေါတြဘူဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ နုပုဇ္ဇိယတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ ကတော ပဟိနံ၊ လော ။ပေ။

အဋ္ဌမကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၆) ၆-အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ

၃၇၁။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။ ☰

အဋ္ဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကုသိတော၊ ပျင်းရိသလော။ ဟိနဝိရိယော၊ ယုတ်လျော့သော ဝိရိယရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အဋ္ဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မုဋ္ဌယတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသလော။ အသမ္ပဇာနေ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အဋ္ဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ဝမ်းအပ်သော စိတ်မရှိသလော။ ဝါ၊ မတည်ကြည်သလော။

ဝိဗ္ဗန္တိစိတ္တော၊ အာရုံ၌ မရပ် မတည် လည်သော စိတ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အဋ္ဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာ မရှိ သလော။ ဋ္ဌေမုဂေါ၊ အရိအရံ ယိုသော ခံတွင်းရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ သာ စ သဒ္ဓါ၊ သည်လည်း။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၇၂။ သကဒါဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

တဂတော၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ ကတမာနိ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။ ပေ ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စန္ဒါ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့၏။ သမတ္တာ၊ ထက် ငန်းကျင် ယူအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ [သမတ္တာနိတိ သမ္ပန္နာနိ။ မဟာဝဂ္ဂ၊ ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ ၂-သုတ်ဝိကာ။] ဝါ၊ စွမ်းနိုင် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [သမတ္တာနိတိ ဝါ ပရိယတ္တာနိ။ သမတ္တာနိတိ အတ္ထော။ ၎င်းဝိကာ။] ပရိပူရတ္တာ၊ ထက်ငန်းကျင် ပြည့်စုံ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတော၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ် ဣန္ဒြေတို့အောက်။ မုဒုတရေဟိ၊ သာ၍ နုသော ဣန္ဒြေ တို့ဖြင့်။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူသည်။ ဟောတိ၊ တတော၊ ထို အရဟတ္တမဂ် ဣန္ဒြေတို့ အောက်။ မုဒုတရေဟိ၊ သာ၍ နုသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ အနာဂါမိ ဟောတိ။ ပေ ။ တတော၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ် ဣန္ဒြေတို့အောက်။ မုဒုတရေဟိ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဉ္စ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံ သော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်း သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဗာဟိရော၊ ဤ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်တို့မှ ပြင်ပ ဖြစ်သူတည်း။ ပုထုဇ္ဇနပက္ခော၊ ပုထုဇဉ်အဖို့၌။ ဌိတော၊ တည်သူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ ။

အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၇) ၇-ဒိဗ္ဗစက္ခုကသာ

၃၇၃။ မံသစက္ခု၊ မံသစက္ခုသည်။ ဓမ္မပတ္တဒံ၊ စတုတ္ထဈာန်တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော။) ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ မံသစက္ခု၊ မံသစက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလော။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ မံသစက္ခု၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသံ၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စက္ခုသည်။ မံသစက္ခု၊ တည်း။ တာဒိသံ၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ လော ။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်။ မံသစက္ခု၊ တည်း။ တံ (ဝေ)၊ ထို မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ လော။ တံ (ဝေ)၊ ထို မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ တည်း။ တံ (ဝေ)၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်။ မံသစက္ခု၊ လော ။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသော၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ မံသစက္ခုဿ၊ မံသစက္ခု၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ အာနုဘာဝေါ၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ကြောင်း သတ္တိသည်။ ဂေါစရော၊ အာရုံပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) တာဒိသော၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ ဝိသယော၊ သည်။ အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ ဂေါစရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဥပါဒိန္နံ၊ ဥပါဒိန္နရုပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အနုပါဒိန္နံ၊ အနုပါဒိန္နရုပ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရ တရားသည်။ ဟုတွာ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

ရူပါဝစရံ၊ သည်။ ဟုတွာ အရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

ပရိယာပန္နံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခံ အကျိုးဝင်သော လောကီတရားသည်။ ဟုတွာ အပရိယာပန္နံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခံ အကျိုး မဝင်သော လောကုတ္တရာ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

၃၇၄။ ဒိဗ္ဗစက္ခု သည်။ ဓမ္မပတ္ထဒွံ၊ ကာမာဝစရ တရားသည် ထောက်ပံ့ အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) မံသစက္ခုသည်။ ဟောတံ၊ လော။ ပေ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု သည်။ ဓမ္မပတ္ထဒွံ၊ လောကုတ္တရာ တရားသည် ထောက်ပံ့ အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ပညာစက္ခု၊ လောကုတ္တရာ ပညာစက္ခုသည်။ ဟောတံ၊ လော။ ပေ။

စက္ခုနိ၊ စက္ခုတို့သည်။ ဒွေဝ၊ ၂-မျိုးတို့သာလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗေ။ ပေ။ စက္ခုနိ၊ တို့သည်။ ဒွေဝ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မံသစက္ခု- ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခုတံ၊ ဟူ၍။ တီဏိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ စက္ခုနိ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ နနု၊ လော။ ပေ။

ဒွေဝ စက္ခုနိတိ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့သည်။ စက္ခုနိ၊ တို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ မံသစက္ခု၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ၎င်း။ ပညာစက္ခု၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣမာနိ ဘိဏိ၊ တို့တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့သည်။ စက္ခုနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

မံသစက္ခု၊ ကို၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ကို၎င်း။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ် သောတရား မရှိသော။ ပညာစက္ခု၊ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်စက္ခုကို၎င်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ တောနိ၊ စက္ခုနိ၊ တို့ကို။ ပုရိသုတ္တမော၊ ယောက်ျား တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ အက္ခာသိ၊ ဟော တော်မူပြီ။

မံသစက္ခုဿ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗ- စက္ခု၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းတည်း။ ယဒါစ၊ အကြင် အခါ၌ကား။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ပညာစက္ခု၊ ပညာ စက္ခု ဟူသော။ ဉာဏံ၊ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ။ (တဒါ၊ ၌။) တဿ စက္ခုဿ၊ ထို အာသဝက္ခယ ဉာဏ်စက္ခုကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ အလုံးဝံသော ဝဋ်ဒုက္ခမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်ရ၏။ [တိက နိပါတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ စက္ခုသုတ်အဖွင့် ဣတိဝုတ္တကဋကထာဝယ် “ယဒါ” နေရာ၌ “ယတော” ဟု ရှိ၏။ “ယတောတိ ယဒါ” ဟု ဖွင့်၏။ “တဿ စက္ခုဿ” နေရာ၌ “ယဿ စက္ခုဿ” ဟု ရှိ၏။ “ယတောစ၊ အကြင် အခါ၌ကား။ ယဿ စက္ခုဿ၊ အကြင် စက္ခုကို။ ပဋိလာဘာ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ၊ (တဒါ၊ ၌။) အနုတ္တရံ ပညာစက္ခု (တံ) ဉာဏံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ” ဟု ပေးပါ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၈) ၈-ဒိဗ္ဗသောတကထာ

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၉) ၉-ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ

၃၇၇။ ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့ကို သိသော ဉာဏ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလော၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏံ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ မနသိကရောတိ၊ လော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။

ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ။ အာမန္တာ၊ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည် အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ တေ၊ ထို အရှင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကန္ဓာကိုယ်၏။ ပေ။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်ပြီ။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဝါ ပန သတ္တာ၊ တို့သည်ကား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ပေ။ တေ၊ ထို အရှင်သတ္တဝါတို့သည်။ ပေ။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။ [ဤ၌ အာကာရဝါကျများ၏ အနက်ကို သီလက္ခန္ဓာ သာမညဖလသုတ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ရေးပြီးဖြစ်၍ အနည်းငယ်မျှ ရေးလိုက်သည်။]

၃၇၀။ (ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမရှိ
 သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကို။ အပုဋ္ဌိလဒ္ဓေါ၊ မရသည်။ အနုဓိဂတော၊ မသိ
 သည်။ အသစ္စိကတော၊ မျက်မှောက် မပြုသည်။ (ဟုတွာ)ယထာကမ္မပုဂ္ဂလံ၊
 ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ယထာကမ္မပုဂ္ဂလံ ဉာဏံ၊ ကို။
 ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။
 ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဧဝံ အဝေါစ နန္ဒ၊ လော။ (ကိံ)
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ အကျိုးငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိဓိ၊
 တောင့်တခြင်းသည်။ နေဝ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏။
 (အတ္ထာယ၊ ငှါ။) မေ၊ ၏။ ပဏိဓိပိ၊ သည်လည်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။
 စေတောပရိယာယ၊ စေတောပရိယဉာဏ်၏။ [စေတောပရိယာယာတိ စေတော
 ပရိယဉာဏဿ။ ဧဝရဂါထာအဋ္ဌကထာ တိံသ သာရိပုတ္တတ္ထေရဂါထာ
 အပုဋ္ဌံ။] (အတ္ထာယ) ပဏိဓိ န ဝိဇ္ဇတိ။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇဉာဏ်၏။ [ဣဒ္ဓိယာတိ
 ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇဉာဏဿ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။] (အတ္ထာယ) မေ ပဏိဓိ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သောတဓာတ်၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဉာဏ်၏။ ဝါ၊
 ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်၏။ [သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏဿ။ ၎င်း
 အဋ္ဌကထာ။] (အတ္ထာယ) မေ ပဏိဓိ န ဝိဇ္ဇတိ။ စုတိယာ၊ စုတိကို သိကြောင်း
 ဉာဏ်၏၎င်း။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေကို သိကြောင်း ဉာဏ်၏၎င်း။ (တနည်း)
 စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ၊ စုတုပပါတဉာဏ်၏။ (အတ္ထာယ) မေ ပဏိဓိ န ဝိဇ္ဇတိ။
 [စုတိယာ ဥပပတ္တိယာတိ သတ္တာနံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စ ဇာနနဉာဏာယ
 စုတုပပါတဉာဏတ္ထာယ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။ ထို အဋ္ဌကထာ၌ စုတိယာ
 ဥပပတ္တိယာကို သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၏ အလျှင် ဖွင့်သောကြောင့် ထိုအဋ္ဌ
 ကထာအလို စုတိယာ ဥပပတ္တိယာသည် ၆-ပါဒဝယ် စတုတ္ထပါဒ၊ သောတ-
 ဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာသည် ပဉ္စမပါဒ ဖြစ်ရမည်။] ဣတိ အဝေါစ နန္ဒ။ ပေ။

၃-တတိယဝဂ်

(၃၀) ၁၀-သံဝရကထာ

၃၇၉။ ဒေဝေသု၊ တာဝတိံသာ စသော အထက်နတ်တို့၌၊ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

☞ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းမှ။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလသည်။ (ဟောတံ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ယမှာ အသံဝရော၊ အကြင် မစောင့်စည်းခြင်းမှ။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလ တည်း။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ (သော) အသံဝရော၊ ထို မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလူတို့၌။ အသံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို အထက်နတ်တို့၌။ အသံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

၃၈၀။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

မနုဿေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို လူတို့၌။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ ☞

ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိပါတိနော၊ သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သလော။ အာဒိန္နာဒါယိနော၊ အရှင်သည် ကိုယ် နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော ၃စွာကို ယူလေ့ ရှိကုန်သလော။ ကာမေသု မိစ္ဆာ- စာရိနော၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော အကျင့် ရှိကုန်သလော။ မုသာဝါဒိနော၊ မုသား ပြောလေ့ ရှိကုန်သလော။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒ- ဌာယိနော၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ယစ်မှူးကြောင်း သေရည်အရက်ကို သောက်လေ့ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

သံဝရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဓာတိယဝဂ်

(၃၁) ၁၁-အသညကထာ

၃၀၁။ အသညသတ္တေသု၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာတိဉ္စိ။ သညာ၊ သညာ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ ထို အသညသတ် ဌာနသည်။) သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော။ သညာဂတိ၊ သညာရှိသော ဂတိလော။ သညာသတ္တာဝါသော၊ သညာ ရှိသော သတ္တာဝါသလော။ သညာသံသာရော၊ သညာရှိသော သံသာရလော။ သညာယောနိ၊ သညာရှိသော ယောနိလော။ သညတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ သညာရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [သညာ အဿ အတ္တိတိ သညော။ သညော စ + သော + ဘဝေါ စာတိ သညာဘဝေါ။ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှါ (ည) ဌိ ဒီသပြု၍ “သညာ- ဘဝေါ” ဟု ဆိုသည်။ “သညာဂတိ” စသော ၄-ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူ ဒီသ ပြုထားသည်။]

☞ အသညသတ္တေသု သညာ အတ္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ သည်။) ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝဟူသော။ ဂတိ၊ ဂတိလော။ သတ္တာ- ဝါသော၊ သတ္တာဝါသလော။ သံသာရော၊ သံသာရလော။ ယောနိ၊ ယောနိလော။ အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

တာယ သညာယ၊ ထို သညာဖြင့်။ သညာကရဏီယံ၊ သညာသည် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ ပေ ။

၃၀၂။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ သညာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သော စ၊ ထို လူ့ဘဝသည်လည်း။ သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော ။ပေ။ သညတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသညသတ္တေသု သညာ အတ္တိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုအသညသတ်ဘဝသည်လည်း။ သညာဘဝေါ၊ လော ။ ပေ ။ သညတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မနုဿေသု သညာ အတ္တိ၊ ၏။ သော စ၊ ထို လူ့ဘဝသည်လည်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ဟူသော။ ဂတိ၊ ဂတိလော ။ ပေ ။ အတ္တဘာဝပ္ပဋိ- လာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

☞ အသညသတ္တေသု သညာ အတ္တိ၊ ၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် သညာရှိသော်လည်း။ တာယ သညာယ၊ ဖြင့်။ သညာကရဏီယံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြုသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၀၃။ အသညသတ္တေယု သညာ အတ္ထိ၊ ၎်။ ဣတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက် သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သန္တိ။ ပေ။ စဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ နန။ [သဒကသုတ်၏အနက်ကို သီလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလ သုတ်၊ အဓိစုံသမုပ္ပန္နဝါဒ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အသညသတ္တေယု သညာ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ တစုံတခုသော အခါ၌ (တခါတရံ၌)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ဌံ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ဌံ။ သညသတ္တာ၊ သညာ ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ (ဟုတွာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ဌံ။ အသညသတ္တာ၊ သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။) ကိဉ္စိ ကာလေ သညဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝသည်။ (ဟုတွာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ အသညဘဝေါ၊ သညာ မရှိသော ဘဝသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ကိဉ္စိ ကာလေ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟုတွာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ ကေဝေါ- ကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

အသညသတ္တေယု သညာ၊ သည်။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ဌံ။ အတ္ထိ၊ လော။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ဌံ။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကံ ကာလံ၊ အဘယ်ကာလ၌။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကံ ကာလံ၊ ဌံ။ နတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ စုတိ- ကာလေ၊ စုတေအခါ၌၎င်း။ ဥပပတ္တိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၎်။ ဌိတိကာလေ၊ တည်ရာအခါ၌ (ပဋိသန္ဓေနေပြီးနောက် စုတေ မရောက်မီ တည်ရာကာလ၌)။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ စုတိကာလေ၊ ဌိ၎င်း။ ဥပပတ္တိကာလေ၊ ဌိ၎င်း။ သညသတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟုတွာ၊) ဌိတိကာလေ၊ ဌံ။ အသညသတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော) ။ ပေ။ ဌိတိကာလေ၊ ဌံ။ ကေဝေါကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

အသညကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၃၂) ၁၂-နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၃၀၄။ နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ နေဝသညာနာသညာယတန တံ၌။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎်။ ဣတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ ထို နေဝသညာနာသညာ- ယတန ဌာနသည်။) အသညဘဝေါ၊ သညာ မရှိသော ဘဝလော။ ပေ ။ အသညတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

☸ (တံ ဌာနံ သည်။) သညာဘဝေါ နနု၊ သညာ ရှိသော ဘဝ မဟုတ်
 လော။ ပေ ။ သညတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော နနု၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၀၅။ အသညသတ္တေသု၊ တိဉ္စိ။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ
 န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ သော စ၊ ထို အသညသတ်ဘဝသည်လည်း။ အသည-
 ဘဝေါ၊ သညာ မရှိသောဘဝ မဟုတ်လော။ ပေ ။ အသညတ္တဘာဝပ္ပဋိ-
 လာဘော၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ ☸

၃၀၆။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန
 တုံသည်။ စတုဝေါကာရဘဝေါ၊ စတုဝေါကာရဘဝတည်း။ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနေ၊ ဌိ။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
 လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ ဌိ။ သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊
 ဤသို့၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊
 ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊
 အာမန္တာ။ ပေ ။

နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။
 နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ ဌိ။ သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။
 နတ္ထိ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
 အာမန္တာ၊ အဒုက္ခမသုခေါ၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း ပဟုတ်သော။
 ဝါ၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ အဒုက္ခ-
 မသုခါယ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ဌိ။ ဝေဒနာ၊ တည်း။
 ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ မဟုတ်။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
 လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။
 တတိယေ၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ တည်း။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို တတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။
 သာဓာရဏံ၊ သာဓာရဏံ ဟူသော ပုဒ်ရှိသော။ ဗလံ၊ ဗလကထာ၎င်း။
 အရိယံ၊ အရိယန္တိကထာ၎င်း။ သရာဂံ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ သရာဂံ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ
 ဟူသော ပုစ္ဆာအစဉ်ရှိသောဝိမုတ္တိကထာ၎င်း။ ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ၊ အစဉ်ဝိမုတ္တံ

ဝိမုစ္စမာန် ဟူသော ပုစ္ဆာ ရှိသော။ အတ္တိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စမာန်၊ အဆိုး၌ အတ္တိ စိတ္တံ
 ဝိမုစ္စမာန် ဟူသော ပုစ္ဆာ ရှိသော ဝိမုစ္စမာန်ကထာ၎င်း။ အဋ္ဌမကဿ
 ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန် ပဟိန်၊ အစ၌ အဋ္ဌမကဿ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန် ပဟိန်
 ဟူသော ပုစ္ဆာ ရှိသော အဋ္ဌမကကထာ၎င်း။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ
 နတ္ထိ ပဉ္စိန္ဒိယာန်၊ အဆိုး၌ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ ပဉ္စိန္ဒိယာန် ဟူသော
 ပုစ္ဆာ ရှိသော အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ၎င်း။ ဓမ္မုပတ္ထဒံ၊ ဓမ္မုပတ္ထဒံ
 ပုဒ်ရှိသော။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ၎င်း။ သောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတကထာ
 ၎င်း။ ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ၊ ယထာကမ္မူပဂတညာဏကထာ၎င်း။
 ဒေဝေသု သံဝရော၊ ဒေဝေသု သံဝရော ဟူသော ပါဠိရုပ် ရှိသော သံဝရ
 ကထာ၎င်း။ အသညသတ္တေသု သညာ၊ အသညသတ္တေသု သညာ
 ဟူသော ပါဠိရုပ်ရှိသော အသညကထာ၎င်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ
 (သညာနှင့် စပ်၍) ပင်။ အဝဂ္ဂံ၊ အဝဂ် မည်သော နေဝသညာနာ-
 သညာယတနာ၌နှင့် စပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကထာ၎င်း
 တည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါန်း အပြီးတည်း။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၃) ၁-ဂိဟိဿ အရဟတဟိကထာ

၃၀၇။ ဂိဟိ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။ အရဟတ၊ ရဟန္တာသည်။ အဿ၊ ဖြစ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ဂိဟိသံယောဇနံ၊ လူဝတ်ကြောင်၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဂိဟိသံယောဇနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟိနံ နန၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ ။ အာယတိံ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ နန၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။ [မဟာဝဂ်၊ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနပရိ-ဟာနိ၊ ပုဒ်ရေ (၂၆၀) ကို မှီ၍ ပေယျာလဇော်လျက် အနက်ပေးပါ။]

(ယော၊ အကြင် လူဝတ်ကြောင်သည်။) ဂိဟိသံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်စွန့်မူ၍။ ဒိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊) ကောစိ၊ သော။ (သော) ဂိဟိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏)။ ပေ ။

ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ ဝစ္ဆဂေါတ္တ မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ နန၊ လော။ (ကိံ၊) ဘော ဂေါတမ၊ (ယော၊ အကြင် လူဝတ်ကြောင်သည်။) ဂိဟိသံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ၍။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာ အခါ၌။) ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော (ဟောတိ၊) ကောစိ (သော) ဂိဟိ၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။ (ယော၊ သည်။) ပေ ။ အန္တကရော (ဟောတိ၊) ကောစိ သော ဂိဟိ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ အဝေါစ နန။ ပေ ။

အရဟာ ဧထေနံ မမ္ပံ ပဋိသေဝေယျ။ ပေ ။ သာဒိယေယျ။ [ဤ ပုဒ် တို့ကို ဒုတိယဝဂ်၊ ပရုပဟာရကထာ၊ ပုဒ်ရေ (၃၁၁) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အဇေဋ္ဌကံ၊ ဆိတ်၊ သိုးကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ခံယူလာသလော။ ကုက္ကုဋ္ဌသုကရံ၊ ကြက်၊ ဝက်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ လော။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဌဝံ၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ လော။ တိတ္ထိရဝဋ္ဌကမောရကပိဋ္ဌရံ၊ ခါ၊ ဝိုး၊ ဥဒေါင်း၊ ချိုးငှက်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ လော။ စိတ္တဝဏ္ဏဝါလမောဋ္ဌံ၊ သားပြီး တည်း

ဟူသော ဦးသျှောင်ရှိသော ဆန်းကြယ်သော ယပ်ဝန်းကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်
 ရာသလော။ သြဒါတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ ဒိသဒသာနိ၊ ရှည်သော အမြိတ်
 အဆာ ရှိကုန်သော။ ဝတ္တာနိ၊ အဝတ်ထို့ကို။ ဓာရေယျ၊ လော။ ယာဝဇီဝံ၊
 အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဂါရိယဘူတော၊ အိမ်၌ နေခြင်း၏
 စီးပွား၊ ဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။
 အဿ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

☞ ဂိဟိ၊ သည်။ အရဟတ၊ သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
 လော။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယသော၊ ယသ မည်သော။
 ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးသားသည်၎င်း။ ဥတ္တိယော၊ ဥတ္တိယ မည်သော။ ဂဟပတိ၊
 အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၎င်း။ သေတု၊ သေတု မည်သော။ မာဏဝေ၊ လှင်သည်
 ၎င်း။ ဂိဟိဗျဉ္ဇနေန၊ လူဝတ်ကြောင်၏ အသွင်ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော
 နန၊ ရောက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဂိဟိဿ အရဟတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၄) ၂-ဥပပတ္တိကထာ

၃၈၈။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ အရဟတ၊
 ရဟန္တာသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊
 ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

☞ ၃၈၉။ သဟ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သာရိပုတ္တော၊ မည်သော။ ထေရော၊
 သည်။ ဥပပတ္တိယာ သဟ အရဟတ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

သာရိပုတ္တော ထေရော ဥပပတ္တိယာ သဟ အရဟတ၊ သည်။ န (ဟော
 တိ)၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၉၀။ သဟ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ရှာ
 သော။ လောကိယေန၊ လောကိဖြစ်သော။ ပေ ။ သံကိလေသိယေန၊ သော။
 စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက် ပြုသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဥပပတ္တေသိယံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိယျာနိကံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်
မြောက်တတ်သလော။... ဤသို့ စသည်ဖြင့် မဟာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာနကထာ၊
ပုဒ်ရေ (၃၀၀)ကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။ အနာသဝံ၏ နောက်၌ ပေယျာလ
ကိုလည်း ထို ပါဠိကို မှီ၍ ဖော်ပါ။

ဥပပတ္တေသိယံ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိယျာနိကံ နန၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်
မြောက်တတ်သည် မဟုတ်လော။ န ယေဂါမိ နန၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်
ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ မသွားတတ်သည် မဟုတ်လော။... ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်လော။ ဥပပတ္တေသိယံ၊
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဖလစိတ္တံ၊ ဖိုလ်စိတ်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဥပပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၅) ၃-အနာသဝကထာ

၃၉၁။ အရဟတော၊ ၏။ သဗ္ဗေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ အနာသဝေါ၊
အာသဝေါ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊
(အရဟတော သဗ္ဗေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။) မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ ပေ ။
ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ၏။ ကာယော၊ ကာယပသာဒသည်။ အနာသဝေါ၊
အာသဝေါ မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ ကာယော၊
သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိမ့်ချခြင်းသို့ ကပ်ရောက်
သလော။ ဆေဒနဘေဒနပဂေါ၊ ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။
ကာကေဟိ၊ ကျီးတို့နှင့်၎င်း။ ဂိဇ္ဈေဟိ၊ လင်းတတို့နှင့်၎င်း။ ကုလလေဟိ၊ စွန်
တို့နှင့်၎င်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာ-
သဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ လော။
ပေ ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်၌။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ ကမေယျ၊
ဝင်နိုင်ရာသလော။ သတ္တံ၊ လက်နက်သည်။ ကမေယျ၊ လော။ အဂ္ဂိ၊
မီးသည်။ ကမေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာသဝေါ၊ အာသ-
ဝေါ မရှိသော။ ဓမ္မော ၌။ ဝိသံ၊ သည်။ ကမေယျ၊ လော။ ပေ ။
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၂၉၂။ လဗ္ဗာ။ ပေ။ ဗန္ဓိတုံတိ။ အာမန္တာ။ [မဟာဝဂ်၊ အတိတဟတ္ထာဒိ ကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၂၉၃) ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၂၉၂။ အရဟာ။ သည်။ ပုထုဇနဿ။ အား။ စိဝရံ။ ကို။ ယဒိ ဒေတံ။ အံ။ (ဧဝံ သတိ စိဝရံ သည်။) အနာသဝံ။ အာသဝေါ မရိ သည်။ ဟုတု။ ရှိ။ (ရဟန္တာထံ၌ အနာသဝ ဖြစ်ပြီးလျှင်။) သာသဝံ။ အာသဝေါနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ။ လော။ (ပုထုဇနိထံ ရောက်သော အခါ သာသဝဖြစ်သလော။) ဣတိ။ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ အနာသဝံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ တညေဝ။ ထို သာသဝ ဖြစ်သော သင်္ကန်း သည်ပင်။ အနာသဝံ။ အနာသဝလော။ တံ (ဝေ)။ ထို အနာသဝ ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်ပင်။ သာသဝံ။ သာသဝလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ တညေဝ။ ပေ။ အာမန္တာ။ မဂ္ဂေါ။ မဂ်သည်။ အနာသဝေါ။ သည်။ ဟုတု။ ရှိ။ သာသဝေါ။ သည်။ ဟောတိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [ဖလံ စသည်၏ နောက်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထား၏။ “ဖလံ အနာသဝံ ဟုတု သာသဝံ ဟောတိတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။” စသည် ဖြင့် ဖော်ပါ။]။ ပေ။

အနာသဝကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတော။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၆) ၄-သမန္နာဂတကဏ္ဍ

၂၉၃။ အရဟာ။ သည်။ စတုဟိ။ ကုန်သော။ ဖလေဟိ။ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော။ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ။ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္နာဂတောတိ။ အာမန္တာ အရဟာ သည်။ သတ္တကုတ္တုပရမော။ သတ္တကုတ္တုပရမ မည်သော။ သောတာပန္နော။ သောတာပန်လော။ ကောလံကောလော။ မည်သော။ သောတာပန္နော။ လော။ ကေဗီဇီ။ မည်သော။ သောတာပန္နော။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ အရဟာ အနာဂါမိဖလေန သမန္နာဂတောတိ။ အာမန္တာ အရဟာ သည်။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ။ မည်သော။ အနာဂါမိ။ အနာဂါမိ လော။ ဥပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယံ။ မည်သော။ အနာဂါမိ။ လော။ အသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယံ။ မည်သော။ အနာဂါမိ။ လော။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ။ မည် သော။ အနာဂါမိ။ လော။ ဥဒ္ဓံသောတော။ အထက်သို့ ဆောင်တတ်သော တဏှာသောတဝဋ္ဋသောတ ရှိသော။ အကနိဋ္ဌဂါမိ။ အကနိဋ္ဌတုံသို့ သွားသော။ အနာဂါမိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၂၉၃

၃၉၄။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသကဲ့။
 သောတာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဓတ္တဗျော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊
 အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္တာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊ သွေဝ၊
 ထို သောတာပန်သည်ပင်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာလော။ သော (ဝေ)၊
 ထို ရဟန္တာသည်ပင်။ သောတာပန္နော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗျေ။ ပေ ။

၃၉၅။ အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္တာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊
 အရဟာ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ ဝိတိဝတ္ထော
 နန၊ လွန်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝိတိဝတ္ထော၊ သည်။
 (ဟုတော၊ ၍။) တေန၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ လော။
 ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝိတိဝတ္ထော (ဟုတော)
 တေန သမန္တာဂတောတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗျေ။ ပေ ။ [သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်၏
 ရှေ့နောက်၌ ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။ “အရဟာ သောတာပတ္တိဖလံ
 ဝိတိဝတ္ထော၊ (ဟုတော) တေန သမန္တာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ ဝိတိဝတ္ထော၊ (ဟုတော) တေန သမန္တာဂတောတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗျေ။
 ပေ ။ ” စသည်ဖြင့် ဖော်ပါ။]

၃၉၆။ အရဟာ၊ သည်။ စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊
 ၏။ ဣတိ န ဝတ္တဗျံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊
 အရဟတာ၊ သည်။ စတ္တာရိ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓါနိ နန၊ ရအပ်
 ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ တေဟိ စ၊ ထို ဖိုလ်တို့မှလည်း။ အပရိဟိနော နန၊
 မဆုတ်ယုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတာ၊ သည်။
 ပေ ။ ဟဉ္စိ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်အံ့။ တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဟဉ္စိ အပရိဟိနော၊
 အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ အနာဂါမိ။
 ပေ ။ သမန္တာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗျေ ဝတ။ သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ ပေ ။

အရဟတာ၊ သည်။ ပေ ။ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်သလော။ တေဟိ စ၊ တို့မှ
 လည်း။ အပရိဟိနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။
 စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊
 သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတာ၊ သည်။ စတ္တာရေ မဂ္ဂါ
 ပဋိလဒ္ဓါ၊ တေဟိ စ အပရိဟိနော၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။
 စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သမန္တာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗျေ။ ပေ ။

☞ အနာဂါမိနာ၊ အနာဂါမိသည်။ တိဏိ-ဖလာနိ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်ပြီ။
 တေဟိ စ၊ ထို ဖိုလ် ၃-ပါးတို့မှလည်း။ အပရိဟိနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အနာဂါမိ တိဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော-လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ ပေ ။

သမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၇) ၅-ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ

၃၉၇။ အရဟတာ သည်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာဟိ၊ တို့နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ။ပေ။

အရဟတာ သည်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿန္တော၊
 မြင်လသော်။ သောတေန၊ သောတပသာဒဖြင့်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ သုဏာတိ၊
 ကြားသလော။ ဃာနေန၊ ဃာနပသာဒဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ ဃာယတိ၊ လော ။ပေ။
 မနသာ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ။ [ဤကား စက္ခုမှ သောတာဒိမ္မလီပုစ္ဆာတည်း။
 “သောတမ္မ စက္ခာဒိမ္မလီ” စသော ပုစ္ဆာ ၄-ရပ်ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။]
 မနသာ ဓမ္မံ ဝိဇာနန္တော စက္ခုနာ ။ပေ။ ကာယေန ဖောဠဗ္ဗိ ဖုသတိ၊ လော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [စက္ခုဝိညာဏ် စသော
 ၆-ပါးမှာ ဥပေက္ခာတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဥပေက္ခာ ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
 ရဟန္တာသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်ခိုက် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားမှု စသည်
 လည်း ဖြစ်သလော” ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသည်။]

အရဟတာ ဆဟိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ (အရဟတာ သည်။) သတတံ၊ အမြဲ။
 သမိတံ၊ မပြတ်။ အဗ္ဗောကိဏ္ဍံ၊ အခြား ဝေဒနာတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်း မရှိပဲ။
 ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။
 သမောဟိတော၊ ပေါင်းဆုံသလော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာယော၊
 တို့သည်။ ပစ္စုပဋိတာ၊ ရှေးရှု ကပ်၍ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

အရဟတာ ။ပေ။ သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗိ၊ လော။ ဣတိ၊
 ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ အရဟတာ သည်။ ဆဠေပေက္ခော၊ ၆-ပါးသော
 အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝတုတ္ထဝဂ်

(၃၈) ၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ

၂၉၀။ ဗောဓိယာ၊ ၄-ပါးသော မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
အာမန္တာ၊ ဗောဓိယာ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓါယ၊ ချုပ်လသော်။ ဝိဂတာယ၊ ကင်း
လသော်။ ပဋိပဿဒ္ဓါယ၊ ငြိမ်းလသော်။ အဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ မဟုတ်သည်။
ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အတိတာယ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊
လော) ။ပေ။ တာယ ဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဗောဓိကရဏီယံ၊ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး
သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၂၉၁။ ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ သော။ ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ ၎်။)
တာယ ဗောဓိယာ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။
ဗောဓိကရဏီယံ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၂၉၂။ အတိတာယ ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။)
အနာဂတာယ ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။)
ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊
သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တိဟိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ၃-တန်
ကုန်သော။ ဗောဓိဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။
အာမန္တာ၊ ဗောဓိပုဂ္ဂိုလာဘာ၊ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရခြင်း
ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဗောဓိပုဂ္ဂိုလာဘာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ ၎်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဗောဓိယာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။
-အာမန္တာ။ ဗောဓိပုဂ္ဂိုလာဘာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။)
ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၈ တ်ဏ္ဍဝိ

(၃၉) ၇-လက္ခဏကထာ

၄၀၀။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၃၂-ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပဒေသလက္ခဏေဟိ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဒေသဗောဓိသတ္တော၊ တစိတ်တဒေသ ဘုရားအလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

လက္ခဏသမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အာမန္တာ၊ တိတာဂလက္ခဏေဟိ၊ ၃-ခုမြောက် အဖို့ရှိသော လက္ခဏာတို့နှင့်။ ဝါ၊ ၃-ဖို့ တဖို့ ဖြစ်သော လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ တိတာဂဗောဓိသတ္တော၊ ၃-ခုမြောက် အဖို့ရှိသော ဘုရားလောင်းလော။ ဝါ၊ ၃-ဖို့ တဖို့ ဘုရားလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပဌမ ပြဿနာကို နည်းတူ မေး၍...ဥပစုလက္ခဏေဟိ၊ တဝက်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဥပစုဗောဓိသတ္တော၊ တဝက် ဘုရားလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပဌမ ပြဿနာကို နည်းတူပင် မေး၍...စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ စကြာမင်းသတ္တဝါသည်။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၃၂-ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

စက္ကဝတ္တိသတ္တော။ ပေ။ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ။ ယာဒိသော၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေး၌ အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုသည်။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေးအကျင့်သည်။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ တရား ပြောခြင်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရား ဟောခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ ။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ သည်။ ပေ ။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၀၁။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ ဖွားမြင်လသော်။ ဒေဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ ယထာ၊ ခံယူကုန်သကဲ့သို့။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်မှ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ ဒေဝါ ပဌမံ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ခံယူကုန်သလော။ ပစ္စာ မနုဿာ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ သညံ။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံယူ၍။ မာတု၊ မယ်တော်၏။ ပရတော၊ ရွှေ၌။ ဌပေန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (ဏိံ၊ အဘယ်သို့ ပြော၍ ထားကုန်သနည်း။) ဒေဝိ၊ အရှင်မိဖုရား။ အတ္တမနာ၊ မိမိ စိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော။ တေ၊ အရှင်မိဖုရား၏။ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသော အစိုးရခြင်း ရှိသူဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ တန်ခိုးကြီးသော။ [ဤ ပုဒ်အဖွင့်ကို သီလက္ခန္ဓံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊ ဧကစ္စသဿတဝါဒအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဌပေန္တိ-ယထာ၊ သို့။) ဧဝမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်သလော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ သီတဿ၊ အေးသော။ (ဥဒကဿ၊ ရေ၏။) ဧကော၊ တခုသော။ (ဓာရာ၊ အယဉ်၎င်း။) ဥဏှဿ၊ ပူသော။ (ဥဒကဿ၊ ၏။) ဧကော၊ သော။ (ဓာရာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ ၂-ဖြာ ကုန်သော။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ်တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပါတုဘဝန္တိ ယထာ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ယေန၊ ယင်း ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏၎င်း။ မာတု စ၊ မယ်တော်၏၎င်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေ၏ ကိစ္စကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိ-သတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော် ။ပေ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ လော။ ပေ။ ကရောန္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ ယခု တခဏသာ ရှိသေးသော။ ဗောဓိ-သတ္တော၊ သည်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ မတ်မတ်ရပ်တော်မူ၍။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုမျက်နှာရှိသည် (မျက်နှာမှသည်)။ (ဟုတွာ၊) သေတမိုး ဖြူသော။ ဆတ္တေ၊ ထီးကို။ အနုဓာရိယမာနေ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဆောင်းမိုးအပ်လျက်။ [အနုဓာရိယမာနေတိ အနုက္ခလဝသေန နိယမာနေ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ။] သတ္တပဒဝိတိဟာရေန၊ ခုနစ်လှမ်းဖြင့်။ [ပဒဝိတိဟာရေန ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ မဟာခန္ဓက၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၊ “ဧကေန ပဒဝိတိ-ဟာရေန ဝါ” စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ဂစ္ဆတိ ယ၊ ဝါ၊ သွားသကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့၊ ပုဝိလော-ကေတိ ယထာ စ၊ ကြည့်သကဲ့သို့၎င်း။ [မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်၌ “အနုဝိလောကေတိ၊ အစဉ် လှည့်၍ ကြည့်၏”ဟု (အနု) သဒ္ဓါ ပါ၏။]

'အာသဘိ'၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။
 ဘာသတိ ယထာ စ၊ မြက်ဆီသကဲ့သို့၎င်း။ (ကိံ၊ အတယ်သို့ မြက်ဆီ
 'သံနည်း။) အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ ဝါ၊ ထက်။ အဂ္ဂေါ၊
 'အဦးပစာနသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်။ အဟံ လောကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ထက်။
 'ဇေဋ္ဌော၊ 'အကြီးအကဲသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ လောကဿ သေဋ္ဌော၊
 'အမြတ်ဆုံးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ ဤ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊
 'အဆုံး၌ဖြစ်သော။ 'ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းတည်း။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။
 ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တဖန် တွေ့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘာသတိ
 ယထာ၊ ၎င်း။) ဝေမေဝံ သမ္ပတိဇာတော၊ သော။ စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ သည်
 ။ပေ။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ သဗ္ဗာ ဒိသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိလောကေတိ၊ လော။
 အာသဘိ ဝါစံ စ၊ ကိုလည်း။ ဘာသတိ၊ လော။ (ကိံ၊ နည်း။) အဟံ။
 ပေ ။ အသ္မိ၊ ၏ ။ပေ။ ပုနဗ္ဗဝေါ နတ္ထိ၊ တော့။ ဣတိ (ဘာသတိ၊ လော။)
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။
 အာလောကဿ၊ အရောင်၏၎င်း။ မဟတော ဩဘာသဿ၊ အလင်း၏၎င်း။
 မဟတော ဘူမိစာလဿ၊ မြေလှုပ်ခြင်း၏၎င်း။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝံ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ ဇာယ-
 မာနဿ၊ သော် ။ပေ။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤတိုင်အောင် ပြဿနာတို့ကို သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်၊
 ပုဒ်ရေ(၂၇)စသည်။ ဥပရိပံ၊ သုညတဝဂ်၊ အစ္စရိယ အဗ္ဗုတ
 သုတ်တို့ကို မှီ၍ သကဝါဒီ မေးသည်။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ပကတိကာယော၊ ပကတိ ကိုယ်တော်သည်။ သမန္တာ၊
 ထက်ဝန်းကျင်၌။ ဗျာမံ၊ တလံတိုင်အောင်။ ဩဘာသတိ ယထာ၊ လင်း
 သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ ။ ပေ ။ ဩဘာသတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ
 ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟာသုပိနံ၊ မြင့်မြတ်သော ယောက်ျားတို့သည်
 မြင်မက်ထိုက်သော အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်မက်သကဲ့သို့ ။ပေ။
 ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မှတ်ချက်။ ။“ဗျာမပုဘာ သဒါ မယံ” ဟူသော ဂေါတမဗုဒ္ဓဝံ၊ ပဉ္စကင်္ဂိတ္တရ၊
 ၄-ပံ၊ ၅-ဝဂ်၊ မဟာသုပိနသုတ်တို့ကို မှီ၍ ဤ ပြဿနာတို့ကို
 သကဝါဒီ မေးသည်။

၄၀၂။ လက္ခဏသမန္တာဂတော၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ တည်း။ ဣတိ၊
 န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဒုတ္တိံ သိမာနိ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။ ဝိဝဋ္ဌစ္ဇဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု။ [ဤသာဓက
 ပါဠိကို သီလက္ခန္၊ အမ္မဋ္ဌသုတ်၊ အမ္မဋ္ဌမာဏဝကထာ၊ ပုဒ်ရေ(၂၅၀)ကို မှီ၍
 အနက်ပေးပါ။] ☸

လက္ခဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၀) ဂ-နိယာမောက္ခန္တိကထာ

၄၀၃။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပဿ၊ ကဿပ မည်တော်မူသော။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာတော်၌။ သြက္ခန္တိနိယာမော၊
 သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂနိယာမ ရှိသည်။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ ကျင့်အပ်
 ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ၏။
 သာဝကော၊ သာဝကလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ထိုဒုတိယပြဿနာကို ထပ်၍ မေးရာ ဝန်ခံသောကြောင့် သာဝကော၊
 ရှေးဘဝက သာဝကသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ယခုဘဝ၌ တုရားသည်။
 ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကော ဟုတု၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ၊ အာမန္တာ၊ အနုဿဝိယော၊
 တဆင့်ကြားနာရခြင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာ ၄-ပါး တရား
 ရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အနုဿဝိယောတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ သယမ္ဘူ၊ အလိုလိုဖြစ်တော်
 မူသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယောတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ တီဏော၊
 ၃-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညဗလောနိ၊ အထက် ဖြစ်သော
 သာမညဗလတို့ကို။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓါနိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီလော။
 ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

☸ ၄၀၄။ (၄၀၃) ၌ ပဌမဆုံး ပြဿနာကိုပင် မေးပြီးနောက်...ဗောဓိ-
 သတ္တော၊ သည်။ ဒုက္ခရကာရိယံ၊ ဒုက္ခရစရိယာအကျင့်ကို။ ဝါ၊ ခဲ့ယဉ်းစွာ

ပြုအပ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းကို။ အကသိ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ မဟုတ်
လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒဿနသမ္ပန္နော၊
သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ကရကာရိယံ၊ ကို၊
ဝါ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာသေးသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အမရံ တပံ၊ နတ်အဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုအပ်သော
ခေါင်းခေါင်း ပါးပါး ကျင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အတ္တကိလမထ အကျင့်ကို။
[အမရံ တပံတိ အမရတပံ။ အာမရဘာဝတ္ထာယ ကတံ လူခတပံ၊ အတ္တကိလ-
မထာနုယောဂေါ။ မာရသံယုတ်၊ ပဌမဂ်၊ တပေါကမ္မသုတ်အဋ္ဌကထာ။]
အကသိ၊ ပြုပြီ။ အညံ၊ အခြားသူကို။ သတ္တာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဓိသိ၊ ညွှန်ပြ
ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒဿနသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
အညံ၊ ကို။ သတ္တာရံ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ညွှန်ပြရာ သေးသလော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာယသ္မာ အာနန္ဓော၊ သည်။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။
(ဟောတိ၊ ၏။) အာယသ္မာ အာနန္ဓော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။
သာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တော၊
သည်။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဗောဓိ-
သတ္တော။ ပေ ။ သာဝကော၊ သာဝကလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

စိတ္တော၊ စိတ္တ မည်သော။ ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင် သူကြွယ်သည်၎င်း။
ဟတ္ထကော အာဠာဝကော၊ ဟတ္ထက အာဠာဝက သည်၎င်း။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ထိုသို့
ဩက္ကန္တနိယာမ၊ စရိတဗြဟ္မစရိယ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကဿပဿ
ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကော၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သည်၊
မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

သာဝကော၊ သည်။ ဇာတိံ၊ သာဝက ဖြစ်ရာ ဘဝကို။ ဝိတိဝတ္တော၊
လွန်၍ ဖြစ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) အသာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်
သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၉၀၅။ ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။
အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ သည်။ ကဿပေ၊ မည်သော။
ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာ တုရားအထံ၌။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သမ္မောဓာယ၊
သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။
အစရိံ၊ ကျင့်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ ။

(၄၀၃) ပဌမဆုံး ပုစ္ဆာကိုပင် မေးပြီးနောက်...

၁။ (ဥပကာ ဥပကာ။) အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗာသိဘူ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက တရားကို လှမ်းမိုးတော်မူနိုင်သည်။ သဗ္ဗဝိဒ္ဓ၊ အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိတော်မူပြီးသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမက တရားတို့၌။ အနုပလိတ္တော၊ ကိလေသာတို့သည် လိမ်းကုံးတော် မမူအပ်သည်။ (အသ္မိ၊) သဗ္ဗဉ္စဟော၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက တရားကို စွန့်လွှတ်ပြီးသည်။ တဏှက္ခယေ၊ တဏှာ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တော် မူပြီးသည်။ (အသ္မိ၊) သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိ၍။ ဝါ၊ သိခြင်းကြောင့်။ ကံ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဒ္ဓိသေယံ၊ ဤ သူကား ငါ့ဆရာဟု ညွှန်ပြရပါတော့အံ့နည်း။

၂။ မေ၊ ငါ၏ (ငါ့မှာ)။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ န၊ အတ္ထိ၊ မရှိ။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိသော၊ တန်းတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သဒေဝကသ္မိ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ပဋိပဂ္ဂလော၊ အတူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထိ။

၃။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အရဟတ၊ ရဟန္တာတည်း။ အဟံ၊ သည်။ အနုတ္တရော၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သတ္တာ၊ ဆရာတည်း။ (အဟံ၊) ကော၊ တဆူတည်းသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိသော ဘုရားသည်။ အဓိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သိတိဘူတော၊ ကိလေသာခပင်း ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့် အေးမြသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာ အပူသိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းအေးတော် မူပြီးသည်။ အသ္မိ။

၄။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို။ ပဝတ္ထေထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ ကာသိနံ၊ ကာသိဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏။ ပုရံ၊ မြို့တော် ဗာရာဏသီသို့။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွားအံ့။ ဝါ၊ သွားမည်လို့။ အန္တိဘူတသ္မိ၊ အကန်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ လောကသ္မိ၊ လောက၌။ အမတဒန္နုတိ၊ အမြိုက်စည်ကို။ အာဟန္တံ၊ ရိုက်တီး ဆော်ယူမိန်းတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဥပကာ၊ မည်သော။ အာဇီဝကံ၊ အာဇီဝကကို။ အဇ္ဈဘာသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။)

အာဇုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဋိဇာနာသိ၊ စန့်ခမ်း။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အနန္တဇီနော၊

အနန္တဇီနသည်။ ဝါ၊ အဆုံးမရှိ အောင်နိုင် သူသည်။ (ဘဝိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။) အရဟသိ၊ ထိုက်တန်ပါပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဥပက ပြောပြီ။

ဥပက၊ က။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ (တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။) ဝေ၊ စင်စစ်။ မာဓိသ၊ ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော။ ဇီန၊ ဇီနတို့သည်။ (ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။) ယောန္တိ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) မေ၊ သည်။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဇိတာ၊ အောင်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဇီနော၊ ဇီန မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ။

(၄၀၃) ပဌမဆုံး ပြဿနာကိုပင် မေးပြန် ပြီးနောက်....

ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ ဤ တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ သစ္စာတည်း။ [ဒုက္ခံ၊ အရိယသစ္စ ပုဒ်တို့၏ အနက် ကျယ်ကို သစ္စဝိဘင်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဉာဏ်စက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားပြီ။ ဉာဏံ၊ သိတတ် သော ဉာဏ်စက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥဒပါဒိ။ အာလောကော၊ ဉာဏ်ရောင် အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ထို ကဲ့သို့သော ဤ အရိယ သစ္စာကို။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ။ ပေ။ အာလော- ကော ဥဒပါဒိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ကိ။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ ပုဗ္ဗေ။ ပေ။ ဥဒပါဒိ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ တည်း။ ပေ။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ကိ။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်ထိုက်၏။ ပေ။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပေ။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုထိုက်၏။ ပေ။ သစ္စိကတံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ် ပြီ။ ပေ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ ပွားစေထိုက်၏။ ပေ။ ဘာဝိတံ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။ ပေ။ [ဒုက္ခသမုဒယော စသော ပုဒ်တို့၏ အနက် ကျဉ်းကျယ်ကို သစ္စဝိဘင်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနံ။ ပေ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၁) ၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ

၄၀၆။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း
 ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဥပဂ္ဂိုလ်သည်။ တိဟိ၊
 ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ အောက်ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ စတုဟိ ဖဿဟိ၊ ဖဿတို့နှင့်။ (အောက်ဖိုလ် ၃-ပါး၊
 အရဟတ္တမဂ်တို့၌ ရှိသော ဖဿတို့နှင့်။) သမန္နာဂတော၊ လော။ ပေ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၇။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်
 ကို။ သောတာပန္နောတိ၊ သောတာပန်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တ သစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ (ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သော၊ ထို သောတာပန်
 သည်ပင်။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ လော။ သော
 (ဝေ)၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ ကျင့်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဥ ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်ပင်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၈။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တသစ္စိ-
 ကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝိတိ-
 ဝတ္တော နန္ဒ၊ လွန်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

☞ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိ-
 ဖလံကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်သည်။ (ဟုတွာ၊) တေန၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ
 ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ ကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်ပြီ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို၎င်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကို၎င်း။
 အပါယဂမနိယံ၊ အပါယ်သို့ ရောက်စေနိုင်သော။ ရာဂံ၊ ကို၎င်း။ ပေ ။
 မောဟံ၊ ကို၎င်း။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်သည်။ (ဟုတွာ၊) တေန၊ ထို သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ စသည်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။
 [နောက်၌ “အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော။
 ကာမရာဂံ၊ ကို၎င်း”ဟု ပေးရုံသာ ထူး၏။။]

၄၁၁။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ။ ပေ ။ သမန္တာဂတော၊ ၎်။ ဣတိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ၊ ၄။ ပဋိပန္နေန၊ သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ တိဏိ ဖလာနိ၊ အောက်ဖိုလ်တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓါနိ နနု၊ ရအပ်ကုန်ပြီမဟုတ်လော။ တေဟိ စ၊ ထို ဖိုလ်တို့မှလည်း။ အပရိဟိနော နနု၊ မဆုတ်ယုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၁၂။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ။ ပေ ။ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ကုန်ပြီ။ တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ အပရိဟိနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာယ။ ပေ ။ သမန္တာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အပရာပိ သမန္တာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၂) ၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ

၄၁၃။ အရဟတ္တိ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သည်။ သဗ္ဗသံယောဇနာနံ၊ အလုံးစုံ သော သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးရာ၌ ဝန်ခံသောအခါ...အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ၊ ကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို၎င်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကို၎င်း။ ပဗဟတိ၊ ပယ်စွန့်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကို ထပ်၍ မေးရာ၌ ဝန်ခံသောအခါ...ဘဂဝတော၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပေ။

၄၁၅။ အရတ္တမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝံ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖြစ်သော။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၁၆။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ အကြွင်း

မရှိအောင် ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အနာဂါမိဖလံ၊ ကိံ၊ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

ရူပရာဂ။ ပေ။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ မာန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဝိဇ္ဇာကိံ။ အနာဝသေသပုပ္ဖာနံ၊ သော။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကိံ။ ဝုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဝါ၊ ဇ်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာ၊ တို့ကိံ။ ပဟိနာ နန္ဒ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ ။

သဗ္ဗသံယောဇနပုပ္ဖာနကထာ နိဋ္ဌိတော။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို စတုတ္ထ ဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ဂိဟိဿအရဟာ၊ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ၎င်း။ သဟပပတ္တိယာအရဟာ၊ (သဟ ဥပပတ္တိယာ အရဟာ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော ဥပပတ္တိ ကထာ၎င်း။ အရဟတော သဗ္ဗေ ဓမ္မော အနာသဝါ၊ (အရဟတော သဗ္ဗေ ဓမ္မော အနာသဝါ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော အနာသဝကထာ၎င်း။ အရဟာ စတုဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော၊ (အရဟာ စတုဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော သမန္နာဂတကထာ၎င်း။ ဝေမေဝံ၊ ဤ အတူ (အရဟာ ပုဒ်အစ၊ သမန္နာဂတောပုဒ် အဆုံးအားဖြင့်)။ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ၊ (ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ၎င်း။ ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ ကထာ၎င်း။ သလက္ခဏသမန္နာဂတော၊ လက္ခဏသမန္နာဂတပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ် သော လက္ခဏကထာ၎င်း။ ဗောဓိသတ္တော ဩက္ကန္တနိယာမော စရိတဗြဟ္မ စရိယော၊ (ဗောဓိသတ္တော ဩက္ကန္တနိယာမော စရိတဗြဟ္မစရိယော) ပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော နိယာမောက္ကန္တိကထာ၎င်း။ ပဋိပန္နကော ဖလေန သမန္နာဂတော၊ (ပဋိပန္နကော ဖလေန သမန္နာဂတော) ဟု မေးရာ အပရာပိ- သမန္နာဂတ ကထာ၎င်း။ သဗ္ဗသံယောဇနာနံ ပဟာနံ အရဟတ္တံ၊ (သဗ္ဗ သံယောဇနာနံ ပဟာနံ အရဟတ္တံ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော သဗ္ဗ- သံယောဇနပုပ္ဖာန ကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါနံအပြီးတည်း။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၃) ၁-ဝိမုတ္တိကထာ

၄၁၈။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏံသည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တ အစစ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿ အလုံးစုံသော။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊) သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဝိမုတ္တိ ဉာဏံသည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တ အစစ်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံတိ၊ အာမန္တာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ (ဝိမုတ္တိဉာဏံ မည် သော) ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံသည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံတိ၊ အာမန္တာ၊ ဂေါတြတုနော၊ ပုထုဇဉ် အနွယ်ကို လွမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကာမ ရူပ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (ဝိပဿနာဉာဏံ ဟူသော) ဝိမုတ္တိဉာဏံသည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏံဟူသော) ဝိမုတ္တိ ဉာဏံ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။) [ရှေ့မှ ယူ၍ ပေးသည်။] သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်လော။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်ပြီးသော၊ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရပြီးသော။ အဓိဂတဿ၊ သိပြီးသော။ သစ္စိကတဿ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီးသော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ် ၏။ ဉာဏံ၊ လော။ [“သောတာပန္နဿ ဉာဏံ” ကို ထင်ရှားအောင် ထပ်၍ မေးသည်။] ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [သကဝါဒါမိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့နှင့် စပ်၍ မေးအပ်သော ပြဿနာ များကိုလည်း ဤ နည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါ။]

၄၁၉။ သောတာပတ္တိဖလသမဂီဿ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ဉာဏံ ဟူသော) ဝိမုတ္တိ ဉာဏံသည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

၄၂၀။ သောတာပတ္တိဖလသမဂီဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ တံ စ၊ ထို ဝိမုတ္တိ ဉာဏံသည်လည်း။ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်

လော။ ဣတိ သကဝါဒီ မေး၏။ သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာယ ပဋိ-
ပန္နဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ သဉ္ဇံ။ ဝိမုတ္တိံ လော။ တံ စ၊ ထို ဝိမုတ္တိ
ဉာဏံသဉ္ဇံလည်း။ ဖလံ သို့။ ပတ္တဿ၊ ၏။ ဉာဏံ လော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဝိမုတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၄) ၂-အသေခဉာဏကထာ

၄၂၁။ သေခဿ၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ အသေခံ၊ အသေခ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဉာဏံ သဉ္ဇံ။ အတ္တိံ လော။ ဣတိ သကဝါဒီ
မေး၏။ အာမန္တာ၊ သေခေါ၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသေခံ၊ အသေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဓမ္မံ ကိ။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ ပဿတိ၊ မြင်
သလော။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီး တရားကို။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်ပြီး တရားကို။ သစ္စံ-
ကတံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီး တရားကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊
နေနိုင်သလော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ ထိရောက်၍။
ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သေခေါ၊ သဉ္ဇံ။
အသေခံ၊ သော။ ဓမ္မံကိ၊ ကိ။ န ဇာနာတိ နန၊ မသိသည် မဟုတ်လော။
ပေ ။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ န ဝိဟရတိ နန၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အသေခဿ၊ ၏။ အသေခံ၊ သော။ ဉာဏံ သဉ္ဇံ။ အတ္တိံ ရှိ၏။
အသေခေါ၊ သဉ္ဇံ။ အသေခံ၊ သော။ ဓမ္မံ ကိ။ ဇာနာတိ၊ သိသည် မဟုတ်
လော။ ပေ ။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သေခဿ
အသေခံ ဉာဏံ အတ္တိံ ၏။ သေခေါ အသေခံ ဓမ္မံ ဇာနာတိ၊ သိသလော။
ပေ ။ ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ လော။ ပေ ။

၄၂၂။ သေခဿ အသေခံ ဉာဏံ အတ္တိံ ၏။ သေခေါ အသေခံ ဓမ္မံ၊
ကိ။ န ဇာနာတိ၊ မသိသလော။ ပေ ။ ဖုသိတွာ န ဝိဟရတိ၊ မနေနိုင်
သလော။ ပေ ။

၄၂၃။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အာယသွံ အာနန္ဒော၊ သဉ္ဇံ။
သေခေါ၊ သေက္ခသည်။ (ဟုတွာ) ဘဂဝါ၊ သဉ္ဇံ။ ဥဋ္ဌာရော၊ မြင့်မြတ်
ထော်မူ၏။ ဣတိ သို့။ ဇာနာတိ နန၊ သိသည် မဟုတ်လော။ သာရိပုတ္တော၊
မည်သော။ ထေရော၊ သည်၎င်း။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ မည်သော။

ထေရော၊ သည်။ ဥဠာရော၊ ခါ။ ဣတိ ဇာနာတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အသေခဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၅) ၃-ဝိပရိတကထာ

၄၂၄။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိဏံးဟူသော အာရုံရှိသော။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏)။ ဝိပရိတေ၊ ဖောက်ပြန်သော ကသိဏံးအာရုံ၌ (ပထဝီ အစစ် မဟုတ်သဖြင့် ဖောက်ပြန်သော ကသိဏံးအာရုံ၌)။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတံ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတေ ဉာဏံ၊ သည်။) အနိစ္စေ၊ အနိစ္စဖြစ်သောခန္ဓာ ၅-ပါး၌။ နိစ္စံတိ၊ နိစ္စဟူ၍။ ဝိပရိယာသော၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတံ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [စာအုပ်ထဲ၌ “ဝိပရိ-ယေသော” ဟု ရှိသော်လည်း ဝိ+ပရိပုဗ္ဗ+အသဇာတ်, ဣ-ပစ္စည်း, (ယံ) လာ၍ “ဝိပရိယာသော” ဟုသာ ပြီးပါသည်။]

☞ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတေ ဉာဏန္တိ၊ အာမန္တာ၊ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတေ ဉာဏံ၊ သည်။) အကုသလံ၊ အကုသိုလ်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတေ ဉာဏံ၊ သည်။) ကုသလံ နန္ဒ၊ ကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

အနိစ္စေ အစ္စန္တိ ဝိပရိယာသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) သော စ၊ ထိုဉာဏံ သည်လည်း။ အကုသလော။ အကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပထဝီကသိဏံ။ ပေ။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) တဉ္စ၊ ထိုဉာဏံသည်လည်း။ အကုသလံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၂၆။ အရဟတော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ သော။ သမာပတ္တိံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ကောင်းစွာ ရောက်ရာသလော။ (ဝင်စားရာသလော)။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ပထဝီကသိဏံ။ ပေ။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) အရဟတော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟ-တော၊ ခါ။ ဝိပရိယာသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၂၇။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာ-
 ပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗေဝ (သဗ္ဗာ+ဧဝ)၊ အလုံးစုံသော
 ပထဝီကသိုဏ်းအာရုံသည်ပင်။ ပထဝီ၊ ပထဝီအစစ်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ။ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တဿ
 ဝိပရီတေ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

ပထဝီ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံသည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ (ယော၊
 သည်။) ပထဝီ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံကို။ ပထဝီတော၊ ပထဝီကသိုဏ်း
 နိမိတ်အာရုံ၏ အဖြစ်အားဖြင့် (အာပေါကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံအဖြစ်စသည်ဖြင့်
 မဟုတ်ပဲ)။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။)
 အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်၏ အဖြစ်
 အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။
 ဝိပရီတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၆) ၄-နိယာမကထာ

၄၂၈။ အနိယတဿ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့်
 မြဲသော မဂ်မရှိသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမဂမနာယ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌
 အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ နိယတဿ၊ မိမိ၏
 အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်ရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။
 အနိယာမဂမနာယ၊ အနိယာမတရားသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။ [(၄၂၉)နိယာမော၊ မိမိ၏
 အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။]

၄၂၉။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တဝဂါ၊ သည်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ သမ္ပတ္တနိယာမံ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော မိမိ၏ အခြားမဲ့၌
 အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့ ။
 အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို။ အဘိသမေတံ၊
 ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဇာနာတိ နန္ဒ၊ လော။
 ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၇) ၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ

၄၃၂။ သဗ္ဗံ သော ဉာဏံ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံမည် သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိ သစ္စာ၌ဖြစ်သော ဉာဏံသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညီညွတ် အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်။ သမ္မုတိံ၊ သမ္မုတိသစ္စာကို(ပညတ်ကို)။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံသို့ ရောက်ကုန် သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ စေတော ပရိယာယေ၊ သူတပါး တို့၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌။ ဉာဏံ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပရိစိတ္တံ၊ သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနုဗျာန်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ။ ပေ။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒန္တဿ၊ ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ။ ပေ။ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ဒဒန္တဿ၊ ။ (ယာ)ပညာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ။ သာ ပညာ၊ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

၄၃၃။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ (ယာ)ပညာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ။ သာ ပညာ၊ သည်။ န ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ မမည်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ စစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၈) ၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ

၄၃၄။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သည်။ သစ္စာရမ္မဏညေဝ၊ သစ္စာဟူသော အာရုံ ရှိသည်သာ။ (ဟောတိ၊ ။) အညာရမ္မဏံ၊ အခြားအာရုံရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပထဝီ ကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ၊ ။ ဉာဏံ သည်။ အတ္တိ နန္ဒ၊ လော။

☞ သမ္မုတိသစ္စမိ၊ သမ္မုတိပညတ်သို့ သက်ဝင်သော သစ္စာ၌ (သမ္မုတိသစ္စာ၌)။ ပထဝီကသိဏဉ္စ၊ ပထဝီကသိုဏ်းသည်လည်း။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ [“ပါဝင်သည် မဟုတ်လော”၊ ဟူလိ။] တနည်း-ပထဝီကသိဏဉ္စ၊ ပထဝီကသိုဏ်းသည်လည်း။ သမ္မုတိသစ္စမိ၊ သမ္မုတိသစ္စာသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။ သမ္မုတိသစ္စမိ၊ ၌။ ဂီလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော စ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ တနည်း-ဂီလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော စ၊ သည်လည်း။ သမ္မုတိသစ္စမိ၊ သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

၄၃၅။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သည်။ သစ္စာရမ္မဏညေဝ၊ သစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတိ၊ လော။) အညာရမ္မဏံ၊ သည်။ န(ဟောတိ)၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဉာဏေန၊ ထို သမ္မုတိဉာဏ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသလော။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သလော။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

သမ္မုတိဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၉) ၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ

၄၃၆။ စေတောပရိယေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ စိတ္တာရမ္မဏညေဝ၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတိ၊ လော။) အညာရမ္မဏံ န(ဟောတိ)၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သရာဂံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

☞ ၄၃၇။ ဖဿာရမ္မဏေ၊ ဖဿဟူသော အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ စေတောပရိယေ ဉာဏန္တိ၊ စေတောပရိယ၌ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ ပေ။ (ဖဿာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဖဿပရိယာယေ၊ ဖဿကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [“ဖဿပရိယာယ ဉာဏံ”ဟု ပါဠိသုံး မရှိသောကြောင့် ပယ်သည်] ။ ပေ။

စိတ္တာရမ္မဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၅၀) ၈-အနာဂတဉာဏကထာ

၄၃၉။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အာရုံ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အနာဂတေ၊ ဌ။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ် အာရုံကို။ မူလတော၊ အကျိုး၏ တည်ရာ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဟေတုတော၊ အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်း အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ နိဒါနတော၊ အကျိုးကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမ္ပဝတော၊ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ပဘဝတော၊ အကျိုး၏ စ၍ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမုဋ္ဌာနတော၊ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်ရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေ တတ်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာဟာရတော၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာရမ္မဏတော၊ အကျိုး၏ မစွန့်နိုင်အောင် မွေ့လျော်ရာ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ပစ္စယတော၊ စွဲ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမုဒယတော၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

အနာဂတေ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ (အနာဂတေ ပဝတ္တံ ဉာဏံ၊ သည်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဟေတုပစ္စယတံ၊ ဟေတု ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ (အနာဂတံ၊ သော။) အာရမ္မဏပစ္စယတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော ။ ပေ။ (အနာဂတံ၊) သမန္တရပစ္စယတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

အနာဂတေ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဂေါတြဘုနော၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုး နိုင်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

၄၄၀။ န ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာနန္ဒ၊ ပါဠိလိ- ပုတ္တဿ၊ ပါဠိလိပုတ်မြို့၏။ အဂ္ဂိတော ဝါ၊ မီးကြောင့်၎င်း။ ဥဒကတော ဝါ၊ ရေကြောင့်၎င်း။ မိထုဘေဒါ၊ အချင်းချင်း ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၎င်း။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ သဝိသန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ ။ ပေ။

အနာဂတဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၅၁) ဇ-ပဋုပ္ပန္နကထာ

၄၄၁။ ပဋုပ္ပန္နော ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဉာဏေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တံ ဉာဏံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်သည်။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

☞ တေန ဖဿေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဖဿဖြင့်။ တံ ဖဿံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် ဖဿကို။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိသလော ။ပေ။ တေန ခဂ္ဂေန၊ ထို သန်လျက် ဖြင့်။ တံ ခဂ္ဂံ၊ ထို သန်လျက်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်နိုင်သလော။ တေန ဖရသုနာ၊ ထို ပေါက်ဆိန်ဖြင့်။ တံ ဖရသု၊ ကို။ တစ္ဆတိ၊ ရှေ့နိုင်သလော ။ပေ။ တာယ ကုဓာရိယာ၊ ထို ဓားမဖြင့်။ တံ ကုဓာရိ၊ ကို။ တစ္ဆတိ၊ လော ။ပေ။ တာယ ဝါသိယာ၊ ထို ပံ့ပိုးဖြင့် ။ပေ။ တာယ သူစိယာ၊ ထို အပ်ဖြင့်။ တံ သူစိ၊ ကို။ သိဗ္ဗတိ၊ ချုပ်နိုင်သလော ။ပေ။ တေန အင်္ဂုလဂ္ဂေန၊ ထို လက်ချောင်းဖျား ဖြင့်။ တံ အင်္ဂုလဂ္ဂံ၊ ကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်နိုင်သလော ။ပေ။ တေန နာသိ-ကဂ္ဂေန၊ ထို နှာခေါင်းဖျားဖြင့် ။ပေ။ တေန မတ္ထကေန၊ ထို ဦးထိပ်ဖြင့် ။ပေ။ တေန ဂူထေန၊ ထို ကျင်ကြီးဖြင့်။ တံ ဂူထံ၊ ကို။ ဓောဝတိ၊ ဆေးကြောနိုင် သလော ။ပေ။ တေန လောဟိတေန၊ ထို သွေးဖြင့်။ တံ လောဟိတံ၊ ကို။ ဓောဝတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၄၂။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သော်။ တမ္ပိ ဉာဏံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပဋုပ္ပန္နညာဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၅၂) ၁၀-ဖလညာဏကထာ

၄၄၃။ သာဝကဿ၊ သာဝက၏။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ (ပဝတ္တံ၊) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊

သည်။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အထူးကို။
ပညာပေတိ၊ ပညတ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သာဝကဿ၊ ၏။ ဖလပရောပရိယတ္တိ၊
ဖိုလ်၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ၊
ဣန္ဒြေတို့၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိ၊
ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကဿ၊ ၏။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ ခန္ဓာကို
ပညတ်ခြင်းသည်၎င်း ။ပေ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်းသည်၎င်း။
အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ ဇီနော၊ မာရ် ၅-ပါးကို
အောင်သလော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာလော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိနိုင်သလော။
သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံကို သိသလော။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ အလုံးစုံကို မြင်သလော။
ဓမ္မသာမီ၊ တရား၏ အရှင်လော။ ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ရဏော၊ တရား ဟူသော
လည်းလျောင်းရာ ရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ အနုပုန္ဓဿ၊ မဖြစ်
သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ ဥပ္ပုဒေတော၊ ဖြစ်စေနိုင်သလော။ အသဉ္စာတဿ၊
ကောင်းစွာ မဖြစ်သေးသော ။ပေ။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောအပ်သေးသော။
ပေ။ မဂ္ဂညု၊ မဂ်ကို သိလေ့ရှိသလော။ မဂ္ဂဝိဒ္ဓု၊ မဂ်ကို သိလေ့ရှိသလော။
မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်၌ ကျွမ်းကျင်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၄၄ ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ အညာဏံ၊
ဉာဏ် မရှိသလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဖလဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။
ပဉ္စမော ဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုပဉ္စမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ၊ အစဉ် (ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ) ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော
ဝိမုတ္တိကထာ၎င်း။ သေဓဿ အသေခံ ဉာဏံ၊ အစဉ် (သေဓဿ အသေခံ
ဉာဏံ) ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော အသေခဉာဏကထာ၎င်း။ ဝိပရီတေ ဉာဏံ၊
(ဝိပရီတေ ဉာဏံ) ဟူသော စကားရှိသော ဝိပရီတကထာ၎င်း။ အနိယ
တဿ နိယာမဂမနာယ အတ္ထိ ဉာဏံ၊ အစဉ် (အနိယတဿ ။ပေ။ ဉာဏံ)

ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော နိယာမကထာ၎င်း။ သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ အစဉ်
 (သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ)ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ၎င်း။
 သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိဉာဏကထာ၎င်း။ စေတောပရိယာယေ ဉာဏံ၊
 (စေတောပရိယာယေ ဉာဏံ)ဟူသော စကားရှိသော စိတ္တာရမ္မဏကထာ၎င်း။
 အနာဂတေ ဉာဏံ၊ အနာဂတညာဏကထာ၎င်း။ ပဋ္ဌုပ္ပန္နေ ဉာဏံ၊ ပဋ္ဌုပ္ပန္နညာဏ
 ကထာ၎င်း။ သာဝကဿ ဖလေ ဉာဏံ၊ (သာဝကဿ ဖလေ ဉာဏံ) ဟူသော
 စကားရှိသော ဖလညာဏကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တဿုဒ္ဓါနိ အပြီးတည်း။

မဟာပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။)

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿာပိ၊ ထို မဟာပဏ္ဏာသက၏လည်း။ ဥဒ္ဓါနိ၊ တည်း။

သတ္တုပလဒ္ဓိံ၊ ပုဂ္ဂလ ဟူသော သတ္တုကို ရအပ်သလော ဟု စိစစ်ရာ ပုဂ္ဂလ
 ကထာ အစဉ် ရှိသော မဟာဝဂ်၎င်း။ ဥပဟရတော၊ အစဉ် ပရူပဟာရကထာ
 ရှိသော ဒုတိယဝဂ်၎င်း။ ဗလံ၊ အစဉ် ဗလကထာရှိသော တတိယဝဂ်၎င်း။
 ဂိဟိဿ အရဟာ စ၊ အစဉ် ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာရှိသော စတုတ္ထဝဂ်၎င်း။
 ဝိမုတ္တိ ပဉ္စမံ၊ အစဉ် ဝိမုတ္တိကထာရှိသော ပဉ္စမ ဝဂ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တဿုဒ္ဓါနိ
 အပြီးတည်း။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၃) ၁-နိယာမကထာ

၄၄၅။ နိယာမော၊ မဂ်၏ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲခြင်းသဘောသည်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတတရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (နိယာမော၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လော။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောတရားလော။ လောကံ၊ ပုန်းအောင်းစရာလော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာလော။ ပရာယနံ၊ လည်းလျောင်းရာလော။ အစ္စုတံ၊ စုတေခြင်း မရှိသလော။ အမတံ၊ သေခြင်း မရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [အလ္လိယိတဗ္ဗဋ္ဌေန လောကံ။ တာယနတ္ထေန တာဏံ။ တယံသရဏဋ္ဌေန သရဏံ။ ဘယနာသနန္တိ အတ္ထော။ ပရံ+အယနံ(ဂတိ ပုတိဋ္ဌာ)တိ ပရာယဏံ။ သဋ္ဌာယတနဝဂ်၊ အသင်္ခတသံယုတ် အဋ္ဌကထာ။]

နိယာမော၊ သည်။ အသင်္ခတော၊ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အသင်္ခတာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဒွေ၊ ကုန်သော။ တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ပေ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဒွေ နိဗ္ဗာနာနိတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒိန္တံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စနိစတာ၊ အမြင့်မြတ် အယုတ်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဟိန ပဏ္ဍိတတာ၊ အယုတ် အမြတ်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဥက္ကံသာဝကံစော၊ လွန်ကဲခြင်း ယုတ်ညံ့ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ (ဒိန္တံ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။) သီမာ ဝါ၊ အပိုင်းအခြား သည်၎င်း။ ဘေဒေါ ဝါ၊ အထူးအပြားသည်၎င်း။ ရာဇိ ဝါ၊ အရေးအသား သည်၎င်း။ အန္တရိကာ ဝါ၊ ခြားကွာခြင်းသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

နိယာမော အသင်္ခတောတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယေ၊ တို့သည်။) နိယာမံ၊ ကိ။ ဝါ၊ သို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ သမုပ္ပါဒေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဥဋ္ဌာပေန္တိ၊ ပေါ်ထွက်စေကုန်၏။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေကုန်၏။

နိဗ္ဗတေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ အဘိနိဗ္ဗတေန္တိ၊ လွန်စွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဇနေန္တိ၊
ဖြစ်စေကုန်၏။ သဉ္ဇနေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။
(တေ၊ တို့သည်။) အတ္တိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

၄၄၆။ သောတာပတ္တိနိယာမော၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌
အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော သဘောသည်။ အသင်္ခတော၊ လော။ ပေ။

မိစ္ဆတ္တနိယာမော၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုံတိ၏
အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲသော တရားသည်။ အသင်္ခတော၊
လော။ ပေ ။ သမ္မတ္တနိယာမော၊ မဖောက်မပြန်သော သဘော ရှိသည် ဖြစ်၍
မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော တရားသည်။ သင်္ခတော၊
လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၄၇။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ နိယာမော၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌
အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲသော မဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈေ၊
ချုပ်လသော်။ အနိယတော၊ အနိယတ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၄) ၂-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ

၄၄၈။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ အသင်္ခတော၊ လော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ ။ အမတံ၊
လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၄၉။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။
အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။) သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတတို့လော။ ဣတိ။
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၅၀။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊
တထာဂတာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒါဝါ၊ ပွင့်တော် မူခြင်းကြောင့်
၎င်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါဝါ၊ ပွင့်တော်မပူခြင်းကြောင့်၎င်း။
ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာ မရဏံ၊ သည်။

(သမ္ဘဝတိ ယေဝ၊ - ဖြစ်သည်သာ။) သာ ဇာတိ၊ 'ထို ဇာတိကြောင့်' ဇရာ
မရဏ၏ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်။ ဌိတာဝ၊ တည်မြဲ တည်သည်သာ။ (သာ)
ဓမ္မဌိတတာ၊ ထို ဇရာ မရဏ ဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း၏
အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) (သာ) ဓမ္မနိယာမတာ၊ ထို ဇရာ မရဏ ဟူသော
အကျိုးတရား၌ မြဲသော တရား၏ အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) (သာ) ဣဒပ္ပစ္စ-
ယတာ၊ ထို ဤဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) တံ၊
ထိုဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိ-
သမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှု သိတော်မူ၏။ အဘိသမေတိ၊ ဉာဏ်နှင့် ရှေးရှု
ပေါင်းဆုံတော်မူ၏။ [အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိတိ ဉာဏေန အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။
အဘိသမေတိတိ ဉာဏေန အဘိသမာဂစ္ဆတိ။ -နိဒါနသံယုတ်၊ ၂-ဝဂ်၊ ၁၀-
သုတ် အဋ္ဌကထာ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ ပစ္စက္ခကရဏေန အဘိမုခံ ဗုဇ္ဈတိ
ယာထာဂတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တတော ဧဝ အဘိသမေတိ အဘိမုခံ သမာ-
ဂစ္ဆတိ။ -၎င်းဋီကာ။] အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတော၊ ရှိ။ အဘိသမေတော၊ ရှိ။ အာစိက္ခတိ၊
ဟောတော်မူ၏။ ဒေသေတိ၊ ဟောပြုတော်မူ၏။ ပညာပေတိ၊ သိစေတော်
မူ၏။ ပဌပေတိ၊ ဉာဏ်၌ တည်စေတော် မူ၏။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏။
ဝိဘဇတိ၊ အကျယ်ဝေဖန်တော်မူ၏။ ဥတ္တာနိ*၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်ကို။
ကရေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ပဿထ၊ ရှုကြလော့။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။
အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ (ကိ*) ဘိက္ခဝေ၊ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာ
မရဏံ (သမ္ဘဝတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။)ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣတိ ခေါ၊
ဤသို့လျှင်။ တတြ၊ ထို ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏ
ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်၌။ ယံ တထတာ၊ အကြင် မှန်သည်၏ အဖြစ်သည်။
ယာ အဝိတထတာ၊ အကြင် မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ အနည-
ထတာ၊ အကြင် တပါးသော အခြင်းအရာ၏ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။
ယာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ အကြင် ဤ ဇရာမရဏ စသော အကျိုးတို့၏အကြောင်း၏
အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ) ဘိက္ခဝေ၊ အယံ၊ ဤ တထတာ စသည်ကို။ ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။ [အာစိက္ခတိ
စသော ပုဒ်၊ တတြ တထတာ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို နိဒါနသံယုတ်၊
၂-ဝဂ် ၁၀-သုတ် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်။ ထို ဋီကာ၌ အာစိက္ခတိ
စသော ပုဒ်တို့ကို တမျိုး ဖွင့်ထားသည်။]

အမှာ။ ။ သာကေသုတ်ဝယ် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” စသည်၌ “သာ
ဇာတု၊ ထို ဘဝကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်။ သာ
ဓမ္မဌိတတာ၊ ထို ဇာတိ ဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း
၏ အဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၄၅၁။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ ယာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ အကြင် သင်္ခါရဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ် သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) (သ၊ ထို ဓမ္မဋ္ဌိတတာသည်။) အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတ လော။ ယာ ဓမ္မနိယာမတာ၊ အကြင် သင်္ခါရ ဟူသော အကျိုးတရား၌ မြဲသော တရား၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) (သ၊ ထို ဓမ္မနိယာမတာသည်။) အသင်္ခတာ၊ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး ၏။ အာမန္တာ၊ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အသင်္ခတာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သလော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၅) ၃-သစ္စကထာ

၄၅၂။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်။ အသင်္ခတာနိ၊ အသင်္ခတတို့လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ သည်။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်ဖတ်သော နိဗ္ဗာန် တို့လော။ ပေ ။ စတ္တာရိ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်၎င်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿဥပပါယာသာ၊ ထို့သည်၎င်း။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတတို့လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ ကာမ တဏှာ၊ ကာမတဏှာသည်၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ သည်၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ သည်၎င်း။ အသင်္ခတာ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်၎င်း။ ပေ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်၎င်း။ အသင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၅၃။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ တည်း။ နိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း တရားသည်။ အသင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၅၄။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဝဝတာ၊ သည်။ တိက္ခဝေ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ ၄-ပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာနိ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာနိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မဖြစ်

ကုန်။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ တိနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ၊ ဤ တဏှာ ကြဉ်ထား
 တောဘူမက တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ တေ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်
 သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ဣတိ တေ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်သည်။ အဝိတထံ၊
 မချွတ်ယွင်း။ ဣတိ တေ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်သည်။ အနညထံ၊ တပါးသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ [ဤ နေရာ၌ စာအုပ်တို့ဝယ် ပေယျာလရှိ၏။
 ထို ပေယျာလ မရှိသင့်ပါ။ ပါဠိတော်ရင်း၌ ပေယျာလ မပါပဲ “အယံ
 ဒုက္ခသမုဒယောတိ” ဟူသော ဝါကျပင် ဆက်၍ ရှိပါသည်။] အယံ၊ ဤ
 လောကသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော်
 ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ တေ၊ ဤ ဒုက္ခသမုဒယ၏ အဖြစ်သည်။
 တထံ၊ မှန်၏။ ပေ ။ ဣတိ ဝတ္ထံ နနု။ ပေ ။

သစ္စကထာ နိဋ္ဌိတော။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၆) ၄-အာရုပ္ပကထာ

၄၅၅။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်သည်။
 အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊
 သည်။) နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န၊ ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ တည်း။ နိဗ္ဗာန်၊
 သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ အသင်္ခတံ၊ အာမန္တာ၊ အာကာသာနဉ္စာ-
 ယတနံ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝလော။ ဂတိ၊ ဂတိလော။ သတ္တာဝါသော။
 သတ္တာဝါသလော။ သံသာရော၊ သံသာရလော။ ယောနိ၊ ယောနိလော။
 ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ လော။ အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတံ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ လော။
 ပေ ။ အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန တုံသို့ ကပ်ရောက်
 ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊
 အသင်္ခတုပဂံ၊ အသင်္ခတသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတ-
 နုပဂံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနတုံသို့ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တာဝါ
 တုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတုပဂံ၊ အသင်္ခတ

သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဇီယန္တိ၊ အိကုန်သလော။ မိယန္တိ၊ သေကုန်
သလော။ စဝန္တိ၊ အဆက်ဆက် စုတေကုန်သလော။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အဆက်ဆက်
ပဋိသန္ဓေ နေကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။ အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊
ဘုံ၌။ ဝေဒနာ၊ သည်၎င်း။ ပေ။ ဝိညာဏံ၊ သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ လော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာ-
ယတန သည်။ စတုဝေ၊ ကာရဘဝေ၊ စတုဝေ၊ ကာရဘဝ မဟုတ်လော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတံ၊ သည်။ စတုဝေ၊ ကာရဘဝေ၊ စတုဝေ၊ ကာရ-
ဘဝလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၅၆။ န ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ အာရူပု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အနေဇာ၊
တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိကုန်။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုတ္တာ နန၊ ဟောတော် မူအပ် ကုန်
သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ။

အာရူပကထာ နိဋ္ဌိတ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၇) ၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ

၄၅၇။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ နိရောဓသမာပတ်သည်။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတ
လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။)
နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

နိရောဓံ၊ စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ကို။
သမာပဇ္ဇန္တိ၊ လော။ ပေ။ သဉ္ဇနေန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

၄၅၈။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ။ ဝေ၊ ဒါနံ၊ ထခြင်းသည်။
ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး
၏။ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတမှ။ ဝေ၊ ဒါနံ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။
ပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ နိရောဓံ၊ သို့။
သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။
ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီသင်္ခါရသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သလော။ တတော၊ ထိုမှ

နောက်၌။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရသည်။ (နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။) တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ္တသင်္ခါရသည်။ (နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ထသုက္ခိ။ သုညတော၊ သုညတမည်သော။ ဖဿော၊ ဖဿ၎င်း။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တ မည်သော။ ဖဿော၊ ၎င်း။ အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတ မည်သော။ ဖဿော၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တယော၊ ကုန်သော။ ဖဿော၊ တို့သည်။ ဖုသန္တိ၊ ထိကုန်သလော။ (သုညတဝိမောက္ခ စသည် မည်သော ဖိုလ်စိတ် ၃-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြစ်လာသည် မဟုတ်လော။-ဟူလို။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဝေကနိန္နံ၊ ဝိဝေကသို့ ညွတ်သော။ ဝိဝေက ပေါက်။ ဝိဝေကသို့ ကိုင်းသော။ ဝိဝေကပဗ္ဗာရံ၊ ဝိဝေကသို့ ရှိုင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၅၉။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။) သင်္ခါတာ၊ သင်္ခါတလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

နိရောဓသမာပတ္တိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၈) ၆-အာကာသကဏ္ဍာ

၄၆၀။ အာကာသော၊ အာကာသသည်။ အသင်္ခါတော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အာကာသော၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ တို့သည်။) အနာကာသံ၊ အာကာသ မဟုတ်သော နံရံ စသည်ကို။ အာကာသံ၊ အာကာသကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ (ဖောက်ကုန်၏။-ဟူလို။) ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တော၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော၊ တို့သည်။) သင်္ခါတံ၊ သင်္ခါတကို။ အသင်္ခါတံ၊ အသင်္ခါတမဟုတ်သည်ကို။ ကရောန္တိ။ ကေစိ (တော) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသော၊ ကောင်းကင်၌။ ပက္ခိနော၊ ငှက်တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်သလော။ စန္ဒိမသ္မာရိယာ၊ လှနေတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လော။ တာရကရူပါနိ၊ ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လော။ ဣန္ဒိ၊ တန်ခိုးကို။

ဝိကုဗ္ဗန္တိ၊ အထူးထူး ပြုကုန်သလော။ (ဖန်ဆင်း ကုန်သလော။) ဗာဟံ၊
 လက်ရုံးကို။ စာလေန္တိ၊ လှုပ်စေကုန်သလော။ ပါဏိံ၊ လက်ကို။ စာလေန္တိ၊
 လော။ လေ့ရှိ၊ ခဲကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ကုန်သလော။ လဂ္ဂံ၊ ဆောက်ပုတ်ကို။
 ခိပန္တိ၊ လော။ သတ္တိံ၊ လုံကို။ ခိပန္တိ၊ လော။ [စာအုပ်တို့၌ “ဣဒ္ဓိ” ခိပန္တိ
 ဟု ရှိ၏။] ဥသံ၊ မြားကို။ ခိပန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတေ၊
 အသင်္ခတဉ္စ။ ပက္ခိနော၊ တို့သည်။ ဝစ္ဆန္တိ၊ လော။ ပေ ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၆၁။ အာကာသံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတော၊ ဝန်းရံ၍။ ဃရာနိ၊ အိမ်တို့ကို။
 ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်သလော။ ကောဠာနိ၊ ကျည်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

☞ ဥဒပါနေ၊ ရေတွင်းကို။ ခညမာနေ၊ တူးအပ်သော်။ အနာကာသော၊
 အာကာသ မဟုတ်သော မြေသည်။ အာကာသော၊ အာကာသသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သင်္ခတံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

တုစ္ဆဥဒပါနေ၊ အချည်းနှီးသော ရေတွင်းကို။ ပူရိယမာနေ၊ ရေဖြင့်
 ပြည့်စေအပ်သော်၎င်း။ တုစ္ဆကောဠော၊ အချည်းနှီးသော ကျည်ကို။ ပူရိယ-
 မာနေ၊ စပါးစသည်တို့ဖြင့် ပြည့်စေအပ်သော်၎င်း။ တုစ္ဆကုမ္ဘိယာ၊ အချည်း
 နှီးသော ထမင်းအိုးကို။ ပူရိယမာနာယ၊ ထမင်းဖြင့် ပြည့်စေအပ်သော်၎င်း။
 အာကာသော၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်ပျောက်သည် မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသင်္ခတံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

၄၆၂။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ အာကာသော၊ သည်။ သင်္ခတော၊
 လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

အာကာသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၉) ၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ

၄၆၃။ အာကာသော၊ သည်။ သနိဒဿနော၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်
 တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (အာကာသော၊
 သည်။) ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနလော။ ရူပဓာတု၊ ရူပ

ဓာတ်လော။ နီလံ၊ အညိုလော။ ပိတကံ၊ အရွှေလော။ လောဟိတကံ၊ အနီ
 လော။ သြဒါတံ၊ အဖြူလော။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်
 သလော။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒဉ္စ။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ စက္ခုဿ၊
 စက္ခုပသာဒ၏။ အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာ
 သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

အာကာသော သနိဒဿနောတိ၊ အာမန္တာ၊ စက္ခု စ၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။
 အာကာသု၊ အာကာသကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

စက္ခုဉ္စ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဉ္စ ။ ပေ ။ စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တန္တော၊
 သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏) ။ ပေ ။

၄၆၄။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒိန္နံ၊ ၂-ပင်ကုန်သော။ ရုက္ခာနံ၊
 သစ်ပင်တို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားကို၎င်း။ ဒိန္နံ၊ ၂-လုံးကုန်သော။ ထမ္မာနံ၊
 တိုင်တို့၏။ အန္တရံ၊ ကို၎င်း။ တာဠစိန္တံ၊ သံကောက်ပေါက် (သောပေါက်)ကို
 ၎င်း။ ဝါတပါနန္တံ၊ လေသောက်ပြုတင်းပေါက်ကို၎င်း။ ပဿတိ နနု၊ မြင်ရ
 သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

အာကာသော သနိဒဿနောတိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၆၀) ဂ-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကဏ္ဍာ

၄၆၅။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သနိဒဿနာ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
 မေး၏။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

၄၆၆။ တေဇောဓာတုသနိဒဿနာပြဿနာဉ္စ။ “ဇလန္တံ၊ တောက်နေ
 သော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ပဿတိ နနု၊ လော” ဟု ပေး။ ဝါယောဓာတုသနိ-
 ဒဿနာပြဿနာဉ္စ။ “ဝါတေန၊ လေသည်။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်ကို။ သဗ္ဗာလိ-
 ယမာနေ၊ ပြင်းစွာ လှုပ်စေအပ်လသော်။ ပဿတိ နနု၊ လော” ဟု ပေးပါ။

ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

☞ အမှာ။ ။ စက္ခုန္ဒြိယံသနိဒဿနန္တိအာဒိကထာ၊ (၄၆၀)၌။ “စက္ခု၊ မျက်စိကို၎င်း။ သောတံ၊ နားကို၎င်း ။ ဝေပ။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရသည် မဟုတ်လော” ဟု ပေးပါ။ ကာယကမ္မံ သနိဒဿနန္တိကထာ၌။ “ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ သနိဒဿနံ၊ လော” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

ဆဋ္ဌော ဝဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို ဆဋ္ဌဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါန်း၊ တည်း။

နိယာမော အသင်္ခတော၊ (နိယာမော အသင်္ခတော) ဟူသော ပြဿနာ ရှိသော နိယာမကထာ၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသင်္ခတော၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသင်္ခတော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၎င်း။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အသင်္ခတာနိ၊ (စတ္တာရိ သစ္စာနိ အသင်္ခတာနိ) ဟူသော ပြဿနာ အစဉ် ရှိသော သစ္စကထာ၎င်း။ စတ္တာရော အာရုပ္ပိ အသင်္ခတာ၊ (န ဝတ္ထဗ္ဗံ စတ္တာရော အာရုပ္ပိ အသင်္ခတာ) ဟူသော ပရဝါဒိ၏ ပြဿနာရှိသော အာရုပ္ပ ကထာ၎င်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ အသင်္ခတာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ အသင်္ခတာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိရောဓသမာပတ္တိကထာ၎င်း။ အာကာသော အသင်္ခတော၊ (အာကာသော အသင်္ခတော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာကာသကထာ၎င်း။ အာကာသော သနိဒဿနော၊ (အာကာသော သနိဒဿနော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာကာသော သနိဒဿနောတိ ကထာ၎င်း။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ် ၄-ပါးတို့၏ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ ပထဝီစာဟု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ၎င်း။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတို့၏ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ စက္ခုန္ဒြိယံ သနိဒဿနန္တိ- အာဒိ ကထာ၎င်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ (ကာယကမ္မံ) ဟူသော ပုဒ်ရှိသော ကာယကမ္မံ သနိဒဿနန္တိ ကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တဿုဒ္ဓါန်း အပြီးတည်း။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၃) ၁-သင်္ဂဟိတကထာ

၄၇၁။ ကေဟိစိ၊ အချိုကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စပ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယေ၊ အကြင် တရားတို့သည်။) ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဥဒ္ဓေသံ၊ ရှုတ်ပြအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ) ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့သည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ကတမက္ခန္ဓဂဏနံ၊ အတယ်ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ရခြင်း သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ (စက္ခာယတနံ၊ သည်။) ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ရခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

၄၇၂။ ဒါမေန၊ နွားချည်ကြိုးဖြင့်သော်၎င်း။ ယောတ္တေန ဝါ၊ အခြား ကြိုးဖြင့်သော်၎င်း။ ဒွေ၊ ၂-ကောင်ကုန်သော။ ဗလိဗဒ္ဓါ၊ နွားလားတို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ ယထာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန် သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ 'တုံစပ်ကုန် သကဲ့သို့ ၎င်း။ သိက္ခာယ၊ ဆိုင်းဖြင့်။ ပိဏ္ဍာဂါတော၊ ဆွမ်းသပိတ်ကို။ သင်္ဂဟိတော ယထာ၊ သိမ်းယူ သကဲ့သို့၎င်း။ သာ၊ ခွေးကို။ ဂဒ္ဓုလေန၊ တောက်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော ယထာ၊ ၎င်း။ ဝေမေဝ၊ ဤ အတူပင်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ် ကုန်သလော။ ဝါ၊ စပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ [သကဝါဒီသည် ပရဝါဒီ၏ အမေးကို မနှစ်သက်သော်လည်း "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ကားမြစ်မနေ တောပဲ...] ဒါမေန ဝါ။ ပေ ။ ဟဉ္စိ သင်္ဂဟိတော၊ အံ။ ရော ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

သင်္ဂဟိတကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၄) ၂-သမ္ပယုတ္တကထာ

၄၇၃။ ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်
ဖြစ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်
သော။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှောကုန်သော။
ပေ။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

၄၇၄။ တိလမ္ပိ၊ နှမ်း၌။ တေလံ၊ ဆီသည်။ အနုဂတံ ယထာ၊ အစဉ်
လိုက်သကဲ့သို့။ အနုပပိဋ္ဌံ ယထာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်သကဲ့သို့။ ဥစ္ဆုမ္ပိ၊
ကြံ၌ ရသော ကြံရည်သည်။ အနုဂတော ယထာ၊ အစဉ်လိုက် သကဲ့သို့။
အနုပပိဋ္ဌော ယထာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ပင်။ တေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက် ကုန်သလော။
အနုပပိဋ္ဌာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဓမ္မ။
ပေ။

သမ္ပယုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၅) ၃-စေတသိက ကထာ

၄၇၅။ စေတသိကော၊ စိတ်၌ မှီသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။
ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပေ။

၄၇၆။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတာ၊
ဤ အကြောင်းကြောင့်။ စေတသိကာ၊ စေတသိက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊
လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဖဿေန၊ နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
ကတာ၊ ကြောင့်။ ဖဿိကာ၊ ဖဿိကတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊
အာမန္တာ၊ [ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ “ဖဿသိကာ” ဟု ရှိ၍ အဋ္ဌကထာစာအုပ်
တို့၌ “ဖဿိကာ” ဟု ရှိ၏။ “စေတ” ဟူသော ပုဒ်မှာ မနောဂိုဏ်းဝင် ဖြစ်၍
(သ်) လာရသော်လည်း ဤ၌ လာဖွယ် မလိုသောကြောင့် “ဖဿိကာ” ဟု
သာရှိရမည်။ “အနောတ္တပိကာ” စသည်ဖြင့် (သ်) မလာပဲ ရှိသင့်ပုံ ကိုလည်း
နည်းတူ သိပါ။]

၄၇၇။ နတ္ထိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်၎င်း။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ မြို့ကုန်သော။ ဓမ္မော စ၊ တို့သည်၎င်း။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ သိဝိဒိတဿ၊ ကောင်းစွာ သိသူ၏ (ဉာဏ်၌)။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိနပ္ပဏီတံ၊ အယုတ်အမြတ်ကို၎င်း။ တဒုဘယေ၊ ထိုအယုတ်အမြတ် ၂-ပါးစုံကို၎င်း။ ဝိဒိတုာ၊ သိ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဒ္ဓသော၊ ကောင်းစွာ မြင်သူသည်။ ပလောကဓမ္မံ၊ အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သော တရားကို။ ဝေဒိ၊ သိပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္တု။ ပေ။ [“ဣဓ ကေဝံဋ္ဌ” စသော သုတ်ကို သီလက္ခန္ဓံ၊ ကေဝန္တသုတ်၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယခဏ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၇-သတ္တမမဂ်

(၆၆) ၄-ဒါနကထာ

၄၇၈။ စေတသိကော၊ စေတသိက် ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ဒါနလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စေတသိကော ဓမ္မော၊ ကို။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဒါတံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဖဿော၊ ကို။ ပရေသံ ဒါတံ လဗ္ဘာ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၇၉။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒါနံ၊ သည်။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ အလို မရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ အကန္တဖလံ၊ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုး ရှိသလော။ အမနုညဖလံ၊ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ သေစနကဖလံ၊ သွန်လောင်း ထည့်ခပ်ရခြင်းရှိသော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခ- ဖြယ်၊ ဒုက္ခကို တိုးပွားစေတတ်သလော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခ ဟူသော အကျိုးရှိ သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဒါနံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌဖလံ နန္တု၊ အလိုရှိအပ် သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ပေ။ သုခဝိပါကံ နန္တု၊ သုခ ဟူသော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ဒါနံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌဖလံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စီဝရံ၊ သည်။ ဒါနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စီဝရံ၊ သက်န်းသည်။ ဣဋ္ဌဖလံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ပေ။ သုခ- ဝိပါကံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးတို့နှင့် စပ်၍လည်း ဤကဲ့သို့ သကဝါဒီက မေးသည်။ စစ်ဆေးသည်။ ပါဠိတော်၌ “ပိဏ္ဍပါတော၊ သေနာသနံ” တို့၏ နောက်ဝယ်

“ဒါနန္တိ၊ အာမန္တာ” ကို၎င်း၊ ယင်းတို့နှင့်စပ်သော “ပိဏ္ဍပါတော ဣဠုဖလော” စသည်ဖြင့် စစ်ဆေးပုံကို၎င်း ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

၄၇၀။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။...သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ သည်၎င်း။ ဟိရီယံ၊ ရှက်ခြင်းသည်၎င်း။ [“ဟိရီ ဧဝ ဟိရီယံ” သူတို့၌ ဣယသက်။] (တနည်း) ဟိရီယံ၊ ရှက်ခြင်း ရှိသ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ [ဟိရီနော+ဘာဝေါ ဟိရီယံ။-ယောဇနာ။ ဆန်းကြောင့် ဒီဃ။] ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါန စေတနာသည်၎င်း။ ဧတေ မ္ဗော၊ ဤ တရားတို့သည်။ သပ္ပရိသာနုယာတာ၊ သူတော်ကောင်းသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤ သဒ္ဓါ ဟိရီ ကုသလဒါန ဟူသော တရား အပေါင်းကို။ ဒိဝိယံ၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်း ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မူကြကုန်၏။ [ဒိဝံ+ဂမေတိတိ ဒိဝိယံ။-ယောဇနာ။] (ကသ္မာ ဒိဝိယံ မဂ္ဂံ ဝဒန္တိ။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤ သဒ္ဓါ ဟိရီ ကုသလဒါန ဟူသော တရား အပေါင်းဖြင့်။ (ဇနော၊ လှူအပေါင်း သည်။) ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ (တသ္မာ ဒိဝိယံ မဂ္ဂံ ဝဒန္တိ။) ဣတိ ဝုတ္တံ နန္တု။ ပေ ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ သာဓကသုတ်ဖြင့် ဒါနစေတနာ ဟူသော စေတသိက မ္ဗေ၏ ဒါန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။ ထို သုတ်၌ “ကုသလံ စ ဒါနံ” သာ လိုရင်းသာဓကတည်း။ သို့သော် သဒ္ဓါ ဟိရီတို့မှာလည်း ပေးလှူကြောင်း သဒ္ဓါ ဟိရီ တို့သာ ဖြစ်သည်။ [သဒ္ဓါတိ ယာယ သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာ သဒ္ဓါ။ ဟိရီယန္တိ ယာယ ဟိရီယာ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာဝ အဓိပ္ပေတာ၊-အဋ္ဌ-ကင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ, ၁-ပံ, ၄-ဝဂ်, ၂-သုတ်အဖွင့်။]

န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ၊ ကုန် သော။ ဣမာနိ ဒါနာနိ၊ ဤ ဒါန တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ မဟာဒါနာနိ၊ မြတ်သော ဒါန တို့တည်း။ အဂ္ဂညာနိ၊ အလုံးစုံသော ဒါနတို့ထက် မြတ်ကုန် ၏ဟု သိထိုက် ကုန်၏။ ရတ္တညာနိ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဘုရား အစရှိသော ရတ္တည ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိထိုက်ကုန်၏။ ဝံသညာနိ၊ ဘုရား အစရှိသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆက်အနွယ်တို့ဟု သိထိုက်ကုန်၏။ ပေါရာဏာနိ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အသံကိဏ္ဍာနိ၊ မစွန့်ပယ်အပ်ကုန်။ အသံကိဏ္ဍပဗ္ဗာနိ၊ ရှေး၌လည်း မစွန့်ပယ်အပ်ကုန်။ န သံကိယန္တိ၊ ယခုလည်း မစွန့်ပယ် အပ်ကုန်။ န သံကိယိသန္တိ၊ နောင်ခါလည်း မစွန့်ပယ် အပ်ကုန် လတ္တံ့။ ဝိညဟိ၊ အရိယာပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ သမဏ တို့သည်

၎င်း၊ ပြာဟံဏေဟိ၊ ပြာဟံဏတို့သည် ၎င်း၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ၊ မတားမြစ်အပ်ကုန်။
 ကံတမာနိ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမံ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ အရိယသဘာဝ-
 ကော၊ အရိယာ သဘာဝကံသည်။ ပါဏာတိပါတံ၊ ပါဏာတိပါတကို။ ပဟာယံ၊
 ပယ်စွန့်၍။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ။
 ဘိက္ခဝေ၊ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သော။ အရိယသဘာဝကော၊
 သည်။ အပရိမာဏာနံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။
 အဘယံ၊ ဘေးမဲ့ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ အဝေရံ၊ ရန်မဲ့ကို။ ဒေတိ၊ ၎င်း။
 အပ္ပာပဇ္ဈံ၊ ဆင်းရဲမဲ့ကို။ ဒေတိ၊ ၎င်း။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။
 အဘယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ပေးပြီး၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဝေရံ၊ ကို။ ဒေတိ၊
 ၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အပ္ပာပဇ္ဈံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၎င်း။ အပရိမာ-
 ဏာယံ၊ သော။ အဘယယံ၊ ဘေးမဲ့၏။ အဝေရယံ၊ ရန်မဲ့၏။ အပ္ပာပဇ္ဈယံ၊
 ဆင်းရဲမဲ့၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ
 သော။ ဣဒံ ဒါနံ၊ ဤ ဒါနကို။ ဝါ၊ သည်။ (ဤ သတ္တဝါတို့အား
 ဘေးမဲ့ ရန်မဲ့ ဆင်းရဲမဲ့ ပေးခြင်းသည်။) မဟာဒါနံ၊ မြတ်သော ဒါနတည်း။
 ပေ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ၊ မတားမြစ်အပ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊
 အခြား ဒါန တမျိုးကား။ အရိယသဘာဝကော၊ သည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာ-
 ဒါနကို။ ပဟာယံ၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ။
 ဘိက္ခဝေ၊ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သော။ အရိယသဘာဝကော၊
 သည်။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒေတိ။ ပေ။ ဘာဂီ ဟောတိ။
 ဘိက္ခဝေ၊ ဒုတိယံ၊ ၂-ခုမြောက်သော။ ဣဒံ ဒါနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။
 (ဤ အဒိန္နာဒါနမှ ရှောင်ကြဉ်သောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့အား ဘေးမဲ့ ရန်မဲ့
 ဆင်းရဲမဲ့ ပေးခြင်းသည်။ မဟာဒါနံ၊ တည်း။ ပေ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ၊ အပ်။
 [ဤသို့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ စသော ၃-ပါးကို ဟောတော် မူသည်။
 ၅-ပါးသီလကိုပင် ဒါန ၅-ပါးဟု ဟောတော် မူသည်။] ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊
 ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ မဟာဒါနာနိ၊
 တို့တည်း။ ပေ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ၊ အပ်ကုန်။ ဣတိ ဝတ္ထံ နနု။ ပေ။ [ဤကား
 ဝိရတိစေတသိက်၏ ဒါန ဖြစ်ပုံကို သာဓက ပြ၍ မေးခြင်းတည်း။]

၄၀၁။ သကဝါဒီသည် ဒေယျဗ္ဗေသည် ဒါနဟု မဆိုထိုက်သလောက် ဟု
 မေး၍ ပရဝါဒီက ဝန်ခံသောအခါ ဘဝဝတ်၊ ဣမံ၊ ဤလောက၌။
 ဧကဇော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္ဓံ၊ စားဖွယ်ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ပါနံ၊
 သောက်ဖွယ်ကို။ ဒေတိ။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ ဒေတိ။ ယာနံ၊ သွားကြောင်း
 ယာဉ်ကို။ ဒေတိ။ [ယာနန္တိ ဆတ္တုပါဟနံ အာဒိ ကံတွာ ယံ ကိဉ္စိ ဝမနပစ္စယံ။
 ဓန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ နာဂသီယုတ်၊ ပဏိတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ၊ ယန္တိ တေနာတိ

ယာနံ-၎င်းဋီကာ။] မာလံ၊ ပန်းကို။ ဒေတိ။ ဂန္ဓံ၊ စန္ဒကူးနံသာ စသည်ကို။
 [ဂန္ဓန္တိ ယံ ကိဉ္စိ စန္ဒနာဒိဂန္ဓံ၊ ထို ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ။] ဒေတိ။ ဝိလေပနံ၊ လိမ်းကျံ
 ခြယ်လှယ်ကြောင်းဖြစ်သော အရောင်တင်ဆေး ရေမွှေး နံသာစီ နံသာရည်
 သနပ်ခါးကို။ ဒေတိ။ [ဝိလေပနန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဆင်ရာဂကရဏံ၊ ထိုခန္ဓဝဂ္ဂ-
 ဋ္ဌကထာ။] သေယျံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာ နေရာကို။
 ဒေတိ။ အာဓသထံ၊ တထပ်ကျောင်း စသော နေရာကို။ ဒေတိ။ ပဒီပေယျံ၊
 မီး၏ အစီးအပွားဖြစ်သော မီးစာ၊ ဆီ စသော အဆောက်အဦကို။ ဒေတိ။
 [သေယျာဝသထပဒီပေယျန္တိ မဉ္ဇပိဋ္ဌာဒိသေယျံ ကေဘူမိကာဒိအာဝသထံ
 ဝဋ္ဋိတေလာဒိပဒီပူပကရဏဉ္စ ဒေတိတိ အတ္ထော၊ ထို ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ။] ဣတိ
 ဝုတ္တံ နနု ။ပ။

၄၇၂။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။
 ဒါနံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ ဣဋ္ဌ-
 ဖလော ။ပေ။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပ။

မှတ်ချက်။ ။ “ဒါနံ ဣဋ္ဌဖလံ” စသော ပြဿနာတို့ကို ရှေး၌ သကဝါဒီ
 ကလည်း မေးခဲ့ပြီ။ ပရဝါဒီသည်လည်း ဤ၌ သကဝါဒီ
 ကဲ့သို့ပင် ပဌမပြဿနာ၌ ဝန်ခံ၍ ဒုတိယပြဿနာ၌ ပယ်လှန်ခဲ့
 လေပြီ။ သို့သော် ရှေ့ပဌမပြဿနာ၌ ပရဝါဒီသည် “စီဝရံ
 ဒါနံ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ
 ဝန်ခံ၏။ ဤ ပဌမပြဿနာ၌ သကဝါဒီကား သင်္ကန်း စသော
 ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါန အဖြစ်နှင့်တကွ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကိုပါ ဝန်ခံ၏။ ရှေ့ဒုတိယပြဿနာ၌ ပရဝါဒီ
 သည် သင်္ကန်းစသော ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါနအဖြစ်နှင့်တကွ ဣဋ္ဌ
 အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပါ ပယ်၏။ ဤဒုတိယပြဿနာ၌
 သင်္ကန်း စသော ဒေယျဓမ္မ၏ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်မျှ
 ကိုသာ ပယ်၏။ [အနက်ကား မထူးတော့။]

ဒါနကထာ နိဋ္ဌိတော။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၇) ၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ

၄၇၃။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှု
 သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ တိုးပွားသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပရိဘောဂမယော၊

သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝစုတိ၊ လော့။ ပေ။
ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝစုတိ၊ လော့။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ပရိဘောဂမယံ။ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ (ပရိဘောဂမယံ ပုညံ၊ သည်။)
လတာ ဝိယ၊ နှယ်သည်ကဲ့သို့။ ဝစုတိ၊ လော့။ မာလုဝါ ဝိယ၊ မာလောနှယ်
သည်ကဲ့သို့။ ဝစုတိ၊ လော့။ ရုက္ခော ဝိယ၊ သစ်ပင်သည်ကဲ့သို့။ ဝစုတိ၊ လော့။
တိဏံ ဝိယ၊ မြက်သည်ကဲ့သို့။ ဝစုတိ၊ လော့။ မုညုပုဇ္ဇော ဝိယ၊ ပြုဆဲမြက်
အစုသည်ကဲ့သို့။ ဝစုတိ၊ လော့။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၈၄။ ပရိဘောဂမယံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ အလှူရှင်သည်။
ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒတှာ၊ ပေးလှူ၍။ န သမန္နာဟရတိ၊ ဒါနကို နှလုံးမသွင်း။
ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော့။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာဝဇ္ဇန္တဿ၊ မနော-
ဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို မလည်စေလသော် (ဘဝင်အစဉ်ပြတ်၍ မနော
ဒွါရိကဝိထိ မဖြစ်လသော်-ဟူလို)။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။
အနာဘောဂဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိသည်။ (သမာနဿ၊ သော်။) ပုညံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။ အသမန္နဟရန္တဿ၊ ဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ
မဆောင်လသော်။ (ပုညံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။ အမနသိ-
ကရောန္တဿ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် မိမိအခြားမဲ့၍ဖြစ်သော ဝိထိစိတ်ကို မပြု
လသော်။ (ပုညံ) ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။ အစေတယန္တဿ၊ မစေတော်လသော်
(စေတနာကို မဖြစ်စေလသော်)။ ပုညံ ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။ အပတ္တယန္တဿ၊
မတောင့်တလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ၊ လော့ ။ပေ။ အပုဏိဒဟန္တဿ၊
ဒါနစေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို ရှေးရှုမထားလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ၊
လော့။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ မနောဒွါရာ-
ဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို လည်စေလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ နနံ။ လော့။ ပေ။
ပဏိဒဟန္တဿ၊ ဒါန စေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို ရှေးရှု ထားလသော်။
(ပုညံ၊) ဟောတိ နနံ။ လော့။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၀၀

၄၈၅။ ပရိဘောဂမယံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ သည်။ ဒါနံ၊
ကို။ ဒတှာ၊ ၍။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို။ ဝိတက္ကေတိ၊ ကြံ၏။ ပေ။
ဝိဟိ သာဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ ၍။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော့။ ဣတိ၊
အာမန္တာ၊ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပေ။ ဒိန္နံ၊ စိတ္တာနံ၊ တို့၏
၎င်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော့။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။
သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် အပြစ် မရှိကုန်သော။ ဟိနုပုဏိတာ၊

အယုတ်အမြတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကဏ္ဍသုက္ကသပုဋိတာဂါ၊ အမည်း အဖြူနှင့် တူသော အဖိုရိုကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗုဒ္ဓိတာဝံ၊ မျက်မှောက် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာရောက်ကုန်သလော။ [တကွ ဖြစ်ကုန် သလော။—ဟူလို။] ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ ၄-ပါးတို့သည်။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာနိ၊ အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဝေးသော အရာ (အဝေးဆုံး) တို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ နဘဉ္စ၊ မိုးသည်၎င်း။ ပထဝီ စ၊ မြေကြီးသည်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤ မိုးနှင့် မြေကြီးသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာ၊ အလွန် ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဝေးသော အရာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ သမုဒ္ဓယ၊ သမုဒ္ဓရာ၏။ သြရိမံ၊ ဤ ဘက်၌ ဖြစ်သော။ တီရံ စ၊ ကမ်းသည်၎င်း။ ပါရိမံ၊ ဟိုဘက်၌ ဖြစ်သော။ တီရံ စ၊ ကမ်းသည်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤ သမုဒ္ဓရာ၏ ဤဘက်ကမ်း ဟိုဘက်ကမ်းသည်။ ဒုတိယံ၊ ၂-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ယတော၊ အကြင် အရပ်၌။ ဝေရောစနော၊ နေသည်။ အဗ္ဘုဒေတိ၊ ထွက်၏။ (တံ) စ၊ ထို နေ ထွက်ရာ အရပ်သည်၎င်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရပ်၌။ (ဝေရောစနော၊ သည်။) အတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ (ဝင်၏၊ ဟူလို။) (တံ) စ၊ ထို နေဝင်ရာ အရပ်သည်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤ နေထွက်ရာ အရပ်နှင့် နေဝင်ရာ အရပ်သည်။ တတိယံ၊ ၃-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မော စ၊ တရားသည်၎င်း။ အသတံ၊ မသူတော်တို့၏။ ဓမ္မော စ၊ သည်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤ သူတော်ကောင်း တို့၏ တရားနှင့် မသူတော်တို့၏ တရားသည်။ စတုတ္ထံ၊ ၄-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရာနိ၊ တို့တည်း။

ဂါထာနက်။ ။နဘဉ္စ၊ မိုးသည်လည်း။ ဒုရေ၊ မြေကြီးမှ ဝေး၏။ ပထဝီ စ၊ မြေကြီးသည်လည်း။ ဒုရေ၊ မိုးမှ ဝေး၏။ သမုဒ္ဓယ၊ ၏။ ပါရိ၊ ဟိုဘက်ကမ်းသည်။ (အတ္ထံ) တံ၊ ထို ဟိုဘက်ကမ်း ကို။ ဒုရေ၊ ဤ ဘက်ကမ်းမှ ဝေး၏ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြ ကုန် ပြီ။ ယတော၊ အကြင် အရပ်၌။ ဝေရောစနော၊ သည်။ အဗ္ဘုဒေတိ၊ (တံ) စ၊ ထို နေထွက်ရာ အရပ်ကို၎င်း။ ယတ္ထ၊ ၌။ ပဘကံရော၊ နေသည်။ အတ္ထံ ဧတိ၊ (တံ) စ၊ ကို၎င်း။ (ဒုရေ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။) သတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ စ၊ ကို၎င်း။ အသတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ စ၊ ကို၎င်း။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဣတော၊ ထို မိုးနှင့် မြေကြီး၊ သမုဒ္ဓရာ၏ ဟို ဘက်ကမ်း

သည်တက်ကမ်း၊ နေထွက်ရာအရပ် နေဝင်ရာအရပ်တို့ထက်။
ဒုရတရုံ၊ သာ၍ ဝေး၏ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဝါ၊ 'တို့နှင့်။ သမာဂမော၊ ကောင်းစွာ
တွေ့ကြုံပေါင်းဆုံ ရခြင်းသည်။ အပ္ပာယိကော၊ ကင်း၍ဖြစ်ရခြင်း မရှိသည်
(ကွဲရခြင်း မရှိသည်)။ ဟောတိ၊ ယာဝဗ္ဗိ၊ အကြင်မျှလောက်လည်း။
တိဋ္ဌေယျ၊ (မသေပဲ) တည်ရာ၏။ (တၢဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။)
တထေဝ၊ ထို ပေါင်းဆုံမြဲ အခြင်းအရာ အားဖြင့် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဟိ
(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အသတံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ 'တို့နှင့်။ သမာဂမော၊ တကွ
တွေ့ကြုံ ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်။ ခိပ္ပံ၊ လျှင်မြန်စွာ။ ဝေတိ၊ ပျက်တတ်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတံ၊ တို့၏။ မေဗ္ဗော၊ သည်။ အသဗ္ဗိ၊ မသူတော်တို့မှ။
အာရကာ၊ ဝေးလှ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

၄၈၆။ န ဝတ္တဗ္ဗိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သဂ္ဂဝတာ၊ ယေ ဇနာ၊ အကြင်
လူတို့သည်။ အာရာမရောပါ၊ လာလာသမျှ မွေ့လျော်ကြရန်၊ ပန်းခြံ သစ်သီး
ခြံ တို့ကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြကုန်၏။ ဝနရောပါ၊ တောအတွင်းမှာ (ဝန်းခြံ
ကာ၍ စေတီ စသည်နှင့်တကွ ညဉ့်နေရာ နေ့နေရာတို့ကို စိုက်ဆောက်ကြ
ကုန်၏။ ဝါ၊ လာလာသမျှ ဆည်းကပ်ကြဖို့ တောသစ်ပင်တို့ ကိုလည်း
စိုက်ပျိုးကြကုန်၏။ [ဝနရောပါတိ သယံဇာတေ အရောပိမဝနေ သိမ် ပရိက္ခံ-
ပိတော စေတီယဗောဓိစက်မနမဏ္ဍပကုဋိလေဏရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနံ ကာရကာ၊
ဆာယူပဂေ ရုက္ခေ ရောပေတွာ ဒဒမာနာပိ ဝနရောပါယေဝ ဝုနာမ။ -
သဂ္ဂါထာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ ဒေဝတာသံယုတ်၊ ၅-ဝဂ်၊ ၇၊ သုတ်။] ဇေယတု
ကာရကာ၊ တံတားကို ပြုကြကုန်၏။ ယေ (ဇနာ)၊ တို့သည်။ ပပဉ္စ၊ ရေအိုးစဉ်၊
ကို၎င်း။ [ပပန္နိ ပါနိယဒါနသလံ။ -ထို အဋ္ဌကထာ။] ဥဒပါနဉ္စ၊ လေး
ထောင့်ကန် တဘက်သည်ကန် စသည်ကို၎င်း။ [ဥဒပါနန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ပေါက္ခ-
ရဏီ တဋ္ဌာကာဒိ။ -ထို အဋ္ဌကထာ။] ဥပဿယံ၊ နေရာ အိမ်ကျောင်းကို၎င်း။
[ဥပဿယန္တိ ဝါသဂါရံ။ -ထို အဋ္ဌကထာ။] ဒဒန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။
တေသံ၊ ထို လူတို့၏။ ဒိဝါ စ၊ နေ့အခါ၌၎င်း။ ရတ္တာ စ၊ ညဉ့်အခါ၌၎င်း။
သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ... [ယဒါ ယဒါ ပန အနုဿရတိ။ တဒါ တဒါ
တံသံ ဝခုတိ။ -ထို အဋ္ဌကထာ။] ပဝခုတိ၊ တိုးပွား၏။ ဓမ္မဋ္ဌာ၊ ကုသလ-
ကံမူပထတရား ဆယ်ပါး၌ တည်ကုန်သော။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သစ်သီးခြံ ပန်းခြံ
စိုက်ပျိုးခြင်း စသော အလေ့အကျက်၊ ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းကြောင်း
သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ တေ၊ ဇနာ၊ တို့သည်။ သဂ္ဂဂါမိနော၊ နတ်ပြည်သို့
ရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

ဓမ္မဋ္ဌာ၊ သီလသမ္ပန္နာ။ ။ ထို သဂါထာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၌ “ဓမ္မဋ္ဌာ သီလ-
 သမ္ပန္နာတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဌိတတ္တာ တေနပိ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာ ဓမ္မဋ္ဌာ သီလ-
 သမ္ပန္နာ” ဟုလည်း ဖွင့်၏။ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဌိတတ္တာတိ တသ္မိံ အာရာမဇော-
 ပနာဒိ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ။ တေနပိ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာတိ တေန ယထာ-
 ဝတ္တဓမ္မေ ကတသီလေ ဌတ္တာ စိဏ္ဏေန၊ တဒညေနပိ ကာယဝါစသိကသံဝရ-
 လက္ခဏေန သီလေန သမ္ပန္နာဂတတ္တာ။—ထို ဌိကာ။

န ဝတ္တဗ္ဗိ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ ဣမေ ပုညာဘိသန္ဓာ၊ မြစ်ရေအသွင် တသွင်သွင် တဒီးဒီး စီးဆင်း
 နေသော ကောင်းမှု၏ အလျဉ်တို့သည်။ [ပုညာဘိသန္ဓာတိ ပုညဿ အဘိ-
 သန္ဓာ။—စတုက္ကံတ္တရ၊ ဋ္ဌ၊ ဒု-ပံ၊ ဝ-ဝဂ်၊ ဝ-သုတ်။] ဣမေ ကုသလာဘိသန္ဓာ၊
 မြစ်ရေအသွင် တသွင်သွင် တဒီးဒီး စီးဆင်းနေသော ဤ ကုသိုလ်၏ အလျဉ်
 တို့သည်။ သုခဿ၊ သုခကို။ ဣမေ အာဟာရာ၊ ဤ ဆောင်တတ်သော
 ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့သည်။ သောဝဂ္ဂိကာ၊ လွန်စွာ မြတ်သော ရူပ သဒ္ဓ
 စသည်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏။ သုခဝိပါကာ၊ ကောင်း
 သော ဣဋ္ဌအကျိုးရှိကုန်၏။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ
 ဖြစ်ကုန်၏။ [သဂ္ဂေ+ဥပပတ္တိ သဂ္ဂေါ။ သဂ္ဂါယ+သံဝတ္တန္တိတိ သဂ္ဂသံဝတ္တ-
 နိကာ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] ဣဋ္ဌာယ၊ အလို ရှိအပ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။
 ကန္တာယ၊ နှစ်သက်အပ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။ မနာပါယ၊ စိတ်နှလုံးကို
 တိုးပွားစေတတ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှါ။
 သုခါယ၊ ချမ်းသာ အလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ စတ္တာရော၊
 တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် အလှူရှင်၏။ စိဝရံ၊
 ကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ သုံးစွဲလသော်။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။
 စေတော သမာဓိံ၊ အရတ္တဖိုလ် စိတ်၌ ဖြစ်သော သမာဓိကို။ ဥပသပ္ပဇ္ဇ၊
 ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ၊ ထို အလှူရှင်၏။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်း
 အရှည် မရှိသော။ ကုသလာဘိသန္ဓော၊ သည်။ ပေ။ သောဝဂ္ဂိကာ၊ ၏။
 ပေ။ သုခါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ [ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးတို့နှင့်စပ်၍လည်း
 နည်းတူ ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ ပုညာဘိသန္ဓာ၊ တို့သည်။
 ပေ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝိတ္တံ နန္တု။ ပေ။

၄၈၇။ ပရိဘောဂမယံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ သည်။ ဒါနံ၊
 ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါယကော၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အလှူခံပြီး၍။
 န ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ မသုံးစွဲ။ ဆဇ္ဇေတိ၊ သုတပါးတို့အားစွန့်၏။ ဝိသဇ္ဇေတိ၊ လွတ်
 ၏။ (စွန့်လှူ၏-ဟူလို။) ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊
 ဒါယကော၊ သည်။ ပေ။ ဝိသဇ္ဇေတိ၊ ၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟန္တိ ဟောတိ၊ အံ။

(ဝေံ သတိံ) ရော ငါရှင် ပရဝါဒီ။ ပရိဘောဂမယံ ပုညံ ဝဇ္ဇတိံ ၏။
ဣတိံ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတံ မဆိုထိုက်သည်သာ။ ဣတိံ သကဝါဒီ သုံးဖြတ်၏။

ပရိဘောဂမယံ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဒါယကော ဒါနံ ဒေတိံ ၏။
ပဋိဂ္ဂါဟကော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [တတိယာအနက်၌ သတ္တမိ သက်ထား
သည်။] ပဋိဂ္ဂဟိတော အလှူခံအပ်ပြီးသော်။ ရာဇာနော ဝါ မင်းတို့သည်
မူလည်း။ ဟရန္တိ ဆောင်ကုန်၏။ စောရာ ဝါ ခိုးသူ ဒြေတို့သည် မူလည်း။
ဟရန္တိ ကုန်၏။ အဂ္ဂိ ဝါ မီးသည်မူလည်း။ ဒဟတိံ လောင်၏။ ဥဒကံ ဝါ
ရေသည်မူလည်း။ ဝဟတိံ ဆောင်၏။ အပ္ပိယာ မချစ် မနှစ်သက်အပ် ကုန်
သော။ ဒါယာဒါ ဝါ အမွေခံတို့သည်မူလည်း။ ဟရန္တိ ကုန်၏။ ပုညံ
သည်။ ဟောတိံ လော။ ဣတိံ အာမန္တာ။ ပေ ။

ပရိဘောဂမယပုညကလာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၈) ၆-ဣတောဒိန္နကလာ

၄၀၈။ ဣတော ဤ လူဘဝမှ။ ဒိန္နေန ပေးလှူအပ်သော် ပစ္စည်းဖြင့်။
တတ္ထံ ထို ပြိတ္တာဘဝ၌။ ယာပေန္တိ မျှတကြကုန်သလော။ ဣတိံ အာမန္တာ
ဣတော ဤ လူဘဝမှ။ စိဝရံ ကိ။ ဒေန္တိ ပေးလှူကုန်၏။ တံ စိဝရံ ကိ။
တတ္ထံ ထို ပြိတ္တာဘဝ၌။ ပရိဘူန္တိ သုံးစွဲကုန်သလော။ ဣတိံ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဣတော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အညော၊ အခြားသူသည်။ အညယံ၊ အခြား
သူသို့။ (ကမ္မာနံ ကံတို့ကို။) ကာရကော ပြုနိုင်သလော။ သုခ ဒုက္ခံ ကိ။
ပရိကတံ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သလော။ အညော၊ ခံစားသူမှ တပါး
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိံ လော။ အညော၊ ပြုသူမှ တပါးသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိံ ခံစားသလော။ ဣတိံ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၀၉။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ [ဤ ပုဂံ၏
အဖွင့်ကို စတုတ္ထပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ၊ ပေတလောကော ပုဒ်အဖွင့်၌
ပြခဲ့ပြီ။] အတ္တနော ၏။ အတ္တာယ၊ ဝှါ။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေန္တိ ပေးလှူ
သည်ကို။ (ဒိသ္မာ၊ ရှိ။) အနုမောဒန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်နိုင်ကုန်သလော။
စိတ္တံ ကိ။ ပသာဒေန္တိ၊ ကြည်လင်စေနိုင်ကုန်သလော။ ပီတိံ၊ ပီတိကို။
ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော။ သောမနဿိံ၊ သောမနသကို။ ပဋိ-
လုဘန္တိ၊ ရနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိံ အာမန္တာ။ ပေ ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ ဥန္နမေ၊ မြင့်မောက်သော ကုန်း
 မြေအဖို့၌။ ဝဋ္ဌံ၊ မိုးတိမ်တို့သည် ရွာချအပ်သော။ [မေဃေဟိ အဘိဝဋ္ဌံ၊ ခုဒ္ဒက-
 ပါဠိဋ္ဌကထာ၊ တိရောကုဋ္ဌသုတ်။] ဥဒကံ၊ မိုးရေသည်။ နိန္နံ၊ နိမ့်သော မြေ
 အဖို့သို့။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ [ပဝတ္တတိ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏာ-
 တိ။ -ခုဒ္ဒကပါဠိဋ္ဌကထာ၊ တိရောကုဋ္ဌသုတ်အဖို့။] ဧဝ မေဝ၊ သာလျှင်။
 ဣတော၊ ဤ ဘဝ၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းသည်။ ပေတာနံ၊
 ပြိတ္တာတို့၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပကပ္ပတိ၊ ဖြစ်၏။ [ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ
 နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပါတု ဘဝတိ အတ္ထော။ -ထို အဋ္ဌကထာ။]

☞ ဝါရိဝဟာ၊ ချောက်ငယ် ချောက်ကြီး စသည်တို့မှ ရေကို ဆောင်တတ်
 သော မြစ်ကြီးတို့သည်။ ပူရာ၊ ပြည့်ကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ရှိ။ ဝါ၊ သော်။)
 သာဂရံ၊ သမုဒ္ဒရာကို။ ပရိပူရေန္တိ ယထာ၊ ပြည့်စေကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝ။
 ပေ ။ ဥပကပ္ပတိ။ [ယထာ စ ကန္ဓရပဒရသာခါပသာခကုသောဗ္ဗ-
 မဟာကုသောဗ္ဗသန္တိပါတေဟိ (ချောက်ငယ် ချောက်ကြီး ရေလက်ငယ်
 ရေလက်ကြီး ထုံးအိုင်ငယ် ထုံးအိုင်ကြီးတို့၏ အစုအဝေးတို့မှ) ဝါရိဝဟာ-
 မဟာနဇော ပူရာ ဟုတော သာဂရံ ပရိပူရေန္တိ။ -ထို အဋ္ဌကထာ။]

(မဟာရာဇ၊ ဇာ။) [ဗိဗ္ဗိသာရမင်းကို မြတ်စွာဘုရားက ခေါ်တော်မူ
 သည်။] တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၌။ ကသိ၊ လယ်ထွန်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣ၊ ဤ ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၌။ ဂေါရက္ခာ၊ နွားကျောင်းခြင်းသည်။
 ဝါ၊ နွားမွေးခြင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တာဒိသိ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော
 (သမ္ပတ္တိကို ရကြောင်း ဖြစ်သော)။ ဝဏိဇော၊ ကုန်သွယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
 ဟိရညေန၊ ရှေ့ငွေဖြင့်။ ကယာကယံ၊ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းသည်။ (နတ္ထိ၊)
 ဣတော၊ ဤ လူ့ဘဝ၌။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့်။ ကာလက-
 တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိကုန်သော။ [ကတကာလာ။ ကတ-
 မရဏာတိ အတ္ထော။ -ထို အဋ္ဌကထာ။ “ကာလဂတာ” ဟူသော ပါဠိကိုလည်း
 ဖွင့်သေး၏။ တတိယပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ၌ ဤ နည်းနှင့်တကွ အခြား
 တနည်းကိုပါ ပြခဲ့ပြီ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ မဟာပဒါနသုတ်၊ ကာလ-
 ကတ ပရိသဝဏ္ဏနာ၌ “ကာလ”ကို “အသက်ရှင်ထိုက်ရာ ကာလ”ဟု ဖွင့်
 သေး၏။] ဣတိ ဝတ္တံ နနု။ ပေ ။

၄၉၁။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ ဣမာနိ ဌာနာနိ၊ ဤ အရာတို့ကို။ သမ္ပဿန္တာ၊ ကောင်းစွာ
 မြော်မြင်ကုန်သော။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။
 ဇာယမာနံ၊ မွေးဖွားသော။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။

ကထမာနိ ပဉ္စ၊ တို့ကိုနည်း။ ဘဋ္ဌော၊ ငါတို့က မွေးမြူအပ်သည်။ (ဟုတော) ဝါ၊ ရှိလည်း။ နော၊ ငါတို့ကို။ ဘရိဿတိ၊ (ကြီးသောအခါ) ပြန်၍ မွေးမြူလတ္တံ့။ နော၊ ငါတို့၏။ ကိစ္စံ ဝါ၊ ကိစ္စကို မှလည်း။ ကရိဿတိ၊ (သူတို့ကိစ္စကို ထားခဲ့၍) ပြုလတ္တံ့။ ကုလဝံသော၊ အမျိုးအနွယ်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဌဿတိ၊ တည်ရစ်လတ္တံ့။ ဒါယဇ္ဇံ၊ အမွေကို။ ပဋိပဇ္ဇိဿတိ၊ ပြုကျင့်လတ္တံ့။ (ဆက်ခံရစ်လတ္တံ့)။ အထ ဝါ ပန၊ သည်သာ မကသေး။ ကာလကံတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်း ရှိကုန်သော။ ပေတာနံ၊ ဤ ဘဝမှ ကင်းကွာပြီးသော ငါတို့ဖို့။ (တမလွန်ဘဝ၌ ပြုတ္တာဖြစ်နေရသော ငါတို့ဖို့)။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။ အနုပုဒဿတိ၊ အမျှဝေကာ တဆင့် ပေးလှ ရစ်လတ္တံ့။ [ဒက္ခိဏံ အနုပုဒဿတိတံ ပတ္တိဒါနံ ကတော တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အနုပုဒဿတိ။—ပဉ္စဂုံတ္ထရဋ္ဌကထာ၊ ၁-ပံ, ၄-ဝဂ်, ၉- သုတ်။]

ဂါထာနက်။

။ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္ပယံ (သမ္ပယန္တာ)၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိ မိဘတို့သည်။ ပုတ္တံ ဣစ္ဆန္တိ။ ပေ။ စိရံ၊ စွာ။ တိဋ္ဌော၊ တည်ရစ်လတ္တံ့။ ဒါယဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဋိပဇ္ဇိတိ၊ ပြုကျင့်ရစ်လတ္တံ့။ [တိဋ္ဌော ပဋိပဇ္ဇိတိတို့ဝယ် အနာဂတ် အနက်၌ ဝတ္ထမာနံ ဝိဘတ် သက်ထားသည်။] ပေ။ တေဒနိ ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္ပယံ (သမ္ပယန္တာ) ပဏ္ဍိတာ ပုတ္တံ ဣစ္ဆန္တိ။ သန္တော၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ ကတည၊ ပြုအပ်ဘူးသော မိဘကျေးဇူးကို သိကုန်သော။ ကတဝေဒိနော၊ ပြုအပ်ဘူးသော မိဘကျေးဇူးကို ထင်ရှားစေတတ်ကုန်သော။ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ မာတာပိတရော၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်ဘူးသော ကျေးဇူးကို။ အနုဿရံ (အနုဿရန္တာ)၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရကုန်လျက်။ ဘရန္တံ၊ ပြန်၍ မွေးမြူကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗကာရိနံ၊ ရှေး၌ ကျေးဇူးပြုကြကုန်သော။ တေသံ၊ ထို မိဘတို့၏။ ကိစ္စာနိ၊ ကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ (ကိုယ် ကိစ္စကို ထားခဲ့၍) ပြုကြကုန်၏။ [“ယထာ တံ” အနက်မရှိ။] ဩဝါဒကာရီ၊ မိဘတို့၏ ဩဝါဒကို ပြုသော။ ဝါ၊ မိဘတို့၏ ဩဝါဒကို လိုက်နာသော။ ဘဒ္ဒပေသိ၊ မိမိကို မွေးမြူခဲ့သော မိဘတို့ကို ပြန်၍ မွေးမြူသော။ [ဩဝါဒကာရိတံ မာတာပိတုဟံ ဒိန္နဿ ဩဝါဒဿ ကတ္တာ။ ဘဒ္ဒပေသိတံ ယေဟံ ဘဋ္ဌော၊ တေသံ ပေါသကော။ ထို အဋ္ဌကထာ။] ကုလဝံသံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို။ အဟာပယံ (အဟာပယန္တော)၊ မဆုတ်ယုတ် စေတတ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရှိသော။ သီလေန၊ သီလနှင့်။

သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပသံ-
 သိယော၊ မျက်မှောက်တဝဋ်ပင် လူအပေါင်းက ချီးမွမ်းအပ်
 သည်။ ဟောတိ။ [ပသံသိယောတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ မဟာဇနေန
 ပသံသိတဗ္ဗော ဟောတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝုတ္တံ
 နနု။ ပေ။

ဣတော ဒိန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၉) ၇-ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ

၄၉၂။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးလော။
 ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ပထဝီ၊ သည်။) သုခဝေဒနိယာ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွား
 လော။ ဒုက္ခဝေဒနိယာ၊ လော။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယာ၊ လော။ သုခါယ၊
 သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်လော။ ပေ။
 သာရမ္မဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထို ပထဝီကို။ အာဝဇ္ဇနာ၊
 လည်စေနိုင်သော အာဝဇ္ဇန်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံး
 သွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) သမန္နာဟာရော၊ ဇောစေတနာကို
 ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) မနသိကာရော၊ မိမိ
 အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ဝီထိစိတ်ကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) စေတနာ၊
 စေ့ဆော်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊
 လော။) ပဏိဓိ၊ ရှေးရှုထားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ
 ဝုတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ (ပထဝီ၊ သည်။) န သုခဝေဒနိယာ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွား
 မဟုတ်သည်။ ပေ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ န သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ် မဟုတ်သည်။
 အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံ မရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ တာယ၊ ကို။
 အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ နုတ္တိ နနု၊ လော။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ (နုတ္တိ နနု၊ လော။)
 ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိ၊ အာမန္တာ၊ ပထဝီ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂါ၊
 ချီးမြှောက်အပ်သည်၏အဖြစ် နှိမ့်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သလော။
 (မြှောက်လို့ ချလို့ ရသလား-ဟူလို။) ဆေဒနတေဒနပဂါ၊ ဖြတ်အပ်သည်၏
 အဖြစ် ခွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သလော။ (ဖြတ်လို့ ခွဲလို့ ရသလား-
 ဟူလို။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ပထဝီ၊ ကို။ ကေတု၊ ဝယ်ခြင်းငှါ။ ဝိက္ကေတု၊ ရောင်ခြင်းငှါ။ အာဠပေတု၊
 အပ်နှံထားခြင်းငှါ။ သြစိနိတု၊ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဝိစိနိတု၊ စိစစ်ရွေးချယ်
 ခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

၄၉၃။ ပထဝီ သည်၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ဘဂဝံတော၊ (ယံသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညာနိ နာမ၊ ကောင်းမှုတို့မည်သည်။) အညေသံ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော။ [အသာဓာရဏမညေသန္တိ အသာဓာရဏော+ အညေသံ၊ မကာရော ပဒသန္တိကရော “အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ” တိ အာဒီသု ဝိယ။ ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌကထာ၊ နိဓိကဏ္ဍ၊ ၉-ဂါထာအပိုင်း။] အစောရဟရဏော၊ ခိုးသူမြတ်သည် မဆောင်ယူအပ် မဆောင်ယူနိုင်သော။ [န+ ဝေ+ ရေဟိ+ အာဟရဏော အစောရဟရဏော၊ ထို အဋ္ဌကထာ။] နိဓိ၊ ရှေ့အိုးတည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) မစ္စော၊ သတ္တဝါသည်။ သုစရိတံ၊ သုစရိတ်တရား မြတ်ဆယ်ပါးကို။ သစေ စရေ၊ အကယ်၍ ပြုကျင့်အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ပုညာနိ၊ အခြားဒါန စသော ကောင်းမှုတို့ကို။ ကယိရာထ၊ ပြုကျင့်ရာ၏။ (“သုစရိတ်ဆယ်ပါးကို အခြေခံ၍ ကောင်းမှုအားလုံးကို ပြုပါ-ဟူလို။) ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ။ ပေ။

ပထဝီ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပထဝီ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်သလော။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဝိပါကပဋိလာဘာယ၊ အကျိုးကို ရခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ပထဝီ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ “ပထဝီ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးစွဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ (ယော၊ တို့သည်။) ပထဝီ၊ ကို။ အပရိဘုဉ္ဇိတာ၊ မသုံးစွဲမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (ယော၊ တို့သည်။) အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော၊ တို့သည်။) ကမ္မဝိပါကံ၊ ကို။ အခေပေတာ၊ မကုန်စေမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ(တေ) အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ပထဝီ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ စကြာမင်းသတ္တဝါ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အညေ၊ စကြာမင်းသတ္တဝါမှ တပါးကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝီ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ ၏။ ဖဿံ၊ ဖဿကိရင်း။ ပေ။ ပညံ၊ ပညာကိရင်း။ အညေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၉၄။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ၊ အစိုးရသု၏
 ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ များသော ဥစ္စာကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ
 နန္ဒ၊ လော။ အာဓိပတိသံဝတ္တနိယံ၊ အကြီးအကဲ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာထူး
 ဌာနန္တရကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

ပထဝီ ကမ္မဝိပင်္ဂါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၇၀) ဂ-ဇရာမရဏံ ဝိပင်္ဂါကောတိကထာ

၄၉၅။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသညံ။ ဝိပင်္ဂါကော၊ ကံ၏အကျိုးလော။
 ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ဇရာမရဏံ၊ သည်။) သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏
 စီးပွားလော ။ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၉၆။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာ-
 မရဏံ၊ သည်။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပင်္ဂါကော၊
 အကျိုးလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
 ဝိပင်္ဂါကော၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနုဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မာနုဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပင်္ဂါကော၊
 လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၉၇။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒုဗ္ဗဏသံဝတ္တနိယံ၊ မကောင်း
 အဆင်းရှိသု၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မစင်ကြယ်သော အဆင်းကို ဖြစ်စေနိုင်
 သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ [ဇရာကို မေးလို၎င်း
 ဖြစ်သည်။] အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိယံ၊ တိုသော အသက်ရှိသု၏ ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ ကြာမြင့်စွာ အသက် မရှင်နိုင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။
 အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ [မရဏကို မေးလို၎င်း ဖြစ်သည်။] ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။
 ထေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ “ဇရာမရဏံ ဝိပင်္ဂါကော” တိ။

ဇရာမရဏံ ဝိပင်္ဂါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၇၁) ၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ

၄၉၈။ အရိယဓမ္မဝိပါကော၊ အရိယမဂ်တရား၏ အကျိုးဝိပျက်သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သာမညံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရိယာမဂ်သည်။ မဟပ္ပလံ၊ များသော အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဗြာဟ္မညံ၊ ဗြာဟ္မဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရိယမဂ်သည်။ မဟပ္ပလံ၊ သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ ။

နတ္ထိ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ အကျိုး ဖြစ်သော ဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

သောတာပတ္တိဖလံ၊ သည်။ န ဝိပါကော၊ အကျိုးဝိပျက်မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒါနဖလံ၊ ဒါန၏ အကျိုးသည်။ န ဝိပါကော၊ အကျိုး ဝိပျက် မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

၄၉၉။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ သဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပျက်နှင့်တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သဝိပါကံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

လောကုတ္တရံ ကုသလံ သဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပျက် မရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

၅၀၀။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သဝိပါကံ၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ အာပယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ၊ ကမ္မဝဋ် စသည်ကို စီလျက် သွားသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရံ ။ ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

လောကုတ္တရံ ကုသလံ သဝိပါကံ (ဟုတွာ) အာပယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဝဋ် စသည်ကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၇၂) ၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ

၅၀၁။ ဝိပါကော၊ ဝိပါကံသည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေ ခြင်း သဘောရှိသော တရားလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထိုဝိပါကံ၏ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ

ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တဿ တဿံ၊ ထိုထိုဝိပင်္ဂါ၏။ (ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားသည်။ အတ္ထိ) ဝေ၊ ရှိမြဲ ရှိနေအံ့။ (ဝေ သတိ၊) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝဋ် ဟူသော ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝဇ္ဇုပစ္စေဒေါ၊ တေဘူမက ဝဋ် ဒုက္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ တစုံတခုအာရုံကို မယူမရှိ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပင်္ဂါကော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (အယံ၊ ဤသည်ကား။) ဝိပင်္ဂါကော၊ ဝိပင်္ဂါကတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပင်္ဂါကော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဧသေ(ဧသော)၊ ဤဝိပင်္ဂါကသည်။ သေ(သော)၊ ထိုဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မလော။ (တနည်း) ဧသေ(ဧသော)၊ ဤဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မသည်။ သေ (သော)၊ ထိုဝိပင်္ဂါကလော။ ဧကဋ္ဌေ (ဧကဋ္ဌော)၊ တူသော အနက် ရှိသလော။ သမေ(သမော)၊ တူသလော။ သမဘာဂေ (သမဘာဂေါ)၊ တူသော အဖို့ ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ(တဇ္ဇာတော)၊ ထိုဝိပင်္ဂါကသည် ဝိပင်္ဂါက ဓမ္မဓမ္မသဘောရှိသလော။ ဝါ၊ ထိုဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မသည် ဝိပင်္ဂါကသဘော ရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပင်္ဂါကော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဝိပင်္ဂါကော စ၊ အကျိုးဝိပင်္ဂါကသည်၎င်း။ ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မော စ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောရှိသော တရား သည်၎င်း။ ဝိပင်္ဂါကဓမ္မဓမ္မော စ၊ သည်၎င်း။ ဝိပင်္ဂါကော စ၊ သည်၎င်း။ သဟဂတံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သလော။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သလော။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှောကုန်သလော။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်တို့လော။ ဧကုပ္ပါဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သလော ။ပေ။ ဧကောရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိကုန် သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

☞ ဝိပင်္ဂါကော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထိုအကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပင်္ဂါ ကသည်ပင်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်လော။ သော(ဝေ)၊ ထိုအကုသိုလ်သည်ပင်။ အကုသလဿ၊ ၏။ ဝိပင်္ဂါကော၊ လော။ တညေဝ၊ ထိုကုသိုလ်၏ အကျိုး ဝိပင်္ဂါကသည်ပင်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်လော။ သော(ဝေ)၊ ထိုအကုသိုလ် သည်ပင်။ ကုသလဿ၊ ၏။ ဝိပင်္ဂါကော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပင်္ဂါကော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ယေနေဝံ စိတ္တေန၊ အကြင် စိတ်ဖြင့်ပင်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနတိ၊ သတ်၏။ တေနေဝံ စိတ္တေန၊ ထိုသတ်ကြောင်း

စိတ်ဖြင့်ပင်။ နိရယော၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရသလော။ ယေနော စိတ္တေန ဒါနံ ဒေတိ။ တေနော စိတ္တေန၊ ထို ပေးလှူကြောင်း စိတ်ဖြင့်ပင်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗျေ။ပေ။

၅၀၂။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဝိပါကာ၊ ဝိပါကဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညပစ္စယာ၊ အညမညပစ္စည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)နန္၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗျေ၊ “ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော”တိ။

ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တမော ဝဂ္ဂေါလည်း (နိဋ္ဌိတော)ပြီ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုသတ္တမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟိတကထာ၎င်း။ သမ္ပယုတ္တော၊ သမ္ပယုတ္တကထာ၎င်း။ စေတသိကော ဓမ္မော၊ (စေတသိကော ဓမ္မော)ဟူသော စကားရှိသော စေတသိကကထာ၎င်း။ စေတသိကံ ဒါနံ၊ စေတသိကဖြစ်သော ဒါနကို ပရဝါဒီဆိုရာ ဒါနကထာ၎င်း။ ပရိဘောဂမယံ ပုညံ ဝခုတိ၊ (ပရိဘောဂမယံ ပုညံ ဝခုတိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပရိဘောဂမယပုညကထာ၎င်း။ ဣတော ဒိန္နေန တတ္ထ ယာပေန္တိ၊ (ဣတော ဒိန္နေန တတ္ထ ယာပေန္တိ)ဟူသော ပြဿနာ ရှိသော ဣတောဒိန္နကထာ၎င်း။ ပထဝိကမ္မဝိပါကော၊ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိ ကထာ၎င်း။ ဇရာမရဏံဝိပါကော၊ ဇရာမရဏံဝိပါကောတိ ကထာ၎င်း။ နတ္ထိအရိယဓမ္မဝိပါကော၊ (နတ္ထိအရိယဓမ္မဝိပါကော) ဟူသော ပြဿနာ ရှိသော အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ၎င်း။ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ (ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါနံအပြီးတည်း။

၈-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

(၇၃)၁-ဆဂတိကထာ

၅၀၃။ ဂတိယော၊ ဂတိတို့သည်။ ဆ၊ ၆-ပါးတို့လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
ဘဂဝတော၊ သည်။ နိရယော၊ ငရဲ၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၎င်း။
ပေတ္ထိဝိသယော၊ ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၎င်း။ မနုဿာ၊ လူတို့၎င်း။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဂတိယော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ နန္ဒ၊
လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ကောလကဉ္စိကာ၊ ကောလကဉ္စိကာတို့မည်သော။ အသုရာ၊ အသုရာတို့သည်။
ပေတာနံ၊ ပြိတ္တာတို့နှင့်။ သမာနဝုတ္တာ၊ တူသော အဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိကုန်သည်။
သမာနဘောဂါ၊ တူသော မေထုန်ခံစားခြင်း ရှိကုန်သည်။ သမာနာဟာရာ၊
တူသော တံတေး နှစ် စသော အာဟာရရှိကုန်သည်။ သမာနာယုကာ၊ တူသော
အသက်တမ်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ပေတေဟိ၊ ပြိတ္တာတို့နှင့်။ သဟ၊ က။
အာဝါဟဝိဝါဟံ၊ သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း၊ သမီးကို ပေးပို့ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ
နန္ဒ၊ ဈေးကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဆ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဝေပစိတ္တိပရိသာ၊ ဝေပစိတ္တိနတ်မင်း၏ ပရိသတ်
တို့သည်။ ဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့နှင့်။ သမာနဝုတ္တာ၊ တူသော
လှပသော အဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိကုန်သည်။ သမာနဘောဂါ၊ တူသော ဗြ-ဗြာ
အာရုံ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားရခြင်း ရှိကုန်သည်။ သမာနာဟာရာ၊ တူသော
နတ်သုစာ အာဟာရ ရှိကုန်သည်။ သမာနာယုကာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)
ဒေဝေဟိ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့နှင့်။ သဟ အာဝါဟဝိဝါဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ
နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဆ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဝေပစိတ္တိပရိသာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗဒေဝါ၊ တာဝ-
တိံသာနတ်တို့၏ ရှေးနတ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ။ ပေ။

န ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ အသုရကာယော၊ အသုရာအပေါင်းသည်။
အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဆဂတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၄) ၂-အန္တရာဘဝကထာ

၅၀၅။ အန္တရာဘဝေါ၊ အန္တရာဘဝသညံ (အကြား၌ဖြစ်သော ဘဝ သည်)။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (အန္တရာဘဝေါ၊ အန္တရာဘဝ ဟူသည်။) ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။
 ကာမဘဝသ စ၊ ဇိဂ္ဂိ။ ရူပဘဝသ စ၊ ဇိဂ္ဂိ။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ အန္တရာဘဝေါ၊ သညံ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၅၀၆။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ သာ၊ ထိုအန္တရာဘဝသည်။ ပဉ္စမိ၊ ၅-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ယောနိ၊ ယောနိလော။ သာ၊ သည်။ ဓက္ခမိ၊ ၆-ခု မြောက်ဖြစ်သော။ ဂတိ၊ ဂတိလော။ သာ၊ ထိုအန္တရာဘဝသည်။ အဋ္ဌမိ၊ ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိလော။ သော၊ ထို အန္တရာဘဝသည်။ ဒသမော၊ ဆယ်ခုမြောက်သော။ သတ္တာဝါသော၊ သတ္တာဝါသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အန္တရာဘဝေါ၊ သညံ။ ဘဝေါ၊ ဘဝလော ။ပေ။ အတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်း လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အန္တရာဘဝဂံ၊ အန္တရာဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အန္တရာဘဝဂါ၊ အန္တရာဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အန္တရာဘဝေါ၊ ဌံ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကုန်သလော ။ပေ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အဆက်ဆက်လည်း ပဋိသန္ဓေနေကြကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အန္တရာဘဝေါ၊ ဌံ။ ရူပံ၊ သည်၎င်း ။ပေ။ ဝိညာဏံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အန္တရာဘဝေါ၊ သညံ။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၅၀၇။ ကာမသဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇိ။ ကာမဘဝေါ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝလော ။ပေ။ အတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလာဘော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အန္တရာဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇိ။ အန္တရာဘဝေါ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ လော ။ပေ။ အတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလာဘော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ကာမဘဝဂံ၊ ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

၅၀၈။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗေသညေဝ။ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။

အတ္ထိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အာနန္တရိယဿ၊ စုံတိ၏ အခြားမဲ့ အကျိုး၌ ယှဉ်သော ပဉ္စာနန္တရိယကံရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ အန္တရာဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။

☞ အာနန္တရိယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အန္တရာဘဝေါ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိသည် မဟုတ်သော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ နိရယုပဂဿ၊ ရဲသို့ ကပ်ရောက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း ။ ပေ ။ အသညသတ္တုပဂဿ၊ အသညသတ်တို့သို့ ကပ်ရောက် သော ။ပေ။ အရူပပဂဿ၊ အရူပတို့သို့ ကပ်ရောက်သော ။ပေ။

၅၀၉။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အာယုပ္ပမာဏ၏ အလည်သို့ မရောက်မီ အတွင်း၌ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဂ္ဂလပညတိ၊ ကေဏနိဒ္ဒေသ၊ ပုဒ်ရေ(၃၇, ၃၈, ၃၉)တို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အန္တရာဘဝကထာ နိဋ္ဌတာ။

၈-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၅) ၃-ကမဂုဏကထာ

☞ ၅၁၀။ ပဉ္စေဝ၊ ၅-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကမဂုဏာ၊ ကမဂုဏ် တို့သည်။ ကမမောတု၊ ကမမောတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တပုဋ္ဌိ- သညတ္တော၊ ထို ကမဂုဏ်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဆန္ဒော၊ ကမဂုဏ်ကို လိုချင်တောင့်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ တပုဋ္ဌိသညတ္တော၊ သော။ ရာဂေါ၊ ဆန္ဒထက် တိုးတက်၍ စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ရာဂထက် တိုးတက်၍ လိုချင် စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု ။ပေ။ သင်္ကပ္ပေါ၊ နိမိတ္တ အနုပျဉ္စနကို ကြံစည်တတ်သော လောဘ သည်။ အတ္ထိ နနု ။ပေ။ ရာဂေါ၊ သင်္ကပ္ပထက် တိုးတက်၍ စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု ။ပေ။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ ရာဂထက် တိုးတက်၍ ကြံစည် စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု ။ပေ။ ပီတိ၊ နှစ်သက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု ။ ပေ ။ သောမနဿံ၊ ကောင်းသော စိတ်၏

ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဝမ်းမြောက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု။ ပေ။ ပီတိသောမနဿံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်တတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ နနု။ ပေ။ [“ဆန္ဒော ရာဂေါ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိကဏိ တာသဒ္ဓိကာ၊ ဝေရုဉ္ဇကဏ္ဍ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီး]

မှတ်ချက်။ ။ “ရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂေါ၊ သက်ပွေါ၊ ရာဂေါ၊ သက်ပွရာဂေါ၊ ပီတိ၊ သောမနဿံ” ဤ(၇)ပုဒ်တို့၏ နောက်၌ ဗေယျာလမြှုပ်ထားသည်။ “နနု အတ္ထိ တပုဋိသညတ္တော ရာဂဂါတိ။ အာမန္တာ။ ဟဉ္ဇိ အတ္ထိ တပုဋိသညတ္တော ရာဂေါ။ နော စ ဝတ ဓေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ‘ပဉ္ဇေဝ ကာမဂုဏာ ကာမဓာတု’ တိ” စသည်ဖြင့် ဆန္ဒာနုယောဂကို နည်းမှီ၍ ဖော်ပါ။ ဆန္ဒာနုယောဂ၊ ရာဂါနုယောဂ စသော ရှေ့ ကနုယောဂ(၆)ခုကို ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ပုဒ်၏ ပဒတာဇနီ၊ ပုဒ်ဓေ (၅၆၄) ၌ “ကတမေ ကာမာ-ဆန္ဒော ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ ဆန္ဒရာဂေါကာမော၊ သက်ပွေါ ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ သက်ပွရာဂေါ ကာမော” ဟူသော စကားတော်ကို မှီ၍ သကဝါဒီ စိစစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒာနုယောဂ ရာဂါနုယောဂတို့၏ နောက်ဝယ် ယခုပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ “တပုဋိသညတ္တော ဆန္ဒော” ဟု ဆန္ဒာနုယောဂ ထပ်၍ ပါနေခြင်းသည်မသင့်။

ပဉ္ဇေဝ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ န ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ် မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ န ကာမဓာတု၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

မနုဿာနံ မနော န ကာမဓာတုတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ လောကော၊ လောက၌။ ပဉ္ဇ၊ ၅-ပါးကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ မနောစ္စဉ္ဇာ၊ စိတ်ဟူသော ၆-ပါးမြောက် ရှိကုန်၏ ဟူ၍။ ပဇေဒိတာ၊ သိစေအပ်ကုန်၏။ ဧတ္ထဤမနောစ္စဉ္ဇ ကာမဂုဏ်ယူသော အာယတန ဆယ်နှစ်ပါး ဒုက္ခသစ္စာတရား၌။ [ဧတ္ထ ဒွါဒသာယတနဘာဓဒ ဒုက္ခသစ္စော သုတ္တန်ပါတဠကထာ (၁၇၃) ဂါထာအဖွင့်။ ထို၌ ရှေ့ ၂-ပါးဖြင့် အာယတန ဆယ်နှစ်ပါး ဒုက္ခသစ္စာတရားကို သိစေတော်မူအပ်ပုံကိုလည်း ပြသည်။] ဆန္ဒ၊ လိုချင်တောင်းတတ်သော တဏှာလောဘကို။ [တဏှာသင်္ခါတံ ဆန္ဒ၊ ထို အဋ္ဌကထာ။] ဝိရာဇေတွာ၊ ဝယ်ဖျောက်၍။ [ဝိရာဇေတွာ ဝိနေတွာ။ ဝိဒ္ဓံသေတွာတိ အတ္ထော၊ တံ အဋ္ဌကထာ။] ဝေ၊ သို့။ ဒုက္ခာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှု။ မမုစ္စတိ။ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ ပေ။

၅၁၁။ ပဉ္စေ ဖပေ။ အာမန္တာ။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဘဝေါ၊
 ဘဝလော။ ပေ။ အတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလ်ဘော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကာမဂုဏပဂံ၊ ကာမဂုဏ်သို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။
 ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကာမဂုဏပဂါ၊
 ကာမဂုဏ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ပေ။
 ကာမဂုဏေ၊ ကာမဂုဏ်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်သလော။ ပေ။
 ကာမဂုဏေ၊ ၌။ ရူပံ၊ သည်၎င်း။ ပေ။ ဝိညာဏံ၊ သည်၎င်း။ အတ္တိ၊
 လော။ ပေ။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကစရ
 ဘဝလော။ ပေ။ ကာရေဏေ၊ ၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပွင့်တော်
 မူကုန်သလော။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပွင့်ကုန်
 သလော။ သာဝကယဂံ၊ သာဝကအစုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ်သည်။ ဘဝေါ၊ လော။ ပေ။ အတ္တဘာဝပုဂ္ဂို-
 လာဘော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၁၂။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ [သာဓကသုတ်ကို ဒုတိယဝဂ်၊
 ကုက္ကုဋ္ဌကထာ၊ ပုန်ရေ(၃၃၀)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ကာမဂုဏာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၆)၄-ကာမကထာ

၅၁၃။ ပဉ္စေ၊ ၅-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာ၊ အာယတန
 တို့သည်။ ကာမာ၊ ကာမတို့လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၁၄။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ စ၊ တနည်း
 ကား။ ဧတေ၊ ဤ ရူပ သဒ္ဓ စသည် အဖုံဖုံ အခရံတို့သည်။ ကာမာ၊ ကာမ
 တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဧတေ၊ တို့ကို။ အရိယဿ၊ အရိယာဖြစ်တော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမသင့်ရာ သာသနာတော်၌။
 ကာမဂုဏာ နာမ၊ ကာမဂုဏ်တို့ မည်၏ ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပုရိသဿ၊ ယေးကျား၏။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ ကြံစည်ခြင်း၏ အစွမ်း
 ကြောင့်ဖြစ်သော ရာဂသည်။ သင်္ကပ္ပရာဂေါတိ သင်္ကပ္ပဝသေန ဥပ္ပန္နရာဂေါ။

ဆက္ကဂုံတ္တရဋ္ဌကထာ ၂-ပံ၊ ၆-ဝဂ်၊ ၉-သုတ်။] ကံမော၊ ကာမမည်၏။
 လောကေ၊ ဌ။ ယာနိ စိတြာနိ၊ အကြင် ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့သည်။
 (သန္တိ။) [စိတြာနိတိ စိတြဝိစိတြာရမ္မဏာနိ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ။] တေ၊ ထို
 ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့သည်။ ကာမံ၊ ကံမတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။
 ပုရိသဿ၊ ၏။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ သည်။ ကာမော၊ မည်၏။ လောကေ၊ ဌ။
 စိတြာနိ၊ ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့သည်။ တထေဝ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ [ပညာရှိတို့နှင့်တွေ့
 သော်လည်း မဆန်းကြယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောင်းလဲ၍မသွားပဲ
 ဆန်းကြယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် တည်မြဲတိုင်း တည်ကုန်၏—
 ဟူလို။] အထ၊ ထိုသို့ တည်ပါလျက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့။
 ဆန္တိ၊ လိုချင်တောင့်တတ်သော တဏှာ လောဘကို။ ဓိရာ၊ ပညာရှိတို့
 သည်။ ဝိနယန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ၊ ပေ။

ကာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၇) ၅-ရူပဓာတုကထာ

၅၁၅။ ရူပိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ရူပဓာတု၊ ရူပဓာတ်လော။ (ရူပဘဝလော-ဟူလို။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရူပံ၊
 ရုပ်သည်။ ဘဝေါ၊ ငလော။ ပေ။ န ဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ရူပပဂံ၊ ရုပ်သို့
 ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟောဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၅၁၆။ ရူပိနော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပဓာတု၊ လော။ ကာမဓာတုယာ၊
 ကာမဓာတ်၌ (ကာမဘဝ၌)။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
 သာဝ၊ ထိုရူပဓာတ်သည်ပင်။ ကာမဓာတု၊ လော။ သာ(ဝေ)၊ ထို ကာမ
 ဓာတ်သည်ပင်။ ရူပဓာတု၊ လော။ ဣတိ။ န ဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကာမ-
 ဘဝေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာမဘဝေန စ၊
 နှင့်၎င်း။ ရူပဘဝေန စ၊ နှင့်၎င်း။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘဝေဟိ၊ ထိုနှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ရူပဓာတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၈)၆-အရူပဓာတုကထာ

၅၁၇။ အရူပိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပဓာတု၊ အရူပဓာတ်လော။ (အရူပဘဝလော-ဟူလို့။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဝေ၊ လော။ ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

အရူပဓာတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(၇၉)၇-ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ

၅၁၉။ ရူပဓာတုယာ၊ ဌိ။ သဠာယတနိကော၊ ၆-ပါးသော အာယတန ရှိသော။ အတ္တတာဝေ၊ အတ္တဘောသည်။ (မျက်စိ နား နှာ စသည် ပါသော ခန္ဓာကိုယ်သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ (ထိုရူပဘဝ၌။) ဃာနာယတနံ၊ ဃာနာယတနသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၅၂၀။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

တတ္ထ၊ ၌။ ဃာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၂၁။ တတ္ထ၊ ၌။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ တေန စက္ခုနာ၊ ထိုစက္ခာယတနဖြင့်။ တံ ရူပံ၊ ထိုရူပါယတနကို။ ပဏတိ၊ မြင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဃာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ တေန ဃာနေန၊ ထိုဃာနာယတနဖြင့်။ တံ ဂန္ဓံ၊ ထိုဂန္ဓာယတနကို။ ဃာယတိ၊ အနံကို ယူသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

တတ္ထ၊ ၌။ ဃာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ စ၊ ထိုသို့ ရှိသော်လည်း။ တေန ဃာနေန၊ ဖြင့်။ တံ ဂန္ဓံ၊ ကို။ န ဃာယတိ၊ အနံကို မယူသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၂၂။ အတ္ထိ။ ပေ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ မူလဂန္ဓော၊ အမြစ်နံသည်၎င်း။ သာရဂန္ဓော၊ အနှစ်နံသည်၎င်း။ တစဂန္ဓော၊ အခွံ

အခေါက်နံသည်၎င်း။ ပတ္တဂန္ဓော၊ အရွက်နံသည်၎င်း။ ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ အပွင့်နံ
 သည်၎င်း။ ဗလဂန္ဓော၊ အသီးနံသည်၎င်း။ အာမဂန္ဓော၊ ဟင်းရွက်စသည်
 တို့၏ စိမ်းသော အနံသည်၎င်း။ ဝိဿဂန္ဓော၊ ညှိစော်အနံသည်၎င်း။
 သုဂန္ဓော၊ ကောင်းသော အနံသည်၎င်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ မကောင်းသော အနံ
 သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [မူလရသော၊
 ကံက္ခဋံ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မွေသင်္ကေ၊ ရူပဏ္ဍာ၊ ရသယတနနိဒ္ဒေသ၊
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနနိဒ္ဒေသတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၂၃။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထို ရူပဓာတ်၌။ သာနနိမိတ္တံ၊
 နှာခေါင်း၏ အမှတ်အသားသည်၎င်း (နှာခေါင်း ပုံသဏ္ဍာန်သည်၎င်း)။
 ဇိဝှါနိမိတ္တံ၊ လျှာ၏ အမှတ်အသားသည်၎င်း (လျှာ ပုံသဏ္ဍာန်သည်၎င်း)။
 ကာယနိမိတ္တံ၊ ကိုယ်၏ အမှတ်အသားသည်၎င်း (ကိုယ် ပုံသဏ္ဍာန်သည်၎င်း)။
 အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(ဂဝ)ဂ-အရူပေ ရူပကထာ

၅၂၄။ အရူပေသု၊ အရူပဘုံတို့၌။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ (အရူပေသု၊ တို့၌။ ရူပံ၊ သည်။) ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝလော။
 ပေ။ ရူပတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ ရူပအတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (အရူပေသု၊ တို့၌။ ရူပံ၊ သည်။) အရူပဘဝေါ၊
 အရူပဘဝသည် ။ ပေ ။ အရူပတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ အရူပအတ္တဘောကို
 ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ)နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အတ္ထိ။ပေ။အာမန္တာ။ (အရူပေသု၊ တို့၌။ ရူပံ၊ သည်။) ပဉ္စဝေါကာရ-
 ဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝလော။ ဂတိ၊ ပဉ္စဝေါကာရဂတိလော ။ပေ။
 အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ ပဉ္စဝေါကာရအတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (အရူပေသု၊ တို့၌။ ရူပံ၊ သည်။) စတုဝေါကာရ-
 ဘဝေါ၊ စတုပေါကာရဘဝသည် ။ပေ။ အတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ စတု-
 ဝေါကာရအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ)နနု၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

၅၂၅။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 သော စ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝလော ။ပေ။ ရူပတ္တ-
 ဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၅၂၆။ အတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အရူပံ၊ အရူပ
 ဈာန်ကို။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊
 ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ (ပဉ္စကင်္ဂုတ္တရ၊ ၄-ပံ၊ ၅-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်
 စသည်၌ “အရူပံ ခေါ် ပနဿ မနသိကဓောတော ။ပေ။ ဝိမုစ္စတိ ။ပေ။ ဣဒ-
 မက္ခာတံ ရူပါနံ နိဿရဏံ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါ
 လော-ဟူလို။) ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ အရူပံ၊ ကို။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ပြီး။ အရူပေသု၊ တို့၌။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နေက္ခမ္မံ၊ အသုဘဏယ်ပါးတို့၌ ပဌမဈာန်ကို။
 ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ [နေက္ခမ္မံ နာမ အသုဘေသု ပဌမဈာန် ။ပေ။ အစ္စန္ဒ-
 နိဿရဏန္တေတ္ထ အရဟတ္တဖလံ ယောဇေတမ္ပံ၊ ပဉ္စကင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ၊ ၄-ပံ၊
 ၅-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်။] ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီး။ (ထို ပဉ္စကင်္ဂုတ္တရ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ-ဟူလို။) နေက္ခမ္မေသု၊
 အသုဘဏယ်ပါးတို့ဝယ် ပဌမဈာန်တို့၌။ ကာမာ၊ ကာမတို့သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိကုန်သေးသလော။ အနာသဝေသု၊ အာသဝေါ မရှိသော ရဟန္တာတို့၌။
 အာသဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အပရိယာပဇ္ဇေသု၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အကျိုး
 မဝင်သော လောကုတ္တရာစိတ်တို့၌။ ပရိယာပန္နာ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အကျိုး
 ဝင်သော လောကီတရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အရူပေ ရူပကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂဒါအဋ္ဌမဝဂ်

(၈၁) ၉-ရူပံ ကမ္မန္တိကထာ

၅၂၇။ ကုသလေန၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊
 ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကုသလံ၊
 ကုသိုလ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ ကာယကမ္မံ
 ရူပံ သည်။) သာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တဿ၊ ထို ကာယကံ
 ရုပ်ကို။ အာဝဇ္ဇနာ၊ လည်စေနိုင်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ အာဘော-
 ဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သမန္နာဟာရော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည်။
 မနသိကာရော၊ ဝိသိစိတ်ကို ပြုတတ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ စေတနာ၊
 စေ့ဆော်ခြင်းသည်။ ပတ္တနာ၊ ဘောင့်တခြင်းသည်။ ပဏိဓိ၊ ရှေးရှုထားခြင်း
 သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတော၊ ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿဟူသော။
 ကုသလော၊ ကုသိုလ်သည်။ သာရမ္ပဏော၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။
 တဿ၊ ထို ဖဿကို။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ ကာယကမ္မံ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူသော။
 ကုသလံ၊ သည်။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တဿ၊ ထိုကာယကံ
 ရုပ်ကို။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၅၂၇။ ကုသလေန။ ပေ။ အာမန္တာ။ ကုသလေန စိတ္တေန၊ ကြောင့်။
 သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြင်းမဲ့ဥဏှံ အလုံးစုံသော။
 ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ (အတ္တိ၊ ဇိ။) သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ကုသလံ၊
 ကုသိုလ်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကုသလေန။ ပေ။ ရူပါယတနံ၊
 ရူပါယတနသည်။ ကုသလံ၊ လော။ ပေ။

၅၂၉။ ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ ကာယကမ္မံ ရူပံ၊ သည်။ အနာ-
 ရမ္ပဏံ၊ အာရုံမရှိသော။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၃၀။ ကုသလေန။ ပေ။ ရူပံ၊ သည်။ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဖဿနှင့်မယှဉ်သော။
 ကုသလံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၃၁။ ကုသလေန။ ပေ။ ရူပံ၊ သည်။ အနာရမ္ပဏံ၊ သော။ ဖဿဝိပ္ပ-
 ယုတ္တံ၊ သော။ ကုသလံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။ [(၅၃၇)တိုင်အောင်
 အနက် လွယ်ပြီ။]

၅၃၈။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကုသလမ္ပိ၊ ကုသိုလ်၎င်း။ အကုသလမ္ပိ၊ အကုသိုလ်
 ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ သိ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိမေ။ အာမန္တာ။
 ကာယကမ္မံ၊ သည်၎င်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်၎င်း။ ကုသလမ္ပိ၊ သည်၎င်း။
 အကုသလမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ရူပံ၊ သည်။ ကုသလမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ အကုသလမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊
 လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ကောယော၊ ကိုယ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်လော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။
 ရူပံ၊ ရုပ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ မနော၊ စိတ်သည်။ ရူပံ၊ လော။ မနော-
 ကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ရူပံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ မနော၊
 စိတ်သည်။ အရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်သလော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ အရူပံ၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ကာယော၊ သည်။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်မည်သလော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ရူပန္တိ၊
 ရုပ်မည်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၃၉။ ရူပံ ကမ္မန္တိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သညံ။ ဘိက္ခဝေ၊ အဟံ၊ သညံ။ စေတနံ၊ စေတနာကို။ ကမ္မံ၊ ကံဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ စေတယိတွာ၊ စေတော်၍။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြုရ၏။ ဣတိ၊ ဝတ္တံ နနု ။ပေ။

ရူပံ ကမ္မန္တိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သညံ။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ကာယေ ဝါ၊ ကာယဒွါရသညံမူလည်း။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ [ကာယေတိ ကာယဒွါရေ။ ကာယဝိညတ္တိယာ သတိတိ အတ္ထော။ စတုက္ကဝိတ္တေ၊ ၄-ပံ၊ (၁၀) ၃-ဝဂ်၊ ၁-သုတ် အဋ္ဌကထာ။] ကာယသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာ နှစ်ဆယ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စေတနာ ၉-ပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ ဝါစာယ ဝါ၊ ဝစီဒွါရသညံမူလည်း။ သတိ၊ သော်။ ဝစီသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ နှစ်ဆယ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စေတနာ ၉-ပါး ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အာနန္ဒ၊ မနေ ဝါ၊ မနော ဒွါရသညံမူလည်း။ သတိ၊ သော်။ မနောသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ နှစ်ဆယ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စေတနာ ၉-ပါးဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ [ကာယသဉ္ဇေတနာဟေတုတိအာဒိသု ကာယသဉ္ဇေတနာ နာမ ကာယဒွါရေ စေတနံ ပကပ္ပနာ။ သာ အဋ္ဌကထာ- ဝစရကုသလဝသေန အဋ္ဌဝိဓော။ အကုသလဝသေန ဒွါဒသဝိဓာတိ ဝိသတိဝိဓော။ တထာ ဝစီသဉ္ဇေတနာ။ တထာ မနောသဉ္ဇေတနာ။ အပိ စေတ္ထ နဝ မဟဂ္ဂုတစေတနာပိ လဗ္ဘန္တိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝတ္တံ နနု ။ပေ။

ရူပံ ကမ္မန္တိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သညံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တိဝိဓော၊ ၃-ပါး အပြားရှိသော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော စေတနာသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ ဒုက္ခကို တိုးပွားစေတတ်သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခဟူသော အကျိုးရှိသော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။ ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော စေတနာ သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တိဝိဓော၊ သော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော စေတနာသည်။ အကုသလံ ဒုက္ခုဒြယံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ သော။

မနောကမ္ပိ၊ မနောကံတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တိဝိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ သုခဗြဟံ သုခကို စိုးပွားစေတတ်သော။ သုခဝိပါကံ၊ သုခဟူသော အကျိုးရှိသော။ ကာယကမ္ပိ၊ ကာယကံတည်း။ ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တိဝိဓာ၊ သော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ပေ။ မနောကမ္ပိ၊ တည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

ရွှပ် ကမ္ပန္တိ။ အာမန္တာ။ တဂဝတာ၊ အာနန္ဒာ၊ န္ဒာ။ သမိဒ္ဓိ၊ သမိဒ္ဓိ မည်သော။ အယံ မောဃပုရိသော၊ ဤ အချည်းနှီးသော ယောက်ျားသည်။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ ပါဠိလိပုတ္တမည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ ပရိဗ္ဗုဇ်အား။ ဝါ၊ သည်။ ဝေ၊ သ္မိ။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာဓော၊ သော်။) ဝေ၊ သ္မိ။ သစေ ဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ ဖြေဆိုအံ့။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြေဆိုရာ သနည်း။) အာရုသော ပါဠိလိပုတ္တ၊ ငါ့ရှင် ပါဠိလိပုတ္တ။ သဉ္ဇေတနိယံ၊ အလို့ ဆန္ဒနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်ခြင်းရှိသော။ [သဉ္ဇေတနာ အဿ အတ္တိတိ သဉ္ဇေတနိကံ။ သာဘိသန္တိကံ၊ (အလို့ဆန္ဒနှင့်တကွ ဖြစ်သော။) သဉ္ဇေတနိက- ကမ္ပိ ကတောတိ အတ္တော။ ဥပရိပဏ္ဍာသဋ္ဌကထာ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်၊ အာသယော စာ-တိသန္တိ စ၊ တာဝေါ-ဓိမုတ္တိ ဆန္ဒော-ထ။ အဘိဓာန်(၇၆၆)။ အဘိသန္တိသဒ္ဓါ အလို့ဆန္ဒအနက်ဟော။] သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွားဖြစ်သော။ [သုခါယ ဝေဒနာယ+ဟိတံတိ သုခဝေဒနိယံ။-ထိုဋီကာ။] ကမ္ပိ၊ ကံကို။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသခ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ ကတော၊ ပြု၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားရ၏။ အာရုသော ပါဠိလိပုတ္တ၊ သဉ္ဇေတနိယံ၊ သော။ ဒုက္ခဝေဒနိယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ စီးပွားဖြစ်သော။ ကမ္ပိ။ ပေ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ သော ဝေဒယတိ။ အာရုသော ပါဠိလိပုတ္တ၊ သဉ္ဇေတနိယံ၊ သော။ အဒုက္ခသုခဝေဒနိယံ၊ အဒုက္ခသုခဝေဒနာ၏ စီးပွားဖြစ်သော။ ကမ္ပိ။ ပေ။ အဒုက္ခမသုခံ၊ အဒုက္ခသုခဝေဒနာကို။ သော ဝေဒယတိ။ ဣတိ၊ သ္မိ။ (သစေ ဗျာကရေယျ၊ အံ့။) အာနန္ဒ၊ ဝေ၊ သ္မိ။ ဗျာကရမာဓော၊ ဖြေလ သော်။ သမိဒ္ဓိ၊ မည်သော။ မောဃပုရိသော၊ သည်။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ ဗျာကရမာဓော၊ ဖြေဆိုလသော်။ [ဤနေရာ၌ ဤပုဒ်သည် သီဟိန္ဒုမ္ပိ မရှိဟု ဥပရိပဏ္ဍာသ ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ ပြ၏။] ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုရာ၏ (ဖြေသည်မည်ရာ၏)။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

ရွှပ် ကမ္ပန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(၈၂) ၁၀-ဇိဝိတိန္ဒြိယကထာ

၅၄၀။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရူပိနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အာယု၊ အသက်သည်။ ဝါ၊ တဘဝအတွက် အဆက်မပြတ်ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဌိတိ၊ တည်တံ့ကြောင်း သဘောသည်။ ယပနာ၊ မျှတကြောင်း သဘောသည်။ ယာပနာ၊ မျှတကြောင်း သဘောသည်။ ဣရိယနာ၊ အသက်ရှင်ကြေခင်း သဘောသည်။ ဝတ္တနာ၊ ဖြစ်ကြောင်းသဘောသည်။ ပါလနာ၊ မိမိကို စောင့်ရှောက်ကြောင်းသဘောသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ အရူပိနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ နှစ်မတရား တို့၏။ ပေ။ ပါလနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အရူပိနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ အာယု၊ ကိ။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယန္တိ။ ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယန္တိ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၅၄၀။ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ အာယု၊ သည်။ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ရူပိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ အရူပိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ အာယု၊ သည်။ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

နိရောဓံ၊ စိတ်စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဟူလို။) ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၅၄၂။ နိရောဓံ သမာပန္နဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

နိရောဓံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ (နိရောဓံ သမာပန္နဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။) တတမက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ အတယ်ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်။ ဣတိ။ သကဝါဒီ မေး။ (နိရောဓံ သမာပန္နဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။) သင်္ခါရက္ခန္ဓာရိယာပန္နံ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်၏။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ ဖြေ။ နိရောဓံ သမာပန္နဿ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ။

နိရောဓံ သမာပန္နဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော သည်။ အတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ နိရောဓံ သို့။ သမာပန္နော သည်။ န(ကောတိ)၊ မဖြစ် သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၅၄၃။ ဣပဇိဝိတိန္ဒြိယံ သည်။ နတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညသတ်ပြဟ္မာတို့၏။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ သည်။ နတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၀။ အသညသတ္တာနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓော အတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အသညသတ္တာနံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော အတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ [ကြွင်း ခန္ဓာ ၂-ပါးကိုလည်း ထိုအတူ ပယ်သည်။]

အသညသတ္တာနံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော အတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [ကြွင်း ခန္ဓာ ၂-ပါးကိုလည်း ထိုအတူ ဝန်ခံ၏။ သို့အတိုက် အသညသတ်တို့၏ နှစ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကို ဝန်ခံရာ ရောက်သောကြောင့်။] (အသညသတ္တာ၊ အသညသတ်ပြဟ္မာတို့သည်။) ပဉ္စဝေ ကာရဘဝေ၊ ပဉ္စဝေ ကာရဘဝလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၅၄၄။ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ရှာသော။ စိတ္တေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ဥပပတ္တေသိယေန သော။ စိတ္တော သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေ၊ ပျက်လသော်။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တပိုင်း။ ဘိဇ္ဇတံ၊ ပျက်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဥပပတ္တေသိယေန ပေ။ ဘိဇ္ဇမာနေ၊ သော်။ အနဝသေသော၊ အကြွင်း မရှိသည်။ (ဟုတော၊ ရှိ။) ဘိဇ္ဇတံ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဥပပတ္တေ သိယေန ပေ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ သည် ။ပေ။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိအောင်။ ဘိဇ္ဇတံ၊ လော၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

၅၄၅။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဇိဝိတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ခွိဟိ၊ ၂-ခုကုန်သော။ ဇိဝိတေဟိ၊ အသက်တို့ဖြင့်။ ဇိဝိတံ၊ အသက်ရှင်သလော။ ခွိဟိ၊ ကုန်သော။ မရဏေဟိ၊ သေခြင်းတို့ဖြင့်။ မိယတံ၊ သေသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။

ဇိဝိတိန္ဒြိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ်

(ဂ၃) ဘဒ္ဒကမ္မဟေတုကထာ

၅၄၆။ ကမ္မဟေတု၊ ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာ သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတံ၊ ဆုတ်ယုတ်သလော။ ဣတိ။

အာမန္တာ၊ ကမ္မဟေတု၊ ကြောင့်၊ သောတာပန္နော၊ သည့်။ သောတာပတ္တိ-
ဖလာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ။ ပရိယာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ကမ္မဟေတု ။ပေ။ သောတာပတ္တိဖလာ၊ မှ။ န ပရိယာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်
သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကမ္မဟေတု ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပါဏာတိပါတကမ္မဿ၊ ပါဏာတိပါတ
ကံ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ (အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိယာယတိ၊
လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ကတမဿ ကမ္မဿ၊ အဘယ်ကံ၏။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ (အရဟာ
အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိယာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်သနည်း။) ဣတိ၊ သကဝါဒီမေး။
ဟန္တ၊ လက်ခံဖို့ရန် တိုက်တွန်းပါ၏။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ယော
အရဟာ၊ အကြင် ရဟန္တာသည်။ ပုရိမသာဝေ၊ ရှေးဘဝ၌။) အရဟန္တာနံ၊
ရဟန္တာတို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခတိ၊ စွပ်စွဲ၏။ (တဿ ကမ္မဿ၊ ရှေးဘဝ၌ ရဟန္တာ
တို့ကို စွပ်စွဲကြောင်း ထိုကံ၏။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ သော အရဟာ၊ သည့်။
အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိယာယတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ (မိမိကိုယ်ကို လက်ခံဖို့ရန်
တိုက်တွန်းအားပေး၍) ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ [ဋီကာ၌ တမျိုးဖွင့်သေး၏။ ဋီကာ
နိဿယ၌ ကြည့်ပါ။] အရဟန္တာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခနကမ္မဿ၊ စွပ်စွဲကြောင်း
ကံ၏။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိယာယတိ၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ။ ယေ ဂေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရဟန္တာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊
ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္စိ-
ကဏေန္တိ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်သလော။ (ရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲခဲ့သောကြောင့်
အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်သည်ဟု ဆိုက ရှေးဘဝ၌ ရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲခဲ့
ကြသူ အားလုံး ယခုဘဝ၌ ရဟန္တာဖြစ်ကြသလား။-ဟူလို။) ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ကမ္မဟေတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုအဋ္ဌမဗင်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။ ဆ ဂတိယော၊
ဆ ဂတိကထာ၎င်း။ အန္တရာဘဝေါ၊ အန္တရာဘဝကထာ၎င်း။ ပဉ္စေဝ
ကာမဂုဏာ ကာမဓာတု၊ (ပဉ္စေဝ ကာမဂုဏာ ကာမဓာတု)ဟူသော ပြဿနာ
ရှိသော ကာမဂုဏကထာ၎င်း။ ပဉ္စေဝ အာယတနာ ကာမာ၊ (ပဉ္စေဝါ-

ယတနာ ကာမာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကာမထထာသင်း။ ရှုပ်နှော ဓမ္မာ
 ရှုပ်ခတ်၊ (ရှုပ်နှော ဓမ္မာ ရှုပ်ခတ်)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ရှုပ်ခတ်
 ကထာသင်း။ အရှုပ်နှော ဓမ္မာ အရှုပ်ခတ်၊ (အရှုပ်နှော ဓမ္မာ အရှုပ်ခတ်)
 ဟူသော ပြဿနာရှိသော အရှုပ်ခတ်ကထာသင်း။ သဠာယတနိကော
 အတ္တဘာဝေါ ရှုပ်ခတ်ယာ၊ (သဠာယတနိကော အတ္တဘာဝေါ ရှုပ်-
 ခတ်ယာ)ဟူသော စကားရှိသော ရှုပ်ခတ်ယာ အာယတနကထာသင်း။
 အတ္တိ ရှုပ် အရှုပ်ပေသ၊ (အတ္တိ ရှုပ် အရှုပ်ပေသ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော
 အရှုပ်ပေ ရှုပ်ကထာသင်း။ ရှုပ် ကမ္မံ၊ ရှုပ် ကမ္မန္တိကထာသင်း။ ရှုပ် ဇီဝိတံ၊
 ရှုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာသင်း။ ကမ္မဟေတုကာ ပရိဟာယတံ၊ (ကံဟူသော
 အကြောင်းရှိသော ရဟန္တာသည့်ဆုတ်ယုတ်သလော)ဟု မေးရာ ကမ္မဟေတု
 ကထာသင်း။ ဣတံ၊ ဥဒ္ဓါန်းအပြီးတည်း။

၉-နဝမဝဂ္ဂ

(၈၄)၁-အာနိသံသဒဿာဝိကထာ

၅၄၇။ အာနိသံသဒဿာဝိဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အကျိုးအာနိသင်အားဖြင့် ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟိယန္တိ နန၊ ပယ်အပ်ကုန်သည် မဟုတ် လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

သင်္ခါရေ တို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သည်။ သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ နန၊ သော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သင်္ခါရေ တို့ကို။ ရောဂတော၊ မတ်တတ်နာအားဖြင့် ပေ။ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာ အားဖြင့် ။ပေ။ သလ္လတော၊ မြား၊ ငြောင့်၊ တံကျင်အားဖြင့် ။ပေ။ အသတော၊ မကောင်းမှုအားဖြင့် ။ ပေ ။ အာဗာဓတော၊ မတ်တတ်နာမှ ကြွင်းသော အနာအားဖြင့်။ [ယာပျဗျာဓိ ဟိ ရောဂေါ၊ ဣတရော အာဗာဓော=မတ်တတ် နာသည် ရောဂ မည်၏၊ အခြားအနာသည် အာဗာဓမည်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာ ဋီကာ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနနိဒ္ဒေသ၊ စတ္တာရိသာကာရအနုပဿနာအဖွင့်။— ယော ရောဂေါ ယာပျော၊ (မျှတပျောက်ကင်းသည်၎င်း။) အယာပျော စ၊ (မမျှတ မပျောက်ကင်းသည်၎င်း။) န ဟောတိ သော ယာပျရောဂေါ။— ထိုဋီကာ၊ သီလနိဒ္ဒေသ၊ ပစ္စယသန္နိသိက သီလအဖွင့်။] ပေ။ ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပအားဖြင့် ။ပေ။ ငလောကတော၊ အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်ကုန် သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ပေ။ ဤတိတော၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လာရောက်သော အကုသိုလ်ဘက်သား အာဂန္တုက ပျက်စီးကြောင်း ဘေးရန်အားဖြင့်။ [ဗျသနာပဟာသပဝေန ဧတိတိ ဤတိ။ အာဂန္တုကာနံ အကုသလပက္ခိယာနံ ဗျသနဟေတုနံ ဧတံ 'အဓိဝစနံ'— ထိုဋီကာ။] ပေ။ ဥပဒ္ဓဝတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်သော မင်းဘေး မင်းဒဏ် စသော ဘေးရန် အားဖြင့်။ [ဥပဒ္ဓဝတီတိ ဥပဒ္ဓဝေါ။ အနတ္တံ ဇနေန္တော အဘိဘဝတိ အဇ္ဈောတ္တရတိတိ အတ္ထော။ ရာဇဒဏ္ဍာဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။— ထိုဋီကာ။] ပေ။ တယတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘေးရန် တမလွန်ဘေးရန်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ [ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကတယာ ဝဟတော အတယပဋိပက္ခတော စ တယံ။— ထိုဋီကာ။] ပေ။ ဥပသဂ္ဂတော၊ နတ်တို့သည်

ကပ်ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဖြစ်သော ဖျားနာခြင်း စသော စီးပွားမဲ့အားဖြင့်။ [ဥပသဂ္ဂေါတိ စ ဒေဝတူပသံဟာရဝသေန ပဝတ္တော ဗျာဓိအာဓိ အနတ္တော။—ထို့ ဋီကာ။] ပေ။ စလကော၊ ဗျာဓိ ဇရာ မရဏနှင့် လာဘာ လာဘ စသည့်ရှစ်ပါး လောကဓံတရားတို့ကြောင့် လှုပ်ရှားကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [ဗျာဓိ ဇရာ မရဏဟိ စေဝ လာဘာလာဘာဒိဟိ စ လောကဓမ္မဟိ ပစလိတတာယ စလကော။—ထို့ အဋ္ဌကထာ။] ပေ။ ပသာဂုံတော၊ လုံ့လအားဖြင့်၎င်း၊ မိမိသဘောအားဖြင့်၎င်း ပျက်လေ့ ရှိကုန် သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [ဥပက္ကမေန စေဝ သရသေန စ ပသာဂုံပဂမနသိလ- တာယ ပသာဂုံတော။—ထို့ အဋ္ဌကထာ။ သရသေနာတိ သဘာဝေန။—ထို့ ဋီကာ။] ပေ။ အဒ္ဓုစကော၊ မခိုင်မြဲကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ။ အတာဏတော၊ မစောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ။ အလေဏတော၊ ပုန်းအောင်းရာ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ ။ အသရဏိဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [ဤပုဒ်သည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာ တို့၌ မပါ။] ပေ။ ရိတ္တတော၊ ခုဝ သုတ သုခ အတ္တမူ ကင်းဆိတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ။ တုစ္ဆတော၊ ခုဝ သုတ သုခ ကတ္တ မမီး အချည်းနှီး တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ နည်းသော အာနုဘော်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [ရိတ္တတာယေဝ တုစ္ဆတော၊ အပ္ပကတ္တာ ဝါ။ အပ္ပကမ္ပိ ဟိ လောကေ တုစ္ဆန္တိ ဗုစ္ဆတိ။—ထို့ အဋ္ဌကထာ။ အပ္ပကတ္တာတိ ပရိတ္တတ္တာ၊ လာမလာတ္တာ ဝါ။—ထို့ ဋီကာ။] ပေ။ သုညတော၊ ခန္ဓာအိမ်ကို ပိုင်လှသည် အရှင်သခင်၏အဖြစ် စသည်မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [သမိနိဝါသိကာရကဝေဒကာမိဋ္ဌာ- ယကဝိရဟိတတာယ သုညတော။ — ထို့ အဋ္ဌကထာ။] ပေ။ အနတ္တတော၊ အတ္တ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ။ ပေ။ အာဒိနဝတော၊ ဘဝဟူသော ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ အနိစ္စဝသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဆင်းရဲကြောင်း အပြစ်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အထီးကျန်မဲ့ ဆင်းရဲသူ တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ [ပဝတ္တိ ဒုက္ခတာယ၊ ဒုက္ခဿ စ အာဒိနဝတာယ အာဒိနဝတော။ အထ ဝါ၊ အာဒိနံ+ဝါတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ အာဒိနဝေါ။ ကပဏမနုဿဿေတံ အနိဝစနံ။— ထို့ အဋ္ဌကထာ။ ပဝတ္တိဒုက္ခတာယာတိ ဘဝပဝတ္တိဒုက္ခဘဝတော။ ဘဝပဝတ္တိ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ အနိစ္စာဒိအာကာရေန ပဝတ္တနမေဝ။ သော စ အာဒိနဝေါ။—ထို့ ဋီကာ။] ပေ။ ဝိပရိကာမ- ဓမ္မတော၊ ဇရာ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်

အားဖြင့်။ [ဇရာယ နေဝ မရဏေနစာတိ ဇောဝ ဝိပရိကာမပကတိတာယ ဝိပရိကာမဓမ္မေတော - ထို အဋ္ဌကထာ။] မနသိကဇရာတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ ငါး သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ ဝိပဿနာကထာ၊ ပုဒ်ရေ(၃၇)၌ “ကထိဟာကာရေဟိ ။ ပေ။ သမ္ပတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ စတ္တာရိသာယ အာကာရေဟိ ။ ပေ။ ဩက္ကမတိ” စသည်ဖြင့် “တောလေးဆယ်ကမ္မဋ္ဌာန်း” ဟု ပြောရိုးရှိစသော “စတ္တာရိသာကာရ အနုပဿနာ” ကို ဟောတော်မူသည်။ ဤ၌ ထိုပါဠိကို မှီ၍ သကဝါဒီ မေးသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ထိုပါဠိတော်ကို အခြေခံ၍ ထို အနုပဿနာ(၄၀)ကို ဖွင့်ထား၏။ ထိုအဖွင့်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာတို့ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားသည်။

သင်္ခါရေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကဇရာတိ၊ လော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသဒဏ္ဍာဝိ စ၊ အာနိသင်္ခါကို ရှုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဒွိန္ဒံ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၅၄၀။ အာနိသံသဒဏ္ဍာဝိဿ၊ ။ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပဟိခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဂဓတာ၊ သည်။ တိက္ခဏေ ဣမ၊ ၌။ တိက္ခ၊ သည်။ သတတံ၊ အမြဲ။ [သတတန္တိ သဗ္ဗကာလံ။ - သတ္တကင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ၊ ၂-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်။] သမိတံ၊ ရှုစိတ်သည် နောက်စိတ်သို့ ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည် ဖြစ်လောက်အောင်။ [သမိတန္တိ ပုရိမစိတ္တေန ပစ္စိမစိတ္တံ သမိတံ သမုဗဂတံ ဗသ္မိတံ ဟောတိ။ ဝေ။ - ထို အဋ္ဌကထာ။] စေတသ၊ အခြားစိတ်နှင့်။ အဗ္ဗောကိဏ္ဍံ၊ မဇာပွမ်းပဲ။ [အဗ္ဗောကိဏ္ဍန္တိ နိရန္တရံ အညေန စေတသ၊ အသမ္ဘိဿံ။ - ထို အဋ္ဌကထာ။] စေတသ၊ စိတ်ဖြင့်။ အဓိမုစ္စမာနော၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင် ဆုံးဖြတ်လျက်။ [စေတသ၊ အဓိမုစ္စမာနောတိ စိတ္တေန သန္နိဋ္ဌာပယမာနော။ - ထို အဋ္ဌကထာ။] ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပရိယောဂါဟမာနော၊ ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်လျက်။ [ပညာယ ပရိယောဂါဟမာနောတိ ဝိပဿနာညာဏေန အနုပဝိသမာနော။ - ထို အဋ္ဌကထာ။] နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ သုခါရူပဿိ၊ သုခဟု အဖန်ဖန်ရှိသည်။ သုခ၊ သည်။ သုခ၊ သု ဖြစ်သော သညာ

ရှိသည်။ သုခပဋိသံပေစီ၊ သုခကို ခံစားခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရတိ၊
နေ၏။ ဣတိ ဝတ္ထံ နနု ။ပေ။

အာနိသံသဒဿာဝိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၈၅)၂-အမတာရမ္မဏကထာ

၅၄၉။ အမတာရမ္မဏံ၊ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိသော။ သံယော-
ဇနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ရှိသလော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ အမတံ၊ သည်။
သံယောဇနိယံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ စီးပွားလော။ (သံယောဇဉ်တို့၏ အာရုံ
လော) ။ပေ။ နိဝရဏိယံ၊ နိဝရဏတို့၏ စီးပွားလော။ ပရာမဋ္ဌံ၊ ပရာမာသ
တရားတို့သည် အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မွှားယှင်းစွာ သုံးသပ်အပ်သလော။
ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါနိတို့၏ စီးပွားလော။ သံကိလေသိယံ၊ ဝူပန်စေတတ်
နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အမတံ၊ သည်။ အသံယောဇနိယံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ စီးပွား
မဟုတ်သည် ။ပေ။ အသံကိလေသိယံ၊ သည်။ (ဟောတိ)နနု၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ။ပေ။

အမတံ၊ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ရာဂေါ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အမတံ၊ သည်။ ဝါ။ ကိ။ ရာဂဇ္ဇာနိယံ၊
ရာဂ၏ တည်ရာ အကြောင်းလော ။ပေ။ [ဒုတိယဝဂ်၊ ဝေါဟာရကထာ၊
ပုဒ်ရေ(၃၄၉)ကို မှီ၍ ပေးပါ။ ဒေါသဇ္ဇာနိယာနုယောဂ၊ မောဟဇ္ဇာနိယာ-
နုယောဂတို့ကိုလည်း ထို(၃၄၉)ကိုပင် မှီ၍ ပေးပါ။ မောဟဇ္ဇာနိယာ-
နုယောဂပယ်(၃၄၉)၌ “ပညာနိရောဓိကော” စသည်ဖြင့် (က)ကြီးဖြင့်
ရှု၏။ ပဋိလောမပြဿနာ၌ “ပညာဝုဒ္ဓိကော” (ဝ)ဖြင့်လည်း ရှိ၏။ ဤ၌
(ဗ)ထက်ခြိုက်ဖြင့် ရှိ၍ “ပညာဗုဒ္ဓိယံ၊ ပညာဖြင့် သိစေတတ်သည်” ဟု ပေးပါ။
(ဝ)ဖြင့်သော်လည်း ရှိပါစေ။]

၅၅၀။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ သံယောဇနာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
လော။ ရူပံ၊ သည်။ ရာဂဇ္ဇာနိယံ၊ လော ။ ပေ ။ မုစ္ဆနိယံ၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ။ပေ။

၅၅၁။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တဂဝတာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာန်ကို (မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တတော၌ ဒုက္ခကင်းဝေး ငြိမ်းအေးခြင်းကို)။
[ဒိဋ္ဌဓမ္မ+နိဗ္ဗာန်(ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တသာဝေ+ဒုက္ခဝူပသမနံ)ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်။

ပရမံ(ဥတ္တမံ)+ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံနိ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ။-မူလပဏ္ဏာသ၊ ၁-ဝဂ်၊
 ၁-သုတ် ဋီကာ။] နိဗ္ဗာနတော၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။
 သဉ္ဇာနာတိ၊ ကောင်းစွာ သိ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ နိဗ္ဗာနတော၊ အားဖြင့်။
 သဉ္ဇာနိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို။ မညတိ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ
 သုံးဖြာ မညနာတိဖြင့် မှတ်ထင်၏။ နိဗ္ဗာနသို့၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်၌။ မညတိ၊
 ပဋိသန္ဓေ မနေရ မအိုရ မသေရ ဟု မှတ်ထင်၏။ [ဣမသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ပတ္တေ
 န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိတိ ဧဝမ္ပိ နိဗ္ဗာနသို့ မညတိ။-ထိုဋီကာ။]
 နိဗ္ဗာနတော၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ထက်။ (ပရံ၊ အလွန်။ ပရမဿာသဘူတံ၊
 အလွန်သက်သာရာ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။)
 မညတိ၊ မှတ်ထင်၏။ [ဣတော ပရံ ပရမဿာသဘူတံ နတ္ထိတိ ဂဏှန္တော
 နိဗ္ဗာနတော မညတိ။-ထိုဋီကာ။] မေ၊ ငါ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ မညတိ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်
 နှစ်သက်၏။ [မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်ကျဖြစ်အောင် အဖွင့်များအတိုင်း
 ပေးလိုက်သည်။ ပရဝါဒီ အလို့ငှာ “နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်” ဟုသာ ပေးရမည်။]
 ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။ တေန ဟိ အမတာရမ္မဏံ သံယောဇနန္တိ။

အမတာရမ္မဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

၉-နဝမဝဂ်

(၈၆)၃-ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ

၅၅၂။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊
 အာမန္တာ ။ပေ။

၅၅၃။ ရူပံ၊ သည်။ သာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊
 လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ရူပံ၊ သည်။ သပ္ပစ္စယံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏
 အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ (မ ဘာတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ နိဋ္ဌိတော။

၉-နဝမဝဂ်

(၈၇)၄-အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာ

၅၅၄။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံမရှိကုန်
 သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အနုသယာ၊ တို့သည်။) ရူပံ၊ ရုပ်လော။ပေ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။

ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနာနုယောဂ၌-“ကာမရာဂေါသညံ။ အနာရမ္မဏောလော။ ပေ။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ။ ထကြသော ကာမရာဂသညံ။ အနာရမ္မဏံ။ လော”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

ခန္ဓာနုယောဂ၌-“(ကာမရာဂါနုသယောသညံ။)ကတမက္ခန္ဓပရိယာပန္နော၊ အဘယ်ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သနည်း။ ဣတိ။ သကဝါဒိ မေး။ (ကာမရာဂါနုသယောသညံ။) သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်၏” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၅၅၅။ “ပဋိစာနုသယောသညံ။ အနာရမ္မဏောလော”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ ပဋိစာနုသယောဂသညံတို့၏ နောက်၌ ပေဟျာလမြုပ်ထားသည်။

ကေဒေသသံယန္တနာနုယောဂ၌-“သင်္ခါရက္ခန္ဓောသညံ။ ကေဒေသော၊ တစိတ်တဒေသသညံ။ သာရမ္မဏော၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ ကေဒေသောသညံ။ အနာရမ္မဏောလော”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၅၅၆။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ကိ။ ကုသလာဗျာကထော၊ ကုသိုလ်အဗျာကထာဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝတ္ထမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ သာနုသယောဂံ၊ အနုသယနှင့်တကွဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တေသံ အနုသယာနံ၊ ထိုအနုသယတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သညံ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ အနုသယာ၊ သညံ။ အနာရမ္မဏော၊ အာရုံ မရှိကုန်။ ဣတိ။ ပရဝါဒိ ဆုံးဖြတ်။ ပေ။

အနုသယာ အနာရမ္မဏံ၊ တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၈၈)၅-ဉာဏ် အနာရမ္မဏကထာ

၅၅၇။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ဉာဏံ သညံ။) ရူပံ၊ ရုပ်လော။ ပေ။ ဇောဠဗ္ဗာယတနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အနာရမ္မဏောလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [ဤသို့ ဖော်၍ ပေးပါ။ “ပညာ”စသော ပုဒ်တို့၏ နောက်၌ ပေဟျာလမြုပ်ထားသည်။]

ခန္ဓာနုယောဂ အမနကဒေသသံယန္တနာ၌-“ဉာဏံ သညံ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်။ (ဟုတွာ။) အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ မရှိသလော”ဟု ပေးပါ။

ကေဒေသသံသန္ဓနာ၌-“ဉာဏံ၊ သညံ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ သညံ။
 (ဟုတွာ) အနာရမ္မဏံ၊ လော၊ ပညာ၊ သညံ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊
 သညံ၊ (ဟုတွာ) သာရမ္မဏာ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊
 သညံ။ ကေဒေသော၊ သညံ။ သာရမ္မဏော၊ လော။ ကေဒေသော
 အနာရမ္မဏော၊ လော”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၅၅၀။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိ၊ စက္ခုဝိညာဏံ
 နှင့် ပြည့်စုံသော။ အရဟာ၊ တိ။ ဉာဏိတိ၊ (ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်ခိုက်၌)
 ဉာဏ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ အာမန္တာ။ တဿ ဉာဏဿ၊
 ထိုဉာဏ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သညံ။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၈၉)၆-အတိတာနာဂတာရမ္မဏကထာ

၅၅၉။ အတိတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်တရားဟူသော အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊
 သညံ။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (အတိတာရမ္မဏံ၊
 စိတ္တံ၊ သညံ။) အတိတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်တရားဟူသော အာရုံရှိသည်။
 (ဟောတိ နန၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ (အတိတာရမ္မဏံ စိတ္တံ၊ သညံ။)
 အတိတာရမ္မဏံ၊ သညံ။ ဟဉ္စိ(ဟောတိ)၊ အံ။ စ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လှသော်။ ရေ၊
 ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ အတိတာရမ္မဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သညံ။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတာရမ္မဏံ
 စိတ္တံ အနာရမ္မဏန္တိ၊ အတိတာရမ္မဏံ စိတ္တံ အနာရမ္မဏံ ဟူသော စကားသည်။
 မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ပါ ပန၊ သို့မဟုတ်။ (အတိတာရမ္မဏံ၊ စိတ္တံ၊ သညံ။)
 အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ မရှိသည်။ ဟဉ္စိ(ဟောတိ)၊ အံ။ စ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လှသော်။
 ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ (စိတ္တံ၊ သညံ။) အတိတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်တရားဟူသော
 အာရုံ ရှိ၏။ ဣတိ၊ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာ-
 ရမ္မဏံ အတိတာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသော စကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ မှား၏ ။ပေ။

၅၆၀။ အတိတာနာဂတာရမ္မဏံ၊ အတိတ် အနာဂတ် အာရုံရှိသော။
 စိတ္တံ၊ သညံ။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံ မရှိ။ ဣတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ အတိတာနာဂတ်၊ အတိတ်စိတ် အနာဂတ်စိတ်သည်။ နတ္ထိ နန၊
 (ယခု)မရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အတိတာနာဂတ်၊ သညံ။

ဟဉ္စိ နတ္ထိ၊ အံ၊ တေန၊ ထိသ္မိ မဇ္ဈိခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင်သကဝါဒီ။ အတိတာနာဂတာရမ္ပဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သဉ္စိ။ အနာရမ္ပဏံ၊ အာရုံ မဇ္ဈိ။ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ ။ပေ။

အတိတာနာဂတာရမ္ပဏကံထာ နိဗ္ဗိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၉၀) ဂုဏ်တက္ကာနုပတိတကထာ

၅၆၅။ သဗ္ဗံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ဝိတက္ကာနုပတိတံ၊ ဝိတက်သည် အစဉ် လိုက်အပ် ကျရောက်အပ်သလော။ (အလုံးစုံသော စိတ်၌ ဝိတက်သည် ယှဉ်ဘက် အဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်သလော-ဟူလို။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိစာရာနုပတိတံ၊ ဝိစာရာသည် အစဉ်လိုက်အပ် ကျရောက်အပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [“ဝိတာနုပတိတံ” စသော ပုဒ်တို့၌လည်း “သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတာနုပတိတံ” န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။” စသည်ဖြင့် ဖော်ပါ။]

သဗ္ဗံ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက် မရှိသော။ ဝိစာရာမတ္တော၊ ဝိစာရာမျှရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

ဝိတက္ကတ္တယာနုယောဂ၌-သဝိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သ- ဝိစာရာ၊ ဝိစာရာနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ အဝိတက္ကော၊ သော။ ဝိစာရာမတ္တော၊ သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ အဝိတက္ကော၊ သော။ အဝိစာရာ၊ သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သ္မိ။ တယော၊ ကုန်သော။ သမာဓိ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတော၊ သဉ္စိ။ ဝုတ္တာ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဝိတက္ကော ။ ပေ။ (ဣတိ၊ သ္မိ။) တယော သမာဓိ ဘဂဝတော ဟဉ္စိ ဝုတ္တာ၊ အံ။ စ၊ ထိသ္မိ ဖြစ်လသော်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာနုပတိ- တံ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။

ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၉၁) ဂ-ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓကထာ

၅၆၆။ သဗ္ဗိသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အလုံးစုံ သော ဌာန၊ အလုံးစုံသော ကာလတို့၌။ ဝိတက္ကယတော၊ ကြံ့စည်သော

ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိစာရယတော၊ အဖန်ဖန်သုံးသပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရော၊
 ဝိတက်၏ ပြန်နှံခြင်း (ဝိတက်ဖြစ်ခြင်း) ဟူသော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။
 ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ တို့၌။
 ဖုသယတော၊ ထွေထိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖဿဝိပ္ပါရော၊ ဖဿ၏ ပြန်နှံခြင်း
 ဟူသော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။
 [“သဗ္ဗသော ဝေဒယတော ဝေဒနာဝိပ္ပါရော သဒ္ဓေါ” စသည်၏ နောက်၌
 လည်း “ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။” ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

သဗ္ဗသော ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရော၊ ဝိတက်၏ ပြန်နှံခြင်း
 ဟူသော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ သောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဏ်သည်
 သိထိုက်သလော။ သောတသ္မိံ၊ သောတပသာဒ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်
 သလော။ သောတဿ၊ သောတပသာဒ၏။ အာပါတံ၊ ရွေးရှုကျခြင်းသို့။
 အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရော
 သဒ္ဓေါ၊ ကို။ န သောတဝိညေယျော နနု၊ သောတဝိညာဏ်သည် မသိထိုက်
 သည် မဟုတ်လော။ သောတသ္မိံ၊ ၌။ န ပဋိဟညတိ နနု၊ မထိခိုက်သည်
 မဟုတ်လော။ သောတဿ အာပါတံ၊ သို့။ န အာဂစ္ဆတိ နနု၊ မရောက်သည်
 မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ၊

၉-နဝမဝဂ်

(၉၂) ၉-နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိကထာ

၅၆၄။ နယထာစိတ္တဿ၊ မူလစိတ်အားလျော်သော စိတ်ရှိသူ မဟုတ်
 သူ၏။ (စိတ်ကူးထားသည့်အတိုင်း မပြောသူ၏။) ဝါစာ၊ စကားသည်။
 (ဟောတိ၊ လော။) [စိတ်ကူးတခြား၊ ပြောအပ်သောစကား တခြား ဖြစ်နိုင်
 သလော-ဟူလို့။] ဣတိ၊ အာမန္တာ။ အဖဿကဿ၊ ဖဿ မရှိသူ၏။ ဝါစာ၊
 သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [“အဝေဒနကဿ
 ဝါစာ” စသည်၏ နောက်၌လည်း “ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။” ကို
 မြှုပ်ထားသည်။] သဖဿကဿ၊ ဖဿနှင့်တကွဖြစ်သူ၏။ ဝါစာ၊ သည်။
 (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [“သဝေဒနကဿ ဝါစာ” စသည်
 တို့၌ “နနု သဝေဒနကဿ ဝါစာတိ။ အာမန္တာ” စသည်ဖြင့် ပေယျာလ
 ဖော်ပါ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၌ “ဖဿော ဟောတိ။ ဝေဒနာ ဟောတိ” စသည်ဖြင့်
 ဟောတော်မူအပ်သော ဖဿပုဉ္ဇမကကို မှီ၍ သကဝါဒီ စိစစ်သည်။]

န ပေ။ အာမန္တာ။ အနာဝဇ္ဇန္တိယ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြင့် တဝင်ကို မလည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါစာ၊ သည်း။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [သတ္တမဝဂ်၊ ပရိဘောဂမယပုညကံသာ၊ ပုဒ်ရေ (၄၀၄)၌လည်း ဤပုဒ်များကို အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ ထို၌ “သော်”ဟု လက္ခဏာ အနက်ပေးခြင်းသာ ထူး၏။]

န ပေ။ အာမန္တာ။ ဝါစာ၊ သည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ စိတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟဇာတာ၊ သည်း။ စိတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ က။ ကေပ္ပါဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

န ပေ။ အာမန္တာ။ န ဘဏိတုကာမော၊ ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ သည်း။ ဘဏတိ၊ ရွတ်ဆိုသလော။ နကထေတုကာမော၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလို မရှိသူသည်။ ကထေတိ၊ ပြောဆိုသလော။ န အာလပိတုကာမော၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလို မရှိသူသည်။ အာလပတိ၊ ပြောဆိုသလော။ ဝါ၊ ခေါ်သလော။ ဝါ၊ ထူးသလော။ န ဝေါဟရိတုကာမော၊ ခေါ်ဝေါ် သုံးနှုန်းခြင်းငှါ အလို မရှိသူသည်။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၅၆၅။ န ပေ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ သည်း။) အညံ၊ တကယ် ပြောဆို အပ်သော စကားမှ တပါးသော စကားကို။ ဘဏိယာမိ၊ ပြောဆိုအံ့။ ဣတိ- ဤသို့(ကြံ၍)။ အညံ၊ ကြံအပ်သော စကားမှ တပါးသော စကားကို။ ဘဏတိ၊ ပြောဆိုမိ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်း။) အတ္ထိ နန၊ လော။ ပေ။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းမိ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်း။) အတ္ထိ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၉၃) ၁၀-နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မန္တိကထာ

၅၆၆။ နယထာစိတ္တဿ၊ မူလစိတ်အားလျော်သော စိတ်ရှိသူ မဟုတ် သူ၏။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ [ရွှေကထာနှင့် ဤကထာသည် ဝစီကံနှင့် ကာယကံသာ ထူး၏။]

န အဘိက္ကမိတုကာမာဒိအနုယောဂဉ္စ-“န အဘိက္ကမိတုကာမော၊ ရှေ့သို့ သွားခြင်းငှါ အလိဂ္ဂိသု ဟုတ်သည်။ (ဟုတော)၊ အဘိက္ကမတိ၊ ရှေ့သို့ သွားသလော ။ပေ။ ပသာရေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ [“န ပဋိက္ကမိတုကာမော”စသော ပုဒ်တို့ကို သီလက္ခန်း၊ သာမညဗလသုတ်၊ သတိသမ္ပဇညဏထာကို မှီ၍ အနုဂ်ပေးပါ။]

၅၆၇။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ သည်။) အညတြ၊ သွားအပ်သော အရပ်မှ တပါးသော အရပ်သို့။ ဂစ္ဆိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့(ကြံ၍)။ အညတြ၊ ကြံအပ်သော အရပ်မှ တပါးသော အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားမိ၏။ ကောမိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နနု၊ လော ။ပေ။ ပသာရေတိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ်

(၉၄)၁၁-အတိတာနာဂတသမန္နာဂတကထာ

၅၆၈။ အတိတေန၊ အတိတ်တရားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အတိတ်၊ အတိတ်တရားသည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည် ။ပေ။ အဗ္ဗတ္တိကံ၊ သည်။ (ဟောတိ)နနု။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [“နိရုဒ္ဓံ”စသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏိ၊ တိကနိက္ခေပ၊ ပုဒ်ရေ(၁၀၄၄)၌ ပေးခဲ့ပြီ။ “အဇာတံ” စသော ပုဒ်များကိုလည်း ထိုနိက္ခေပ၊ ပုဒ်ရေ(၁၀၄၅)၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ထို၌ ပုလ္လိင် ဗဟုဝင်ရှိခြင်းသာ ထူး၏။]

၅၆၉။ အတိတေန၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ အနာဂတေန ရူပက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ရူပက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အတိတေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ အနာဂတေဟိ ။ပေ။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နဟိ ။ပေ။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပန္နရသဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [အာယတနာနုယောဂ၊ ဓာတာနုယောဂတို့ကိုလည်း နည်းမှီ၍ ပေးပါ။]

၅၇၀။ န ပေ။ အာမန္တာ။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဖျာနာနံ၊ ဖျာနိတို့ကို။
နိတာမလာဘိ၊ အလိဂ္ဂိတိုင်း ရခြင်းရှိသော။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ အနုပုဗ္ဗ-
ဝိဟာရသမာပတ္တိနံ၊ အစဉ်အတိုင်းဝင်စား၍ နေထိုက်သော သမာပတ်တို့ကို။
လာဘိ၊ ရခြင်းရှိသော။ အဋ္ဌပိမောက္ခဗျာယိ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့ဖြင့်
ဖျာနိရံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ နန္ဒ ပေ။

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ကထာ နိဋ္ဌိတော။

နဝမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို နဝမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

အာနိသံသဒဿာဝိဿ သံယောဇနာနံ ပဟာနံ၊ (အာနိသံသဒဿာဝိဿ
သံယောဇနာနံ ပဟာနံ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာနိသံသဒဿာဝိကထာ
၎င်း။ အမတာရမ္မဏံ သံယောဇနံ၊ (အမတာရမ္မဏံ သံယောဇနံ) ဟူသော
ပြဿနာရှိသော အမတာရမ္မဏကထာ၎င်း။ ရူပံ သာရမ္မဏံ၊ ရူပံ သာရမ္မဏန္တိ
ကထာ၎င်း။ အနုသယာ အနာရမ္မဏာ၊ အနုသယာ အနာရမ္မဏာဝိကထာ
၎င်း။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ (အနာရမ္မဏဖြင့် မေးစိစစ်အပ်သော)။ ဉာဏံ၊
ဉာဏ်၏ကထာ၎င်း။ [“ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာ၎င်း”-ဟူလို။] အတိတာ-
နာဂတာရမ္မဏံ စိတ္တံ၊ (အတိတာရမ္မဏံ စိတ္တံ၊ အနာဂတာရမ္မဏံ စိတ္တံ) ဟူသော
ပြဿနာရှိသော အတိတာနာဂတာရမ္မဏကထာ၎င်း။ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာ-
နုပတိတံ၊ (သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာနုပတိတံ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဝိတက္ကာ-
နုပတိတကထာ၎င်း။ သဗ္ဗသော ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ပု-
ရော သဒ္ဓေါ၊ (သဗ္ဗသော ပေ။ သဒ္ဓေါ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဝိတက္က-
ဝိပ္ပုရသဒ္ဓကထာ၎င်း။ နယထာစိတ္တဿ ဝါစာ၊ နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိ
ကထာ၎င်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူ (န ယထာစိတ္တဿပုဂ္ဂိုလ်၏) ပင်။ တာယကမ္ပံ၊
တာယကံ၏ ကထာ၎င်း။ [“န ယထာစိတ္တဿ တာယကမ္ပန္တိကထာ၎င်း”-
ဟူလို။] အတိတာနာဂတေဟိ သမန္နာဂတော၊ (အတိတေန သမန္နာဂတော၊
အနာဂတေန သမန္နာဂတော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အတိတာနာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန်ကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါနံအပြီးတည်း။

၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ

(၉၅)၁-နိရောဓကထာ

၅၇၁။ ဥပပတ္တေသိယေ၊ ဥပပတ္တိဘဝအဖြစ်ဖြင့် အလိဂ္ဂိထိုက်သော၊ ပဉ္စ၊
 ၅-ပါးကုန်သော၊ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာတို့သည်။ အနိရုဒ္ဓော၊ မချုပ်ကုန်သေးမီ၊
 ကိရိယာ၊ ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ [“ဥပပတ္တေသိယေ၊
 ပဉ္စခန္ဓေ အနိရုဒ္ဓေ” တို့၌ သတ္တမိ ဗဟုဝုတ်အနက်ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံ
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သမ္ပုဗ္ဗိဘာဝံ၊
 မျက်မှောက်တို့၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်သလော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဆက္ခန္ဓာနုယောဂ၌- “ကြိယာဉာဏံ၊ ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို
 ဖြစ်စေနိုင်သော ဉာဏ်သည်။ (ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်)”ဟု ပေးပါ။

၅၇၂။ ဥပပတ္တေသိယေ ။ပေ။ အာမန္တာ။ မတော၊ သေသည်။ မဂ္ဂံ၊
 ကို။ ဘာဝေတိ၊ လော။ ကာလကံတော၊ ပြုအပ်ပြီးသော အသက်ရှင်ရာ
 ကာလရှိသည်။ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

နိရောဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ်

(၉၆)၂-ရူပံ မဂ္ဂေါတိကထာ

၅၇၃။ မဂ္ဂသမဂီဏာ၊ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။
 မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (မဂ္ဂသမဂီဏာ ရူပံ၊ သည်။) သာရမ္မဏံ၊
 အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တဿ၊ ထိုရုပ်ကို။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည် ။ပေ။
 ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ (မဂ္ဂသမဂီဏာ
 ရူပံ၊ သည်။) အနာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ တဿ
 အာဝဇ္ဇနာ ။ပေ။ ပဏိဓိ နတ္ထိ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သမ္မာဝါစာ၊ သည်။) သာရမ္ပဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထိုသမ္မာဝါစာကို။ အာဝဇ္ဇနာ ။ပေ။ ပဏိဓိ၊ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ (သမ္မာဝါစာ၊ သည်။) အနာရမ္ပဏာ (ဟောတိ) နနု။ တာယ အာဝဇ္ဇနာ။ ပေ။ နတ္ထိ နနု ။ပေ။

၅၇၅။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်၎င်း။ သမ္မာဏမ္ပန္နော၊ သည်၎င်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်၎င်း။ မဂ္ဂေါ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ရှုပုံ မဂ္ဂေါတိကထာ နိဗ္ဗိတာ။

ဝဝဒသမဝဂ်

(၉၇) ဥ-ပဉ္စဝိညာဏသမဂီဿမဂ္ဂကထာ

၅၇၆။ ပဉ္စဝိညာဏသမဂီဿ၊ ပဉ္စဝိညာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဘိဝံနာ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပဉ္စဝိညာဏာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ၊ ဖြစ်ဆဲ မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်။ ဥပ္ပန္နာရမ္ပဏာ၊ ဖြစ်ဆဲ အာရုံရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) နနု။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပဉ္စဝိညာဏာ၊ တို့သည်။ ပုရေဇာတဝတ္ထုကာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော မှီရာဝတ္ထု ရှိကုန်သည်။ ပုရေဇာတာရမ္ပဏာ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော အာရုံရှိကုန်သည်။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာ၊ အဇ္ဈတ္တိက မှီရာဝတ္ထု ရှိကုန်သည်။ ဗာဟိရာရမ္ပဏာ၊ ဗာဟိရာအာရုံရှိကုန်သည်။ အသမ္ဘိန္နဝတ္ထုကာ၊ မပျက်သော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန် သည်။ အသမ္ဘိန္နာရမ္ပဏာ၊ မပျက်သော အာရုံရှိကုန်သည်။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်။ နာနာရမ္ပဏာ၊ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော အာရုံရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) အညမညဿ၊ တပါးတပါး၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံကို။ န ပစ္စန္ဒတောန္တိ နနု။ မခံစားနိုင် ကုန်သည် မဟုတ်လော။ အသမန္တာဟာရာ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်တတ်သော ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) န ဥပ္ပဇန္တိ နနု။ မဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးသွင်းသော ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) န ဥပ္ပဇန္တိ နနု။ လော။ အဗ္ဗောဟိဏ္ဏာ၊ သမ္ပုဋ်စိုက် စသည်တို့နှင့် ဧညေပြုမ်းခြင်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) န ဥပ္ပဇန္တိ နနု။ လော။ အပုဗ္ဗ အစရိမံ၊ မရှေး မနှောင်း (တပြိုင်နက်)။ န ဥပ္ပဇန္တိ နနု။ လော။ အညမညဿ။

တပါးတပါး၏။ သမနန္တရာ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌။ န ပဉ္စဇ္ဇန္တိ နနု၊ လော။
 ပဉ္စဝိညာဏာ၊ တို့သည်။ အနာဘောဂါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိကုန်သည်။
 (ဟောန္တိ)နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။ [“နနု ပံပေ၊ ပစ္စန္ဒတောန္တိ၊
 န အသမန္တာဟာရာ ပဉ္စဇ္ဇန္တိ”စသော ပြဿနာ(၆)ရပ်တို့၏ နောက်၌
 “အာမန္တာ၊ ဟဉ္စိ ပဉ္စဝိညာဏာ ။ပေ။ ပစ္စန္ဒတောန္တိ။ နော စ ဝတ ဝေ
 ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ‘ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိယ အတ္ထိ မဂ္ဂတာဝနာ’တိ” စသည်ကို ပေယျာလ
 မြုပ်ထားသည်။]

၅၇၇။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိယ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။
 သုညတံ၊ သုညတနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော ။ပေ။
 စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။ သုညတဉ္စ၊ သုညတနိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော ။ပေ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ သုညတဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ ဟူသော။ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာ
 မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ပယ်။)
 စက္ခုဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ရူပေ စ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၎်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၅၇၈။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အတိတာနာဂတံ၊ အတိတ်အာရုံ
 အနာဂတံအာရုံကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န တေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မနောဝိညာဏသမင်္ဂိယံ၊ ၎်။ မဂ္ဂတာဝနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ သုညတံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊
 အာမန္တာ ။ပေ။

၅၇၉။ သာဓကသုတ်၏အနက်ကို သိလက္ခန်၊ သာမညဖလသုတ်၊ ဣန္ဒြိယ
 သံဝရဉ္စိ ပေးပြီ။

ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိယမဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အမှာ။ ။ “ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပိ အကုသလာပိတိကထာ”၌-“ပဉ္စ-
 ဝိညာဏာ၊ တို့သည်။ ကုသလာပိ၊ ကုသိုလ်တို့သည်၎င်း။
 အကုသလာပိ၊ ၎်။ (ဟောန္တိ၊ လော)”ဟု ပေးပါ။
 “သာဘောဂါတိကထာ”၌ - “ပဉ္စဝိညာဏာ၊ တို့သည်။
 သာဘောဂါ၊ အာရုံ၏ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ အခြင်းအရာကို နှလုံး
 သွင်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော”ဟု ပေးပါ။

သာဘောဂါတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၃-ဒသမဝဂ်

(၁၀၀)၆-ဒွိဟိ သီလေဟိကထာ

၅၈၇။ မဂ္ဂသမဂီ၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ မဂ္ဂသမဂီ၊ သည်။ လောကီယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ သီလေန သမန္တာဂတော၊ လော ။ပေ။

၅၈၉။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ လောကီယေ၊ သော။ သီလေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးသော်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဒုဿီလော၊ သီလ မရှိသော။ ခဏ္ဍသီလော၊ ကျိုးသော သီလရှိသော။ ဆိန္ဒသီလော၊ ပြတ်သော သီလရှိသော။ (ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) မဂ္ဂံ၊ ကိ။ ဘာဝေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဒွိဟိ သီလေဟိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၄-ဒသမဝဂ်

(၁၀၁)၇-သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ

၅၉၀။ သီလံ၊ သည်။ အစေတသိကံ၊ စေတသိက်မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သီလံ၊ သည်။) ရူပံ၊ ရုပ်လော ။ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၅၉၂။ သီလံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ (သီလံ၊ သည်။) အဖလံ၊ အကျိုး မရှိသလော။ အဝိပိကံ၊ ဝိပိက် မရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ (သီလံ၊ သည်။) သဖလံ၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ သဝိပိကံ၊ ဝိပိက်နှင့် တကွ ဖြစ်သည်။ (ဟောဟိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ပေ။

၅၉၄။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ သီလေ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်လသော်။ ဒုဿီလော၊ ဒုဿီလသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ်

(၁၀၂) ၈-သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတိကထာ

၅၉၅။ သီလံ၊ သည်။ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ၊ စိတ်သို့ အစဉ်မလိုက်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ်

(၁၀၃) ဇမ္ဗူသမာဒါနဟေတုကထာ

၅၉၈။ သမာဒါနဟေတုကံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ရှိသော။ သီလံ၊ သည်း၊ ဝစုတိ၊ တိုးပွားသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။ [သမာဒါနဟေတုကော ဖသော ဝစုတိ-စသည်ကို သတ္တမဝဂ် ပရိဘောဂ-မယပုညကထာကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၅၉၉။ သမာဒါန ။ ပေ။ အာမန္တာ။ သီလံ၊ ကိ။ သမာဒိယိတွာ၊ ပြီး၍။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို။ ဝိတက္ကန္တဿ၊ ကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း ။ ပေ။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ၊ ကိ။ ဝိတက္ကန္တဿ၊ ၎င်း။ သီလံ ဝစုတိ၊ လော။ [အကြောင်းကို သတ္တမဝဂ်, ပရိဘောဂမယပုညကထာကို မှီ၍ ပေးပါ။]

သမာဒါနဟေတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ်

(၁၀၄) ၁၀-ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာ

၆၀၁။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်သည်။ သီလံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ဝိညတ္တိ၊ သည်။) ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ ပေ။

အဘိဝါဒနံ၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ သီလံ၊ လော ။ ပေ ။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းသည် ။ ပေ။ အဗ္ဗလိကမ္ပံ၊ လက်အုပ်ချီမှုသည်။ သာမိစိကမ္ပံ၊ အရိုအသေပြုမှုသည် ။ ပေ ။ အာသနာဘိဟာရော၊ နေထုကို ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းသည် ။ ပေ ။ သေယျာဘိဟာရော၊ အိပ်ရာကို ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းသည် ။ ပေ ။ ပါဒေါဒကာဘိဟာရော၊ ခြေဆေးရေကို ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းသည် ။ ပေ။ ပါဒကထလိကာဘိဟာရော၊ မဆေးအပ်သော ခြေကို ထားရာ ပျဉ်ချုပ်ငယ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ခြေကို ပွတ်ထိုက် ကြောင်း ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း စသော ခြေပွတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်။ [ပါဒကထလိကန္တိ အဓောတပါဒတ္ထပနကံ၊ ပါဒသံသနံ ဝါ။ - စူဠဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ, ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက, ပါရိဝါသိကဝတ္တကထာ။] ပေ။ နှာနေ၊ ရေချိုးရာအရပ်၌။ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ၊ ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန် ပြုမှုသည်။ ဝါ၊ ချေးတွန်းမှုသည်။ သီလံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [စူဠဝဂ္ဂ, ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ “အဘိဝါဒန ပစ္စုပဋ္ဌာနံ” စသော ပါဠိသွားကို မှီ၍ “သကဝါဒိ

မေးသည်။ “အဘိဝါဒနံ သီလံ” စသည်၏ နောက်၌ “ဣတိ။ အာမန္တာ” ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] ပေ။

၆၀၂။ န ပေ။ အာမန္တာ။ (ဝိညတ္တိံ သည်။) ဒုဿိလျံ၊ သီလမရှိသု၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဝိညတ္တိံ သီလန္တိကထာ၊ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ်

(၁၀၅) ၁၁-အဝိညတ္တိ ဒုဿိလျန္တိကထာ

၆၀၃။ အဝိညတ္တိံ၊ ဝိညတ် မရှိတော့သော စေခိုင်းမှုသည်။ ဒုဿိလျံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (အဝိညတ္တိံ သည်။) ပါဏာတိပါတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ပါပကမ္ပံ၊ ကိ။ သမာဒိယိတွာ၊ ရှိ။ ခါနံ၊ ကိ။ ဒဒန္တဿ၊ ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုညဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အပုညဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဥဘော၊ ၂-ပါးစုံ တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ တိုးပွားကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၀၄။ န ပေ။ အာမန္တာ။ ပါပကမ္ပံ၊ ကိ။ သမာဒိန္နော၊ ဆောက်တည် ပြီးသည်။ အာသိ နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အဝိညတ္တိ ဒုဿိလျန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကခး။) တဿ၊ ထို ဒသမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ဥပပတ္တေသိယေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိရုဗ္ဗေ ကိရိယာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ (ဥပပတ္တေသိယေ ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိရောဓကထာ ၎င်း။ မဂ္ဂသမဂီဿ ရူပံ မဂ္ဂေါ၊ (မဂ္ဂသမဂီဿ ရူပံ မဂ္ဂေါ) ဟူသော ပြဿနာ ရှိသော ရူပံ မဂ္ဂေါတိ ကထာ၎င်း။ ပဉ္စဝိညာဏသမဂီဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ (ပဉ္စ ပေ။ ဘာဝနာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပဉ္စဝိညာဏသမဂီဿ မဂ္ဂကထာ၎င်း။ ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပိ အကုသလာပိ၊ ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပိ အကုသလာပိတိကထာ၎င်း။ ပဉ္စဝိညာဏာ သာဘောဂေါ၊ (ပဉ္စဝိညာ သာဘောဂေါ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော သာဘောဂေါတိကထာ ၎င်း။ မဂ္ဂသမဂီ ပေ။ သမန္နာဂတော၊ (မဂ္ဂသမဂီ ပေ။ သမန္နာဂတော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဒွိဟိ သီလေဟိကထာ၎င်း။ သီလံ အစေတသိက္ခံ၊

သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ၎င်း။ သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ၊ သီလံ န စိတ္တာနု-
 ပရိဝတ္တိတိကထာ၎င်း။ သမာဒါနုပေတုကံ သီလံ ဝခုတိ၊ (သမာဒါန။
 ပေ။ ဝခုတိတိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သမာဒါနုပေတုကထာ၎င်း။
 ဝိညတ္တိ သီလံ၊ ဝိညတ္တိသီလန္တိကထာ၎င်း။ အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျု၊ အဝိညတ္တိ
 ဒုဿီလျုန္တိကထာ၎င်းတည်း။

ဒုတိယော ပဏ္ဍာသကော။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို ဒုတိယပဏ္ဍာသက၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

နိယာမသင်္ဂဟဂတာနိသံသတာ စ၊ အစဉ် နိယာမကထာရှိသော ဆဋ္ဌမဂ်၊
 အစဉ် သင်္ဂဟိတကထာရှိစော သတ္တမမဂ်၊ အစဉ် ဆဂတိကထာရှိသော
 အဋ္ဌမဂ်၊ အစဉ် အာနိသံသဒဿာဝိကထာ ရှိသော နဝမမဂ်တို့၎င်း။
 နိရောဓော၊ အစဉ် နိရောဓကထာရှိသော ဒေသမဂ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဓါနံ၊
 အပြီးတည်း။

၁၁ - ကောဒသမဝဂ္ဂ

(၁၀၆-၁၀၈) ၁-၃-တိဿောပိ အနုသယကထာ

၆၀၅။ သနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတတို့
လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ (အနုသယာ၊ တို့သည်။) ဝိပါကာဗျာကတော၊
ဝိပါကအဗျာကတတို့လော။ ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [“ကမရာဂေါ”
စသော ပုဒ်တို့ကို နဝမဝဂ် အနုသယာ အနာရမ္ပဏာတိကထာကို မှီ၍
ပေးပါ။]

အမှာ။ “ပုဒ်ရေ(၆၀၆)တိုင်အောင်အနုသယာအဗျာကတတိကထာ၊
(၆၀၇-၈)တို့မှာ အနုသယာ အဟေတုကတိကထာ၊
(၆၀၉)စသည်မှာ အနုသယာ စိတ္တဝိပုယုတ္တာတိကထာ”
ဟူသော ကထာ ၃-ပါးကို ပေါင်း၍ “တိဿောပိ
အနုသယကထာ”ဟု ဆိုသည်။ “အနုသယာ၊ တို့သည်။
အဟေတုကော၊ အဟိတ်တရားတို့လော။ စိတ္တဝိပုယုတ္တာ၊ စိတ်နှင့်
မယှဉ်ကုန်သလော”ဟု ပေးပါ။

တိဿောပိ အနုသယကထာ နိဋ္ဌိတော။

၁၁-ကောဒသမဝဂ်

(၁၀၉) ၄-ဉာဏကထာ

၆၀၄။ အညာဏေ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်။ ဝိဂတေ၊
ကင်းလသော်။ ဉာဏဝိပုယုတ္တေ၊ ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။
ဝတ္ထမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ ဉာဏိတိ၊ ဉာဏ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်
သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ရာဂေါ သည်။ ဝိဂတေ၊ သော်။ ဝိတရာဂေါတိ၊
ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ ပေ။ [ဒေါသာနုသယာဂ-စသည်၌ “ဒေါသေ
ဝိဂတေ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ဝိတဒေါသောတိ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ မောဟေ
ဝိဂတေ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ဝိတမောဟောတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။”ဟု ဖော်၍
အနက်ပေးပါ။]

၆၁၅။ အညာဏေ။ပေ။ ဝတ္ထုမာနေ၊ သော်။ ဉာဏိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အတိတေန၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ကြောင့်။ ဉာဏိ၊ ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရုဒ္ဓေန၊ ချုပ်ပြီးသော။ ဝိဂတေန၊ ကင်းပြီးသော။ ပဋိပဿဒ္ဓေန၊ ငြိမ်းပြီးသော။ ဉာဏေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏိ၊ ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပေ။

ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသမဝဂ်

(၁၁၀) ၅-ဉာဏံ စိတ္တဝိပုယုတ္တန္တိကထာ

၆၁၆။ ဉာဏံ၊ သည့်။ စိတ္တဝိပုယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သလော။ပေ။

၆၁၇။ န။ပေ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဝိညာဏသမဝဂ်၊ စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော။ အရဟတ၊ ကို။ ဉာဏိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဉာဏံ၊ သည့်။ တေန၊ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ လော။ပေ။ [ပညဝန္တာနုယောဂဋ္ဌိ “ပညဝါတိ၊ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍” ဟု ပေးပါ။]

ဉာဏံ စိတ္တဝိပုယုတ္တန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသမဝဂ်

(၁၁၁) ၆-လူခံ ဒုက္ခန္တိကထာ

၆၁၈။ လူခံ၊ ဤတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတော၊ ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ လူခံ ဒုက္ခန္တိ၊ လူခံ ဒုက္ခဟူသော။ ဉာဏံ၊ သည့်။ ပဝတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ပေ။

အယံ၊ ဤတရားသည်။ သမုဒယော၊ သမုဒယတည်း။ ဣတိ ဝါစံ ဘာသတော၊ ၏။ စ၊ ထိုသို့ ပြောသော်လည်း။ အယံ သမုဒယောတိ၊ ဟူသော။ ဉာဏံ၊ သည့်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ပေ။

၆၂၀။ လူခံ ဒုက္ခန္တိ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဣတိ စ၊ (ဣ)ဟူ၍၎င်း။ ဒန္တိ စ၊ (ဒံ)ဟူ၍၎င်း။ ဒုတိ စ၊ (ဒု)ဟူ၍၎င်း။ ခန္တိ စ၊ (ခံ)ဟူ၍၎င်း။ ဉာဏံ၊ သည့်။ ပဝတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပေ။

လူခံ ဒုက္ခန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောသမဓိ

(၁၁၂) ၇-ဣဒ္ဓိဗလကထာ

၆၂၁။ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုးအစွမ်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကပ္ပံ၊ မဟာကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်နိုင်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သော အာယု၊ ထိုအသက်သည်။ ဣဒ္ဓိဗလိကော၊ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသလော။ သာ ဂတိ၊ ထိုဂတိသည်။ ဣဒ္ဓိဗလိကာ၊ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသလော။ သော အတ္တဘာဝပုဂ္ဂိုလ်ဘော၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓိဗလိကော၊ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

☞ ဣဒ္ဓိဗလေန ။ပေ။ အာမန္တာ (ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော၊ သည်။) အတိတ်၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ကပ္ပံ၊ မဟာကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ အနာဂတိ၊ သော။ ကပ္ပံ၊ လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော၊ သည်။) ဒွေ၊ ၂-ခု ကုန်သော။ ကပ္ပေ၊ မဟာကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ တယော ကပ္ပေ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ စတ္တာရော ကပ္ပေ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော၊ သည်။) ဇီဝိတေ၊ အသက်သည်။ ဇီဝိတာဝသေသေ၊ ကြွင်းသော အသက်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ (ရှိမှ။) တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဇီဝိတေ၊ သည်။ ဇီဝိတာဝသေသေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလသော်။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ (ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော၊ သည်။) ဇီဝိတေ၊ သည်။ ဇီဝိတာဝသေသေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်နိုင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။ (ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော၊ သည်။) ဇီဝိတေ ဇီဝိတာဝသေသေ သတိ၊ သော်။ ဟဉ္စိ တိဋ္ဌေယျ-အံ။ စ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လသော်။ ရော ဝါရှင် ပရဝါဒီ။ ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ (ဇီဝိတေ ဇီဝိတာဝသေသေသတိ၊ သော်။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဇီဝိတေ ဇီဝိတာဝသေသေ အသတိ၊ သော်။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။) ဇီဝိတေ ဇီဝိတာဝသေသေ အသတိ၊ သော်။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။ မတော၊ သေပြီးသူသည်။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ကာလကတော၊ သည်။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၆၂၂။ ဣဒ္ဓိဗလေန ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဖသော၊ ဖယသည်။ မာ နိရုဇ္ဈိ၊ မချုပ်ပါနှင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတု၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ (တန်ဖိုးခြင်းငှါ)။ လဗ္ဗာ၊ ရအပ် ရနိုင်လသော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အမှတ်။ ။ ဇာတိဓမ္မာနုယောဂ ဌာ — “ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ မာ ဇာယိံ သု၊ မဖြစ်ပါစေကုန်နှင့် (ပဋိသန္ဓေ မနေပါစေကုန်နှင့်)” ဟု၎င်း၊ ဇရာဓမ္မာနုယောဂဌာ — “ဇရာဓမ္မာ၊ အိုရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ မာ ဇီရိံ သု၊ မအိုပါစေကုန်နှင့်” ဟု၎င်း၊ ဗျာဓိဓမ္မာနုယောဂဌာ — “ဗျာဓိဓမ္မာ၊ နာရခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ သတ္တာ မာ ဗျာဓယိံ သု၊ မနာပါစေကုန်နှင့်” ဟု၎င်း၊ မရဏဓမ္မာနုယောဂဌာ — “မရဏဓမ္မာ၊ သေရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ မာ မိယိံ သု၊ မသေပါစေကုန်နှင့်” ဟု၎င်း ပေးပါ။

၆၂၃။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ယထာ ကထာ။ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ပျက် အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတ္တာဇရာ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ တိုးပွားစေအပ်ကုန်သည်။ [ဘာဝိတာတိ ဝဇ္ဇိတာ၊ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်။] ဗဟုလိကတာ၊ ကြိမ်ဖန် များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်သည်။ ယာနိကတာ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ [ယာနိကတာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ [ဝတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] အနုဋ္ဌိတာ၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ပေါ်စေအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သည်။ [အနုဋ္ဌိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ၊ အဋ္ဌကထာ။] ပရိစိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် စီအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ တိုးပွားစေအပ်ကုန်သည်။ [ပရိစိတာတိ သမန္တတော+စိတာ သုဝဇ္ဇိတာ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ကုန် သည်။ [သုသမာရဒ္ဓါတိ သုဠု+သမာရဒ္ဓါ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] (ဟောန္တိ)။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာကင်္ခမာနော၊ အလိမ္မိလသော်။ ကပ္ပံ ဝါ၊ (အာယု)ကပ်ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ၊ “အပ္ပံ ဝါ ဘိဇ္ဈော” ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အာယုကပ်မှ ကြွင်းကျန် ပိုလွန်သော ကာလပတ်လုံး သော်၎င်း။ ထိဋ္ဌေယျ၊ တည်နိုင်ရာ၏။ [ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ ။ ပေ။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါတိ “အပ္ပံ ဝါ ဘိဇ္ဈော” တိ ဝုတ္တဝဿသတတော (သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာ ပဒါနသုတ် စသည်၌ ဟောတော်မူအပ်သော အနှစ်တရာထက်) အတိရေကံ ဝါ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ ။ ပေ။

၆၂၄။ ဣဒ္ဓိဗလေန ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ စတုန္ဒ၊ ၄-မျိုးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကောစိ၊ သော။ ပါဠိဘောဂေါ၊ အာမခံဖြစ်သော။ သမဏော ဝါ၊ သမဏ အမည်ရသူသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏော

ဝါ၊ ပြာဟုံဏ အမည်ရသူသည်၎င်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရော ဝါ၊
 မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ ဤ။ ကောစိ
 ဝါ၊ တစုံတယောက်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကတမေသံ စတုန္နံ၊ တို့၏နည်း။
 ဇရာဓမ္မော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်။ မာ ဇီရိ၊ မအိုပါစေနှင့်။
 ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ သော။ ပါဠိဘောဂေါ၊ သော။ သမဏော ဝါ၊
 သည်၎င်း။ ပေ။ ကောစိ ဝါ။ နတ္ထိ။ ပေ။ ပန၊ သည်သာ မကသေး။
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကထာနိ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ပါပကာနိ၊ မိမိကိန်းရာ
 သတ္တဝါကို အပါယ် ၄-ရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ယုတ်မာ
 ကုန်သော။ သံကိလေသာနိ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ပေါ-
 နောဗ္ဗဝိကာနိ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ သဒရာနိ၊ ပူလောင်
 ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခဝိပါကာနိ၊ ဒုက္ခဟူသော အကျိုးရှိကုန်သော။
 အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဇာတိဇရာမရဏိယာနိ၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့သည်။ (သန္တိ။)
 တေသံ၊ ထိုကံတို့၏။ ဝိပါဏော၊ သည်။ မာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ မဖြစ်ပါစေနှင့်။ ဣတိ၊
 သို့။ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ၊ သော။ ပေ။ လောကသ္မိံ ကောစိ ဝါ၊
 သည်၎င်း။ နတ္ထိ။ ဘိက္ခဝေ၊ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
 ပေ။ နတ္ထိ။ ဣတိ။ ဝတ္ထံ နန္ဒ။ ပေ။

အမှာ။ ။ သာသေုတံမှာ စတုက္ကဂုံတ္တရ၊ ၄-ပံ၊ (၁၉)၄-ဝဂ်၊ ပါဠိ-
 ဘောဂသုတ်တည်း။ ထို၌ ပါပကာနိ စသော ပုဒ်တို့ကို မဖွင့်
 တော့။ ထိုစတုက္ကဂုံတ္တရ၊ ၁၊ ပံ၊ ၁-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်၌--“ပါပ-
 ကေဟိတိ လာမကေဟိ။ ပေ။ သံကိလေသိကေဟိတိ သံကိ-
 လေသနကေဟိ။ ပုသန္တစိတ္တဿ ပသန္တဘာဝဒုသကေဟိတိ
 အတ္ထော။ ပေါနောဘဝိကေဟိတိ ပုနဗ္ဗဝနိဗ္ဗတ္တနကေဟိ။
 သဒရေဟိတိ သဒရလေဟိ။ ဒုက္ခဝိပါကေဟိတိ ဝိပါကကာလေ
 ဒုက္ခုပ္ပါဒကေဟိ။ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိယေဟိတိ
 အနာဂတေ ပုနပျံနံ ဇာတိဇရာမရဏနိဗ္ဗတ္တနကေဟိ” ဟု
 ဖွင့်၏။ ထိုကို မှီ၍ အနက်ပေးသည်။

ဣဒ္ဓိပလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသမဝဂ်

(၁၁၃) ဂ-သမာဓိကထာ

၆၂၅။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်အစဉ်သည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိလော့။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တသန္တတိ၊ သည်။ သမာဓိ၊

လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊
ချုပ်ပြီးသည်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ အဘေတံ၊ မဖြစ်သေးသည်။
(ဟောတိ)နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၂၆။ သမာဓိ၊ သည်။ ဧကစိတ္တက္ခယိကော၊ တခုသော စိတ္တက္ခယ
ရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီ၊ စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာပန္နော၊ သမာပတ်ဝင်စားသလော ။ပေ။
အနောတ္တပ္ပသဟဂတစိတ္တသမင်္ဂီ၊ အနောတ္တပ္ပသဟဂုတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာပန္နော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။
[သကဝါဒီပက္ခ၊ ဣဂသဟဂတာဒိအနုယောဂဋ္ဌိ-“ဣဂသဟဂတာ၊ ဣဂ-
သဟဂုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တသန္တတိ၊ သည်။ သမာဓိ၊ လော”စသည် ပေးပါ။]

န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ ငါ့ရှင်
နိဂဏ္ဌတို့။ အဟံ၊ သည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ အနိဉ္ဇမာနော၊ မလှုပ်ရှားပဲ။
ဝါစံ၊ စကားကို။ အဘာသမာနော၊ မပြောပဲ။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ခုကုန်သော။
[ရွှေ့၍ “ဇ္ဇေ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ တိဏိရတ္တိန္ဒြိယံ”စသည်ဖြင့် ဝါကျရှိခဲ့သည်။]
ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ ညဉ့်နေ့တို့ပတ်လုံး။ ဧကန္တ သုခပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒီ၊ ဧကန် သုခဝေဒနာကို
ခံစားရခြင်းရှိသည်။ [အညာဟိ ဝေဒနာဟိ အဝေပါမိသိ ဧကန္တ သုခံ ဧကန္တ
သုခံ၊ တဿ+ပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒီ။ တေနာဟ၊ “နိရန္တရသုခပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒီ”တိ။-မူလပံ၊
၂-ဝဂ်၊ ၄-သုတ် ဋီကာ။ ယခု အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ “နိရန္တရသုခံ+ပုဂ္ဂို-
လ်ဝေဒီ”ဟု ပါဠိပျက်နေ၏။] (ဟုတော)၊ ဝိဟရဟိတံ၊ နေခြင်းငှါ။ ပဟောမိ၊
စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ။ ဝုတ္တံ နန္ဒ ။ပေ။

သမာဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသမဝဂ်

(၁၁၄) ၉-ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ

၆၂၇။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ရာ
တည်တံ့ကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာစသော တရားကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ အကြောင်း
တရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တာယ၊ ထိုအကြောင်း
တရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော ဓမ္မဋ္ဌိတတာသည်။ ဋ္ဌိတတာ၊ အကျိုးတရား
တို့၏ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်း အခြား ဋ္ဌိတတာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ပြီးစေ
အပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တာယ တာယ၊ ထိုထို ဋ္ဌိတတာ
သည် ပြီးစေအပ်သော အခြား ဋ္ဌိတတာသည်။ (အညာ၊ အခြား ဋ္ဌိတတာကို။

ပရိနိပ္ပန္နာ) ဝေ၊ ပြီးစေအပ်သည်သာ ဖြစ်အံ့။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝဋ္ဌပစ္စေဒေါ၊ တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဌိတတာ၊ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်း တရားကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တာယ၊ ထို အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော ရုပ်၏ ဌိတတာသည်။ ဌိတတာ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်း အခြား ဌိတတာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ပြီးစေအပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တာယ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တာယ တာယ၊ ထိုထို ဌိတတာသည် ပြီးစေအပ်သော အခြား ဌိတတာသည်။ (အညာ၊ ကိ။ ပရိနိပ္ပန္နာ) ဝေ၊ အံ့ ။ပေ။ [ဝေဒနာနုယောဂ၊ သညာနုယောဂ၊ သင်္ခါရာနုယောဂ၊ ဝိညာဏာနုယောဂ တို့ကိုလည်း နည်းတူ ပေးပါ။ ရှေးနိဿယ၌ “န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ‘ဓမ္မဌိတတာ ပရိနိပ္ပန္နာ’တိ။ အာမန္တာ။ တာယ ဓမ္မဌိတတာ နတ္ထိတိ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ” ဟု ပရဝါဒိပက္ခကို ဖော်ဖို့ရန် မှာ၏။]

ဓမ္မဌိတတာကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁=ကောဒသမဝဂ်

(၁၁၅) ၁၀=အနိစ္စတာကဏ္ဍ

၆၂၀။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်အစရှိသော သင်္ခါတတရားတို့၏ အနိစ္စတာလက္ခဏာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ် သလော။ တာယ အနိစ္စတာယ၊ ထို အနိစ္စတာ၏။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တာယ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တာယ တာယ၊ ထိုထို အနိစ္စတာ၏။ (အနိစ္စတာ၊ ကိ။ ပရိနိပ္ပန္နာ) ဝေ၊ သာဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ) ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကိရိယာ၊ နတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ [ဇရာပဉ္စာ၊ မရုဏပဉ္စာ စသည်တို့၌ “ဇရာ၊ ဇရာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ အပ်သလော” စသည်ဖြင့် ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]

၆၂၉။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရိနိပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ် သလော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာလက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အနိစ္စတာ၊ ရုပ်၏ အနိစ္စတာလက္ခဏာကို။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊

လော။ အနိစ္စတာယ။ ရုပ်၏ အနိစ္စတာလက္ခဏာ၏။ အနိစ္စတာ၊ သည်။
 အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ရူပံ။ ကိ။ ပရိနိပ္ပန္နံ။ လော။
 ရူပဿ။ ၎ိ။ ဇရာ၊ ဇရာသညံ။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဇရာ၊ ရုပ်၏
 ဇရာကို။ ပရိနိပ္ပန္နံ။ လော။ ဇရာယ။ ရုပ်၏ ဇရာ၏။ ဇရာ၊ ဇရာသညံ။
 အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ရူပံ။ ကိ။ ပရိနိပ္ပန္နံ။ လော။ ရူပဿ။ ၎ိ။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။
 အတ္တိ။ လော။ အန္တရဓာနံ။ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ မရဏံ။ ကိ။ ပရိနိပ္ပန္နံ။ လော။ မရဏဿ။ ၎ိ။ ဘေဒေါ၊ သည်။
 အတ္တိ။ လော။ အန္တရဓာနံ။ သည်။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [ဝေဒနာနုယောဂ၊ သညာနုယောဂ၊ သင်္ခါရာနုယောဂ၊
 ဝိညာဏာနုယောဂတို့၌လည်း နည်းတူပေးပါ။]

အနိစ္စတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဒသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ ကာ။) တဿ၊ ထိုကောဒသမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

အနုသယာ အဗျာကတာ၊ အနုသယာ အဗျာကတာကထာ၎င်း။ အဟေ-
 တုကာ၊ အနုသယာ အဟေတုကာကထာ၎င်း။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊ အနုသယာ
 စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာကထာ၎င်း။ [ဤ ကထာ ၃-ဖါးကို “တိသောပိ အနုသယ
 ကထာ” ဟု ပေါင်း၍ ပြခဲ့သည်။] အညာဏေ ဝိဂတေ ဉာဏီ၊ (အညာဏေ
 ဝိဂတေ ဉာဏီ) ဟူသော စကားရှိသော ဉာဏကထာ၎င်း။ ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊
 ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ၎င်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် ကထာ၌။ သဒ္ဓေ ဉာဏံ
 ပဝတ္တတိ၊ (စကားသံ၌ အသိဉာဏ်ဖြစ်သလော) ဟူသော ပြဿနာရှိ၏။
 (သ၊ ထို ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာ၎င်း။) ဣဒံဗလေန သမန္နာဂတော ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျ၊
 (ဣဒံ ။ပေ။ တိဋ္ဌေယျ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဣဒံဗလကထာ၎င်း။ စိတ္တ-
 သန္တတိ သမာဓိ၊ (စိတ္တသန္တတိ သမာဓိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော သမာဓိ
 ကထာ၎င်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ၎င်း။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာ
 ကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၁၂-ဒွါဒသမဂ္ဂ

(၁၁၆) ၃-သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ

၆၃၀။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ ကမ္မံ၊ ကံလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ စက္ခုန္တိယသံဝရော၊ စက္ခုန္တိကို စောင့်စည်းခြင်းသည်။ စက္ခုကမ္မံ၊ စက္ခုကံလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။(၆)

၆၃၁။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ ကမ္မံ၊ ကံလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ စက္ခုန္တိယ အသံဝရော၊ စက္ခုန္တိကို မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ စက္ခုကမ္မံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၆၃၂။ သံဝရောပိ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်၎င်း။ အသံဝရောပိ၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်၎င်း။ ကမ္မံ၊ ကံတည်း။ ဣတိ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ပေ။ [သဒ္ဓက သုတ်ကို သီလက္ခန်၊ သာမညဗလသုတ်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရဇာတ်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဂ်

(၁၁၇) ၂-ကမ္မကထာ

၆၃၃။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ကမ္မံ၊ သည့်။ သဝိပါကံ၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ စေတနာ၊ စေတနာ သည်။ သဝိပါကာ၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။ ဝိပါကာဗျာကတာ၊ ဝိပါကံအဗျာကတဖြစ်သော။ပေ။ ကိရိယာဗျာကတာ၊ ကိရိယာအဗျာကံတ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ သဝိပါကာ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

သဗ္ဗာ။ပေ။ အာမန္တာ။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ဝိပါကာ-ဗျာကတာ၊ ဝိပါကံ အဗျာကတဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ သဝိပါကာ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။ ရူပါဝစရာ၊ ရူပါဝစရ ဖြစ်သော။ပေ။ အရူပါဝစရာ၊ အရူပါဝစရဖြစ်သော။ အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အကျိုးမဝင်သော။ ဝိပါကာ ဗျာကတာ၊ သော။ စေတနာ သဝိပါကာ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၆၃၄။ ဝိပင်္ဂါကာဗျာကတော၊ သော။ စေတနာ၊ သညံ။ အဝိပင်္ဂါကာ၊ အကျိုး မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ဟပေ။

၆၃၅။ န ဟပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတော၊ သညံ။ ဘိက္ခုဝေ၊ အဟံ၊ သညံ။ သဉ္ဇေတနိကာနံ၊ စေတောခြင်းရှိကုန်သော။ ကတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ဥပစိတာနံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ (ဝိပင်္ဂါ၊ ကို။) အပ္ပဋိသံဝိဒိတာ၊ မခံစားရမရှိ (မခံစားရပေ)။ [အပ္ပဋိသံဝိဒိတာတိ တေသံ ကမ္မာနံ ဝိပင်္ဂါ အဝေဒယိတာ။ ဒသကင်္ဂုတ္တရာ၊ ဋ္ဌ၊ ကရဇကောယဝဂ်၊ သဉ္ဇေတနိကာသုတ္တဒယဝဏ္ဏနာ။] ဗျတ္တိဘာဝံ၊ ကင်းသော အကြွင်းရှိသည့်၏အဖြစ်ကို (အကြွင်း မရှိသည့်၏ အဖြစ်ကို)။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ [ဗျန္တိဘာဝန္တိ ဝိဂတန္တဘာဝံ တေသံ ကမ္မာနံ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဌ၊ မဟာကရဏံ။-ထို အဋ္ဌကထာ။] တဉ္စ၊ ထို အကျိုးသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်ပင်။ (ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယအကျိုးသည်သော်၎င်း။ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ၊ အနီးဖြစ်သော ဒုတိယရောက်ထိုက်သော ဘဝဉ်ဆော်လည်း။ (ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယံ၊ ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယအကျိုးသည်သော်၎င်း။) အပရေ၊ (ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၊ လာသတ္တံ့သော အခြားမဲ့ ဒုတိယဘဝတို့မှ) တပါးသော။ ပရိယာယေ ဝါ၊ အဆက်ဆက် လည်တတ်သော (တတိယ ဘဝမှ စ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင်) ဘဝအပေါင်းဉ်ဆော်လည်း။ (အပရာပရိယဝေဒနီယံ၊ အပရာပရိယဝေဒနီယ အကျိုးသည် သော်၎င်း။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဝုတ္တံ နန ဟပေ။

မှတ်ချက်။ ။တဉ္စ ခေါ် ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ တဉ္စ ခေါ် ဝိပင်္ဂါကံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ။ ဥပပဇ္ဇေတိ ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယံ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေတိ အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ ပန သံသာရပုဝတ္တေ သတိသဟယိမေပိ အတ္တဘာဝေတိ။ ဒသကင်္ဂုတ္တရာ၊ ဋ္ဌ၊ ကရဇကောယဝဂ်၊ သဉ္ဇေတနိကာသုတ္တဒယဝဏ္ဏနာ။ ဤအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ ဥပရိပဏာသ၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်၌မူ “တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပင်္ဂါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ” ဟု ပါဠိတော်၌ပင် “ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ” စသော ပုဒ်တို့၏ စပ်ပုဒ် (ပဋိသံဝေဒေတိ ဟု) ထိုက်ရိုက်ပါ၏။ “ဥပပဇ္ဇေ” နေရာ၌ “ဥပပဇ္ဇေ” ဟု တွာပစ္စယန္တဖြင့် ရှိ၏။ ထို အဋ္ဌကထာ၌ “ဥပပဇ္ဇေတာ” ဟု ဖွင့်၍ ထိုဋီကာ၌ “ဒုတိယဘဝေ နိဗ္ဗတိတာ” ဟု ဖွင့်၏။

ဤ သာဓောသုတ်၌လည်း “ဥပပဇ္ဇ ဝါ” ဟု မူကဲ့
 ရှိကြောင်းကို အင်္ဂုတ္တိုရ်အုပ်တို့၌ ပြ၏။ သို့သော်
 “အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်
 မညီပါ။ သတ္တရသမဝဂ်၊ နတ္ထိ အရဟတော အကာလ
 မစ္စူတိ ကထာအဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနံ
 အနန္တရံ ဥပပတ္တိံ ဥပပဇ္ဇိတဘဝံ” ဟု ဖွင့်လတ္တံ့ဖြစ်၍ ထို
 မူကဲ့လည်း သင့်ပါသည်။ “ဥပပဇ္ဇ” ဟူသော မူကဲ့မှာကား
 ထိုထို အဋ္ဌကထာနှင့် မညီပါ။

ကမ္မကထာ နိဋ္ဌိတံ။

၁၂-ဒုတိယမဝဂ်

(၁၁၈) ၃-သဒ္ဓေါ ဝိပါကောတိကထာ

၆၃၆။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးဝိပါကလော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ (သဒ္ဓေါ၊ သည်။) သုခဝေဒနိယော၊ သုခဝေဒနာသည် ခံစား
 ထိုက်သော အကျိုးလော။ ပေ။ ပဏိမိ သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န။
 ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝိပါကော၊ လော။ ဖဿော၊ သည်။ သုခ-
 ဝေဒနိယော၊ လော။ ပေ။ ပဏိမိ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၆၃၇။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတော၊ သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။
 တဿ ကမ္မဿ၊ ထို ကံ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥပစိတတတ္တာ၊ ဆည်းပူးတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဥဿန္တတ္တာ၊ များပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုလတ္တာ၊ ပြန့်ပြောသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဗြဟ္မဿဓော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံတော်
 ရှိသည်၎င်း။ ကရဝိကဘာဏီ၊ ကရဝိက်ငှက်ကဲ့သို့ ချိုသာသော အသံဖြင့်
 မိန့်မြောက်တော်မူသည်၎င်း။ [ကရဝိကော ဝိယ ဘဏတိတိ ကရဝိကဘာဏီ၊
 မတ္တကရဝိကရုတမဉ္ဇူသောသောတိ အတ္ထော။ သုတ် မဟာဝဂ္ဂ၊ ၉၊ မဟာ
 ပဒါနသုတ်၊ ဒုတ္တိံ သ မဟာဝုရိသလက္ခဏာအဖွင့်။] ဟောတိ။ ဣတိ ဝုတ္တံ
 နန္တံ။ ပေ။

သဒ္ဓေါ ဝိပါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတံ။

၁၂-ဒွါဒသမဂ်

(၁၁၉)၄-သဠာယတနကထာ

၆၃၈။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနံသညံ။ ဝိပါကော၊ အကျိုးဝိပါကံ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (စက္ခာယတနံ၊ သညံ။) သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာသညံ ခံစားထိုက်သော အကျိုးလော။ ပေ။ ပဏိခံ၊ သညံ၊ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၄၀။ န ပေ။ အာမန္တာ။ သဠာယတနံ၊ သညံ။ ကမ္မဿ၊ ဓိ။ ဝါ၊ ကိ။ တတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ နန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

သဠာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဂ်

(၁၂၀)၅-သတ္တကုတ္တုပရမကထာ

၆၄၁။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ သတ္တကုတ္တုပရမေသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သတ္တကုတ္တုပရမတနိယတော၊ သတ္တကုတ္တုပရမအဖြစ်၌ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သတ္တကုတ္တုပရမေန၊ သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ သညံ။) ဇာတာ၊ ကိ။ ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေမ္မ။ ဇေဝါဇေပိတာ၊ ခွင်းအပ်သလော။ ပေ။ အရဟာ၊ ရဟန္တာကို။ ဇိဝိတာ၊ ဇေဝါဇေပိတော၊ လော။ ခုဋ္ဌေန၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တထာ-ဝတဿ၊ ဓိ။ (ကိုယ်တော်၌။) လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ် သလော။ သံသော၊ ကိ။ ဘိန္နော၊ ခွဲအပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

သတ္တကုတ္တုပရမော ပေ။ အာမန္တာ။ (သတ္တကုတ္တုပရမော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သညံ။) အန္တရာ၊ ခုနစ်ဘဝ မပြည့်မီအတွင်း၌။ ဓမ္မံ၊ အထက်မဂ်တရားကို။ အဘိသမေတုံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၄၂။ သတ္တကုတ္တုပရမော။ ပေ။ အာမန္တာ။ ယေန နိယာမေန၊ အကြင် အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နိယာမကြောင့်။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သတ္တကုတ္တုပရမတနိယတော၊ သတ္တကုတ္တုပရမအဖြစ်၌ အမြဲ

သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ သော နိယာမော၊ သည်း၊ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ယေဟိ သတိပဋ္ဌာနေဟိ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့
 ကြောင့်၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာ
 နိယတော၊ အပ်၏။ တေ သတိပဋ္ဌာနာ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ အတ္တိ၊
 ရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [“သမ္ပပုဓာနာ” စသည်တို့၌
 လည်း၊ ဤနည်းအတိုင်း၊ ပေယျာလဖော်၍ ပေးပါ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနုယောဂ၌
 လည်း “အတ္တိ တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” ဟူသော နိယမဝါကျကို ပေယျာလ
 မြှုပ်ထားသည်။]

၆၄၃။ ယေန နိယာမေန၊ ကြောင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ ပုဂ္ဂလော၊
 ကိ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာနိယတော၊ အပ်၏။ သော နိယာမော၊ သည်း။
 နတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၄၄။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော ။ပေ။ အာမန္တာ။ (သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊
 ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။) သကဝါဒါမိနိယာမေန၊ အမြဲသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော သကဝါဒါမိမင်သည်။ (သတ္တက္ခတ္တုပရမတာနိယတော၊ အပ်
 သလော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

(သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။) စာတမေန နိယာမေန၊ အဘယ်
 နိယာမသည်။ (သတ္တက္ခတ္တုပရမတာနိယတော၊ အပ်သည်။) ဣတိ။
 သကဝါဒိ မေး။ (သတ္တက္ခတ္တုပရမော ပုဂ္ဂလော။) သောတာပတ္တိနိယာမေန၊
 အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမင်သည်။
 (သတ္တက္ခတ္တုပရမတာနိယတော၊ အပ်၏။) ဣတိ။ ပရဝါဒိ ဖြေ ။ပေ။
 ယေ ကေဝိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 သောတာပတ္တိနိယာမံ၊ အမြဲသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော သောတာပတ္တိ
 မင်သို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့ကို။
 သတ္တက္ခတ္တုပရမတာနိယတော၊ အပ်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

၆၄၅။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မှတ်ချက်။ ။ကောလံကောလကထာနှင့် ကေဗီဇိကထာတို့၌ သကဝါဒိ
 ပက္ခမာ သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာနှင့် နည်းတူဖြစ်၍ မပြ
 တော့ပဲ ပရဝါဒိပက္ခကိုသာပြသည်။ “ကောလံကောလော
 ပုဂ္ဂလော ကောလံကောလတာနိယတေတိ။ အာမန္တာ။

ကေပိဇီ ပုဂ္ဂလော ကေပိဇီတာနိယတောတိ။ အာမန္တာ။
 မာတာ ဇိဝိတာ ဝေ ဝါရောပိတာ” စသည်ဖြင့် သတ္တကုတ္တု-
 ပရမကထာကိုနည်းမှီ၍ သကဝါဒီပက္ခကိုသိပါ။ “ကောလံ-
 ကောလော၊ ကောလံကောလ မညံသော။ ပုဂ္ဂလော၊
 ကို” စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။

ကေပိဇီကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဂ်

(၁၂၃) ဂ-ဇိဝိတာဝေ ဝါရောပနကထာ

၆၄၈။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဟူသော ဒိဋ္ဌိနှင့်ပြည့်စုံသော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဉ္စိစ္စ၊ သတ္တဝါဟု သိသော သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်
 စေ့ဆော်၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေ ဝါရောပေယျ၊
 ခွင်းရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သဉ္စိစ္စ
 သံသံ၊ ကို။ တိန္ဒေယျ၊ ခွဲရာသလော။ [ကောလံတ္တရ၊ အဋ္ဌာနပါဠိကို မှီ၍
 မေးသည်။]

ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၌။ အဂါရဝေ၊ ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိသလော ။ပေ။ [ပရိဝါ၊
 အန္တရပေယျာလံ၊ “ဗုဒ္ဓေ အဂါရဝေ” စသည်မှီ၍ မေးသည်။ နောက်၌-
 “သဂါရဝေ၊ ရိုသေခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သလော” ဟု ပေးပါ။]

၆၄၉။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ။ပေ။ အဂါရဝေတိ။ အာမန္တာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓထူပေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စေတီတော်၌။ ဩဒဟေယျ၊
 ကျင့်ကြီးစွန့်ရာသလော။ ဩမုတ္တေယျ၊ ကျင့်ငယ်စွန့်ရာသလော။ နိဋ္ဌာဘေယျ၊
 တံတေး တွေးရာသလော။ ဗုဒ္ဓထူပေ၊ ၌။ အပသဗျတော၊ မရှိမသေ
 အားဖြင့်။ ကရေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [“ဗုဒ္ဓေ
 အဂါရဝေ” စသည်ကိုပင် မှီ၍ မေးသည်။ ဆက္ကံတ္တရ၊ ဒုတိယပံ၊ သီတိဝဂ်၊
 ပဌမအာဘဗ္ဗသုတ်၌လည်း “အာဘဗ္ဗော ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သတ္တဝါ
 အဂါရဝေ၊ ဝိဘရိတံ အပ္ပတိသော” ဟု ရှိ၏။ ပရိဝါရဋ္ဌကထာ၌-“ယော

၁၃ အပဗျသတော။ ။အပသဗျတော ကရိတွာတိ ပဏ္ဍိတာ တာဒိသံ ပစ္စေက-
 ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တိ၊ အယံ ပန အဝိညာတာယ ပရိဘဝေန တံ
 အပသဗျံ ကတွာ အတ္တနော အပသဗျံ အပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂတော၊ အပသဗျာမတော-
 တိပိ ပါဠော၊ ဥဒါနဋ္ဌကထာ၊ သောဏဝဂ်၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓိတုဋ္ဌိသုတ် အဖွင့်။

ဗုဒ္ဓေ ဓရမာနေ ဥပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ” စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓအဂါရဝ ဖြစ်ပုံကို ပြ၍ ပရိဝါရ အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ ၂-မျိုးလုံး၌ပင် “စေတီယင်္ဂဏေ သဆတ္ထော သဥပါဟနော စရတိ” စသည်ဖြင့် အဂါရဝ ဖြစ်ပုံကို ပြကြသည်။]

☞ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ။ပေ။ အာမန္တာ။ တဂဝတာ [သာဓကသုတ်ကို စူဠဝဂ္ဂ ပါဠိတော် ပါတိမောက္ခဥပနက္ခန္ဓက၊ ဣဇသိံ ဓမ္မဝိနယေ အဋ္ဌစ္ဆရိယအခမ်း၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဇိဝိတာဝေါဇ္ဈေပနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဝဂ်

(၁၂၄)ဇု-ဒုဂ္ဂတိကထာ

၆၅၀။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာပယိကော၊ အပါယ်၌ ဖြစ်သော။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌။ ရုဇ္ဈေယျ၊ တပ်မက်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

(ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အမနုဿိတ္ထိယာ၊ လူမ မဟုတ်သော။ တိရုစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ၊ တိရုစ္ဆာန်မ ဖြစ်သော။ နာဂကညာယ၊ နဂါးသတ္တိ သမီး၌။ မေထုနံ၊ ဓမ္မံ၊ ကိုး၊ ပဋိပေ၊ ရေယျ၊ မှိဝရာသလော။ [“အဇေဋ္ဌကံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ” စသည်ကို စတုတ္ထဝဂ်၊ ဂိဟိဿ အရဟတိကထာ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၅၁။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ကိုး၊ ပဟိနာ၊ လော။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာပယိကော ရူပေ ရုဇ္ဈေယျ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ပဟိနာ၊ လော။ အာပယိကော ရူပေ၊ ၌။ ရုဇ္ဈေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

အရဟတော၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိ ပဟိနာ၊ လော။ အရဟာ၊ သည်။ အာပယိကော ရူပေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ရုဇ္ဈေယျ၊ မတပ်မက်ရာသည် မဟုတ် လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၅၂။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ဆောက်ရာသလော ။ပေ။ တိရုစ္ဆာနယောနိံ၊ တိရုစ္ဆာန်အမျိုးသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ လော ။ပေ။ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ပြိတ္တာတို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဒုဂ္ဂတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဂ်

(၁၂၅)၁၀-သတ္တမဘဝိကကထာ

၆၅၃။ [သကဝါဒီပက္ခကို ဒုဂ္ဂတိကထာကို မှီ၍ သိပါ။] သတ္တမဘဝိ-
ကထာ၊ သတ္တမဘဝရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်း ဒုဂ္ဂတိ၊ ကို။ ပဟိနာ၊ အပ်ပြီ။
ဣတိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

သတ္တမဘဝိကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗာရသမော ဝဂ္ဂေါ။

☞ (ဣဒံ၊ ကံး။) တဿ၊ ထိုဗာရသမဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

သံဝရော ။ပေ။ အသံဝရော၊ (သံဝရော ကမ္မံ)ဟူသော ပြဿနာ
(အသံဝရော ကမ္မံ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သံဝရော ကမ္မန္တိ ကထာသုတ်။
သဗ္ဗံ ကမ္မံ သဝိပင်္ဂါ၊ (သဗ္ဗံ ကမ္မံ သဝိပင်္ဂါ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကမ္မ
ကထာသုတ်။ သဒ္ဓေါ ဝိပင်္ဂါကော၊ သဒ္ဓေါ ဝိပင်္ဂါကောတိစာထာသုတ်။ သဠာယတနံ
ဝိပင်္ဂါကော၊ (အာယတန ၆-ပါးသည် ဝိပင်္ဂါကော)ဟူသော ပြဿနာများ
ရှိသော သဠာယတနကထာသုတ်။ သတ္တကုတ္တု ။ပေ။ နိယတော၊ (သတ္တကုတ္တု။
ပေ။ နိယတော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သတ္တကုတ္တုပရမတထာသုတ်။
ကောလံ ။ပေ။ နိယတော၊ (ကောလံ ။ပေ။ နိယတော)ဟူသော ပြဿနာ
ရှိသော ကောလံတောလကထာသုတ်။ ကေဗီဇိ ။ပေ။ နိယတော၊ (ကေဗီဇိ။
ပေ။ နိယတော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကေဗီဇိကထာသုတ်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော။
ပေ။ ဝေါရောပေယျံ၊ (ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ။ပေ။ ဝေါရောပေယျံ)ဟူသော ပြဿနာ
ရှိသော ဇီဝိတာဝေါရောပနကထာသုတ်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ။ ပေ ။ ဒုဂ္ဂတိ၊
(ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ။ပေ။ ဒုဂ္ဂတိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဒုဂ္ဂတိကထာသုတ်။
တထေဝ သတ္တမဘဝိကဿ၊ (သတ္တမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအတူပင် ဒုဂ္ဂတိကို
ပယ်အပ်ပြီလော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သတ္တမဘဝိက ကထာသုတ်တည်း။
ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၁၃-တေရသမဝဂ္ဂ

(၁၂၆)၁-ကပ္ပဋကထာ

၆၅၄။ ကပ္ပဋော၊ ကပ္ပဋပုဂ္ဂိုလ်သည် (သံသဘောဒကကံကြောင့် တကမ္ဘာပတ်လုံး ရေ၌ တည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်)။ ကပ္ပံ၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကပ္ပေါ စ၊ ကမ္ဘာသည်လည်း။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်ရာ။ ဗုဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကပ္ပေါ စ၊ သည်လည်း။ သဏ္ဍာတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ရော။ သံဆော စ၊ သည်လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကဲ့သလော။ ပေ။ ကပ္ပေါ စသဏ္ဍာတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ရော။ ကပ္ပဋော စ၊ သည်လည်း။ ကပ္ပဋိယံ၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တမ္ပံ၊ တံကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ ပေ။ ကပ္ပေါ စသဏ္ဍာတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ရော။ အပ္ပဋော၊ ကပ္ပဋဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော စ၊ သည်လည်း။ အာရံ၊ သေချိန်ကို။ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၅၅။ ကပ္ပဋော။ ပေ။ အာမန္တာ။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ အနာဂတံ၊ သော။ ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ဧေ ကပ္ပေါ (အတိတ်ကမ္ဘာက တဝက်၊ အနာဂတ်ကမ္ဘာက တဝက်အားဖြင့်) ၂-ကမ္ဘာတို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ပေ။ တယော ကပ္ပေါ (ပဌမကမ္ဘာက ၃-ပုံ တပုံ၊ ဒုတိယကမ္ဘာက ၃-ပုံ တပုံ၊ တတိယကမ္ဘာက ၃-ပုံ တပုံအားဖြင့်) ၃-ကမ္ဘာတို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေ၊ လော။ ပေ။ စတ္တာရော ကပ္ပေါ (ပဌမကမ္ဘာက ၄-ပုံ တပုံ၊ ဒုတိယကမ္ဘာက ၄-ပုံ တပုံ၊ တတိယကမ္ဘာက ၄-ပုံ တပုံ၊ တေတကမ္ဘာက ၄-ပုံ တပုံအားဖြင့်) ၄-ကမ္ဘာတို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၅၆။ ကပ္ပဋော။ ပေ။ အာမန္တာ။ ကပ္ပဋော၊ သည်။ အပ္ပေါ၊ ကမ္ဘာကို။ ခုယုန္တေ၊ မီးလောင်အပ်သော်။ ကတ္တာ၊ အဘယ်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသနည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ အညံ၊ အခြားသော။ လောကဓာတံ၊ (မီးမလောင်အပ်သော) လောကဓာတ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။ မတော၊ သေပြီးသည်။ (ဟုတွာ။) ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ပျံသွားသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ ကပ္ပဋိယံ၊ သော။ တမ္ပံ၊ သည်။ အပရာပရိယဝေပက္ကံ၊ ဘဝအဆက်ဆက်၌ ရင့်ကျက်ခြင်း

ရှိသလော (တဝဏဆက်ဆက်၌ အကျိုးပေးသော အပဏ္ဍပရိယဝေဒနိယတံ
 လော)။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။ ဝေဟာသံ ဂစ္ဆတိတိ။ အာမန္တာ။
 ကပ္ပဋ္ဌော သည်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။
 ကပ္ပဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာဟိ။ အာမန္တာ။ ကပ္ပဋ္ဌော သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိ
 ပါဒိကို။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သလော။ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကို။ ဘာဝိတော၊
 လော။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကို။ ဘာဝိတော၊ လော။ ဝိမသိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကို။
 ဘာဝိတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

၆၅၇။ သာကေသုတ်ကို စုဋ္ဌဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ သံသဘေဒဏက္ခန္ဓက၊ ဥပါ-
 လိပဉ္စာ ပုဒ်ရေ(၃၅၄)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

ကပ္ပဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတော။

၁၃-တေရုသမဝဂ်

(၁၂၇)၂-ကုသလပဋိလာဘကထာ

၆၅၈။ ကပ္ပဋ္ဌော သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။
 န ပဋိလဘေယျ၊ မရရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကပ္ပဋ္ဌော သည်။ ဒါနံ၊
 ကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးနိုင်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အမှာ။ ။ “စိဝရံ ဒဒေယျ”စသော ဒဒေယျာနုယောဂ လွယ်ပြီ။
 ဝန္နေယျာနုယောဂ၌-“စေတိယံ၊ ကို။ ဝန္နေယျ၊ ရှိခိုးရာ
 သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ”ဟု ပေးပါ။ အာရောပေယျာ-
 နုယောဂ၌-“စေတိယေ၊ ဌံ။ မာလံ၊ ကို။ အာရောပေယျ၊
 တင်ရာသလော”ဟု ပေးပါ။ အဘိဒက္ခိဏာနုယောဂ၌-
 “စေတိယံ၊ ကို။ အဘိဒက္ခိဏံ၊ ရှေးရှုရှိသေမှုကို။ ကရေယျ၊
 လော”ဟု ပေးပါ။ ပရဝါဒိပက္ခ၌-“တတော၊ ထို ငရဲမှ။
 ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထမြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကုသလံ စိတ္တံ
 ပဋိလဘေယျ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (တတော၊ ထိုငရဲမှ။
 ဝုဋ္ဌာနံ၊ သော။) ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရဖြစ်သော။ ကုသလံ
 စိတ္တံ ပဋိလဘေယျ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ”ဟု ပေယျာလ
 ဖော်ပေးပါ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၂၈) ၃-အနန္တရာပယုတ္တကထာ

၆၆၀။ အနန္တရာပယုတ္တော၊ စေခိုင်းအပ်သော အာနန္တရိယကံ ရှိသော။ ဝါ၊ အာနန္တရိယကံကို စေခိုင်းသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲသော မဂ်သို့။ ဩက္ကမေယျ၊ သက်ရောက်ရာသလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး။ အာမန္တာ။ (အနန္တရာပယုတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) မိစ္ဆတ္တနိယာမဉ္စ၊ မှားယွင်းသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မာတုသာတက စသော အာနန္တရိယကံသို့၎င်း။ သမ္မတ္တနိယာမဉ္စ၊ သို့၎င်း။ ဥဘော၊ ကံ ၂-မျိုးတို့သို့။ ဩက္ကမေယျ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

အနန္တရာပယုတ္တော ။ပေ။ အာမန္တာ။ တံ ကမ္မံ၊ ထို အာနန္တရိယကံကိုပယုတ္တံ နနု၊ စေခိုင်းအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စကို။ ဥပ္ပါဒိတံ နနု၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဝိပ္ပဋိသာရိယံ၊ နှလုံးမသာခြင်းကို။ ဇနိတံ နနု၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၆၁။ အနန္တရာပယုတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ ဩက္ကမိတံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး။ အာမန္တာ ။ပေ။

အနန္တရာပယုတ္တောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုစေခိုင်းမှုကို။ ပဋိသံဟရိတာ၊ ရုပ်သိမ်း၍။ ဝါ၊ သော်။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဋိဝိနောဒေတာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝါ၊ သော်။ ဝိပ္ပဋိသာရိယံ၊ ကို။ ပဋိဝိနောဒေတာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝါ၊ သော်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ ဩက္ကမိတံ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အနန္တရာပယုတ္တော ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ တံ ကမ္မံ၊ ထို စေခိုင်းမှုကို။ ပဋိသံဟရံ နနု၊ ရုပ်သိမ်းအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဋိဝိနောဒိတံ နနု၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဝိပ္ပဋိသာရိယံ၊ ကို။ ပဋိဝိနောဒိတံ နနု၊ ဖယ်ဖျောက်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၆၂။ အနန္တရာ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တံ ကမ္မံ၊ ထို အာနန္တရိယကံကိုပယုတ္တော၊ စေခိုင်းပြီးသည်။ အာသိ နနု၊ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်။ အာမန္တာ ။ပေ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၂၉) ၄-နိယတဿ နိယာမကထာ

၆၆၃။ နိယတော၊ နိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိယာမံ၊ နိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်နိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ မိစ္ဆတ္တနိယတော၊ မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ လော။ သမ္မတ္တနိယတော၊ သမ္မတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မိစ္ဆတ္တနိယာမံ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

နိယတော။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ပစ္စွာ၊ နောက်၌။ နိယာမံ၊ နိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ လော။ ပေ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ပစ္စွာ၊ ၌။ သောတာပတ္တိနိယာမံ၊ သောတာပတ္တိနိယာမသို့ (မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော သောတာပတ္တိနိယာမသို့)။ သြက္ကမတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၆၄။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တာယ ဇာတိယာ၊ ထိုဘဝဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဘိသမေတုံ၊ ငှါ။ န တဗ္ဗော၊ မထိုက်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

နိယတဿ နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၀) ၅-နိဂုဏကထာ

၆၆၅။ နိဂုတော၊ နိဂုဏတို့သည် ပိတ်ဆို့အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဂုဏံ၊ ကို။ ဇာတိ၊ စွန့်နိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရုတ္တော၊ ဆုဂဖြင့် တပ်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဆုဂံ၊ ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ပေ။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ပေ။ မုဋ္ဌော၊ မောဟဖြင့် တွေ့ဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မောဟံ၊ ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ပေ။ ကိလိဋ္ဌော၊ ကိလေသာတို့ဖြင့် ညှစ်နှမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဆုဂေန၊ ဆုဂဖြင့်။ ဆုဂံ၊ ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ပေ။ ကိလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇာတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ရာဂေါ၊ သညံ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တော၊ စိတိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သလော၊ မဂ္ဂေါ၊ သညံ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တော၊ လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။ ရာဂေါ၊ သညံ၊ အကုသလော၊ အကုသိုလ် မဟုတ်လော။ မဂ္ဂေါ၊ သညံ၊ ကုသလော၊ ကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ကုသလဒကုသလာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် အပြစ် မရှိ ကုန်သော။ ကဏ္ဍိယကုသပုဋ္ဌိဘာဂါ၊ ကဏ္ဍတရား သုက္ကတရားနှင့်တူသော အဗ္ဗိ ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ထိုသည့်။ သမ္ပုခိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်တို့၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၆၆၆။ “စတ္တာရိမာနိ” စသော သုတ်ကို သတ္တမဝဂ်၊ ပရိဘောဂမယပုည ကထာဋ္ဌိ၎င်း၊ “သော ဧဝံ သမာဟိတေ” စသော သုတ်ကို တတိယဝဂ်၊ ဝိမုစ္စမာနကထာဋ္ဌိ၎င်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၆၆၇။ သာကေသုတ်ကို သတ္တမဝဂ်၊ ဝိမုစ္စမာနကထာဋ္ဌိ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။
 နိဝုတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၁)၆-သမ္ပုခိဘူတကထာ

၆၆၈။ သမ္ပုခိဘူတော၊ သံယောဇဉ်တို့၏ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သူ သညံ။ (သံယောဇဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်။) သံယောဇနံ၊ ကိုး ဟေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ [အကြွင်း နိဝုတကထာနှင့် တူပြီ။]

သမ္ပုခိဘူတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၂) ၇-သမာပန္နော အဿာဒေတိကထာ

၆၇၁။ သမာပန္နော၊ ဈာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အဿာဒေတိ၊ သာယာသလော။ ဈာနာရမ္မဏာ၊ ဈာန်ဟူသော အာရုံရှိသော။ ဈာနနိကန္တိ၊ ဈာန်၌ နှစ်သက် တတ်သော တဏှာသည်။ (ဟေတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ တံ ဈာနံ၊ ထိုဈာန်သည်။ တဏှံ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ဟေန ဖဿေန၊ ထို့ ဖဿဖြင့်။ တံ ဖဿံ၊ ထို ဖဿကို။ ဖုသတိ၊ ထိနိုင်သလော ။ပေ။ တာယ ပညာယ၊ ထို့ ပညာဖြင့်။ တံ ပညံ၊ ထို့

ပညာကို။ ပဇာနာတိ။ အပြားအားဖြင့် သိနိုင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။

ဈာနနိကန္တိ။ သည်။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ။ စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သလော။ ဈာနံ။ သည်။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၆၇၃။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ တဂဝတာ။ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေဟိ ။ ပေ။ ပိဟရတိ။ [သီလက္ခန္ဓာ သာမညဖလသုတ် ပဏိတတရသာမညဖလ ပဌမဈာန်ခဏ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] သော။ ထို ရဟန်းသည်။ တံ။ ထို ပဌမဈာန်ကို။ အဏာဒေတိ။ သာယာ၏။ တံ။ ထို ပဌမဈာန်ကို။ နိကာမေတိ။ လိုလားတောင့်တ၏။ [နိကာမေတိတိ ပစ္ဆေတိ။ စတုက္ကဂ်တ္ထရ-ဋ္ဌ၊ ၃-ပံ၊ ၃-ဝဂ်၊ ၃-သုတ်။] ထေန စ။ ထို ပဌမ ဈာန်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တံ ၊ နှစ်သက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ။ ရောက်၏။ [ဒုတိယဈာန် စသည်ကိုလည်း ထို သီလက္ခန္ဓာကို မှီ၍ ဤအတိုင်း ပေးပါ။] ဣတိ ဝတ္ထု နနု ။ပေ။

သမာပန္နော အဏာဒေတိကလာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၃)ဂ-အသာတရာဂဏထာ

၆၇၄။ အသာတရာဂေါ။ မသာယာအပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၌ တပ်မက် တတ်သော ရာဂသည်။ အတ္ထိ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဒုက္ခာဘိနန္ဒိနော။ ဒုက္ခကို လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်သော။ သတ္တာ။ တို့သည်။ အတ္ထိ။ လော။ (ယော တို့သည်။) ဒုက္ခံ။ ကိ။ ပစ္ဆေန္တိ။ တောင့်တကုန်၏။ ပိဟေန္တိ။ ချစ်ကုန်၏။ ဝေန္တိ။ ရွာကုန်၏။ ဝဝေသန္တိ။ ရွာကုန်၏။ ပရိယေသန္တိ။ ရွာကုန်၏။ ဒုက္ခံ။ ကိ။ အဇ္ဈောသာယာ သက်ဝင် မျှသိပ်ပြီးဆုံးစေ၍။ တိဋ္ဌန္တိ။ တည်ကုန်၏။ ကေစိ ကုန်သော။ (တေ။ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။) အတ္ထိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။ သုခါဘိနန္ဒိနော။ သုခကို လွန်စွာ နှစ်သက်ကုန်သော။ သတ္တာ။ တို့သည်။ အတ္ထိ နနု။ လော။ (ယော။) သုခံ။ ကိ။ ပစ္ဆေန္တိ။ ကုန်၏ ။ပေ။ တိဋ္ဌန္တိ။ ကုန်၏။ ကေစိ(တေ) အတ္ထိ နနု။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဒုက္ခာယ။ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ။ ဝေဒနာနှင့် တကွ။ ရာဂါနုသယော။ သည်။ အနုသေတိ။ ကိုန်းသလော။ သုခါယ။ သော။ ဝေဒနာယ။ နှင့်တကွ။ ပဋိသာနုသယော။ သည်။ အနုသေတိ။

လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပပေ။ သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊
ကု။ ဣဂါနုသယော၊ သညံ။ အနုသေတိ နနု၊ လော။ ဒုက္ခာယ၊ သော။
ဝေဒနာယ၊ ကု။ ပဋိသန္ဓသယော၊ သညံ။ အနုသေတိ နနု၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ပပေ။

၆၇၅။ န ပပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သော(ကုမာရော)။ ထိ
သတိသားသည်။ ဝေံ၊ ဣသိ(ချစ်အပ်သော သတောရိသော ရူပါရုံ၌ တပ်မက်
သည်၏ အဖြစ်၊ မချစ်အပ်သော ရူပါရုံ၌ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းသို့
ရောက်သည်၏ အဖြစ်၊ ဆံပင် အစရှိသော ၃၂-ပါးသော ကောဠာသ
အပေါင်း၌ အာရုံပြုသော သတိ၏ ဖရှိသည်၏ အဖြစ်၊ စေတောဝိမုတ္တိ
ပညာဝိမုတ္တိကို အပြားအားဖြင့် မသိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်)။ အနုရောဓ-
ဝိရောဓံ၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းသို့။ သမာပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရောက်သည်။
(ဟုတူ။) သုခံ ဝါ၊ သုခဝေဒနာကိုသော်၎င်း။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို
သော်၎င်း။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကိုသော်၎င်း။ ယံ ကိဉ္စ၊
အမှတ်မရှိ တစ်တစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ သော
(ကုမာရော)၊ သည်။ တံ ဝေဒနံ၊ ကိ။ အဘိနန္ဒတိ၊ သပိတိကတဏှာ၏
အစွမ်းဖြင့် ရှေးရူဖြစ်၍ နှစ်သက်၏။ [အဘိနန္ဒတိတိ တဏှာဝသေန
အဘိနန္ဒတိ။ မူလပဏှာသ၊ ဣ၊ မဟာယမကဝဂ်၊ မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်
အဖွင့်၊ တဏှာဝသေန အဘိနန္ဒတိတိ သပိတိကတဏှာဝသေန အဘိမုခံ+
ဟုတူ+နန္ဒတိ။ ထိဋ္ဌိကာ။] အဘိဝဒတိ၊ တဏှာ၏ အစွမ်းဖြင့် ထိုထိုအာရုံကို
စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ပြော၏။ [တဏှာဝသေန “အဟော သုခ” ၌ အာဒိနိ
ဝဒန္တော အဘိဝဒတိ။ ထိ အဋ္ဌကထာ။ အဘိဝဒတိတိ တဏှာဝသေန တံ တံ
အာရမ္မဏံ အဘိနိဝိသ+ဝဒတိ။ ထိဋ္ဌိကာ။] အဇ္ဈောသာယ၊ သက်ဝင်
မျိုသိပ်ပြီးဆုံးစေ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ [အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိတိ တဏှာ-
အဇ္ဈောသာနဂဟဏေန ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ ဝဏှာတိ။ ထိ အဋ္ဌကထာ။
အဇ္ဈောသာယာတိ အနညသာဓာရဏံ ဝိယ အာရမ္မဏံ တဏှာဝသေန
အနုဝဝိသိတွာ။ တေနာဟ၊ “ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ” တိ။ ထိဋ္ဌိကာ။]
ဣတိ။ ဝတ္ထံ နနု ပပေ။

ဒုက္ခဝေဒနာကို နှစ်သက်ပုံ။ ။ သုခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ အဘိနန္ဒတု
(နှစ်သက်ပါစေဦးတော့)။ ဒုက္ခံ ကထံ အဘိနန္ဒတိတိ? “အဟံ
ဒုက္ခိတော၊ မမ ဒုက္ခံ” တိ ဝဏှန္တော အဘိနန္ဒတိ နာမ (ငါသည်
ဒုက္ခိတ၊ ငါ၏ ဒုက္ခဟု တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် ယူလသော် ဒုက္ခဝေဒနာကို
နှစ်သက်သည် မည်၏)။ ထိ အဋ္ဌကထာ။ ဒုက္ခံ ကထံ အဘိနန္ဒတိတိ
ဧတ္ထ၊ ဒုက္ခဟေတုကံ အဘိနန္ဒန္တော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ

(ဒုက္ခ ဟူသော အကြောင်းရှိသော ကာမသုခကို နှစ်သက်လသော်
 ဒုက္ခဝေဒနာကို နှစ်သက်သည် မည်၏ဟု မှတ်ထိုက်၏)။ အဋ္ဌကထာယံ
 ပန၊ ယာဝတာ ယဿ ဒုက္ခေ ဒိဋ္ဌိတဏှာအဘိနန္ဒနာ အပ္ပဟိနာ။
 တာဝတာယံ ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမာတိ ဒဿေတုံ “အဟံ ဒုက္ခိတော
 ။ပေ။နာမာ”တိ ဝတ္ထံ။ တေန ဂါဟဒ္ဒယဟေတုကာ တတ္ထ အဘိနန္ဒ-
 နာတိ ဒဿေတိ။ ထို ဋီကာ။

အသာတရာဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၄)၉-ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတတိကထာ

၆၇၆။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာသည်။ အဗျာကတ၊ အဗျာကတလော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပြင်စွသမ္ပုဒ်ဒိတင်းပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တသာဇနိယနည်း၊
 ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာနိဋ္ဌေသဋ္ဌိ- “ရူပတဏှာ ။ပေ။ ဓမ္မတဏှာ”ဟု တဏှာ
 (၆)ပါးကို ဟောတော်မူခဲ့၏။ ထိုတွင် ကုသလဓမ္မ လောကုတ္တရာဓမ္မတို့၌
 ဖြစ်သော တဏှာကို “ဓမ္မတဏှာ”ဟု ယူလျက် “တဏှာဖြစ်သောကြောင့်
 ကုသိုလ်လည်း မဟုတ်၊ (အဓမ္မ၌ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပဲ) ဓမ္မ၌ ဖြစ်သောကြောင့်
 အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်။ အဗျာကတသာ ဖြစ်သည်”ဟု ယူ၍ ပရဝါဒီ
 ဝန်ခံသည်။] (ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။) ဝိပါကာဗျာကတ၊ ဝိပါကအဗျာကတ
 လော ။ပေ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

အမှာ။ ။နောက်၌ ရူပတဏှာ စသော ၅-ပါးကို “အဗျာကတလော၊
 အကုသိုလ်လော”ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။ဓမ္မတဏှာကို
 ထိုသို့ မေးရာ၌ ပယ်သည်။ အနက်လွယ်ပြီ။

၆၇၇။ ဓမ္မတဏှာ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တဏှာ၊ ကို။
 အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဟူ၍။ ဝတ္ထာ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ လောဘဘာ၊ ကို။ အကုသလော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော နနု၊ လော။
 ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ လောဘော၊ သည်။ (ဟောတိ)နနု၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

၆၇၈။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ လောဘဘာ၊ လောဘဖြစ်သော။ အဗျာ-
 ကတော၊ အဗျာကတလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရူပတဏှာ၊ သည်။
 လောဘော၊ သော။ အဗျာကတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ရူပတဏှာ၊ သည်။ လောဘော၊ သော။ အကုသလော၊ အကုသိုလ်လော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ လောဘော၊ သော။ အကုသလော၊
လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၇၉။ ဓမ္မတဏှာ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ [သာကေ
သုတ်ကို သစ္စဝိဘင်္ဂ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၊ သမုဒယသစ္စနိဇ္ဇေသ အစဉ်
ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၈၀။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ သာ၊ ထို တဏှာသည်။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။
(အဓမ္မတဏှာ မဟုတ်သည်။) (ဟောတိ) နန၊ လော။ ဣတိ။ ပရဝါဒိ စစ်။
အာမန္တာ ။ ပေ။

ဓမ္မတဏှာ အဗျာဓာတာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေရသမဝဂ်

(၁၃၅) ၁၀-ဓမ္မတဏှာ န ဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ

၆၈၁။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်သလော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရူပတဏှာ၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ သည်။ န၊ လော။
ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၆၈၂။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တဏှာ၊ ကို။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တော နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၆၈၃။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ လောဘော၊ သည်။ (ဟုတော)။ ဒုက္ခသမု
ဒယော၊ သည်။ န၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ရူပတဏှာ၊ သည်။ လောဘော(ဟုတော) ဒုက္ခသမုဒယော၊ သည်။
(ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။ [နောက်၌ ဓမ္မတဏှာ အဗျာ-
ဓာတာတိကထာကို မှီ၍ သိပါ။]

ဓမ္မတဏှာ န ဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

တေရသမော ဝဇ္ဇေါ

(ဣဒံ၊ ကဒံ။) တဿ၊ ထို တေရသမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။
အပ္ပဇ္ဇော ကပ္ပံ တိဇ္ဇေယျံ၊ (ကပ္ပဇ္ဇော ကပ္ပံ တိဇ္ဇေယျံ) ဟူသော ပြဿနာ
ရှိသော ကပ္ပဇ္ဇကထာဝဂ်။ ကပ္ပဇ္ဇော ။ ပေ။ ဝဋ်လဘေယျံ၊ (ကပ္ပဇ္ဇော ။ ပေ။

ပဋိလဘေယျ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကုသလပဋိလာတကထာ၎င်း။
 အနန္တရာ ။ပေ။ သြက္ကမေယျ၊ (အနန္တရာ ။ပေ။ သြက္ကမေယျ)ဟူသော
 ပြဿနာရှိသော အနန္တရာပယုတ္တကထာ၎င်း။ နိယတော ။ပေ။ သြက္ကမတိ၊
 (နိယတော ။ပေ။ သြက္ကမတိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိယတသနိယာမ
 ကထာ၎င်း။ နိဝုတော နိဝရဏံ ဇဟတိ၊ (နိဝုတော ။ပေ။ ဇဟတိ)ဟူသော
 ပြဿနာရှိသော နိဝုတကထာ၎င်း။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတော ။ပေ။ ဇဟတိ၊ (သမ္ဗုဒ္ဓိ-
 ဘူတော ။ပေ။ ဇဟတိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတကထာ၎င်း။
 ဈာနနိကန္တိ၊ (ဈာနနိကန္တိ)ဟူသော စကားရှိသော သမဒပဇ္ဇော အဿာဒေတိ
 ကထာ၎င်း။ အသာတဏှဂေါ၊ အသာတဏှဂကထာ၎င်း။ ဓမ္မတဏှာ
 အပ္ပာဓာတာ၊ ဓမ္မတဏှာ အပ္ပာဓာတာတိကထာ၎င်း။ ဓမ္မတဏှာ န ဒုက္ခ-
 သမုဒယော။ ဓမ္မတဏှာ န ဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊
 အပြီးတည်း။

၁၄-စုဒ္ဓသမဓဂ္ဂ

(၁၃၆)၁-ကုသလကုသလပဋိသန္ဓဟနကထာ

၆၀၆။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသည့်၎င်း။ ကုသလမူလံ၊ ကုသလ
မူလသည့်၎င်း။ ပဋိသန္ဓဟတိ၊ ဆက်စပ်သလော(တဆက်တည်း ဖြစ်သလော)။
ဣတိ၊ အာမန္တာ။ အကုသလဿ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ယာ
အာဝဇ္ဇနာ၊ အကြင်ဘဝင်ကို ပြန်လည်စေတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းသည်။ ပေ။
ယာ ပဏိဓိ၊ အကြင်ဘဝင်၏ အာရုံမှ တပါးသော အာရုံ၌ စိတ်ကို
ထားတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းသည်။ (အတ္ထိ။) [“အာဝဇ္ဇနာ၊ ပဏိဓိတိ
ဥဘယံ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ရှိသောကြောင့် အာဝဇ္ဇနာ၏ နောက်၌ ပေယျာလ
လိုမည် မထင်။ သတ္တမဝဂ်၊ ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ၌—“အာဝဇ္ဇနာဒိ-
သခါတံ အာဝဇ္ဇနံ။ ပေ။ ပတ္တနာပဏိဓာနဝသေန ပဝတ္တာ မူလတဏှာ” ဟု
အာဝဇ္ဇနာ၊ အာဘောဂေါ၊ သမန္တာဟာဓရာ၊ မနသိကာဓရာ၊ စေတနာ
ဟူသော ၅-ပုဒ်တို့အရ အာဝဇ္ဇန်းကို ယူ၍၊ ပတ္တနာ၊ ပဏိဓိ ဟူသော ၂-ပုဒ်တို့
အရ တဏှာကို ယူဖို့ရန် ဖွင့်သည်။ အဋ္ဌမဝဂ်၊ ရူပံ ကမ္မန္တိကထာ၌ “ပတ္တနာ
ပဏိဓိတိ စေတနာယေဝေတံ ဝေဝဓနံ” ဟု ဖွင့်သည်။] သာဗ၊ ထို အာဝဇ္ဇန်း
သည်ပင်။ ကုသလဿ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ အာဝဇ္ဇနာ၊ ဘဝင်ကို ပြန်လည်
စေတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းလော။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ ဘဝင်၏ အာရုံမှ တပါးသော
အာရုံ၌ စိတ်ကို ထားတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

အကုသလမူလံ၊ သည့်၎င်း။ ကုသလမူလံ၊ သည့်၎င်း။ ပဋိသန္ဓဟတိ၊ လော။
အကုသလဿ ဥပ္ပါဒါယ၊ ယာ အာဝဇ္ဇနာ။ ပေ။ ယာ ပဏိဓိ(အတ္ထိ)။
သာဝ ကုသလဿ ဥပ္ပါဒါယ၊ အာဝဇ္ဇနာ၊ တည်း။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ တည်း။
ဣတိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကုသလံ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊
(အကုသိုလ်၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ တပါးသော) အာဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို မပြန်လည်
စေလသော်။ ဝါ။ မပြန်လည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
လော။ ပေ။ အပ္ပဏိဒဟန္တဿ၊ (အကုသိုလ်၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ တပါးသော)
အာဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်၏ အာရုံမှ တပါးသော အာရုံ၌ စိတ်ကို မထားလသော်။
ဝါ။ မထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကုသလံ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ (အကုသိုလ်၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ
တပါးသော) အာဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို ပြန်လည်စေလသော်။ ဝါ။ ပြန်လည်

စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ ပေ။ ပဏိဒဟန္တဿ၊
(အကုသိုလ်၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ တပါးသော) အာဝဇ္ဇန်းဖြင့် တဝင်၏ အာရုံမှ
တပါးသော အာရုံ၌ စိတ်ကို ထားလသော်။ ဝါ၊ ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၆၀၇။ အကုသလမူလံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ အကုသလမူလံ၊ သညံ။
အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကဓရာတော၊
နှလုံးသွင်းလသော်။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်သည် မဟုတ်လော့။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အကုသလမူလံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ကာမသညာယ၊ ကာမသညာ၏။
အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ နေက္ခမ္မသညာ၊ နေက္ခမ္မသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။
ဗျာပါဒသညာယ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အဗျာပါဒသညာ၊ သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
လော။ ဝိဟိံသာသညာယ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အဝိဟိံသာသညာ၊ သညံ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။
ဝိဟိံသာယ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ကရုဏာ၊ သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။
အရတိယာ၊ ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ မမွေ့လျော်ခြင်း၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ မုဒိတာ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ပဋိသဿ၊ ပဋိသ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။
ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။
[(၆၀၈)သည်၌ ကုသိုလ်ကို မူထား၍ အကုသိုလ်ကို မူလိသွင်းလျက်
မေးသည်။ အနက် လွယ်ပြီ။]

၆၉၀။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ယသ္မိညေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြင် ဝတ္ထု၌ပင်။
ရုဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်၏။ တသ္မိညေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထိုတပ်မက်ရာ ဝတ္ထု၌ပင်။ ဝိရုဇ္ဇတိ
နနု၊ မတပ်မက်သည် မဟုတ်လော့။ ယသ္မိညေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝိရုဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။
တသ္မိညေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌ပင်။ ရုဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ စစ်။
အာမန္တာ။ ပေ။

ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓယနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုဒ္ဓသမဝဂ်

(၁၃၇)၂-သဠာယတနုပုတ္တိကထာ

၆၉၁။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ အပုဗ္ဗံ၊ ရှေးလည်း မကျ။
အစရိမံ၊ နောက်လည်း မကျ။ (တနည်း) အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။

မာတုကုဏ္ဍိသ္မိံ၊ အမိဝမ်းဉ္စ၊ သဏ္ဍာတိ၊ ကောင်းစွာ တည်သလော၊ ဣတိ။
 အာမန္တာ၊ သဗ္ဗဂံပစ္စဂိ၊ အလုံးစုံ အင်္ဂါကြီး ငယ် ရှိသည်။ အဟိန္နိန္ဒြိယော၊
 မယုတ်လျော့သော စက္ခု စသော ဣန္ဒြေရှိသည်။ (ဟုတုာ) မာတုကုဏ္ဍိသ္မိံ၊ ဣ
 သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဥပပတ္တသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ရှာမှီးသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ (သဟေဝံ
 တပြိုင်နက်သာလျှင်။) စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနသည်။ သဏ္ဍာတိ၊ လော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ သဏ္ဍန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၆၉၂။ မာတုကုဏ္ဍိဂတဿ၊ အမိဝမ်းဉ္စရောက်ပြီးသောသတ္တဝါ၏။ ပစ္ဆာ၊
 နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်မှ။ စက္ခာယတနံ၊ သည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။
 သကဝါဒိ မေး။ အာမန္တာ။ မာတုကုဏ္ဍိသ္မိံ၊ ဉ္စ။ (အမိဝမ်းရောက်မှ။)
 စက္ခုပဋိလာဘာယ၊ စက္ခာယတနကို ရခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကရေတိ၊
 ပြုသလော။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ အဋ္ဌိပဋိလာဘာယ၊ အရိုးတို့ကို
 ရခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကရေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ တဂဝတာ၊ သည်း။

ပဌမံ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခါစ ပဌမသတ္တာဟ၌။ ကလလံ၊ ရေကြည်
 သမုတ် ကလလရုပ်သည်။ ဟေတိ၊ ဖြစ်တည်၏။ ကလလာ၊ ကလလ
 ရေကြည်အဖြစ်မှ (နောက်၌)။ အပ္ပုဒံ၊ အမြှုပ်ပွက်သည်။ ဟေတိ၊
 ဖြစ်၏။ အပ္ပုဒါ၊ အမြှုပ်ပွက်အဖြစ်မှ (နောက်၌)။ ပေသိ၊ အသားတစ်
 သည်။ ဇာယယော၊ ဖြစ်၏။ ပေသိ၊ အသားတစ်အဖြစ်မှ (နောက်၌)။
 စာနော၊ မာမာခက်ခက်၊ တခဲနက်သော အသားတုံးသည်။ နိဗ္ဗတ္တတေ၊
 ဖြစ်၏။ ပြုပေသိ နိဗ္ဗတ္တတေ စာနောတိ တတေ၊ ပေသိတော။ ပေ ။ စာနော
 နာမ မံသပိဏ္ဍော နိဗ္ဗတ္တတိ။ သဂါကာဝဂ္ဂံ၊ ယက္ခသံယုတ်၊ ဣန္ဒြေကသုတ်
 အဋ္ဌကထာ။ ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတေတိတ္ထေ ပေသိတိ နိဿက္ကေ ပစ္စတဝစနန္တိ
 အာဟ၊ “တတော ပေသိတော” တိ။ ထိုဋီကာ။ “နောက်၌” ဟူသည်မှာ
 အပိုထည့်အပ်သော အနက်တည်း။ ထို့ကြောင့် လက်သည်းကွင်းဖြင့်
 ပြထားသည်။] စာနာ၊ မှ (နောက်၌)။ ပသာခါ၊ ဦးခေါင်း ခြေ လက်
 ခက်မ ၅-ဖြာ ထွက်ဖို့ရာ အသားဖုကလေးတို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့သည်၎င်း။ လောဗာ၊ မွေးညင်းတို့သည်၎င်း။
 နခါပိ စ၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့သည်၎င်း။ (ဇာယန္တိ။)

၆ အဿ၊ ထို ကိုယ်ဝန်သူငယ်၏။ မာတာ၊ မိခင်သည်။ အနံ စ၊
 ထမင်းလည်းဖြစ်သော။ ပါနဉ္စ၊ အဖျော်လည်းဖြစ်သော။ ယံ တောဇနံ
 အကြင်အစာကိုး၊ ဘုရားတို့၊ စား၏။ မာတုကုဏ္ဍိဂတော၊ အမိဝမ်းဉ္စတည်

သော။ သော နုရော၊ ထို ကိုယ်ဝန်သုဇယ်သည်။ တေန၊ ထို အမိ စားအပ်
သောအစာဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို အမိဝမ်း၌။ ယာပေတိ၊ မျှတရ၏။ ဤ-
ဂါထာတို့နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ် အဓိပ္ပာယ်များကို သင်္ဂြိုဟ်တင်သောဋီကာ၊
ရွှပ်ပိုင်း၊ ရူပပစ္စိတ္တကဏ္ဍခေတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ ပေ။

သဗ္ဗာယတနုပ္ပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုဒ္ဓသမဝဂ်

(၁၃၈) ၃-အနန္တရပစ္စယကထာ

၆၉၃။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၎င်း အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ သောတဝိညာဏံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၎င်း
ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ ယာ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည် ။ ပေ။ ယာ ပဏိဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ။)
သာဝ၊ ထို အာဝဇ္ဇန်းသည်ပင်။ သောတဝိညာဏဿ၊ ၎င်း ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။
အာဝဇ္ဇနာ၊ လော ။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

စက္ခုဝိညာဏဿ အနန္တရာ သောတဝိညာဏံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ယာ
စက္ခုဝိညာဏဿ ။ ပေ။ ပဏိဓိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ အနာဝဇ္ဇန္တဿ၊ သော်။ ဝါ၊
၏(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော ။ ပေ။ အပ္ပဏိဒဟန္တဿ၊ သော်။ ဝါ၊ ၎င်း
(သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၆၉၄။ စက္ခုဝိညာဏဿ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။
ရူပနိမိတ္တံ၊ ရူပါရုံနိမိတ်ကို။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းလသော်။ ဝါ၊
နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ။ ပေ။

စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ရူပါရမ္မဏညေဝ၊ ရူပါရုံဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။
(ဟောတိ၊ လော။) အညာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံမှ တပါးသော အာရုံရှိသည်။
န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။ ရူပေ စ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

စက္ခုဉ္စ ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ စက္ခုဉ္စ ။ ပေ။ သောတဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။
သုတ္တန္တော၊ သုတ်သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ။
သကဝါဒီစစ်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။) ။ ပေ။

၆၉၇။ ပဉ္စဝိညာဏာ၊ ပဉ္စဝိညာဏ်တို့သည်။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း
 ၏။ သမနန္တရာ၊ ဤ။ ဥပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ န ဝတ္ထုဗျံ၊ မဆိုထိုက်သလော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ သည်။) နစ္စတိ၊ က၏။ ဂါယတိ၊ သိဆို၏။
 ဝါဒေတိ၊ မည်စေ၏။ ဝါ၊ တီးမှုတ်၏။ ရူပဉ္စ၊ ရူပါရုံကိုလည်း။ ပဿတိ၊
 ရှု၏။ သဒ္ဓဉ္စ၊ သဒ္ဓါရုံကိုလည်း။ သုဏာတိ၊ နားထောင်၏။ ဂန္ဓဉ္စ၊ ကိုလည်း။
 သာယတိ၊ နမ်းရှု၏။ ရသဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သာယတိ၊ သာယာ၏။ ဖောဠဗ္ဗဉ္စ၊
 ကိုလည်း။ ဖုသတိ၊ ထိ၏။ ဧဏာစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နန္ဒ၊
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အနန္တရပစ္စယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုဒ္ဒသမဝဂ်

(၁၃၉) ၄-အရိယဂ္ဂပကထာ

၆၉၈။ အရိယဂ္ဂပံ၊ အရိယာတို့၏ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကန္တဟူသော
 ရုပ်သည်။ ဝါ၊ အရိယမဂ္ဂင်ဖြစ်သော သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တဟူသော
 ရုပ်သည်။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘူတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ (ပဝတ္ထံ၊
 ဖြစ်သလော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ အရိယဂ္ဂပံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ကုသလံ၊
 ကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ်တို့သည်။
 ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။ [“အနာသဝံ”
 စသော ပုဒ်တို့ကို မဟာဝဂ်၊ ဖာတိကထာ၊ န သုတ္တာဟရဏကထာ၊ ပုဒ်ရေ
 (၂၇၉) “ရူပါဝစရော မဂ္ဂေါ ။ပေ။ အပစယဂါမိ၊ အနာသဝေါ” စသည်၌
 “အနာသဝေါ” စသည်ကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။

၆၉၉။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုဇေ၊ တို့။ ယံ ကိဉ္စိ၊
 သော။ ရူပံ၊ သည်။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘူတ်
 တို့၎င်း။ စတန္ဒံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ ရူပဉ္စ၊ မှီ၍
 ဖြစ်သော ရုပ်၎င်းတည်း။ ဣတိ။ ဝတ္ထု နန္ဒ ။ပေ။

အရိယဂ္ဂပကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုဒ္ဒသမဝဂ်

(၁၄၀) ၅-အညော အနုသယောတိကထာ

၇၀၀။ ကာမရာဂါနုသယော၊ သည်။ အညော၊ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနမှ
 တမျိုးတခြားလော။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနသည်။

အညံ၊ ကာမရာဂါနိသယမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။
 သေဝ၊ ထို ကာမရာဂပရိယတ္တနသည့်ပင်။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂလော။
 တံ(၆၀)၊ ထိုကာမရာဂသည့်ပင်။ ကာမရာဂပရိယတ္တနံ၊ ကာမရာဂပရိယတ္တန
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ [ကျန် အနုသယ (၆)ပါးနှင့် စပ်၍လည်း
 ဤနည်းအတိုင်း မေးသည်။]

၇၀၁။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ကို။ ကုသလာဗျာကတေ၊
 ကုသိုလ်အဗျာကတဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ သော်။ သာနု-
 သယောတိ၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ (ပုထုဇ္ဇနော ကုသလာဗျာကတေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ၊ သော်။)
 ပရိယတ္တိတောတိ၊ ထကြွသော ကိလေသာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊
 လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ အနုသယော၊
 သည်။ အညော၊ ပရိယတ္တနမှ တမျိုးတခြားတည်း။ ပရိယတ္တနံ၊ သည်။ အညံ၊
 အနုသယမှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ် ။ပေ။

အညော အနုသယောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုဒ္ဓသမဝဂ်

(၁၄၁) ၆-ပရိယတ္တနံ စိတ္တဝိပုယုတ္တန္တိကထာ

၇၀၂။ ပရိယတ္တနံ၊ ပရိယတ္တနကိလေသာသည်။ စိတ္တဝိပုယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်
 မယှဉ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ပရိယတ္တနံ၊ သည်။) ရူပံ၊ ရုပ်လော ။ပေ။
 ဖောဇ္ဈဗ္ဗာယတနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်
 တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်
 ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ကိလေသာတို့သည် ပူပန်
 စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ သရာဂံ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော ။ပေ။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ စိတ္တံ၊
 သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သရာဂံ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟဉ္စိ
 အတ္ထိ၊ အံ ။ပေ။ အကုသလံ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊ အံ။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊ အံ။ စ၊ ထိုသို့ ရှိလသော်။ ရေး ဝါရှင် ပရဝါဒီ။
 ပရိယတ္တနံ စိတ္တဝိပုယုတ္တန္တိ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

ပရိယတ္တနံ စိတ္တဝိပုယုတ္တန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုံဒွသမဝဂ်

(၁၄၂) ၇-ပရိယာပန္နကထာ

၇၀၃။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂသည့်။ ရူပဓာတု၊ ရူပဓာတ်၌။ အနုသေတိ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းကို ရလသော် ဖြစ်နိုင်သလော။ [ဤပုဂံ၏ အဖွင့်မျိုးကို အောက်၌ ပြထားသည်။] ရူပဓာတုပရိယာပန္နော၊ ရူပဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ရူပရာဂေါ၊ သည့်။) သမာပတ္တေ သိယော၊ ရူပသမာပတ်ကို ရှာမှီးသော ရူပကုသိုလ် ၅-ပါးလော။ ဥပပတ္တေ သိယော၊ ရူပပဋိသန္ဓေကို ရှာမှီးသော ရူပဝိပင်္ဂါ ၅-ပါးလော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌ပင် ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်သော ရူပကိရိယာ ၅-ပါးလော။ သမာပတ္တေသိယေန၊ သမာပတ်ကို ရှာမှီးသော။ စိတ္တေန၊ ရူပ

၁။ အနုသေတိ။ ။အနုသေန္တိတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္တော။- အနုသယယမကဋ္ဌကထာ၊ မရိစ္ဆေဒ ပရိစ္ဆန္နုဗ္ဗေသဝါရ အဖွင့်။- ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တိတိ ကတိ အနုသယာ သန္တာနံ အနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိ။- အနုသယယမကဋ္ဌကထာ၊ ဓာတုပုစ္ဆာဝါရ အဖွင့်။-သန္တာနံ အနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိတိ ယသ္မိံ သန္တာနေ အပ္ပဟိနာ၊ တံ သန္တာနေ အပ္ပဟိနဘာဝေန အနုဂန္ဓာ ဥပ္ပတ္တိအရဟဘာဝေန သယန္တိတိ အတ္တော။-ထို၏ မူလဋီကာ။-ရူပဓာတုသဟဂတဝသေန အနုသေတိတိ ကာမရာဂေါ ယထာ ကာမဝိတက္ကသင်္ခါတာယ ကာမဓာတုယာ သဟ ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရုတော၊ တမေဝ ရူပဓာတုယာပီတိ အတ္တော။ ရာဂါဒိကာရုဏလာဝေ ဥပ္ပတ္တိအရဟတာ ဟိ အနုသယနံ။- ဤကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ။-ဤအနုဋီကာသည် ပရိစ္ဆေဒ၊ ဝိစ္ဆန္နုဗ္ဗေသဝါရ အဖွင့်နှင့်တူ၏။ ဤအတိုင်း အနက်ပေးခဲ့သည်။

မှတ်ချက်။ ။ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်၊ ကာမဓာတ်တို့နှင့် စပ်သည့်အတွက် ရူပဘဝ (ရူပါဝစရတရား) သည်၌ တပ်မက်သော ရာဂကို “ရူပရာဂ” စသည်ဟုယူပါ။ သံသန္ဓနဝါရုများ၌ သဒ္ဓရာဂ စသည်ကား သဒ္ဓါရုံ စသည်တို့၌ တပ်မက်သော ရာဂ တည်း။ သဒ္ဓဓာတ် စသည်ကား သဒ္ဓါရုံ စသည်တည်း။ အရူပရာဂါနုယောဂ၌ သမာပတ္တေသိယ ဟူသည် အရူပကုသိုလ် ၄-ပါး၊ ဥပပတ္တေသိယ ဟူသည် အရူပဝိပင်္ဂါ ၄-ပါး၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ ဟူသည် အရူပကိရိယာ ၄-ပါးတည်း။ အနက် လွယ်ပြီး- ဤသကဝါဒီပက္ခ၌ သကဝါဒီသည် သဟဇာတနုသယအဖြစ်နှင့်စပ်၍ “အနုသတိ၊ ပရိယာပန္နော” ဟု မေးသည်။ ပရဝါဒီကား ဤသကဝါဒီ၏အဝိပ္ပာယ် (အာဘော်) ကို မသိ၍ မိမိ အယူအဆအတိုင်း ဝန်ခံပြီးနောက် ဥပပတ္တေသိယ စသည်နှင့် နှီးနှော၍ စစ်ဆေးသော အခါကျမှ အဝိပ္ပာယ်ကို သိ၍ ပယ်ရှားသည်။ ဤ ပယ်ပုံကို သောက်၍ ပရဝါဒီသည် ရူပရာဂနှင့် ရူပဓာတ်တို့၏ သဟဇာတအဖြစ်ကို အလို့မရှိတူ သိပါ။

ကုသိုလ်စိတ် ၅-ပါးနှင့်၎င်း၊ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ရူပပဋိသန္ဓေကို ရှာမှီးသော၊
 စိတ္တေန၊ ရူပသိပါက်စိတ် ၅-ပါးနှင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ သော။
 စိတ္တေန၊ ရူပကိရိယာစိတ် ၅-ပါးနှင့်၎င်း။ သဟဂတော၊ တကွ ကျေပွါဒ
 အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်သလော။ သဟဇာတော၊ တကွ ဖြစ်သလော။
 သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောသလော။ သမ္ပယုတ္တော၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သလော။
 ကျေပွါဒေါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသလော။ ဧကနိရောဓော၊ တူသော
 ချုပ်ခြင်းရှိသလော။ ဧကဝတ္ထုကော၊ တူသော မှီထုဝတ္ထု ရှိသလော။
 ကောရမ္မဏော၊ တူသော အာရုံရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။
 (ရူပရာဂေါ၊ သညံ။) န သမာပတ္တေသိယော၊ သမာပတ္တေသိယ မဟုတ်သည်။
 (ဟောတိ)နန၊ လော။ န ဥပပတ္တေသိယော၊ ဥပပတ္တေသိယ မဟုတ်သည်။
 (ဟောတိ)နန၊ လော။ န ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ မဟုတ်
 သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ န သမာပတ္တေသိယေန၊ သမာပတ္တေသိယ
 မဟုတ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်၎င်း။ န ဥပပတ္တေသိယေန၊ သော။ စိတ္တေန၊
 နှင့်၎င်း။ န ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ နှင့်၎င်း။ သဟဂတော၊
 တကွ ကျေပွါဒ အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (ဟောတိ)နန၊
 လော ။ ပေ ။ ကောရမ္မဏော၊ သညံ။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

၇၀၅။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ကာမရာဂေါ၊ သညံ။ ကာမဓာတုံ၊ ဋ္ဌိ။
 အနုသေတိ နန၊ လော။ ကာမဓာတုပရိယာပန္နော၊ ကာမဓာတ်၌ အကျိုး
 ဝင်သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ စစ်။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပရိယာပန္နကထာ နိဋ္ဌိတ။

အနုသယယမိုက်နှင့် ပရဝါဒီအယူ။ ။ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနု-
 သေတိ၊ ကာမဓာတုယာ ဋ္ဌိသုဝေဒနာသု ဧတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။...
 ကတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ဘဝ-
 ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။-အနုသယယမိုက်၊ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရပါဠိတော်။-ဤ ပါဠိ
 တော်အရ ပရဝါဒီအယူမှာ သင့်သကဲ့သို့ ရှိသော်လည်း ထိုအဋ္ဌကထာ၌ အာရမ္မဏာ-
 နုသယနှင့် စပ်သဖြင့် ဘဝရာဂ၏ ရူပ အရူပဓာတ်တို့၌ ကိန်းဝံကို ဖွင့်ခြင်းကြောင့်
 မသင့်ပင်။ [အခြားတနည်းလည်း ဖွင့်သေး၏။ ထို ၂-နည်းတို့၏ အကျယ်ကို ထို
 အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။] သို့သော် ပရဝါဒီကား-“ဘဝရာဂ(ရူပ, အရူပရာဂ)သည် ရူပ
 အရူပဓာတ်တို့၌ သဟဇာတမဟုတ်ပဲ ကိန်း၏, သဟဇာတ မဟုတ်ပဲ အကျိုးဝင်၏”ဟု
 ခွဲမြဲစွာပင် ယူ၍ ထားလေသည်။

၁၄-စုဒ္ဒသမဝဂ်

(၁၄၃)ဂ- အဗျာကတကထာ

၇၀၆။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယုသညံ။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတလော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သညံ။) ဝိပင်္ဂါကဗျာကတံ၊ လော။ ပေ။
ဗောဠဗျာယတနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တော၊
ဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ သညံ။ အဗျာကတော၊ လော။ ဣတိ။
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၇၀၇။ ဒိဋ္ဌိဂတံ အဗျာကတန္တိ။ အာမန္တာ။ (ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သညံ။) အဖလံ၊
အကျိုးမရှိသလော။ အဝိပင်္ဂါကံ၊ ဝိပင်္ဂါကံ မရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ (ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သညံ။) သဖလံ၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်။
သဝိပင်္ဂါကံ၊ ဝိပင်္ဂါကံနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ။ ပေ။

ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သညံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနံ၊ မိစ္ဆာ
အယုဟူသော အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်တို့ကို။
ဝုတ္တာနံ နန၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သညံ။
အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သညံ။ ကုသလာ၊ တည်း။ ဣတိ
ဝုတ္တံ နန။ ပေ။

ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ အဟံ၊ သညံ။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ၊ မိစ္ဆာအယုရှိသ၏။ ဒိန္နံ၊ ၂-မျိုးကုန်သော။ ဂတိနံ၊ ဂတိတို့တွင်။
နိရယံ ဝါ၊ ရေကိုသော်၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ တိရစ္ဆာန်အမျိုးကို
သော်၎င်း။ အညတရံ၊ တမျိုးမျိုးသော။ ဂတိံ၊ ဂတိကို။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်
မူ၏။ ဣတိ။ ဝုတ္တံ နန။ ပေ။

၇၀၈။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု။ သဿတော
လောကောတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤ မိစ္ဆာအယုကို။ (မယာ၊ သညံ။)
အဗျာကတံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ “သဿတော
လောကော”စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သိလကွန် ပြဟူစေလသုတ်၌
ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ။ ဝုတ္တံ နန။ ပေ။

ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ ဘိက္ခဝေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဿ၊ မိစ္ဆာ
အယုရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ အကြိုင်

အကြင် မိစ္ဆာအတိုင်း။ သမတ္တံ၊ ပြည့်စုံသော၊ ပြည့်စုံအောင်။ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်များကို အောက်၌ ပြထားသည်။] သမာဒိန္နံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သော။ ဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်သော။ ယဉ္ဇေဝ ကာယကမ္ပံ၊ အကြင် ကာယကံသည် ၎င်း။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ တိုင်း။ သမတ္တံ၊ သမာဒိန္နံ၊ သော။ ယဉ္ဇ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်၎င်း။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ တိုင်း။ သမတ္တံ၊ သမာဒိန္နံ၊ သော။ [“ယဉ္ဇ မနောကမ္ပံ” ၏ နောက်ဝယ် မှုရင်း ကေဂုံတ္တရု၊ ကေဓမ္မပါဠိ ဒုတိယဝဂ်၌ ဤ ၂-ပုဒ် ပါင်း။ သမာဒိန္နံ၏ နောက်၌ ပုဒ်လည်း ရှိ၏။] ယဉ္ဇ မနောကမ္ပံ၊ သည်၎င်း။ ယာ စ စေတနာ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော စေတနာသည်၎င်း။ ယာ စ ပတ္တနာ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော ဇောင့်တတတ်သော တဏှာ သည်၎င်း။ ယော စ ပဏိဓိ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိ မှီသော စေတနာ ပတ္တနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို ထားခြင်းသည်၎င်း။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ အကြင် စေတနာ ပတ္တနာဒိဋ္ဌိတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဖဿ စသော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ (သန္တိ။) [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်များကို အောက်၌ ပြထားသည်။] (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပါပိကာ၊ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ် ၄-ရွာ တို့သို့ ကျရောက်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုမိစ္ဆာ ဇာယုရှိသော ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်၏။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဋ္ဌဿ၊ အလို မရှိအပ်သော အကျိုးငှါ။ အကန္တာယ၊ မနှစ်သက် အပ်သော အကျိုးငှါ။ အမနာပါယ၊ စိတ်နှလုံးကို မတိုးပွားစေတတ်သော

၁။ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ။ ။ယထာဒိဋ္ဌိတိ ယာ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ တဿာ တဿာ အနုရူပံ၊ သမတ္တန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ၊-ကေဂုံတ္တရု-ဋ္ဌ၊ ကေဓမ္မပါဠိ၊ ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။-ယထာဒိဋ္ဌိတိ အတ္တဗျာပနိစ္စာယံ ယထာသဒ္ဓေါ၊ တေန ဥတ္တရပတ္တပုဇာနော သမာသေတိ အာဟာ “ယာ ယာ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဿာ တဿာ အနုရူပန္တိ ထံ တံ ဒိဋ္ဌိ အနုရူပန္တိ အတ္ထော၊ သမတ္တန္တိ အနဝသေသံ၊ တေနာဟ “ပရိပုဏ္ဏ”န္တိ။-ထိုဋီကာ။

၂။ ယာ စ စေတနာ စသည်။ ။ယာ စ စေတနာတိ အာဒိသု-ဒိဋ္ဌိသဟ-ဇာတာဝ ခစ္စဟနာ စေတနာ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိသဟဇာတာဝ ပတ္တနာ ပတ္တနာ နာမ၊ စေတနာပတ္တနာနံ ဝသေန စိတ္တဋ္ဌပနာ ပဏိဓိ နာမ၊ တေဟိ ပန စေတနာဒိဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဖဿာဒယော သင်္ခါရာ နာမ။-ထိုအဋ္ဌကထာ။-ဒိဋ္ဌိသဟဇာတာတိ ယထာဝုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတာ စေတနာ၊ သေ နယော သေသပဒေသုပိ၊ ပတ္တနာတိ “ဂ္ဂဒံ နာမ ကရေယျ”တိ တဏှာပတ္တနာ၊ စေတနာပတ္တနာနံ ဝသေနာတိ ယထာဝုတ္တဒိဋ္ဌိဂတနိဿိတစေတသိကစေတနာနိကာမနာနံ ဝသေန၊ စိတ္တဋ္ဌပနာတိ စိတ္တဿ ပဏိဓဟနာ၊ ဖဿာဒယောတိ စေတနာဒိဋ္ဌိတဏှာဒိဝိနိမုတ္တာ ဖဿာဒိဓမ္မေ။ ထိုဋီကာ။ [ဋီကာဖာအုပ်များ၌ “ယထာဝုတ္တဒိဋ္ဌိဂတနိဿိတစေတသိကနိကာနောနံ” ဟု ရှိ၏။ “စေတနာပတ္တနာနံ” ၏ အဖွင့်ဖြစ်၍ “ဝေတသိက” ၏ နောက်၌ “စေတနာ” ဟု ထည့်လိုက်သည်။]

အကျိုးငှါ။ အဟိတာယ။ စီးပွါးမဲအကျိုးငှါ။ ဒုက္ခာယ။ ဆင်းရဲခြင်း
 အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ [ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိ ပါပိကာ။ တသ္မာ တဿ
 ပုဂ္ဂလဿ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ။ ပေ။ သံဝတ္တန္တိတိ ယောဇနာ။-ထို
 ဌီကာ။ ထိုပါဠိတော်ဝယ် သံဝတ္တန္တိ၏ နောက်၌ “တံ ကိဿ ဟေတု။ ဒိဋ္ဌိ
 ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပါပိကာ” ဟု အကြောင်းကို တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူလတ္တံ့
 ဖြစ်၍ ယသ္မာစသည်ကို ထည့်၍ ပေးဖွယ် မလိုသော်လည်း ဤ၌ နောက်
 ဝါကျများ မပါသောကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားအောင် ထည့်၍ ပေးလိုက်
 သည်။ ဌီကာ၌ “ယောဇနာ” ဟူသည် အဓိပ္ပာယ်ယောဇနာသာ။] ဣတိ
 ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

အပျာဏတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-စုံဒွသမဝဂ်

(၁၄၄)၉-အပရိယာပန္နကထာ

၇၀၉။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ အပရိယာပန္နံ၊ လောကီတဗ္ဗုဒ္ဓိ
 အကျိုးမဝင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။) မဂ္ဂေါ။
 မဂ်လော။ ပေ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၇၁၀။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော။ ကို။ ဓာနမေသု။ ကာမဂိုဏ်
 တို့၌။ ဝိတရာဂေါတိ။ ကင်းသော ရာဂရှိသူဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော။ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ (ပုထုဇ္ဇနော။ ကို။) ဝိဂတဒိဋ္ဌိယောတိ။ ကင်းသော မိစ္ဆာ အယူ
 ရှိသူဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

အပရိယာပန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စုံဒွသမေဝ ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို စုံဒွသမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

အကုသလမူလံ။ ပေ။ အကုသလမူလံ။ (အကုသလမူလံ။ ပေ။ အကုသလမူလံ)
 ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကုသလာကုသလပဋိဆန္ဒဟနကထာဝဂ်။ သဠာ-
 ယတနံ၊ သဠာယတနပုတ္တိကထာဝဂ်။ ဆဝိညာဏတာယာ၊ ဝိညာဏ် ၆-ပါး၏
 အခြားမဲ့၌ အခြား ဝိညာဏ် ၆-ပါးအပေါင်း၏ ဖြစ်ပုံကို မေးရာ အနန္တရပစ္စယ
 ကထာဝဂ်။ အရိယံဂ္ဂပံ။ ပေ။ ဥပါဒါယ။ (အရိယဂ္ဂပံ။ ပေ။ ဥပါဒါယ)
 ဟူသော ပြဿနာရှိသော အရိယဂ္ဂပကထာဝဂ်။ သောဝ။ ပေ။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊
 (ထိုသည်ပင် အနုသယ၊ ထိုသည်ပင် ပရိယုဋ္ဌာနလော) ဟု မေးရာ အညော

အနုသယောတိကထာ၎င်း။ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပူယုတ္တံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပူ-
ယုတ္တန္တိကထာ၎င်း။ ယထာဓာတု၊ တညေဝ အနုသေတိ၊ (အကြင် အကြင်
ဓာတ်သည် ရှိ၏၊ ထိုဓာတ်၌ပင် ရာဂသည် လျော်သော အကြောင်းကို
ရလသော် ဖြစ်နိုင်သလော)ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် မေးမြန်း စစ်ဆေးရာ
ပရိယာပနူကထာ၎င်း။ [ထို ကထာ၌ ပုစ္ဆာ၊ အနုယောဂတို့ကို ကောက်ချက်
ချကြည့်လျှင် “ရူပ စသော ဓာတ်တိုင်း၌ ရူပရာဂ စသော ဆိုင်ရာ ရာဂများ
အကြောင်းညီညွတ်လျှင် သဟဇာတ်ဖြစ်နိုင်သလား”ဟု မေးမြန်း စစ်ဆေးရာ
ရောက်ပုံကို သိရသည်။] ဒိဋ္ဌိဂတံ အပ္ပာကတံ၊ အပ္ပာကတဏထာ၎င်း။
ဒိဋ္ဌိဂတံ အပရိယာပနံ၊ အပရိယာပနူကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၁၅ - ပန္နရသမဝဂ္ဂ

(၁၄၅) ၁-ပစ္စယကထာ

၇၁၁။ ပစ္စယကထာ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္ထိတံ၊ အချင်းချင်း မရောယှက်အောင် ပိုင်းခြား၍ ထားအပ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဝိမံသာ၊ ပညာဟူသော အမောဟသည်။ ဟေတု၊ ဟိတိသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ သော စ၊ ထို အဓမ္မာဟဟိတိသည်လည်း။ အဓိပတိ၊ ဝိမံသာဓိပတိသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဝိမံသာ ဟေတု၊ ဟိတိ(ဟောတိ)၊ အံ။ သော စ အဓိပတိ၊ ဟိတိ(ဟောတိ)၊ အံ။ တေန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ဝါရှင် ပရဝါဒီ။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတု-ပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသော ဝိမံသာသည်။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ (ပစ္စည်းချင်း ရောယှက်၍) ဆိုထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်။

ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဆန္ဒာဓိပတိသည်။ သဟဇာတာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အဓိပတိ၊ အဓိပတိသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဆန္ဒာဓိပတိ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ၊ အဓိပတိ၊ သည်။ ဟိတိ (ဟောတိ)၊ အံ။ တေန၊ ကြောင့်။ ရေ၊ ဝါရှင် ပရဝါဒီ။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ [အခြား အဓိပတိ ၃-ပါးတို့နှင့် စပ်သော ပြဿနာတို့ကိုလည်း ဤနည်းမို့၍ ပေးပါ။]။

၇၁၅။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ အရိယံ၊ မြတ်သော။ ဓမ္မံ၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားကို။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်ကို။ တတူ၊ ပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ တစ္ဆ၊ အရိယဓမ္မသည်လည်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၇၁၆။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ သာ စ၊ ထို ရှေးရှေး၌ ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားသည်လည်း။ အာသေဝနာ၊ အဖန် တလဲလဲ မှီဝဲ တတ်သော တရားသည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။

[“သမာသိဉ္စ(တ)၊ ရွေလိက်ဓု၊ ဝါကျ နောက်လိုက်မြ” နှင့်အညီ အာသေဝနာ ဟူသော နောက်ပုဒ်၏ လိန့်ဝုစ်သို့လိုက်၍ “သ” ဟု ဣတ္ထိလိန့်ကေဝုစ် ဖြစ်နေသည်။] ပေ။

၇၁၇။ န ပေ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ အကြိုင်တရားသည်။) ဟေတု- ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း (သော၊ သည်။ တေသညေဝ၊ ထို ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အားပင်။) အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ သမနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ လော။ တနည်း- (ယော၊ သည်။) အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း (သော၊ သည်။ တေသညေဝ၊ ထို အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရား တို့အားပင်။) ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ [ဤဒုတိယနည်းပယ် အဋ္ဌကထာ၌- “အနန္တရ-သမနန္တရပစ္စယေနပစ္စယော” ဟု ရှိ၏။ “ဟေတု အနန္တရသမနန္တ ရပစ္စယေန” ဟု ရှိမှ ပါဠိတော်အနက် ပေးရာဝယ်- “ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ” ဟူသော ဝါကျကို ထည့်၍ ပေးနိုင်မည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ထို ဝါကျ ကျန်နေမည်။ ထို့ပြင် ဟေတုပစ္စည်းမှလည်း အနန္တရသမနန္တရတို့ ကဲ့သို့ပင် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သဘာဝ မဟုတ်သောကြောင့် “န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ” ဟုပင် ဖြေထိုက်ရကား။ အနက်ပေးရာ၌ ချန်မထားထိုက်ပါ။] အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ လော။ သမနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ပစ္စယတာဏထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅- ပန္နရသမဝဂ်

(၁၄၆) ၂-အညမညပစ္စယကထာ

၇၁၈။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ သလော။) သင်္ခါရပစ္စယာပိ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရေန၊ အပူညာဘိ သင်္ခါရနှင့်။ သဟဇာတော နန၊ တကွဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ။ ပေ။ [ဥပါဒါနာနုယောဂ၌- “ဥပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနိမ္မ တပါး သော ဥပါဒါနိသညံ ။ ပေ။ ဥပါဒါနပစ္စယာပိ၊ ကာမုပါဒါနိမ္မ တပါးသော ဥပါဒါနိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ။ ပေ။ ဥပါဒါနေန၊ ကာမု- ပါဒါနိမ္မ တပါးသော ဥပါဒါနိနှင့်” ဟု ပေးပါ။] ။

၇၀၉။ သိက္ခဝေ၊ ဇရာမရဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ကည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထဝေ၊ ရှိသည်သာ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဖြေ)။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန် မရှိလျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ၊ သာ။ သင်္ခါရာ၊ သမ္ဘဝန္တိ၊ ၎င်း။) သင်္ခါရပစ္စယာပိ၊ လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ တဏှာပစ္စယာဝ၊ သာ။ ဥပါဒါနံ၊ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဥပါဒါနပစ္စယာပိ၊ လည်း။ တဏှာ၊ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်။

သိက္ခဝေ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) နာမရူပပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း) ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထဝေ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သင်္ခါရာ၊ (သမ္ဘဝန္တိ။) သင်္ခါရပစ္စယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ (သမ္ဘဝတိ။) တဏှာပစ္စယာပိ၊ လည်း။ ဥပါဒါနံ၊ (သမ္ဘဝတိ။) ဥပါဒါနပစ္စယာပိ၊ လည်း။ တဏှာ၊ (သမ္ဘဝတိ။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်။

အညမညပစ္စယကထာ နိဋ္ဌိတော။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၄၇)၃-အဒ္ဓါကထာ

၇၂၀။ အဒ္ဓါ၊ ကာလကို။ ပရိနိပ္ပုဇ္ဇော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေ အပ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ (အဒ္ဓါ၊ သည်။) ရူပံ၊ ရုပ်လော။ ဣတိ၊ န ဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ကို။ ပရိနိပ္ပုဇ္ဇော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။

အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၎င်း ။ ပေ။ ဝိညာဏံ၊ သည်၎င်း။ အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ (အတိတ်ရုပ် စသည်တို့ အတိတ်ကာလဖြစ်လျှင်။) အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးကုန်သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။) ဣတိ၊ န ဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

☞ အတိတံ၊ ကုန်သောံ ပဉ္စ၊ ကုန်သောံ၊ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အတိတော၊ သောံ၊ အဒ္ဓါ၊ ကာလလောံ ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သောံ၊ အဒ္ဓါ၊ လောံ။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အတိတ် ခန္ဓာ ၅-ပါး စသည်တို့ အတိတ်ကာလ စသည်ဖြစ်လျှင်။) ပန္နရသ၊ တဆယံငါးပါးကုန်သောံ။ အဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သလောံ။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [ပရဝါဒီသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အာယတန(၁၂), ဇာတ်(၁၈), ဣန္ဒြေ(၂၂) တို့ကိုလည်း အတိတ်ကာလ စသည် အဖြစ်ဖြင့် ယူသည်။ သို့သော်—“အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အာယတန(၁၂)ပါးစီ ဖြစ်လျှင် ကာလ(၃၆)ပါး ဖြစ်သလော” စသော စိစစ်ခြင်းကိုမူ ပယ်ရှားလေသည်။]

၇၂၁။ န ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဘိက္ခဝေ၊ ကထာပတ္ထုနိ၊ စကား၏ တည်ရာအကြောင်းတို့သည်။ [ကထာကာရဏာနိ၊ ကထာယ တုမိယော ပတိဋ္ဌာယောတိ အမတ္တာ၊ တိကင်္ဂုတ္တရ၊ ဋ္ဌ၊ ဒု၊ ဝံ၊ ၂-ဝင်၊ ၇-သုတ်။] ဣမာနိ တိဏိ၊ တို့တည်း။ ကတမာနိ တိဏိ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ အတိတ်၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလကို။ ဝါ၊ ကာလ၌ဖြစ်သော ခန္ဓာကို။ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်များကို အောက်၌ ပြထားသည်။] အာရဗ္ဗ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍မူလည်း။ ကထံ၊ စကားကို။ ကထေယျ၊ ပြောရာ၏။ (ကိံ) အတိတ်၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌၊ ဝါ၊ ကာလဝယ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ၌(တဝ၌)။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ အနာဂတ်၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ ဝါ၊ မူလည်း။ ကထံ ကထေယျ၊ (ကိံ) အနာဂတ်၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ ဝေံ၊ သို့။ ဘဝိဿတိ၊ တွံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ ဝါ၊ မူလည်း။ ကထံ ကထေယျ၊ (ကိံ) တေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌။ ဝါ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌။ ဝေံ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့

ခ။ အတိတ် အဒ္ဓါနံ ။အတိတ် ဝါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနန္တိ အတိတမဒ္ဓါနံ နာမ ကာလောပိ ဝတ္ထတိ၊ ခန္ဓာပိ။-တိကင်္ဂုတ္တရ-ဋ္ဌ၊ ဒု-ဝံ၊ ၂-ဝင်၊ ၇-သုတ်။-အထတိ သဏတိ သဏတံ ဝတ္ထတိ ပဝတ္ထတိတိ အဒ္ဓါ။ ကာလောတိ အာဟ “အတိတ မဒ္ဓါနံ နာမ ကာလောပိ ဝတ္ထတိ”တိ၊ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ ဟိ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ ကာလော ကထောဝ ဓမ္မဿ ပဝတ္တိအာတ္တာဝိသေသံ(ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်အထူးကို) ဥပါဒါယ တေနော ဝေါဟာရေန (ထို ဓမ္မ၏ ဝေါဟာရဖြင့်ပင်) “အတိတော”တိ အာဓိနာ ဝေါဟရီယတိ၊ အတိတာဒိတေဒေါ စ နာမာယံ (အတိတ စသော အပြား ရှိသော ဤ ဝေါဟာရသည်လည်း) နိပ္ပရိယာယတော ဓမ္မာနံယေဝ ဟောတိ၊ န ကာလဿ (မုချအားဖြင့် ဓမ္မတို့၏ ဝေါဟာရသာ ဖြစ်၏၊ ကာလ၏ ဝေါဟာရ မဟုတ်) ဣတိ အာဟ “ခန္ဓာပိ ဝတ္ထန္တိ”တိ-ထိုဋီကာ။

ပြောရာ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ကိတ်ဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့တည်း။
ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ ။ပေ။

အဒ္ဓါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပန္နရသမင်

(၁၄၈) -ခဏလယမုဟုတ္တကထာ

၇၂၂။ ခဏော၊ ခဏဟူသော ကာလကို။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ လော။ လယော၊
လယဟူသော ကာလကို။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ လော။ မုဟုတ္တံ၊ မုဟုတ်ဟူသော
ကာလကို။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ခဏော၊ သည်၎င်း။
လယော၊ သည်၎င်း။ မုဟုတ္တံ၊ သည်၎င်း။) ရူပံ၊ ရုပ်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [“(ခဏော လယော မုဟုတ္တံ) ဝေဒနာတိ၊ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ”စသည်ဖြင့် ပေဟျာလဖော်၍ ပေးပါ။]

၇၂၃။ ဤ၌ သကဝါဒီ၏ အမေးလက္ခဏာ ဖြစ်သော ခရေပုဋ်ကို
တွေ့ရ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ ခဏစသည်ကို အဒ္ဓါသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဟု ဆို၍
ရှေ့အဒ္ဓါကထာနှင့် နည်းတူဟု ညွှန်ပြသောကြောင့် ရှေ့အဒ္ဓါကထာအတိုင်း
ပရဝါဒီ၏ အမေးလက္ခဏာ ကြက်ခြေသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ခဏလယ မုဟုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပန္နရသမင်

(၁၄၉) ၅-အာသဝကထာ

၇၂၄။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတို့သည်။
အနာသဝါ၊ အာရုံပြုတတ်သော အခြား အာသဝေါတရား မရှိကုန်သလော။
ဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
(စတ္တာရော အာသဝါ၊ တို့သည်။) မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော ။ ပေ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

၇၂၅။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ယေဟိ အာသဝေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေ
အာသဝါ၊ ထို ၄-ပါးသော အာသဝတို့သည်။ သာသဝါ၊ အာသဝေါတို့နှင့်
တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေဝ၊ ထို ၄-ပါးတို့မှ တခြား
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (တေ)အာသဝါ၊ ထို အာသဝတို့သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ စစ်။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

အာသဝကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၅၀) ၆-ဇရာမရဏကထာ

၇၂၆။ လောကုတ္တရာနံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (လောကုတ္တရာနံ-ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏံ၊ သည်။) မဂ္ဂေါ၊ လော။ ပေ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၇၂၇။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ (လောကုတ္တရာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏံ၊ သည်။) လောကီယံ၊ လောကီလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဇရာမရဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၅၁) ၇-သညာဝေဒယိတကထာ

၇၂၈။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ၊ သညာဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသမာပတ်သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [နောက်၌ ရွှေကထာကိုမျှ၍ အနက်ပေးပါ။]

အမှာ။ ။ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ၌ သကဝါဒီသည် “သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသမာပတ်သည် လောကီလော။ (လောကီဖြစ်လျှင်) ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်လော။ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရလော” ဟု မေးမြန်း စစ်ဆေးသည်။ အနက် လွယ်ပြီ။

ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၅၂) ၉-တတိယသညာဝေဒယိတကထာ

၇၂၉။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ သမာပန္နော၊ ကောင်းစွာရောက်သူသည်။ (နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူသည်-ဟူလို။) ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရေယျံ၊ ပြုနိုင်သလော။ (သေနိုင်

သလော)။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ။ သို့။ သမာပန္နဿ။
 ၎ံ။ မာရဏန္တိယော။ သေခြင်း၏ အနီး၌ ဖြစ်သော။ ဖဿော။ သညံ။ အတ္တိ။
 လော။ ။ပေ။ မာရဏန္တိယံ။ သေခြင်း၏ အနီး၌ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ။ သညံ။
 အတ္တိ။ လော။ [အတ္တိကို နောက်နောက်သို့ လိုက်၍ ပေးပါ။] ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [“နတ္တိ။ မရှိသလော”ဟု စစ်ဆေးသောအခါ ပရဝါဒီ
 ဝန်ခံ၏။]

သညာ ။ပေ။ အာမန္တာ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ။ ၎ံ။
 ဖဿော။ သညံ၎င်း ။ပေ။ စိတ္တံ။ သညံ၎င်း။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အဖဿကဿ။ ဖဿ မရှိသ၏။ ကာလံ။ ကိ။ ကိရိယာ။
 ပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ။ ဖြစ်သလော။) ပေ။ အစိတ္တကဿ။ စိတ်မရှိသ၏။
 ကာလံ ကိရိယာ (ဟောတိ။ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိသံကမေယျာနုယောဂဉ္စ—“သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ။ ၎ံ။
 ကာယေ။ ဉ္စ။ ဝိသံ။ အဆိပ်သည်။ ကမေယျ။ သက်ဝင်နိုင်သလော။ သတ္တိ။
 လက်နက်သည်။ ကမေယျ။ လော။ အဂ္ဂိ။ မီးသည်။ ကမေယျ။ လော”ဟု
 ပေးပါ။

နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသူ၏ ကိုယ်၌ အဆိပ် စသည် သက်ဝင်နိုင်သလော
 ဟု မေး၍ ဝန်ခံသောအခါ—နိရောဓံ။ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။
 သမာပန္နော။ သညံ။ န(ဟောတိ)။ မဖြစ်သလော။ ဣတိ။ သကဝါဒီ စစ်။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၇၃၃။ သညာ ။ပေ။ န ကရေယျ။ မပြုနိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
 ယေန နိယာမေန။ အကြင် နိယာမဖြင့်။ နိယတော။ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်
 အပ်သည်။ (ဟုတွာ)။ သညာဝေဒယိတနိရောဓနိရောဓံ။ သို့။ သမာပန္နော။
 သညံ။ ကာလံ။ ကိ။ န ကရေယျ။ မပြုနိုင်။ သော နိယာမော။ ထို နိယာမ
 သည်။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ စစ်။ နတ္တိ။ မရှိ။ (ဣတိ။ သကဝါဒီ
 ဖြေ) ။ပေ။

၇၃၄။ စက္ခုဝိညာဏသမဂီ။ စက္ခုဝိညာဏံနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်။
 ကာလံ။ ကိ။ န ကရေယျ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ယေန နိယာမေန။ ဖြင့်။
 နိယတော။ သညံ။ (ဟုတွာ)။ စက္ခုဝိညာဏသမဂီ။ သညံ။ ကာလံ။ န
 ကရေယျ။ မပြုနိုင်။ သော နိယာမော။ သညံ။ အတ္တိ။ လော။ ဣတိ။
 သကဝါဒီ စစ်။ နတ္တိ။ (ဣတိ။ ပရဝါဒီ ဖြေ) ။ပေ။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၅၄) ၁၀-အသညသတ္တုပိကကထာ

၇၃၅။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိံ သညံ။ အသညသတ္တုပိကာ၊ အသညသတ်တုံသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သညာ-ဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ၊ ဣ။ အလောဘော၊ အလောဘဟူသော။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်မူလသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ပေ။ သညာဝေဒယိတ-နိရောဓံ သမာပန္နဿ၊ ဣ။ ပညာ၊ သညံ။ (အတ္တိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

သညာ။ ပေ။ အာမန္တာ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ၊ ဣ။ ဖဿော၊ သညံဂုဏ်း။ ပေ။ စိတ္တံ၊ သညံဂုဏ်း။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ အဿကဿ၊ ဣ။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော)။ ပေ။ အစိတ္တကဿ၊ ဣ။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သညံ။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

သညာ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သို့။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကောင်းစွာ ရောက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ အသညသတ္တုပိကာ၊ အသညသတ်တုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၇၃၆။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ကာမတုံ၌လည်း။ အသညံ၊ သညာ မရှိသည်။ (ဟုတွာ)၊ တကြာပိ၊ ထို အသညသတ်တုံ၌လည်း။ အသညံ၊ သညံ။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အသညသတ္တုပိကကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၁၅-ပန္နရသမဝဂ်

(၁၅၅) ၁၀-ကမ္မုပစယကထာ

၇၃၇။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညံ၊ ကွဲ၏ တိုးပွားခြင်းမှ တမျိုးတခြားလော။ ကမ္မုပစယော၊ ကွဲ၏ တိုးပွားခြင်းသည်။ အညော၊ ကံမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဖဿော၊ သညံ။ အညော၊ ဖဿ၏ တိုးပွားခြင်းမှ တမျိုးတခြားလော။ ဖဿပစယော၊ ဖဿ၏ တိုးပွားခြင်းသည်။ အညော၊ ဖဿမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [နောက် ဝေဒနာနုယောဝ စသည် ၌လည်း ပရဝါဒီ၏ ပဋိညာကို ဖော်၍ ပေးပါ။] ပေ။

၇၃၈။ အညံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ ကမ္မေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [ဒုတိယ မေးသော အခါ ဝန်ခံသောကြောင့်။]

ကုသလေန၊ သော။ ကမ္မေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ ကုသလော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ကုသလေနံ ။ပေ။ ကုသလောတိ။ အာမန္တာ။ သုခါယ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သံမုယုတ္တေန၊ သော။ ကမ္မေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ သုခါယ၊ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သမ္မုယုတ္တာ၊ သမ္မုယုတ်ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၇၄၀။ ကမ္မံ၊ သညံ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ လော။ ကမ္မံ၊ သညံ။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ လော။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ သာရမ္ပဏော၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ စိတ္တေနသဟဇာတော၊ လော။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ အနာရမ္ပဏော၊ အာရုံ မရှိသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

☞ ကမ္မံ၊ သညံ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ လော။ စိတ္တံ၊ သညံ။ ဘိဇ္ဇမာနံ၊ ပျက်လသော်။ [သတ္တမိအနက်၌ ပဌမာ။] ကမ္မံ၊ သညံ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ လော။ [အဋ္ဌကထာ၌—“စိတ္တံ၊ သညံ။ ဘိဇ္ဇမာနေ၊ ပျက်လသော်။” ဟုလည်း မူကွဲကို ပြသေး၏။] ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ လော။ စိတ္တံ၊ သညံ။ ဘိဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၇၄၁။ ကမ္မမ္ပိ၊ သညံ။ (သတိ၊ ဖြစ်လသော်။) [တနည်း—ပတိဋ္ဌိတေ၊ တည်လသော်။] ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ တညေဝ၊ ထိုကမ္မူပစယသည်ပင်။ ကမ္မံ၊ ကံလော။ သော(ဝေ)၊ ထိုကံသည်ပင်။ ကမ္မူပစယော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ကမ္မမ္ပိ၊ သညံ။ (သတိ၊ သော်။) ကမ္မူပစယော၊ သညံ။ (ဟောတိ၊ လော။) ကမ္မူပစယတော၊ ကမ္မူပစယကြောင့်။ ဝိပါကော၊ သညံ။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တညေဝ၊ ထိုကမ္မူပစယဝိပါကသည်ပင်။ ကမ္မံ၊ ကံလော။ သော(ဝေ)၊ ထိုကံသည်ပင်။ ကမ္မူပစယော၊ လော။ သော(ဝေ)၊ ထိုကံ ကမ္မူပစယသည်ပင်။ ကမ္မဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ကမ္မဓိ၊ သညံ။ (သတိ၊ သော်။) ကမ္မူပစ္စယော၊ သညံ။ (ဟောတိ-
 လော။) ကမ္မူပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တတိ၊ လော။
 ဝိပါကော၊ သညံ။ သာရမ္ပဏော၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

၇၄၂။ အညံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဘဝဝတာ၊ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ဣမ၊ ဤ
 လောကဉ္စ။ ဧကစ္စော၊ အချို့သူသည်။ သဗျာဗဇ္ဇံ၊ လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သော
 ဒုက္ခနှင့်တကွဖြစ်သော။ [သဗျာဗဇ္ဇန္တိ သဒ္ဓကံ။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာယ၊ ဋ္ဌ၊ ၁-ဝဂ်၊
 ၄-သုတ်။] ကာယသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော အမှုကို၎င်း။ (ကာယ
 ဒွါရိတ အကုသိုလ် စေတနာ တဆယ့်နှစ်ပါးကို ၎င်း)။ [ကာယဒွါရေ
 ဂဟဏာဒီဝသေန (ကိုင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) စောပနပုတ္တာ
 ဒွါဒသ အကုသလစေတနာ သဗျာဗဇ္ဇကာယသင်္ခါရော နာမ။-ထိုအဋ္ဌကထာ။]
 အဗျာဗဇ္ဇံ၊ လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သော ဒုက္ခ မရှိသော- [အဗျာဗဇ္ဇန္တိ
 နိဒ္ဒုက္ခံ။-ထို အဋ္ဌကထာ။] ကာယသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ [ကာယဒွါရေ ပဝတ္တာ
 အဋ္ဌ တာမာဝစရကုသလစေတနာ ကာယသင်္ခါရော နာမ။-ထို အဋ္ဌကထာ။]
 အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ပြုစီမံ၏။ [ဝစီသင်္ခါရံ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော အမှု။
 မနောသင်္ခါရံ၊ စိတ်ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော အမှု။ တရားကိုယ်ကို ထို အဋ္ဌကထာ၌
 ရှုပါ။] သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရမ္ပိ၊
 ကို၎င်း။ အဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ အဘိသင်္ခါရိတာ၊
 ပြုစီမံပြီး၍ ။ ပေ ။ သဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ လောကမ္ပိ၊ လောကသို့၎င်း။
 အဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ လောကမ္ပိ၊ သို့၎င်း။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။
 သဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ လောကမ္ပိ၊ သို့၎င်း။ အဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ လောကမ္ပိ၊
 သို့၎င်း။ ဥပပန္နံ၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တမေနံ၊ ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သဗျာဗဇ္ဇံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ အဗျာဗဇ္ဇံ၊
 ကုန်သော။ ဖဿာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဖုသန္တိ၊ ထိရောက်ကုန်၏။ သော၊ ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [သမာနော-၌ စပ်။] ဝါ၊ ကို။ [ဖုဋ္ဌာ-၌ စပ်။] သဗျာ-
 ဗဇ္ဇေဟိ၊ ကုန်သော။ ဖဿေဟိပိ၊ တို့သည်၎င်း။ အဗျာဗဇ္ဇေဟိ၊ ကုန်သော။
 ဖဿေဟိပိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။
 သဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ ဝေဒနမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ အဗျာဗဇ္ဇံ၊ သော။ ဝေဒနမ္ပိ၊ ကို၎င်း။
 ဝေါကိဏ္ဏသုဒ္ဓကံ၊ ရောပြွမ်းသော သုဒ္ဓ ဒုက္ခကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။
 သေယျထာပိ- ကား။ မနုဿာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဧကစ္စော၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊
 တို့သည်၎င်း။ [ဧဒေဝသု ပန ဘုမ္မဒေဝတာနံ၊ ဝိနိပါတိကေသု ဝေမာနိက-
 ပေတာနံ ကာလေန သုခံ ကာလေန ဒုက္ခံ ဟောတိ။-ထို အဋ္ဌကထာ။]
 ဧကစ္စော၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိတာ စ၊ ဝိနိပါတိကပြုတ္တာတို့သည်၎င်း။

(ဝေါက်ဏ္ဍသုဒဒကံ၊ ကိုး၊ ဝေဒန္တိ သေယုတာပိ၊ ခံစားကုန်သကဲ့သို့တည်း။) ပုဏ္ဏ၊ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘူတာ၊ ပြုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ကံကြောင့်။ ဘူတဿ၊ ဖြစ်ရသော သတ္တဝါ၏။ ဥပပတ္တိံ၊ ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို အောက်၌ ပြထားသည်။] ယံ၊ အကြင်ကံကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ တေန၊ ထိုကံကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ဥပပန္နံ၊ ကပ်ရောက်လာသော။ တေ၊ ဤ သတ္တဝါကို။ ဖဿာ၊ အကျိုးဖြစ်သော ဖဿတို့သည်။ ဖုသန္တိ၊ ထိရောက်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏ၊ အဟံ၊ သည်။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။

ကမ္မဒါယာဒါ၊ ကံသည် နေအပ်သော အမွေကို ခံယူရကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ [ကမ္မေန+ဒါတဗ္ဗံ+ဒါယံ တဗ္ဗံပါကံ+အာဒိယန္တိတိ ကမ္မဒါယာဒါ၊ သတ္တာ၊-ထိုဒို့ကာ-စာအုပ်တို့၌ “ဖဿာ” ဟု၎င်း၊ “ကမ္မာ” ဟု၎င်း အဘိဓမ္မေပုပ္ပါဒ် မှအမျိုးမျိုး ရှိ၏။ “ကမ္မဒါယာဒါ သတ္တာ” ဟု ပါဠိတော် ရှိသောကြောင့် “သတ္တာ” ဟုသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။] ဣတိ။ ပုတ္တံ နန္ဒ။ ပေ။

ကမ္မုပစယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပန္နရသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ပစ္စယတာဝဝတ္ထိတာ၊ (ပစ္စယတာဝဝတ္ထိတာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပစ္စယတာကထာ၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လာ အင်္ဂါအချို့တို့၏ အညမညပစ္စယအဖြစ်ကို မေးမြန်းစစ်ဆေးရာ အညမညပစ္စယကထာ၎င်း။ အဒ္ဓါ၊ အဒ္ဓါကထာ၎င်း။ ခဏော လယော မုဟုတ္တံ၊ ခဏလယမုဟုတ္တကထာ၎င်း။ စတ္တာရော အာသဝါ အနာသဝါ၊ (စတ္တာရော အာသဝါ အနာသဝါ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာသဝကထာ၎င်း။ လောကုတ္တရာနံ ။ ပေ။

၁။ ဘူတာ ဘူတဿ ဥပပတ္တိံ။ ။ ဘူတာတိ ဟေတွတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ၊ ဘူတကမ္မတော ဘူတဿ သတ္တဿ ဥပပတ္တိံ ဟောတိ-ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ယထာဘူတံ ကမ္မံ သတ္တာ ကရောန္တိ၊ တထာဘူကေန ကမ္မေန ကမ္မသဘာဝဝသေန (ကံနှင့်တူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်) တေသံ ဥပပတ္တိံ ဟောတိ၊ တေနောဝါဟ “ယံ ကရေတိ၊ တေန ဥပပဇ္ဇတိ” တိ။-ထို အဋ္ဌကထာ၊-ဘူတကမ္မတောတိ နိဗ္ဗတ္တကမ္မတော အတ္တနာ ကတူပစိဘကမ္မတော (ပြုအပ် ဆည်းပူးအပ်သော ကံကြောင့်)။ ယထာဘူတန္တိ ယာဒိသံ၊ ကမ္မသဘာဝဝသေနာတိ ကမ္မသရိက္ခကဝသေန၊ ဥပပတ္တိံ ဟောတိတိ အပဒါဒိတေဒါ (အခြေ မရှိသော သတ္တဝါအစရှိသော အပြားရှိသော) ဥပပတ္တိံ-ထိုဒို့ကာ။

လောကုတ္တရံ၊ (လောကုတ္တရံ ။ပေ။ လောကုတ္တရံ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော
 ဧဝမရကကထာ၎င်း။ သညာ ။ပေ။ လောကုတ္တရံ၊ (သညာ ။ပေ။ လော-
 ကုတ္တရံ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သညာဝေဒယိကထာ၎င်း။ သညာ ။ပေ။
 လောကီယာ၊ (သညာ ။ပေ။ လောကီယာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဒုတိယ
 သညာဝေဒယိကထာ၎င်း။ သညာ ။ပေ။ ကရေယျ၊ (သညာ ။ပေ။
 ကရေယျ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော တတိယသညာဝေဒယိကထာ၎င်း။
 သွေဝ ။ပေ။ ပတ္တိကာ၊ (သွေဝ ။ပေ။ ပတ္တိကာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော
 အသညသတ္တုပိကကထာ၎င်း။ အညံ ။ပေ။ ကမ္မူပဝယော၊ (အညံ ။ပေ။
 ကမ္မူပဝယော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကမ္မူပဝယကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊
 အပြီးတည်း။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုတတိယပဏ္ဏာသက၏။ ဥဒ္ဒါနိ၊ တည်း။

အနုသယာ၊ တိဿောပိ အနုသယကထာ အစဉ်ရှိသော ကောဒသမဝဂ်
 ၎င်း။ သံဝရော၊ သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ အစဉ်ရှိသော ဒွါဒသမဝဂ်၎င်း။
 ကပ္ပေါ၊ ကပ္ပဋကထာ အစဉ်ရှိသော တေရသမဝဂ်၎င်း။ မူလံ ဝ၊ မူလနှင့်
 စပ်သော ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓဟနကထာ အစဉ်ရှိသော စဒ္ဒသမဝဂ်၎င်း။
 ဝဝတ္တိတာ၊ (ပစ္စယဘဒပဝတ္တိတာ) ပြဿနာရှိသော ပစ္စယကထာ အစဉ်
 ရှိသော ပနုရသမဝဂ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၁၆-သောဠသမဝဂ္ဂ

(၁၅၆) ၁-နိဂ္ဂဟကထာ

၇၄၃။ ပရော၊ တပါးသော သူသည်။ ပရဿ၊ တပါးသော သူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်နှိပ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပရော၊ သည်။ ပရဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ မာ ရဇ္ဇိ၊ မတပ်မက်ပါစေလင့်။ မာ ဒုဿိ၊ မပျက်စီးပါစေလင့် (ဒေါသ မဖြစ်ပါစေလင့်)။ မာ မုယိ၊ မတွေ့ဝေပါစေလင့်။ မာ ကိလိဿိ၊ မညှစ်နှမ်းပါစေလင့် (ကိလေသာ မဖြစ်ပါစေလင့်)။ ဣတိ၊ သို့။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ပရော ပရဿ၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ သည်။ မာ နိဂ္ဂဇ္ဈိ၊ မချုပ်ပါစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

☞ ပရော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပရော ပရဿ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဣဝံ၊ ဣဝကို။ ပဗဟတိ၊ စွန့်နိုင်သလော (စွန့်၍ ပေးနိုင်သလော) ။ပေ။ အနောတ္ထပ္ပံ၊ ကို။ ပဗဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပရော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပရော ပရဿ အတ္ထာယ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်သလော ။ ပေ ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပရော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပရော ပရဿ အတ္ထာယ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်သလော။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဗဟတိ၊ စွန့်နိုင်သလော ။ပေ။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပရော ။ပေ။ အာမန္တာ။ အညော၊ အခြားသူသည်။ အညဿ၊ အခြားသူကို။ ကာရကော၊ ပြုနိုင်သလော။ သုခံ၊ သုခကို၎င်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို၎င်း။ ပရံကတံ၊ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သလော။ အညော၊ ခံစားသူမှ တပါးသော သူသည်။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ အညော၊ ပြုသူမှ တပါးသော သူသည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပရော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတော

(ယေန၊ အကြင်သူသည်။) အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ (သော၊ ထိုသူသည်။) အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်။

သံကိလိဿတိ၊ အပါယ် ၄-ပါး၌ ပူလောင်ရ၏။ [ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို အောက်၌ ပြထားသည်။] (ယေန သည်။) အတ္တနာ၊ တိုင်း၊ ပါပံ၊ ကိ၊ အကတံ၊ မပြုအပ်။ (သော၊ သည်။) အတ္တနာဝ၊ ပင်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ (သုဂတိဘဝ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လသော်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်၏။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သော ကုသိုလ်ကံသည်၎င်း။ အသုဒ္ဓိ၊ မစင်ကြယ်သော အကုသိုလ်သည်၎င်း။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိ၌။ (ဝိပစ္စတိ၊ ရင့်ကျက်၏။ ဝါ၊ အကျိုးပေး၏။) အညော၊ အခြားသူသည်။ အညံ၊ အခြားသူကို။ န ဝိသောဓေယ၊ မစင်ကြယ်စေနိုင်။ (န ကိလေသေတိ၊ မပူလောင်စေနိုင်။) ဣတိ ဝုတ္တံနန္တံ ။ပေ။

၇၄၄။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ဉာဏဗလသို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တိ နန္တံ၊ လော၊ ဝသိတူတာ၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တိ နန္တံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အမှာ။ ။ပုဂ္ဂဟကထာ၌—“ပုဂ္ဂဟာတိးချီးမြှောက်နိုင်သလော” ဟူသော ပုဒ်သာ အနက် ထူးတော့၏။

နိဂ္ဂဟကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၁၆-သောဠသမဝဂ်
(၁၅၈) ၃-သုခါနုပ္ပဒါနကထာ

၇၄၅။ ပရော၊ သည်။ ပရဿ၊ အား။ သုခံ၊ ကိ၊ အနုပ္ပဒေတိ၊ လျော်စွာ ပေးနိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ ပရော ပရဿ ဒုက္ခံ န အနုပ္ပဒေတိ၊ လျော်စွာ မပေးနိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပရော ပရဿ၊ အား။ အတ္တနော၊ ။ သုခံ၊ ကိ၊ အနုပ္ပဒေတိ၊ လော။ အညေသံ၊ ပေးသောပုဂ္ဂိုလ် ပေးရာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ အခြားသူတို့၏။ သုခံ အနုပ္ပဒေတိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ပေးရာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခံ အနုပ္ပဒေတိ၊ လော။ ဣတိ။

၁။ ဂါထာဖွင့်။ ။တဿတ္ထော—ယေန အတ္တနာ အကုသလကမ္မံ ကတိ ယေတိ၊ သော ခံတူသု အပါယေသု ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တော (အပါယ် ၄-ပါးတို့၌ ဒုက္ခကို ခံစားရသော်) အတ္တနာဝ သံကိလိဿတိ။ [ဤသို့ ဝေသဒ္ဓါကို နောက်အတ္တနာပုဒ်နှင့် တွဲ၍ ယောဇနာသည့်အတိုင်း အနက်ပေးခဲ့သည်။] ယေန ပန အတ္တနာ အကတံ ပါပံ၊ သော သုဂတိ စေဝ နိဗ္ဗာနန္တံ ဂစ္ဆန္တော အတ္တနာဝ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ကုသလကမ္မသင်္ခါတာ သုဒ္ဓိ အကုသလကမ္မသင်္ခါတာ စ အသုဒ္ဓိ ပစ္စတ္တံ ကာရုကသတ္တာနံ အတ္တနိယေဝ ဝိပစ္စတိ၊ အညော ပုဂ္ဂလော အညံ ပုဂ္ဂလံ န ဝိသောဓေယ နေဝ ဝိသောဓေယံ န ကိလေသေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဓမ္မပဒ-၄၊ အတ္တဝဂ်၊ စူဠကခလဥမာသကဝတ္ထု။

န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။ ပရော၊ သညံ။ ပရဿ၊ အား။ နေဝတ္ထုနော၊ မိမိ၏
 ဥစ္စာ မဟုတ်သော၊ န အညေသံ၊ ပေးသောပုဂ္ဂိုလ် ပေးရာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ
 အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်သော၊ န တဿ၊ ထို ပေးရာ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်သော၊ သုခံ၊ ကို၊ အနုပုဗ္ဗေတိ၊ လော၊ ဣတိ။
 အာမန္တာ ပေ။

၇၄၇။ န ပေ။ အာမန္တာ။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ၊ အရှင်မဟာဥဒါယိ
 သည်။ တေ၊ ကို၊ အဝေါစ နန္ဒ၊ (မြတ်စွာဘုရားကို) လျှောက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်
 လော (ကို)၊ ဘဂဝါ၊ သညံ။ ဗဟုနံ၊ များစွာကုန်သော။ နော၊ တပည့်
 တော်တို့၏။ ဒုက္ခဓမ္မာနံ၊ ဒုက္ခတရားတို့ကို။ အပဟတ္တာ၊ ပယ်ရှားတော်မူပြီး
 ပယ်ရှားတော်မူဆဲ ပယ်ရှားတော်မူလတ္တံ့ သည်။ (ဟောတိ) ဝတ၊ ဖြစ်လေစွ
 တကား။ [သာဓကစတားရုပ်ကလုံး၏ အဖွင့်ကို အောက်၌ ပြထားသည်။]
 ဘဂဝါ၊ သညံ။ ဗဟုနံ၊ နော၊ တို့၏။ သုခဓမ္မာနံ၊ သုခတရားတို့ကို။ ဥပဟတ္တာ၊
 ကပ်ဆောင်တော်မူပြီး ကပ်ဆောင်တော်မူဆဲ ကပ်ဆောင်တော်မူလတ္တံ့ သည်။
 (ဟောတိ) ဝတ၊ တကား။ ပေ၊ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။
 အပဟတ္တာ(ဟောတိ) ဝတ ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ ပေ။

သုခါနုပုဗ္ဗဒါနကထာ နိဋ္ဌိတော။

၁၆-သောဠသမဇ်

(၁၅၉) ၄-အဓိဂယျမနသိကာရကထာ

၇၄၉။ အဓိဂယျ၊ သင်္ခါရအားလုံးကို လွမ်းမိုးကာ ယူ၍။ မနသိ၊ စိတ်၌။
 ကရောတိ၊ ပြုနိုင်သလော။ (နှလုံးသွင်းနိုင်သလော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။
 တေန စိတ္တေန၊ လိုသင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်ဖြင့်။ တံ စိတ္တံ၊ ထို
 သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်
 သိနိုင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။ တေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တံ

၁၆သောဠသမဇ်ကားရုပ် အဖွင့်။ ပေ ယေန သော ဝနသဏ္ဍောတိ အယမိ မဟာ-
 ဥဒါယိတ္ထေရော။ ပေ အပဟတ္တာတိ အပဟာရကော၊ ဥပဟတ္တာတိ ဥပဟာရကော။
 မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ-၉၊ ၂-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်အဖွင့်။-မဟာဥဒါယိတ္ထေရောတိ ကာဠုဒါယိ-
 လာဠုဒါယိတ္ထေရောတိ အညော မဟာဒေဟတာယ “မဟာဥဒါယိ”တိ သာသာနေ
 ပညာတော (ထင်ရှားသော) ထေရော၊ အပဟရိ အပဟရတိ အပဟရိယတိတိ
 အပဟတ္တာ၊ တေတာလိကော တိ အယံ သဇ္ဇေါ၊ ဥပဟတ္တာတိ တောပိ သေဝ
 နယာ၊ အပဟာရကောတိ အပနေတာ၊ ဥပဟာရကောတိ ဥပနေတာ၊-ထိုဦးကာ၊
 အာဟတ္တာ၌ အပပုဗ္ဗ+ဟရဓာတ်, တု ပစ္စည်းတည်း။

စိတ္တံ၊ ကိံ။ စိတ္တန္တံ၊ စိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ လောကဗျူဟာ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ
ပေ။ တံ စိတ္တံ၊ ထို သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်လည်း တဿ
စိတ္တဿ၊ ထို သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံလောက
ဗျူဟာ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ပေ။

တံ စိတ္တံ ပေ။ အာမန္တာ။ တေန ဖဿန၊ (သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်း
ကြောင်း စိတ်၌ ယှဉ်သော) ထို ဖဿဖြင့်။ တံ ဖဿံ၊ (သင်္ခါရတို့ကို နှလုံး
သွင်းကြောင်း စိတ်၌ ယှဉ်သော) ထို ဖဿကို။ ဖုသတိ၊ ထိနိုင်သလော။ ပေ။
တဿ ပညာယ၊ (သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်၌ ယှဉ်သော) ထို
ပညာဖြင့်။ တံ ပညံ၊ (သင်္ခါရတို့ကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်၌ ယှဉ်သော)
ထို ပညာကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိနိုင်သလော။ ဗျူဟာ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ ပေ။

၇၅၀။ အတိတံ၊ အတိတ်စိတ်ကို။ အတိကန္တံ၊ အတိတ်စိတ်ဟူ၍။ မနသိ
ကဏှေန္တော၊ နှလုံးသွင်းလ သော် (နှလုံးသွင်းယင်း)။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်
စိတ်ကို။ အနာဂတန္တံ၊ အနာဂတ်စိတ်ဟူ၍။ မနသိ ကဏှတိ၊ လောက
ဗျူဟာ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ပေ။

၇၅၁။ န ပေ။ အာမန္တာ ဘဂဝတာ—

ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ
တရားတို့သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဗျူဟာ၊ သို့။ ပညာယ၊
ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အထ၊ သင်္ခါရအားလုံးကို
အနိစ္စဟု မြင်ရာ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခေ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်ရခြင်းဒုက္ခ၌။
နိဗ္ဗန္တတိ၊ ငြိမ်းငြိမ်း။ (နိဗ္ဗန္တန္တော၊ ငြိမ်းငြိမ်းလသော်။ ဒုက္ခပရိတေနာဒိ-
ဝသေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အပြား
အားဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍
သိ၏။) [ဇ ၅၊ ဝိပဿနာပညာယ ပဿတိ။ အထ ဗျူဟာသို့ ခန္ဓုဒ္ဓါ-
ယရဏဒုက္ခေ နိဗ္ဗန္တတိ။ နိဗ္ဗန္တန္တော ဒုက္ခပရိတေနာဒိဝသေန သစ္စာနိ
ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဓမ္မပဒါ ငှ၊ ဖုဂ္ဂဝဂ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာသတ္တု၊] သေး ဤသစ္စာ
၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှ။
မဂ္ဂေါ၊ လမ်းတည်း။

[ဒုက္ခလက္ခဏဂါထာ၊ အနတ္တလက္ခဏဂါထာတို့ကိုလည်း နည်းမီ၍ ပေးပါ။]
ဗျူဟာ ဝတ္တဗ္ဗေ ပေ။

၁၆-သောဓဋ္ဌသမဂ်

(၁၆၀) ၅-ရွှံပံ ဟေတုတိကဏ္ဍာ

၇၅၄။ ရွှံပံ၊ ရှပ်သည့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ရွှံပံ၊ သည့်။) အာလောဘော၊ အလောဘဟူသော။ ဟေတု၊ ဟိတ်လော။ ဣတိ။ နှဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

သာရမ္ပဏာနုယောဂဋ္ဌိ- “(ရွှံပံ၊ သည့်။) သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ တဿ၊ ထိုရှပ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည့်။ ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည့်။ အတ္ထိ၊ လော”ဟု ပေးပါ။

၇၅၅။ အလောဘော၊ သော။ ဟေတု၊ သည့်။ သာရမ္ပဏော၊ အာရုံနှင့် တကွ ဖြစ်သည့် မဟုတ်လော။ တဿ၊ ထိုအလောဘ ဟိတ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ ပေ။ ပဏိဓိ၊ အတ္ထိ၊ ရှိသည့် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရွှံပံ၊ ရှပ်ဟူသော။ ဟေတု၊ သည့်။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တဿ၊ ထိုရှပ်ဟူသော ဟိတ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ ။ ပေ ။ ပဏိဓိ၊ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [အနာရမ္ပဏာနုယောဂဋ္ဌိ- “အနာရမ္ပဏော၊ အာရုံမရှိ သလော”ဟု ပေးပါ။]

၇၅၆။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါယရူပါနံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ ဥပါဒါယဟေတု၊ စွဲမြဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်တို့လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ပေ။

ရွှံပံ ဟေတုတိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သောဓဋ္ဌသမဂ်

(၁၆၁) ၆-ရွှံပံ သဟေတုကကန္တိတာ

၇၅၇။ ရွှံပံ၊ သည့်။ သဟေတုကံ၊ ဟိတ်နှင့်တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ရွှံပံ၊ သည့်။) အလောဘဟေတုနာ၊ အလောဘဟိတ်နှင့်တကွ။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [(၇၅၈)ဋ္ဌိ- “အလောဘော၊ သော။ သဟေတုကော၊ ဟိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော တရား သည့်”ဟု၎င်း၊ (၇၅၉)ဋ္ဌိ- “ရွှံပံ၊ သည့်။ သပ္ပစ္စယံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည့်။ (ဟောတိ)နန”ဟု၎င်း ပေးပါ။]

ရွှံပံ သဟေတုကကန္တိကဏ္ဍာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သောဠသမဝဂ်

(၁၆၂) ၇-ရှုပုံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ

၇၆၀။ ရှုပုံ သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၇၆၁။ ရှုပုံ၊ ကိ၊ ကုသလမ္ပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အကုသလမ္ပိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။
န ပတ္တမ္ပိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကာယကမ္ပိ၊ ကာယကံသည့်၎င်း။
ဝစိကမ္ပိ၊ သည့်၎င်း။ ကုသလမ္ပိ၊ သည့်၎င်း။ အကုသလမ္ပိ၊ သည့်၎င်း။
(ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ရှုပုံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သောဠသမဝဂ်

(၁၆၃) ၈-ရှုပုံ ဝိပင်္ဂါကောတိကထာ

၇၆၅။ ရှုပုံ သည်။ ဝိပင်္ဂါကော၊ ဝိပင်္ဂါကံသော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရှုပုံ၊
သည့်။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာရုံသလော ။ပေ။ ပဏိဓိအတ္ထိ၊ လော။
ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ ။ (ရှုပုံ သည်။) သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ
ရုံသည့်။ န(ဟောတိ)နန၊ လော ။ပေ။ ပဏိဓိ နတ္ထိ နန၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ။ပေ။

၇၆၆။ ဖဿော သည်။ ဝိပင်္ဂါကော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [“ဣတိ။
အာမန္တာ”ကို မြုပ်ထားသည်။] ဖဿော သည်။ သုခဝေဒနိယော၊ သုခ
ဝေဒနာရုံသည့် မဟုတ်လော။ ဒုက္ခဝေဒနိယော၊ လော ။ပေ။ ပဏိဓိ အတ္ထိ၊
လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ရှုပုံ သည်။ ဝိပင်္ဂါကော၊ လော။ ရှုပုံ သည်။ န သုခဝေဒနိယံ၊ သုခ
ဝေဒနာ မရုံသလော ။ပေ။ ပဏိဓိ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၇၆၇။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ကမ္မဿ၊ နိ။ ဝါ၊ ကိ၊ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်
ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပင်္ဂါကော၊ သည်။ (ဟောန္တိ) နန၊ လော။ ဣတိ။
အာမန္တာ ။ပေ။

ရှုပုံ ဝိပင်္ဂါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သောဠသမဝဂ်

(၁၆၄) ၉-ရူပိဝစရာရူပိဝစရန္တိကထာ

၇၆၀။ ရူပိဝစရံ၊ ရူပိဝစရဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၇၇၀။ န။ ပေ။ အာမန္တာ။ ကာမာဝစရကမ္မဿ၊ ကာမာဝစရကံ၏။
ဝါ၊ ကိ။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရသည်။
(ဟောကံ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ရူပံ ရူပိဝစရာရူပိဝစရန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သောဠသမဝဂ်

(၁၆၅) ၁၀-ရူပါရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာ

၇၇၁။ ရူပရာဂေါ၊ သည်။ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော၊ ရူပဓာတ်၌ အကျုံး
ဝင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ [စုဒ္ဓသမဝဂ်၊ ပရိယာပန္နကထာကို မှီ၍
ပေးပါ။]

ရူပရာဂေါ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော အရူပရာဂေါ အရူပဓာတုပရိယာ-
ပန္နောတိကထာ၊ ရူပရာဂေါ ။ ပေ ။ တိကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။ [ယခု
အခါ ဤကထာကို ခေါ်ရလွယ်ကူစေရန် “ရူပါရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာ”
ဟု မှည့်ခေါ်ထားသည်။]

သောဠသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

စိတ္တနိဂ္ဂဟော၊ နိဂ္ဂဟကထာ၎င်း။ စိတ္တပဂ္ဂဟော၊ ပဂ္ဂဟကထာ၎င်း။
သုခါနုပ္ပဒါနံ၊ သုခါနုပ္ပဒါနကထာ၎င်း။ အဓိဂယု မနသိကာရော၊ အဓိဂယု
မနသိကာရကထာ၎င်း။ ရူပံ ဟေတု၊ ရူပံ ဟေတုတိကထာ၎င်း။ ရူပံ
သဟေတုကံ၊ ရူပံ သဟေတုကန္တိကထာ၎င်း။ ရူပံ ကုသလမ္ပိ အကုသလမ္ပိ၊
ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ၎င်း။ ရူပံ ဝိပါကော၊ ရူပံ ဝိပါကောတိကထာ
၎င်း။ အတ္ထိ ။ ပေ။ အရူပိဝစရံ၊ (အတ္ထိ ။ ပေ။ အရူပိဝစရံ)ဟူသော
ပြွယ်နာမများရှိသော ရူပံ ရူပိဝစရာရူပိဝစရန္တိကထာ၎င်း။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ
ကာမဓာတုပရိယာပန္နော၊ (ကိလေသာအားလုံး ကာမဓာတ်၌ အကျုံးဝင်၏)
ဟု သကဝါဒီ ဆိုလိုရာ ရူပါရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ္ဂ

(၁၆၆) ၁-အရဟတော ပုညပထယောကထာ

၇၇၆။ အရဟတော၊ နိ။ ပုညပထယော၊ ကောင်းမွန် ပွားစည်းခြင်း
သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၇၇၇။ အတ္တိ။ ပေ။ ။ အာမန္တာ။ အရဟတော၊ သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊
ပုညာဘိသင်္ခါရကို။ အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ပြုစီမံသလော ။ ပေ။ ဂတိသံဝတ္တနိယံ၊
ဂတိကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ လော။ တဝသံဝတ္တနိယံ၊
ဘဝကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ၊ အစိုးရသူ၏
အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ အာဓိပတိသံဝတ္တနိယံ၊ အကြီးအကဲ၏
အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ မဟာဘောဂသံဝတ္တနိယံ၊ များသော
စည်းစိမ်ကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ မဟာပရိဝါရသံဝတ္တနိယံ၊ များသော
အခြံအရံကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ ဒေဝသောဘဂ္ဂသံဝတ္တနိယံ၊ နတ်၏
တင့်တယ်သူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော ။ ပေ။ မနုဿသောဘဂ္ဂသံဝတ္တနိယံ၊
လူ၏ တင့်တယ်သူ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေခြင်းရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊
လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၇၇၈။ [မဟာဝဂ်၊ ပရိဟာနိကထာ၊ ပုန်ရေ(၂၆၈)ကိုမှီ၍ ပေးပါ။]

၇၇၉။ [ထေရသမဝဂ်၊ ကုသလပဋိလာဘဏထာကို မှီ၍ ပေးပါ။]

အတ္တိ အရဟတော ပုညပထယောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၆၇) ၂-နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စုတိကထာ

၇၈၀။ အရဟတော၊ နိ။ အကာလမစ္စု၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံချိန် မဟုတ်ပဲ
ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အရဟန္တသဘာဝကော၊
ရဟန္တာကို သတ်သူသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။
ယော၊ သည်။ အရဟန္တံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေတိ၊
ခွင်း၏။ (သော၊ သည်။ အရဟန္တံ၊ ကို။) ဇီဝိတေ၊ အသက်သည်။ ဇီဝိတာ-
ဝသေသေ၊ ကြွင်းသော အသက်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။
ဝေါရောပေတိ၊ ခွင်းနိုင်သလော။ ဇီဝိတေ၊ သည်။ ဇီဝိတာဝသေသေ၊ သည်။

အသတိ၊ သော်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။
ဇီဝိတော၊ သည့်။ ဇီဝိတာဝသေသေ၊ သည့်။ သတိ၊ သော်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။
ဝေါရောပေတိ၊ ခွင်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။ ပေ။ [(၇၀၁) လွယ်ပြီ။
(၇၀၂) သာကေသုတ်ကို ခွါဒသမဝဂ်၊ ကမ္မဏထာ၊ ပုဒ်ရေ(၆၃၅)၌
ပေးခဲ့ပြီ။]

နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စုတိဏထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒဂု-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၆၈) ၃-သဗ္ဗမိဒ် ကမ္မတောတိကဏာ

၇၀၃။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ၊ ဤ ကမ္မဝဋ် ကိလေသဝဋ် ဝိပါက
ဝဋ်သည်။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။
ကမ္မမ္ပိ၊ ကံသည်လည်း။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။
န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဣဒံ၊ သည့်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ရှေး၌
ပြုအပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ။ ဟောတိ၊ လော။
[ပုဗ္ဗေကတဏမ္ပပစ္စယေနော၊ တိကင်္ဂုတ္တရ၊ ၉၊ ၂-ပဏ်၊ ၂-ဝဂ်၊ ၁-သုတ်။
ပုဗ္ဗေကတဟေတုတိ အန္တောဂဓာဝဇာရဏံ ပဒန္တိ အာဟ- “ပုဗ္ဗေကတကမ္မ-
ပစ္စယေနော”တိ။ ထိုဋီကာ။] ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ သဗ္ဗံ၊ သော။
ဣဒံ၊ သည့်။ ကမ္မဝိပါကတော၊ ကံ၏ အကျိုး၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ (ဟောတိ၊
လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

၇၀၄။ သဗ္ဗံ ပေ။ အာမန္တာ။ ကမ္မဝိပါကေန၊ ကံ၏ အကျိုးဖြင့်။
ပါဏံ၊ ကံ။ ဟနေယျ၊ သတ်ရာသလော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပါဏာတိပါတော၊
ပါဏာတိပါတသည်။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည် မဟုတ်လော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည့်။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့်တကွ
ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ [“သန္တိ” စသော ပုဒ်တို့၏
အနက်ကို သီလက္ခန္ဓံ၊ သာမညဖလသုတ်၊ ပုရဏကဿပဝါဒ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၀၅။ န ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတော-

လောကော၊ သတ္တလောကသည်။ ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။ ဝတ္ထတိ၊
ဖြစ်၏။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထတိ၊
၏။ ယာယတော၊ သွားသော။ ရထဿ၊ ရထား၏။ အာဏိ၊
နားပန်းစောင့် မယ်နသည်။ (နိဗန္ဓနာ၊ တီးမကျွတ်အောင် ဖွဲ့ထား
တတ်သည်။ ဟောတိ) ဣဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တဏှာ၊ တူး) သတ္တာ၊
သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မုနိဗန္ဓနာ၊ ကံဟူသော အဖွဲ့ရှိကုန်၏။

ကမ္မေန၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကိတ္တိံ၊ ကျော်ဝေခြင်းကို၎င်း။
 (ပျက်ကွယ် ချိုးမွမ်းခြင်းကို၎င်း။) ပသံသံ၊ ပျက်မောက်ချိုးမွမ်းခြင်းကို
 ၎င်း။ လဘဟေ၊ ရင်။ ဝေဗ္ဗေ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဝေဒိံ ဝ၊
 ဆုံးရှုံးပျက်ပြားခြင်းကို၎င်း။ ဝဇ္ဇေ၊ သတ်ပုတ် ညှဉ်းလဲခြင်းကို၎င်း။
 ဗန္တံ ဝ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကို၎င်း။ (လဘဟေ၊ ရင်။) တံ ကပ္ပနာနာ-
 ကရဏံ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်သော အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးကို
 ဝိဒိတံ၊ သိရ၍။ ဝ၊ သိရပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကေ၊
 ဌံ။ ကမ္မံ၊ သည်း။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေ၊ ဆိုနိုင်ပါတော့အံ့
 နည်း။ ဣတိ၊ ဝတ္ထံ နန္ဒံ ။ပေ။

သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၆၉) ၄-ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒကထာ

၇၀၆။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒညေဝ၊ ဝက္ခုန္တေ ဝသေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော သက်ရှိ
 ရုပ်နာမ်သည်သာ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒညေဝ၊
 သည်သာ။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလော ။ပေ။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ [“အနိစ္စံ”ဝသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာဝဂ်၊
 ဥပါဒါ၊ ပညတ္တာနုယာဝ၊ ပုဒ်ဇရ(၉၅)၌ ပေးခဲ့ပြီ။] အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒံ၊ ဝက္ခုန္တေ
 ဝသေ၊ ဣန္ဒြေတို့နှင့် မစပ်သော သက်မဲ့ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ သံ ။ပေ။
 ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ သည်။ (ဟောတိ)နန္ဒံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ ဟည်း ။ပေ။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဌိ။ တဉ္စ၊
 ထို အနိစ္စ စသည်ဖြစ်သော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်သည်လည်း။ န ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မဟုတ်
 သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၇၀၇။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒညေဝ ဒုက္ခန္တိ၊ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယံ၊
 အကြင်သဘောသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထို မမြဲသော သဘောသည်။ ဒုက္ခံ၊
 ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထံ နန္ဒံ၊ လော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊
 သည်။ (ဟောတိ)နန္ဒံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၇၀၈။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒံ၊ ဝက္ခုန္တေ ဝသေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်
 စပ်သော သက်ရှိ ရုပ်နာမ်ဟူသော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညယ၊
 ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌ (မြတ်စွာဘုရား၏
 သာသနာတော်၌)။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ဝုဿတံ၊ ယထာ

ကျင့်သုံးသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝံ၊ တူ။ အနိန္ဒိယဗဒ္ဓဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကိ။
 ပရိညာယ၊ ငါ။ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သလော။
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ဣန္ဒိယဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကိ။ ပရိညာယံ၊
 ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ပုန၊ တဖန်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 ယထာ၊ မဖြစ်တော့သကဲ့သို့ (ပဋိသန္ဓေ မနေရတော့သကဲ့သို့)။ ဝေမေဝံ၊ တူ။
 အနိန္ဒိယဗဒ္ဓံ ဒုက္ခံ ပရိညာယံ၊ သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ပုန န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဣန္ဒိယဗဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၇၀) ၅-ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂန္တိကထာ

၉၇၉။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသာ၊
 ကြွင်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
 ဒုက္ခသမုဒယောပိ၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏
 ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သည်။ တိဏေဝ၊ ၃-ပါးတို့သာ
 လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
 ၎င်း ။ပေ။ ပဋိပဒါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။
 ဝတ္တာနိ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဒုက္ခသမုဒယောပိ ဒုက္ခောတိ၊ အာမန္တာ။ ဂေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်
 သဘောကြောင့်။ (ဒုက္ခသမုဒယောပိ ဒုက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။)
 ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်
 သဘောကြောင့်။ (ဒုက္ခသမုဒယောပိ ဒုက္ခော ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ပရဝါဒီ ဖြေ) ။ပေ။

အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ သော စ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်သော
 အရိယမဂ်သည်လည်း။ န ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခ မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၉၈၀။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ သာ၊ ထိုအရိယမဂ်သည်။ ဒုက္ခနိဗ္ဗေ-
 ဝါမိနိ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊
 အကျင့်သည်။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၇၁) ၆-န ဝတ္ထုဗွဲ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိကထာ

၇၉၁။ သံဃော၊ သည်း၊ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။
 ဣတိ၊ ဣ၊ န ဝတ္ထုဗွဲ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သံဃော၊ သည်း။
 အာဟုနေယျော နန၊ အဝေးမှ ဆောင်ယူ၍ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူ
 ထိုက်သည် မဟုတ်လော။ ပါဟုနေယျော နန၊ ဧည့်သည်များဖို့ ရည်ရွယ်
 မှန်းထားအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်သည် မဟုတ်လော။ ဒက္ခိဏေယျော
 နန၊ တမလွန်ဘဝ၌ ကြီးပွားကြောင်း အလှူကို ခံယူထိုက်သည် မဟုတ်လော။
 အညူလိကရုဏီယော နန၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ထိုက်သည် မဟုတ်လော။
 လောကထ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊
 ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ လယ်ယာမြေကောင်းနှင့် တူသည်
 မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

န ပေ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်း၊ စတ္တာပေ၊ ၄-ပါးကုန်သော။
 ပုရိသယုဂါ၊ ယောကျ်ားအစုံ ဟူကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။
 ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်ဘဝ၌
 ကြီးပွားကြောင်း အလှူကို ခံယူထိုက်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝတ္ထော နန၊ လော၊ ဣတိ။
 အာမန္တာ ပေ။

န ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ယေး တို့သည်။) သံဃံ၊ အာ၊ ဒါနံ၊ ကို။
 ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေး တို့သည်။) အတ္ထိ နန၊ လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ပေ။

န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ-

အာဟုတိ၊ ပူဇော်အပ်သော ယဇ်စာကို။ ဇာတဝေဒေါ၊ မီးသည်။
 (ပဋိဂ္ဂဏှာတိ) ဣဝ၊ ခံယူသကဲ့သို့၎င်း။ မဟာမေသံ၊ များစွာသော
 မိုးရေကို။ မေဒနိ၊ မြေကြီးသည်။ (ပဋိဂ္ဂဏှာတိ) ဣဝ၊ ၎င်း။ (ဝေ၊
 တူ။) သမာဓိသမ္ပန္နော၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော။ သံဃော၊ သည်း။
 ဒက္ခိဏံ၊ ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝတ္ထံ နန၊ ပေ။

၇၉၂။ သံဃော၊ သည်း၊ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ လော။ ဣတိ။
 ပရဝါဓိ မေး။ အာမန္တာ။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ လော။ ဖလံ၊
 ဖိုလ်သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗွေ ပေ။

န ဝတ္ထုဗွဲ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဂ်

(၁၇၂) ၇-န ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပေ ကထာ

၇၉၃။ သံဃော၊ သည့်။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။ ဝိသောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေ၏။ ဝါ၊ သုတ်သင်၏။ ဣတိ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ၇ ပေ။

သာမညဒါနာနုယောဂဋ္ဌံ—“(ယော၊ တို့သည်။) သံဃဿ ဒါနံ ဒတွာရံ။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ အာရာဓေန္တိ၊ ပြီးငစကြကုန်၏။ ကေမိ၊ ကုန်သော။ (တော၊ တို့သည်။) အတ္ထိ နနု၊ လော” ဟု ပေ။ [ဝိသေသဒါနာနုယောဂဋ္ဌံ—“ဒါနံ” နေရာဝယ် “စိဝရံ” စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသာ ထူး၏။ အနက်လွယ်ပြီ။]

၇၉၄။ သံဃော ပေ။ အာမန္တာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည့်။ ဝိသောဓေတိ၊ လော။ ဖလံ၊ သည့်။ ဝိသောဓေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ၇ ပေ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဂ်

(၁၇၃) ၈-န ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဘုဉ္ဇတိတိကထာ

၇၉၅။ သံဃော၊ သည့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ပိဗတိ၊ သောက်၏။ ခါဒတိ၊ ရဲ၏။ သာယတိ၊ သာယာ၏။ ဣတိ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ တို့သည်။) သံဃဘတ္တာနိ၊ သံဃဘတ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တာနိ၊ ဥဒ္ဓေသဘတ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ၏။ ယာဂုပါနာနိ၊ သောက်ဖွယ် ယာဂုတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေမိ၊ ကုန်သော။ (တော၊ တို့သည်။) အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ၇ ပေ။

န ၇ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည့်။ ဂဏဘောဇနံ၊ ဂဏဘောဇဉ်ကို ၎င်း။ ပေ။ အနတိရိတ္တဘောဇနံ၊ အနတိရိတ္တဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ဣတိ။ ဤဘောဇဉ်အပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ၇ ပေ။

န ၇ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည့်။ အဗ္ဗုပါနံ၊ သရက်သီးဖျော်ရည် ၎င်း။ ဗျုပါနံ၊ သပြေသီးဖျော်ရည်၎င်း။ စောစပါနံ၊ တောငှက်ပျောသီးဖျော်ရည်၎င်း။ မောစပါနံ၊ အိမ်ငှက်ပျောသီးဖျော်ရည်၎င်း။ မဇုကပါနံ၊ သစ်မည်စည်သီးဖျော်ရည်၎င်း။ မုဒ္ဒိကပါနံ၊ မုဒရက်သီးဖျော်ရည်၎င်း။ သာလုကပါနံ၊ ကြာစွယ်ဖျော်ရည်၎င်း။ ဖာရုသကပါနံ၊ ဖက်သက်သီးဖျော်ရည်၎င်း။ ဣတိ။ သို့။ အတ္ထိ၊ ကုန်သော။ ပါနာနိ၊ ဖျော်ရည်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ၇ ပေ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဘုဉ္ဇတိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၇၄) ၉-န ဝတ္ထုဗျူဟာ ပေး မဟာပုလန္တိကထာ

၇၉၇။ သံဃဿ၊ အား၊ ဒိန္နံ၊ ပေးလှကြောင်း၊ ဒါနစေတနာသည်။ မဟာပုလံ၊ များသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ န ဝတ္ထုဗျူဟာ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ပေး။

၇၉၈။ န ပေး အာမန္တာ။ ဘဝဝတာ၊ သည်။ ဂေါတမိ၊ ဂေါတမိ။ သံဃေ၊ သံဃာ၌။ ဝါ၊ အား။ [အာဓာရဝိဝက္ခာယံ၊ (အာဓာရအနက်ကို ဆိုလိုသော်) သတ္တမိပိ သိယာ။ သံဃေ ဒေဟိ။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၂၊ ကဏ္ဍ၊ ၂၄-သုတ် ဝတ္ထု။ ဤအတိုင်း “၅” ဟု ပေးသည်။ သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိတိ သံဃဿ ဒါနာယ နိယောစေသိ (သံဃာအား လှူခြင်းငှါ တိုက်တွန်းတော် မူပြီ)။ ဥပရိပံ၊ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်၊ ဋီကာ။ ဤ၌ သမ္ပဒါနိအနက်ကို ဖွင့်လို သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ကစ္စည်း၌ကား “သမ္ပဒါနေ စ” ဟု သုတ်တည်၏။] ဒေဟိ၊ ပေးလှလော။ တေ၊ သင်သည်။ သံဃေ၊ ၌။ ဝါ၊ အား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှ အပ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အဟံ စေဝ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပုဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ သံဃော စ၊ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပုဇိတော၊ သည်။ (ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။) ဣတိ ဝတ္ထု နန ပေး။

န ပေး အာမန္တာ။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒြော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကာ၊ သိကြားသည်။ ဘဝဝန္တံ၊ တေ အဝေါစ နန၊ လျှောက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ (ဂိ)။

ယဇမာနာနံ၊ ပူဇော်ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ လူတို့သည်။ ပုညပေက္ခာနံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ရှင်ကုန်သော။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါ တို့သည်။ ဩပဓိကံ၊ ဥပဓိ ဟူသော အကျိုးရှိသော။ ပုညံ၊ ကို။ ကရောတံ၊ ပြုကုန်လသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ဝါ၊ အဘယ်အား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှကြောင်း စေတနာသည်။ မဟာပုလံ၊ များသော အကျိုး ရှိပါသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ [ဂါထာဖွင့် များကို အောက်၌ ပြထားသည်။]

၁။ ယဇမာနာနံ ပေးဩပဓိကံ။ ယဇမာနာနန္တိ ဒေန္တာနံ၊ ပုညပေက္ခာနာ ဝါဏိနန္တိ အနုနာသိကလောပံ (နိဂ္ဂဟိတ်၏ ကြေခြင်းတို့) ကတွာ နိဒ္ဒေသော၊ ပုညဖလံ အာကင်္ခန္တာနံ သတ္တာနံ၊ ဩပဓိကန္တိ ဥပဓိ နာမဓန္တာ၊ ဥပဓိဿ+ကရဏသိလံ၊ ဥပဓိပယောဇနံတိ ဝါ ဩပဓိကံ၊ အတ္တဘာဝဇနကံ ပဋိသန္နိပဝတ္တိဝိပါကဒါယကံ- ဝိမာနဝတ္ထု-၌၊ ဣတ္ထိဝိမာန၊ ၃-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်။

စတ္တာရော၊ ငှ-ယောက်ကုန်သော၊ ပဋိပန္နာ စ၊ ကျင့်ဆဲ မဂ္ဂဋ္ဌ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ ဌိတာ စ၊
 တည်သော ဖလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ သေ(ဇေသော)သံသော၊ အစုံ
 ၄-ပါး၊ သီးခြားရှစ်ဖော်၊ ဤအရိယာသံသာတော်သည်။ ဥဇဘူတော၊
 ပြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တော်မူ၏။ ပညာသီလသမာဟိတော၊
 ပညာသီလသည် ကောင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူ၏။ ဝါ၊
 ပညာ သီလ သမာဓိ ရှိတော်မူ၏။

ယဇမာနာနံ၊ ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပုညပေက္ခာနံ၊
 ကုန်သော။ ပါဏိနံ၊ တို့သည်။ ဩပဓိကံ၊ သော။ ပုညံ၊ ကို။
 ကရောတံ၊ သော်။ သံဇယ၊ ၌။ ဝါ၊ အား။ ဝိန္နံ၊ သည်။ မဟပ္ပလံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ မဟုတ်လော။ [ဂါထာဖွင့်များကို
 အောက်၌ ပြထားသည်။]

ဟိ၊ မှန်။ ဇေသော သံသော၊ သည်။ မဟဂ္ဂတော၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်
 မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။)
 ဝိပုလော၊ (ကောင်းမှု ပြုသူတို့၏ အကျိုးတရား) ပြန်ပြောခြင်း၏
 အကြောင်းတည်း။ [ဝိပုလော မဟဂ္ဂတောတိ ဂုဏေဟိ မဟတ္တံ+
 ဂတောတိ မဟဂ္ဂတော။ တတော ဇေ အတ္တနိ ကတာနံ ကာရာနံ
 ဖလဇေပုလ္လဟေတုတာယ ဝိပုလော။ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ၉၊ ၃-ဝဂ်၊
 ၆-သုတ်၊ ပုဒ်ရေ(၆၄၃)။] ဥဒဓိ၊ ရေကို ဆောင်ထားအပ်ရာ
 ဖြစ်သော။ သာဂရော၊ သမုဒ္ဒရာကို။ (အပ္ပမေဇေယျာ) ဣဝ၊
 ရေအားဖြင့် မတိုင်းတာအပ် မတိုင်းတာနိုင်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။)
 သေ(ဇေသော သံသော)၊ ကို။ အပ္ပမေဇေယျာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် မတိုင်း
 တာအပ် မတိုင်းတာနိုင်။ [ဥဒဓိဝ သာဂရတိ ယထာ ဥဒဏံ+ဧတ္ထ

၁။ ပဋိပန္နာ ဇေပ။ သမာဟိတော။ ပဋိပန္နာတိ ပဋိပဇ္ဇမာနာ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာတိ-
 အတ္ထော၊ ဥဇဘူတောတိ ဥဇပဋိပတ္တိယာ ဥဇဘာဝံ ပတ္တော ဒက္ခိဏေယျော ဇာတော၊
 ပညာသီလ သမာဟိတောတိ ပညာယ+သံသေန စ+သမာဟိတော၊ ဒိဋ္ဌိသီလသမုဒ္ဒော
 အရိယာယ ဒိဋ္ဌိသာ အရိယေန သီလေန စ သမန္တာဂတော်၊ တော်နာပိဿ ပရမတ္ထ-
 သံသတာဝမေဝ ဝိဘာဝေတိ (ထိုပညာသီလ သမာဟိတော ပါဠိဖြင့်လည်း ထို
 အရိယသံသာတော်၏ ပရမတ္ထ သံသာ အဖြစ်ကိုပင် ပြ၏။) ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန
 သံသဋ္ဌိတတ္တာ (အယူသီလ တူမျှသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ပေါင်းစပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်) ဟိ သံသော၊ အထဝါ သမာဟိတံ သမာဓိ၊ ပညာ+သီလံ+သမာဟိတဉ္စ
 အဿ အတ္တိတိ ပညာသီလသမာဟိတော၊ စတနဿ သီလာဒိဓမ္မက္ခန္ဓတ္တယသမ္ပန္နတာယ
 ဒက္ခိဏေယျာတာဝံ ဝိဘာဝေတိ။— ထို ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ။

ဝိယတိတိ “ဥဒဓီ”တိ လဒ္ဓနာမော သာဂဓရာ “တ္ထေကာနိ ဥဒ-
 ကာဠကာနိ”တိအာဒိနာ ဥဒကတော အပ္ပမေယျော။ ဝေမေသ-
 ဂုဏတောတိ အတ္ထော။ ထိုအဋ္ဌကထာ။] နရဝီရသာဝကော၊ လူတို့တွင်
 ဝီရိယရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝက ဖြစ်ကုန်သော။
 [နရေသု + ဝီရိယသမ္ပန္နဿ နရဿ+သာဝကော။ ထိုအဋ္ဌကထာ။]
 ဟင်္ဂရာ၊ သတ္တလောက၏ ညဏ်ရောင်အလင်းကို ပြုကုန်သော။
 [လောကဿ+ညဏာလောကကရာ။ ထိုအဋ္ဌကထာ။] (ယော၊ အကြင်
 အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်တို့သည်။) ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဥဒိရယန္တိ။
 တောပြုကုန်၏။ ဧတေ ဟိ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်တို့သည်သာ။
 သေဋ္ဌာ၊ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်ကုန်၏။ [ဧတေ ဟိတိ ဟိ-သဇ္ဇေ၊
 အဝဓာရဏေ နိပါတော။ ဧတေ ဝေ သေဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ ထို
 အဋ္ဌကထာ။]

ယော၊ အကြင် သူတို့သည်။ သံသံ၊ အရိယာသံသာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊
 ရည်စူး၍။ (သမ္မုတိသံသေ၊ န္တိ။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ဂေါတြတု-
 ပုဂ္ဂလေသုပိ၊ ဂေါတြတုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌သော်မူလည်း။) ဒါနံ၊ ကိုး၊ ဒဒန္တိ။
 ကုန်၏။ [ယေ သံသမုဒ္ဓိဿ ဒဒန္တိ ဒါနန္တိ ယေ သတ္တာ အရိယသံသံ
 ဥဒ္ဓိဿ သမ္မုတိသံသေ အန္တမသော ဂေါတြတုပုဂ္ဂလေသုပိ ဒါနံ
 ဒဒန္တိ။ ထိုအဋ္ဌကထာ။] တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ (တံ ဒါနံ၊
 ကိုး) သုဒိန္နံ၊ ကောင်းစွာ လှူအပ်ပြီ။ သုဟုတံ၊ (အဝေးမှ ဆောင်၍
 ပေးလှူခြင်း၊ အဝေးမှ ဧည့်သည်တို့အား ရည်မှန်း၍ လှူခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့် ပေးအပ်သော အလှူကို) ကောင်းစွာ လှူအပ်ပြီ။ သုယိဋ္ဌံ၊
 (ယစ်ကြီး ပူဇော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ပူဇော်မှုကိုလည်း) ကောင်းစွာ
 ပူဇော်အပ်ပြီ။ [တံ ဒါနံ သံဝိဘာဂဝသေန ဒိန္နမ္ပိ သုဒိန္နံ၊ အာဟုန-
 ဝါဟုနဝသေန ဟုတမ္ပိ သုဟုတံ၊ မဟာယာဂဝသေန ယိဋ္ဌမ္ပိ
 သုယိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ ထိုအဋ္ဌကထာ။] (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်
 နည်း။) (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) လောကဝိဒ္ဓနံ၊ သတ္တောကာသ သင်္ခါရ
 ဟု လောက ၃-တံ အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။
 သာ ဒက္ခိဏာ၊ ထိုအလှူကို။ သံဆဂတာ၊ သံသာ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍။
 ပတိဋ္ဌိတာ၊ သံသာ၌ တည်၏ဟူ၍။ မဟာပူလာ၊ များသော အကျိုး
 ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဏ္ဏိတာ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်
 တည်း။) [ကသ္မာ၊ ယသ္မာ သာ ဒက္ခိဏာ သံဆဂတာ ပတိဋ္ဌိတာ
 မဟာပူလာ လောကဝိဒ္ဓနံ ဝဏ္ဏိတာတိ။ လောကဝိဒ္ဓဟိ သမ္မာသမ္ပုဇေဒ္ဓဟိ
 ။ပေ။ ဝဏ္ဏိတာ ပသတ္တာ ယောမိတာတိ အတ္ထော။ ထိုအဋ္ဌကထာ။]

တောဒိသံ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ယညံ၊ ယဇ်ကို (ဆလှူကို)။ အနုဿရန္တာ၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ လောကေ၊ ဤ။ ဝေဒဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကြရကုန်၏။ [ဤဒိသံ ယညမနုဿရန္တာတိ တောဒိသံ သံသံ ဥဒ္ဓိဿ အတ္တနာ ကထံ ဒါနံ အနုဿရန္တာ။ ဝေဒဇာတာတိ ဇာတသောမနဿာ။ ထို အဋ္ဌကထာ။ ဤအလို “ဤဒိသံ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိ၍ “တောဒိသံ” ကို အဋ္ဌကထာသံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဟု မှတ်ရမည်။] (ကေ၊ ထိုသူတို့သည်။) မစ္ဆေရမလံ၊ မစ္ဆေရ ဟူသော စိတ်၏ အညစ်အကြေးကို၊ (တနည်း) မစ္ဆေရမလံ၊ မစ္ဆေရ၊ ဣဿာ လောဘ ဒေါသ စသော အညစ်အကြေးကို။ သမူလံ၊ အပိဇ္ဇာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိပလ္လာသ စသော အမြစ်အရင်းနှင့်ထကွ။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ အနိန္ဒိတာ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)၊ သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ မြတ်သော။ ဌာနံ၊ နတ်ပြည်အရပ်သို့။ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ မဟုတ်လော ။ ပေ ။ [မစ္ဆေရမေဝ စိတ္တဿ မလိနဘာဝကရဏတော မစ္ဆေရမလံ။ အထ ဝါ၊ မစ္ဆေရဉ္စ+အညံ ဣဿာ လောဘ ဒေါသာဒိမလ္လာတိ မစ္ဆေရမလံ။ တဉ္စ အပိဇ္ဇာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိပလ္လာသာဒိဟိ သဟ+မူလေဟိတိ သမူလံ ဝိနေယျ ဝိနယိတွာ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမူပေန္တိ ဌာနန္တိ ဟောဇနာ။ ထို အဋ္ဌကထာ။]

မှတ်ချက်။

။သက္ကသံယုတ်(သံ၊ ၁။ ၂၃၅)၌ အမေးတဂါထာ အဖြေ ၂-ဂါထာသာဖြစ်၍ ထိုသံယုတ်အတိုင်း “သံဃေ ဒိန္နံ မဟပူလန္တိ” ဟု ဣတိ-သဒ္ဓါဖြင့် ရှိသည်။ ဝိမာနဝတ္ထု၊ (နှာ-၅၀)၊ ပါရိစ္ဆတ္တကဝဂ်၊ ဒဒ္ဓလ္လဝိမာနဝတ္ထု ၌ကား အဖြေမှာ ၂-ဂါထာမျှ မက၊ “သော ဟံ” စသော ဂါထာများလည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “သဂ္ဂမူပေန္တိ ဌာနန္တိ” ဟု ဣတိ-သဒ္ဓါဖြင့် သကဝါဒီ ဆိုပြန်သည်။ “ယဇမာနာနံ” စသည်ဖြင့် လျှောက်ပြီ မဟုတ်လော “စတ္တာရော စ ပဋိပန္နာ” စသည်ဖြင့် ဖြေတော်မူပြီ မဟုတ်လော။ သက္ကန်ရှိသည် မဟုတ်လော” ဟု စိစစ်လိုရင်း ဖြစ်သည်။

န ဝတ္တဗ္ဗိ သံဃဿ ဒိန္နံ မဟပူလန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၇၅) ၁၀-န ဝတ္ထုဗွဲ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟာပုဂ္ဂလန္တိကဿ

၇၆၉။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှကြောင်း ဒါန
 စေတနာသည်။ မဟာပုဂ္ဂလံ၊ များသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ န ဝတ္ထုဗွဲ၊ လော၊
 ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒိပဒါနံ၊ အခြေ ၂-ချောင်းရှိသော။
 သတ္တဝါတို့တွင်။ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိပဒါနံ၊ တို့တွင်။
 သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိပဒါနံ၊ တို့တွင်။ ပမောက္ခော၊
 ပြဇာန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ အကြီးအမှူးသည်။ ဒိပဒါနံ၊ တို့တွင်။
 ဥတ္တမော၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိပဒါနံ၊ တို့တွင်။ ပဝရော၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ အသမော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့နှင့် တူတော်မူသည်။ [အပဋိ-
 ပုဂ္ဂလတ္ထာဝ သဗ္ဗသတ္တေဟိ အသမော--ကောဂုံတ္ထရ-ဋ္ဌ၊ ကေပုဂ္ဂလဝဂ်] အသမ-
 သမော၊ အတူရှိတော်မူသော ရှေးဘုရားရှင်တို့နှင့်သာတူတော်မူသည်။ အပုဋိ-
 သမော၊ အတ္တဘောတော်အားဖြင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူသည်။ [အပုဋိ-
 သမောတိ အတ္တဘာဝေနေဝဿ ပဋိသမော နာမ ကောစိ နတ္ထိတိ အပုဋိ-
 သမော။ ကောဂုံတ္ထရ၊ ဋ္ဌ၊ ကေပုဂ္ဂလဝဂ်။ ပဋိသမောတိ ပဋိနိဓိဘာဝေန-
 သမော။ ထိဋ္ဌိကာ၊ အပုဋိသမောပယ် ပဋိသမော၌ ပတိသဗ္ဗ၊ “ပဋိနိဓိ-
 အတူ” အနက်ပဟာ။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ အပုဋိမောတိ ပဋိမာ ငုစ္စတိ အတ္တ-
 ဘာဝေ၊” နှင့် အပုဋိသမောတိ အတ္တဘာဝေနေဝ” တို့ကို ဆက်သွယ်၍
 ကြည့်ပါ။] အပုဋိဘာဝေါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားအဖို့ကို ပြုနိုင်သူ ရှိတော်

၁။ ဒိပဒါနံ အဂ္ဂေါ။ ဒိပဒါနံ အဂ္ဂေါတိ သဗ္ဗာသမ္ပုဋ္ဌေါ အပဒါနံ ဒိပဒါနံ
 စတုပ္ပဒါနံ ဗဟုပ္ပဒါနံ ရူပိနံ အရူပိနံ သညိနံ အသညိနံ နေဝသညိနာသညိနံ သတ္တာနံ
 (အပဒ၊ ဒိပဒ၊ ဗဟုပ္ပဒ၊ ရူပိ၊ အရူပိ၊ သညိ၊ အသညိ၊ နေဝသညိ နာသညိ ဖြစ်ကြ
 သော သတ္တဝါတို့တွင်) အဂ္ဂေါ၊ ကသ္မာ ဣမ “ဒိပဒါနံ အဂ္ဂေါ” တိ ဝုဒ္ဓတ္တာ၊
 သေဋ္ဌတရဝသေန (အမြတ်ဆုံး သတ္တဝါနှင့် စပ်သဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီ)။ -
 ကောဂုံတ္ထရဋ္ဌ၊ ကေပုဂ္ဂလဝဂ်။

၂။ အပုဋိဘာဝေါ။ အပုဋိဘာဝေါတိ ယေ တထာဂတေန “စတ္တာရော
 သတိပဋ္ဌာနာ” တိအာဒိနာ နယေန ဓမ္မာ ခြေသိကာ၊ တေသု (ထိုတရားတို့၌) “န
 စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တယော ဝါ ပဉ္စ ဝါ” . တိအာဒိနာ နယေန ပဋိ-
 ဘာဝံ ကာတံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိတိ အပုဋိဘာဝေါ။-ကောဂုံတ္ထရ-ဋ္ဌ၊ ကေ-
 ပုဂ္ဂလဝဂ်။...ပဋိဘာဝံ ဒါတုန္တိ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ” တိအာဒိနာ ဝုဒ္ဓဿ
 ဓမ္မဘာဂဿ=ဓမ္မကောဋ္ဌာသဿ ပဋိပက္ခတံ (ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်ကို) ကတ္တာ
 ဘာဝံ တောဋ္ဌာသံ ပဋိဝစနံ ဒါတံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ -ထိဋ္ဌိကာ။

မမူသည်။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်
မမူသည်။ (ဟောတံ) နန္ဒ၊ လော။ [အောက်၌ အဖွင့်များ ပြထားသည်။]
ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

န၊ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဗုဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သီလေန၊ အားဖြင့်၎င်း။ သမာဓိနာ၊
အားဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ အားဖြင့်၎င်း။ သမသမော၊ တူသည်ဖြစ်၍ တူသော။
ဝါ၊ အလွန်တူသော။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊
လော။ ဣတိ၊ သက ဝါဒီစစ်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒိဖြေ။) ပေ။

န၊ ပေ။ အာမန္တာ၊ သဂဝတာ—

ဣမသ္မိံ လောကေ ဝါ၊ ဤလောက၌၎င်း။ ပရသ္မိံ၊ တပါးသော
လောက၌၎င်း။ [ပနသဒ္ဓါအနက်မရှိ။] ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားထက်။ သေဋ္ဌော
စ၊ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သူသည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားနှင့်။ သမော စ၊
တူသည်၎င်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ယံ (ယော)၊ ယင်း မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ [ပါဠိတော်၎င်း၌၎င်း ရှေးနိဿယ၌၎င်း မပါ။ လိင်
ဝိပလ္လာသ နိယမကြံ၍ ရှိသည့်အတိုင်း အနက် ပေးလိုက်သည်။]
ပုညတ္ထိကာနံ၊ ကောင်းမှုဖြင့် အလှူရှိကုန်သော။ [ပုညေန+အတ္ထိ-
ကာနံ။ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ဋ္ဌ၊ ပုရိသဝိမာန၊ ၅၊ ဝဂ်၊ ၁၄၊ သုတ်။]
ဝိပုလဇလေသိနံ၊ ပြန်ပြောသော ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို အလှူရှိကုန်
သော။ [ဝိပုလံ မဟန္တံ+ပုညဇလံ+ဣစ္ဆန္တာနံ၊ ထို အဋ္ဌကထာ။]
အာဟုနေယျာနံ၊ အဝေးမှ ဆောင်ယူ၍ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို
ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အဂ္ဂတံ၊ အမြတ်ဆုံး၏ အဖြစ်သို့။ ဂတော၊
ရောက်တော်မူပြီ။ [ဝိမာနဝတ္ထု၌ “အာဟုနေယျာနံ ပရမာဟုတိ
ဂတော” ဟု ပါဠိရှိသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ “ပရမာဟုတိ ပရမံ +
အာဟုနေယျာတာဝံ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဒက္ခိဏေယျာနံ ပရမဂ္ဂတံ ဂံတော”
ဟုလည်း အဋ္ဌကထာ၌ မှုကဲ့ပြသေး၏။ ပရမဂ္ဂတံတိ “ပရမံ+အဂ္ဂ-
တာဝံ၊ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာတာဝံတိ အတ္ထော” ဟု ထို မှုကဲ့ကို ဖွင့်၏။
ဤ ကထာဝတ္ထု ရှေး နိဿယ၌ကား “ဂတော” ၏ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့်
“သဂဝါ” ဟု ရှိသည်။] ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ။ ပေ။

န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဝိန္ဒံ မဟပုလန္တိကံသာ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောတိ အညော ကောစိ “အဟံ ဗုဒ္ဓေါ” တိ
ဝေ ဝဋ်ညံ ကာတံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော နာမတ္ထိတိ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊-ကောပုဂ္ဂလ-ဋ္ဌ၊
ကောပုဂ္ဂလဝဂ်၊ နတ္ထိ+တေဿ သီလာဒိဂုဏေဟိ ပဋိဗိမ္မဘူတော (အတူဖြစ်၍ ဖြစ်
သော) ပုဂ္ဂလောတိ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊-ထိုဋ်ကာ။

၁၇-သတ္တရသမဝဂ်

(၁၇၆)၁၁-ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ

၈၀၀။ ဒါယကတောဝ။ အလ္လပေးပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်သာ။ ဒါနံ၊ သညံ။
 ဝိသုဇ္ဈတိ၊ အကျိုးများဖွယ် စင်ကြယ်သလော။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလ္လခံ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်။ ဒါနံ၊ သညံ၊ နော (ဝိသုဇ္ဈတိ)၊ အကျိုးများဖွယ် မစင်
 ကြယ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အာဟုနနယျာ၊ အဝေးမှ ဆောင်ယူ၍
 ပေးလှအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်ကုန်သော။ ပေ၊ ပညာဇ္ဇေတ္တံ၊ ကုသိုလ်
 ကောင်းမှုဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ လယ်ယာ မြေကောင်းဖြစ်သော။ ကေစိ၊
 အချို့ကုန်သော။ ပဋိဂ္ဂါဟက၊ အလ္လခံတို့သည်။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊
 အာမန္တာ၊ ပေ။

ဒါယကတောဝ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (လော၊ တို့သည်။) သေတပဒ္ဓေ
 န္တံ။ ဝါ၊ အား။ ဒါနံ၊ ကိ။ ဒတှာ၊ ဤ။ ဒက္ခိဏံ၊ ကိ။ အာရာဇေန္တံ၊
 ပြီးစေကြကုန်၏။ ကေစိ (လော၊ တို့သည်။) အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ၊
 အာမန္တာ၊ ပေ။

၈၀၁။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အညော၊ အခြားသူသည်။
 အညာ၊ အခြားသူဖို့။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သလော။ ။ ပေ ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ဒါယကတောဝ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သညံ။ အာနန္ဒ၊ ဒက္ခိဏာ
 ဝိသုဒ္ဓိယော၊ အလ္လ၏ စင်ကြယ်ကြောင်း တို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ ဤ
 ၄-ပါးတို့တည်း။ (ယာ) ဒက္ခိဏာ၊ သညံ။ ဒါယကတော၊ ကြောင့်။
 ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ကြောင့်။ နော (ဝိသုဇ္ဈတိ)၊ မစင်ကြယ်။
 (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သညံ) အတ္ထိ ။ ပေ ။ (ယာ)ဒက္ခိဏာ ဒါယကတောစေဝ၊
 ကြောင့်လည်း။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ၊ ကြောင့်လည်း။
 (ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ သညံ) အတ္ထိ။ (ယာ) ဒက္ခိဏာ
 ဒါယကတော၊ ကြောင့်။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊
 ကြောင့်။ နော (ဝိသုဇ္ဈတိ)၊ မစင်ကြယ်။ အာနန္ဒ၊ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော၊
 တို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ တို့တည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ ။ ပေ ။

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။
 သတ္တရသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ဇိ။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။ အတ္ထိ အရဟတော ပုညပစယော၊ အရဟတော ပုညပစယကထာသုဒ္ဓါ။ နတ္ထိ အရဟတော အာကာလမစ္စု၊ နတ္ထိ အရဟတော အာကာလမစ္စုတိကထာသုဒ္ဓါ။ သဗ္ဗမိဒိ ကမ္မကတော၊ သဗ္ဗမိဒိ ကမ္မကတောတိကထာသုဒ္ဓါ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓညော ဒက္ခိ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာသုဒ္ဓါ။ ဌပေတွာ ။ ပေ ။ ဒုက္ခာ၊ ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂတိ ကထာသုဒ္ဓါ။ သံဇော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာဟိ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဇော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိကထာသုဒ္ဓါ။ သံဇော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဇေတိ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဇော ဒက္ခိဏံ ။ ပေ ။ ကထာသုဒ္ဓါ။ သံဇော ။ ပေ ။ သာယတိ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဇော ဘုဒ္ဓတိတိကထာသုဒ္ဓါ။ သံဇော ဒိန္နံ ပဟပ္ပလံ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ။ ပေ ။ မဟပ္ပလန္တိကထာ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ ကထာသုဒ္ဓါ။ အတ္ထိ၊ ဒါနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အကျိုးမျှားဖွယ် စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ ဒါန ရှိ၏ဟု ပြရာ ရောက်သော ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယာသုဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

၁၀။ အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ

(၁၇၇) ၁-မနုဿလောကကထာ

၈၀၂။ မုဒ္ဒေါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။
ဘဂဝါ၊ သည်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့လောက၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်တော်မူခဲ့ပြီ
(ရှိတော်မူဘူးပြီ)။ ဣတိ၊ န ဝတ္ထုဗျူ၊ လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ဗုဒ္ဓ-
ဝုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံးတော်မူအပ်ကုန်သော။ စေတိယာနိ၊
သစ်ပင်ဟူသော စေတီတော်တို့သည်၎င်း။ အာရာမဝိဟာရဂါမနိဂမနဂ-
ရာနိ၊ အာရာမ်၊ ကျောင်း၊ ရွာ၊ နိဂမိ၊ မြို့တို့သည်၎င်း။ ရဋ္ဌာနိ၊ တိုင်းတို့
သည်၎င်း။ ဇနပဒါနိ၊ ဇနပုဒ်တို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ နန္ဒ၊ လော၊ ဣတိ၊
အာမန္တာ၊ ပေ။

န ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ လုမ္ဗိနိယာ၊ လုမ္ဗိနိဥယျာဉ်၌။
ဇာတော နန္ဒ၊ ဖွားတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။
မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ နန္ဒ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍
သိတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ဗာဏုဏသိယံ၊ ဗာဏုဏသိမြို့၏ အနီး၌။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ နန္ဒ၊
လည်စေတော် မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ စာပါလေ၊ စာပါလ မည်သော။
စေတိယေ၊ စေတီတော်၏ အနီး၌။ အာယုသင်္ခါရော၊ အာယုသင်္ခါရကို။
ဩသဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ကုသိနာရယံ၊ ကုသိနာရံ
မြို့၏ အနီး၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော နန္ဒ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ
မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပေ။

န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ သည်။
ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊ ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၏ အနီး၌။ သုဘဂ-
ဝနေ၊ သုဘဂမည်သော ဧကံ။ သာလုလုဇမူလေ၊ တောစိုးပင် မင်း၏
အနီးအောက်၌။ ဝိဟရာမိ၊ သီတင်းသုံးတော် မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။
[သာလရာဇမူလေတိ ပနပုတိဇေဋ္ဌကဿ မူလေ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ ၉၊ မဟာ-
ပဒါနသုတ်၊ ဒေဝတာရောစနုအဖွင့်၊ ကာမံ သာလရုက္ခာပိ၊ (အင်ကြင်းပင်
ကိုလည်း။) သာလောတိ ဝုစ္စတိ၊ ယောကောစိ ရုက္ခောပိ၊ ဝနပုတိဇေဋ္ဌ-
ကရုက္ခောပိ၊ ဣဓ ပန ပစ္ဆိမော ဝေ အဓိပေတောတိ အာဟ “ဝနပုတိ-
ဇေဋ္ဌကဿ မူလေ” တိ။ ထိုဋီကာ။] ဘိက္ခဝေ အဟံ ဧကံ သမယံ ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊

ဥရုဝေလာတော၌။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်၏ အနီး
 အောက်၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီး
 သည်။ (ဟုတော့)၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိဟရာမိ၊ နေတော်မူ၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။
 [အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတော့ ပဌမံ အဇပါလနိဂြောဓေ ဝိဟရာမိတိ ဝေမေတ္ထ
 သမ္ဗုဒ္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ စတုဏ္ဏဂုံဏ္ဏရာ၊ ငို၊ ၁- ပံ- ၃- ဝဂ်၊ ၁- သုတ်။]
 ဘိက္ခဝေ အဟံ ဧကံ သမယံ ဣဒဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီး၌။ ကလန္ဒက-
 နိဝါပေ၊ ရှဉ့်တိုအား အစာပေးရာဖြစ်သော။ [ဤပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်
 ဘာသာဋီကာ၊ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဝေဠုဝနေ၊
 ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရာမိ၊ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ အဟံ ဧကံ
 သမယံ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမြို့၏ အနီး၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။
 အာရာမေ၊ အာရာမဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌။
 ဝိဟရာမိ။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ အဟံ ဧကံ သမယံ ဝေသာလိယံ၊
 ဝေသာလိမြို့၏ အနီး၌။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝန်တော၌။ ကုဋ္ဌာဂါရသာ-
 လာယံ၊ စုလစ်မုန်းချွန် အထွတ်ရှိသော ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရာမိ၊ ဣတိ၊
 ၎င်း။ ဝတ္တံ နန္ဒ၊ ပေ။ [ကုဋ္ဌာဂါရသလာယံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်
 ဘာသာဋီကာ၊ တတိယ ပါရာဇိက အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၈၀၃။ ဗုဒ္ဓေါ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ လောက၌။
 ဇာတော နန္ဒ၊ ဇားတော်မူသည့် မဟုတ်လော။ လောကေ ၌။ သံဝဇော
 နန္ဒ၊ ကြီးပွားတော်မူသည့် မဟုတ်လော။ လောကံ၊ ကို။ အဘိဘုယျ၊
 လွှမ်းမိုး၍။ လောကေန၊ သည်။ အနုပလိတ္တော၊ လိမ်းကျံအပ်တော်မူသည်။
 (ဟုတော့)၊ ဝိဟရတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

မနုဿလောတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ခဂ-အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၇၈) ၂-ဓမ္မဒေသနခကထာ

၈၀၄။ ဗုဒ္ဓေန၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝတံ၊
 သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ န ဝတ္ထုပွံ၊
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကေန၊ သည်။ ဒေသိတော၊ နည်း။ ဣတိ၊
 သကဝါဒိ စစ်။ အဘိနိမ္မိတေန၊ ရှေးရှုဖန်ဆင်းအပ်သော ရုပ်ပွားတော်သည်။
 ဒေသိတော၊ ပြီး ဣတိ၊ ပရုဇါဒိ ဖြေ။ အဘိနိမ္မိတော၊ သည်။ ဝိနော၊
 ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်လော။ သတ္တာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ဆရာလော။

ပယ်ရှားခြင်း မရှိသော။ (ဓမ္မ) နော (ဒေသေမိ)။ ဘိက္ခုဝေ၊ တဿ မယံ၊
 ထို ငါတုဏှုးသည်။ အဘိညာယ၊ ရှိ။ ဓမ္မ၊ ကိ။ ဒေသယတော၊ ဟောတော်
 မူလသော်။ နော အနဘိညာယ၊ မဟုတ်ပဲ။ (ဒေသယတော၊ ဟောတော်မူ
 လသော်။) သနိဒါနံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယတော၊ နော အနိဒါနံ (ဓမ္မံ)၊
 (ဒေသယတော)။ သပ္ပါဠိဟာရိယံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယတော၊ သော်။ နော
 အပ္ပါဠိဟာရိယံ (ဓမ္မံ)၊ (ဒေသယတော)။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို။
 ကရုဏီယော၊ ပြုထိုက်၏။ အနုသာသနီ၊ သွန်သင်မှုကို။ ကရုဏီယာ၊ ၏။
 ဘိက္ခုဝေ၊ ဘဂဝါ။ သညံ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင်
 အလုံးစုံသော တရားထိုက် သိတော်မူ၏။ ဓမ္မော၊ ကိ။ သွာက္ခာတော၊
 ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။ သံဃော၊ သညံ။ သုပ္ပုဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာ
 ကျင့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သိ။ (တိဏိ ရတနာနိ၊ တို့ကို။ ဂုဏဂတော၊ ဂုဏ်အားဖြင့်။
 အနုဿရန္တာနံ၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရကုန်သော။) [အဋ္ဌကထာမှ ယူ၍
 ထည့်သည်။] ဝေါ၊ သင်တို့၏။ တုဋ္ဌိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းငှါ။ အလုဉ္စ ပန၊
 သင့်သည်သာ။ [“သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ။ပေ။ သံဃော”တိ တိဏိ ရတနာနိ
 ဂုဏတော အနုဿရန္တာနံ တုမ္မာကံ ယုတ္တမေ၊ တုဋ္ဌိံ ကာတုန္တိ အတ္ထော။
 တိကဂ္ဂုတ္တရ၊ ၅၊ ၃-ပံ၊ ၃-ဝဂ်၊ ၃-သုတ်။] အတ္ထမနတာယ၊ မိမိစိတ်ရှိသူတို့၏
 အဖြစ်အကျိုးငှါ။ အလံ (စ ပန)၊ သင့်သည်သာ။ သောမနဿာယ၊
 တောင်းသော စိတ်ရှိသူတို့၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ အလံ (စ ပန)၊ သင့်သည်သာ။
 စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဂါယာမဖက်၊ သက်သက်သော
 ဤဂေါတမတစေတီယသုတ်တော်ကို။ တညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်စဉ်။
 ဒသသဟသိလောကဇာတု၊ တံသောင်း အပိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဇာတ်
 သည်။ အကမ္ပိတ္တ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ ။ပေ။

ဓမ္မဒေသနာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၇၉) ၃-ကရုဏာကထာ

၈၀၇။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ ကရုဏာ၊ သည်။
 နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

နတ္ထိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ကရုဏာတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အကာရုဏီလော၊ ကရုဏာရှိတော် မူသူလော၊ ဣတိ။ ၃ ဟောဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာရုဏီလော၊ ကရုဏာရှိတော်မူသည်။ လောကဗဟိတော၊

လောကဏီ စီးပွားဖြစ်တော်မူသည်။ လောကဏီမှကော၊ လောကဏီ
ထနားစောင့်ရှောက်တော်မူသည်။ လောကတ္ထစရော၊ လောကဏီ စီးပွားကို
ကျင့်တော်မူသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော၊ ပေ။

နတ္ထိံ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ သည်။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ၊ မဟာ
ကရုဏာသမာပတ်သို့။ သမာပတ္တိံ နနု၊ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူခဲ့သည်
မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

၈၀၈။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ဣ။ ကရုဏာ၊ သည်။ အတ္ထိံ၊ လော။
ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဓမး။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ သည်။ သတ္တဝေ၊ ရာဂနှင့်တကွ
ဖြစ်တော်မူလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

ကရုဏာကထာ နိဋ္ဌိတ။

၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ်
(၁၈၀) ၄-ဂန္ဓဇာတိကထာ

၈၀၉။ ဗုဒ္ဓဿ သော ဘဂဝတော၊ ဣ။ ဥစ္စာရပဿာဝေ၊ ကျင့်ကြီး
တော် ကျင့်ငယ်တော်သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ အညေ၊
အခြားကုန်သော။ ဂန္ဓဇာတေ၊ နံသာမျိုးတို့ကို။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ၊ လှမ်းမိုး၍
ယူနိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ သည်။ ဂန္ဓဇာတိ၊ နံသာကို
ဘုရားပေးတော်မူသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။ ဘဂဝါ သည်။
ဩဒန ကုမ္မာသံ၊ ထမင်း၊ တဂက်ကျက်ပြုတ် မုယောဆန်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော
မုန့်ကို။ ဘုဉ္ဇတိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

ဗုဒ္ဓဿ၊ ပေ။ အာမန္တာ။ (ဟေ၊ တို့သည်။) ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။
ဘဂဝတော၊ ဣ။ ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ ကို။ နှာယန္တိ၊ ရေချိုးကုန်၏။ ဝိလိမ္ပန္တိ၊
လိမ်းကျဲကုန်၏။ ဥစ္စာရေန္တိ၊ အထက်၌ ဖုံးအုပ်ကုန်၏။ ပေဋ္ဌာယ၊
ပပြုပုံ။ ပဋိသာမေန္တိ၊ သိုမှီးသိမ်းဆီးထားကုန်၏။ ကရုဏာယ၊ ကြွတ်၌။
နိက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ထားကုန်၏။ အာပဏေ၊ ချွေး၌။ ပဿာရေန္တိ၊ ဖြန့်ခင်း
ကုန်၏။ တေန စ ဂန္ဓေန၊ ထိုဘုရား ကျင့်ကြီးတော် ကျင့်ငယ်တော် နံသာ
ဖြင့်လည်း။ ဂန္ဓကရဏီယံ၊ နံသာဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကဗေဏန္တိ၊ ကုန်၏။
ကေစိ၊ (ဟေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

ဂန္ဓဇာတိကထာ နိဋ္ဌိတ။

၁၈-အဋ္ဌာရသမဂ်

(၁၈၁) ၅-ကေမဂ္ဂကထာ

၀၁၀။ ကေနေ၊ တပါးတည်းသော၊ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယမဂ်ဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ သာမညဗလာနိ၊ သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဗိုလ်တို့ကို၊ သစ္စိကဏေတိ၊ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ (စတ္တာရိ သာမညဗလာနိ သစ္စိကဏေတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ကတမေန မဂ္ဂေန၊ အဘယ်မဂ်ဖြင့်၊ (စတ္တာရိ သာမညဗလာနိ၊ သစ္စိကဏေတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သကဝါဒိစစ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ (စတ္တာရိ သာမညဗလာနိ သစ္စိကဏေတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ပရဝါဒိဖြေ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို၎င်း။ သီလဗ္ဗတပဏ္ဍမာသံ၊ သီလဗ္ဗတပဏ္ဍမာသကို၎င်း။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဘဂဝတာ၊ သည်း။ တိဏ္ဏံ၊ ၃-ပါးကုန်သော၊ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို၊ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို၊ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော၊ ကာမရာဂံ၊ ကာမရာဂကို၎င်း။ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ သော။ ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို၎င်း။ ပဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဘဂဝတာ၊ သည်း။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ကို၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏၊ တနုတာဝံ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်၊ အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်များကို ရွှေ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ကာမရာဂံ၊ ကို၎င်း။ အဏုသဟဂတံ၊ သော။ ဗျာပါဒံ၊ ကို၎င်း။ ဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဘဂဝတာ အနာဂါမိဖလံ၊ ကို၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့ကို၊ အနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ အကြွင်းမရှိအောင် ပယ်ကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

၀၁၁။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ ကို၊ ဘာဝိတော၊ ကိုယ်တော်သန္တာန်၌ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

၀၁၂။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ ကေနေ၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ သာမညဗလာနိ သစ္စိကဏေတိ၊ လော။ သာဝကော၊ တို့သည်။ စတုဟိ

အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တိဋ္ဌိဖြင့်။ စက္ကာရိ သာမညဗလောနိ သစ္စိကဗျောန္တိ၊ ကုန်သလော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ သာဝကာ၊ တိသည့်။ ဗုဒ္ဓိဿ၊ ဘဂဝတော၊ ဇိ။ ဝါ၊
 သည့်။ အဒိဋ္ဌိ၊ မမြင်အပ်သော တရားကို။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင်နိုင်ကုန်သလော။
 အနဓိဂတံ၊ မရအပ်သေးသော တရားကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရနိုင်ကုန်သလော။
 အသစ္စိကတံ၊ မျက်မှောက် မပြုအပ်သေးသော တရားကို။ သစ္စိကဗျောန္တိ၊
 မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ဧကမဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိကာ။

၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၈၂) ၆-ဈာနသင်္ခါတထာ

၁၈၃။ ဈာနာ၊ ဈာနိတဗ္ဗေ။ ဈာနံ၊ အခြားဈာန် တခုသို့။ သင်္ခါတိ၊
 ပြောင်းရွှေ့နိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ၊ ပဌမာဈာနာ၊ ပဌမဈာန်မှ။
 တတိယဈာနံ၊ တတိယဈာန်သို့။ သင်္ခါတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ပဌမာ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဇိ။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဌါ၊
 ယာ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည့် ။ ပေ ။ ယော ပဏိဓိ၊ သည့်။ (အတ္ထိ။) သာဝ၊
 ထိ အာဝဇ္ဇနာ စသည်သည်ပင်။ ဒုတိယဿ ဈာနဿ၊ ဇိ။ ဥပ္ပါဒါယ၊
 ဌါ။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည့် ။ ပေ ။ ပဏိဓိ၊ သည့်။ (ဟေဝတိ၊ လော။)
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ပဌမာ ဈာနာ ဒုတိယံ ဈာနံ သင်္ခါတိ၊ ဇိ။ ယာ ပဌမဿ ဈာနဿ ။ ပေ။
 ပဏိဓိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

ပဌမာ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ပဌမံ ဈာနံ။ သည့်။ ကာခေါ ဝတ္ထု
 ကိလေသာ ၂-ဖြာသော ကာမတ္တိကို။ အာဒိနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။
 မနသိကဗျောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

☞ ပဌမံ ဈာနံ၊ သည့်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ သဝိစာရံ၊
 ဝိစာရနှင့် တကွ ဖြစ်သည်။ (ဟေဝတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။
 [(၀၁၄) ဒုတိယံ ဈာနံ၊ သည့်။ သပိတိကံ၊ ပီတိနှင့် တကွ ဖြစ်သည်
 မဟုတ်လော။ (၀၁၅) လွယ်ပြီ။ (၀၁၆) သာဓကသုတ်ကို သီလက္ခန်း၊
 သာမညဗလသုတ် ဈာန်ခဏ်းကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၈၃) ၇-ဈာနန္တရိကကထာ

၈၁၇။ ဈာနန္တရိကော၊ ဈာန် ၂-ပါး၏ အကြား၌ဖြစ်သော ဈာန်တမျိုး သည်။ အတ္တိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဖဿန္တရိကော၊ ဖဿ ၂-ပါး၏ အကြား၌ဖြစ်သော ဖဿတမျိုးသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

အတ္တိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဒုတိယဿ စ ဈာနဿ၊ ဒုတိယဈာန်၏၎င်း၊ တတိယဿ စ ဈာနဿ၊ ၎င်း။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဈာနန္တရိကော၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၁၉။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မရှိသော။ ဝိစာရမက္ကော၊ ဝိစာရမဲ့သာ ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ဈာနန္တရိကော၊ ဈာန် ၂-ပါးတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော သမာဓိလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၂၀။ ပဋုပ္ပန္နာနံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ အဝိတက္ကော၊ လော။ ဝိစာရမက္ကော၊ လော။ သမာဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ အဝိတက္ကော၊ လော။ ဝိစာရမက္ကော၊ လော။ သမာဓိမိ၊ သည်။ ဝတ္ထမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓံ နန၊ ချုပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ သည်။ ပဋုပ္ပန္နံ နန၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၂၁။ အဝိတက္ကော၊ လော။ ဝိစာရမက္ကော၊ လော။ သမာဓိ၊ သည်။ န ဈာနန္တရိကော၊ ဈာနန္တရိက မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အဝိတက္ကော ဝိစာရမက္ကော သမာဓိ၊ သည်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၂၂။ အဝိတက္ကော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သဝိတက္ကော၊ လော။ သဝိစာရော၊ လော။ သမာဓိ၊ ၎င်း ။ပေ။ အဝိတက္ကော အဝိစာရော သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဣတိ။ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ သမာဓိ၊ တို့ကို။ ဝတ္ထာ နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဈာနန္တရိကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၈၄) ဂ-သဒ္ဓံ သုဏာတီတိကထာ

၈၂၃။ သမာပန္နော၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားနိုင်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သမာပန္နော၊ သည်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

သမာပန္နော ။ပေ။ အာမန္တာ။ သောတဝိညာဏသမဂီ၊ သောတဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာပန္နော၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ သမာဓိသည်။ မနောဝိညာဏသမဂီဿ၊ နိ(သန္တာန်ဌ်)။ (ဟောတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

သမာဓိ မနောဝိညာဏသမဂီဿ, (ဟောတိ၊ လော။) သောတဝိညာဏသမဂီ၊ သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၂၄။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ နိ၊ ကဏ္ဍကော၊ ဆူးငြောင့်ဟူ၍။ ဝုတ္တော နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၂၅။ ဘဂဝတာ သဒ္ဓေါ ပဌမဿ ဈာနဿ ကဏ္ဍကော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာပန္နော၊ သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ, ဝိတက္ကော၊ ကိုရင်း။ ဝိစာဓော၊ ကိုရင်း။ ဒုတိယဿ ဈာနဿ၊ နိ၊ ကဏ္ဍကော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၏။ ဝိတက္ကဝိစာဓာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ပြီတိကို တတိယဈာန်၏ ဆူးငြောင့်, အဿာသပဿာသကို စတုတ္ထဈာန်၏ ဆူးငြောင့်, ရူပသညာကို အာကာသာနဉာယတနဈာန်၏ ဆူးငြောင့်, အာကာသာနဉာယတနသညာကို ဝိညာဏဉာယတနဈာန်သမာပတ်၏ ဆူးငြောင့် စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ သညာ ဝေဒနာတို့ကိုလည်း သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသူ၏ ဆူးငြောင့်ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် ထို ဆူးငြောင့်တရားတို့ ထိုဈာန်သမာပတ်တို့မှာ ရှိသလော-ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသည်။ အားလုံးကို ပရဝါဒီက ပယ်သည်။

၁၈၃အဋ္ဌာရသမဝဂ်

(၁၈၅) ဇု-စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိကထာ

၀၂၆။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။ ရူပေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ သိနိုင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏ်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၀၂၇။ စက္ခု စသော ပသာဒရုပ်တို့ဖြင့် ရူပ စသော အာရုံတို့ကိုမြင်နိုင်၏ စသည်ဖြင့် မဆိုလိုက်သလော-ဟု ပဲရဝါဒီက မေးသောအခါ သကဝါဒီသည် “အိမ်” ဟု ဝန်ခံ၏။ သာဓကသုတ်အနက် လွယ်ပြီ။

စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌာရသမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကာ။) ကထာ၊ ထိုအဋ္ဌာရသမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ဗုဒ္ဓေါ ။ ပေ။ အဋ္ဌာသိ၊ (ဗုဒ္ဓေါ ။ ပေ။ အဋ္ဌာသိ) ဟူသော စကားရှိသော မနုဿလောကကထာ၎င်း။ ဗုဒ္ဓေန ။ ပေ။ ဒေသိတော၊ (ဗုဒ္ဓေန ။ ပေ။ ဒေသိတော) ဟူသော စကားရှိသော ဓမ္မဒေသနာကထာ၎င်း။ နတ္ထိ ။ ပေ။ ကရုဏာ၊ (နတ္ထိ ။ ပေ။ ကရုဏာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကရုဏာကထာ၎င်း။ ဗုဒ္ဓဿ ။ ပေ။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဗုဒ္ဓဿ ။ ပေ။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဂန္ဓဇာတိကထာ၎င်း။ ဧကေန ။ ပေ။ သစ္စိကရောတိ၊ (ဧကေန ။ ပေ။ သစ္စိကရောတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဧကမဂ္ဂကထာ၎င်း။ ဈာနာ ဈာနံ သင်္ကမတိ၊ (ဈာနာ ဈာနံ သင်္ကမတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဈာနသင်္ကမကထာ၎င်း။ အတ္ထိ ဈာနန္တရိကာ၊ (အတ္ထိ ဈာနန္တရိကာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဈာနန္တရိကကထာ၎င်း။ သမာပန္နော သဒ္ဓံ သုဏှာတိ၊ (သမာပန္နော သဒ္ဓံ သုဏှာတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော သဒ္ဓံ သုဏှာတိတိကထာ၎င်း။ စက္ခုနာ ။ ပေ။ ဖုသတိ၊ (စက္ခုနာ ။ ပေ။ ဖုသတိ) ဟူသော ပြဿနာများရှိသော စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

၁၉ - ကျေနပ်သတိမဝဂ္ဂ

(၁၈၆) ၁-ကိလေသဟေန ဘလ

၈၂၀။ အတိတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို၊ ဟေတိ၊ စွန့်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာကို။ နိရောဓတိ၊ ချုပ်စေသလော။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာကို။ ဝိဂမေတိ၊ ကင်းစေသလော။ ခိဏံ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေသလော။ အတ္တဂံတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာကို။ အတ္တဂံမေတိ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်စေသလော။ အဗ္ဘတ္တဂံတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာကို။ အဗ္ဘတ္တဂံမေတိ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓံ နန၊ ချုပ်ပြီး မဟုတ်လော။ ပေ။ အတိတံ၊ သည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ပေ။

၈၂၁။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ အဇာတံ၊ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ အဇနေတိ၊ မဖြစ်စေသလော။ အသဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ အသဉ္ဇနေတိ၊ ကောင်းစွာ မဖြစ်စေသလော။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ အနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ မဖြစ်စေသလော။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ အပါတုဘာဝေတိ၊ ထင်ရှား မဖြစ်စေသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ အဇာတံ နန၊ မဖြစ်သေးသည် မဟုတ်လော။ ပေ။ အနာဂတံ၊ သည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသေးသည် မဟုတ်လော။ ပေ။

၈၂၂။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ရတ္တော၊ ရာဂဖြင့် တပ်မက်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရဂံ၊ ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ဓုဠော၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေါသံ၊ ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ မုဠော၊ မောဟဖြင့် တွေခေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မောဟံ၊ ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ကိလိဠော၊ ကိလေသာတို့ဖြင့် ညှစ်နှိမ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။ ရဂံ၊ ကို၊ ဟေတိ၊ လော။ ပေ။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ရာဂေါ သည်။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တော၊ စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည် မဟုတ်
လော။ မဂ္ဂေါ သည်။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တော၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကိလေသဗဟနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကေုနဝိသတိမဝဂ်

(၁၈၇) ၂-သုညတာကထာ

၈၃၂။ သုညတာ၊ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာ-
ပန္နာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အနိမိတ္တံ၊
နိမိတ်ပုံဟန် သဏ္ဍာန်မရှိသော တရားသည်။ [နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ရွယ်သည်။]
သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အပ္ပဏိဟိတော၊ တဏှာဖြင့် ရှေးရှုမထားအပ်သော တရား
သည် (တဏှာဖြင့် မထောင့်တအပ်သော တရားသည်)။ [နိဗ္ဗာန်ကိုပင် ရည်
ရွယ်သည်။] သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။
အနိမိတ္တံ၊ ကိ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နတိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်၏
ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

သုညတာ၊ သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ လော။ [စာအုပ်တို့၌
သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာပုဒ်၌ ကော်မာဖြင့် ရှိ၏။ မလို။] ဣတိ။ အာမန္တာ။
သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သည်။ န အနိစ္စော၊ အနိစ္စမဟုတ်သလော ။ ပေ ။ န
ဝိပရိကာမဓမ္မော၊ ဇရာမရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော တရား
မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သည်။
အနိစ္စော၊ သည် ။ ပေ ။ ဝိပရိကာမဓမ္မော၊ သည်။ (ဟောတိ) နန၊ လော။
ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။ [“သင်္ခါရော” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဂ္ဂလ
ကထာ, ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဝ, ပုဒ်ရေ (၉၅) ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၈၃၃။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ၎င်း။ သုညတာ၊ သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊
လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ၎င်း။ သုညတာ၊ သည်။
ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ၎င်း။ သုညတာ၊ ကိ။ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နာတိ၊ ဟူ၍။
န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

၈၃၄။ န ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ဣဒံ
(ဣမေ) သင်္ခါရော၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမုဂ်း။ အတ္တ-

နိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမူရင်း။ သုညံ (သုညာ)၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။
ဣတိ။ ဝတ္တံ နန္ဒ ။ ပေ ။

သုညတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကျေနုစိသတိမဝဂ်

(၁၈၈) ဥ-သာမညဖလကထာ

၈၃၅။ သာမညဖလံ၊ သဏောဓိဖြစ်ကြောင်း မဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော
ဖိုလ်သည်။ အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သာမညဖလံ၊
သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော ။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။
သာမညဖလံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊
အသင်္ခတ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ ။

သာမညဖလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကျေနုစိသတိမဝဂ်

(၁၈၉) ငှ-ပတ္တိကထာ

၈၃၇။ ပတ္တိ၊ ထိုထို အရာကို ရခြင်းသည်။ အသင်္ခတာ၊ လော ။ ပေ ။

၈၃၈။ စီဝရဿ၊ ကို။ ပတ္တိ၊ ရခြင်းသည်။ အသင်္ခတာ၊ လော ။ ပေ ။

၈၄၀။ န ။ ပေ ။ အာပန္တာ။ ပတ္တိ၊ ထိုထို အရာကို ရခြင်းသည်။
ရူပံ၊ ရူပလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [“ဝေဒနာ” စသော
ခန္ဓာ ၄-ပါးကို မေးရာ၌လည်း နည်းတူ ပယ်သည်။]

ပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကျေနုစိသတိမဝဂ်

(၁၉၀) ၅-တထတာကထာ

၈၄၁။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ တထတာ၊ မှန်ကန်သည်၏
အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတာ၊ လော ။ ပေ ။

၈၄၂။ [ဤ၌ “သဗ္ဗဓမ္မာနံ” ဟူသော သာမညကို ရုပ်ဝေဒနာစသည်
ခွဲခြားကာ ပိသေသအားဖြင့် မေးသည်။] ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ရူပတာ၊ ရုပ်၏

ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည်။ (အတ္တိ၊ နိ) ရှုပတာ၊
 သည်။ အသင်္ခတာ၊ သည်။ (ဟောတိ) နန္ဒ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။
 ရှုပထ ရှုပတာ (အတ္တိ၊ နိ) ရှုပတာ၊ သည်။ အသင်္ခတာ၊ သည်။
 (ဟောတိ) နန္ဒ၊ လော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော၊ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ ပေ ။

၀၄၃။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထတာ၊ သည်။ ရှုပံ၊
 ရှုပလော၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

တထတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကြေးနီသတိမဝဂ်

(၁၉၁) ၆-ကုသလကထာ

၀၄၄။ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်လော ။ပေ။
 (နိဗ္ဗာနဓာတု၊ သည်။) သာရမ္ပဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တာယ၊
 ထိုနိဗ္ဗာနဓာတ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည် ။ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော၊
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၀၄၅။ အလောဘော၊ အလောဘဟူသော။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်သည်။
 သာရမ္ပဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ တာယ၊ ထိုအလောဘ
 ကုသိုလ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည် ။ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ရှိသည် မဟုတ်
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသော။ ကုသလာ၊
 ကုသိုလ်သည်။ သာရမ္ပဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထို နိဗ္ဗာန
 ဓာတ်ဟူသော ကုသိုလ်၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည် ။ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊
 လော၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၀၄၆။ န ။ပေ။ အာမန္တာ။ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ သည်။ အနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်
 မရှိသည်။ (ဟောတိ) နန္ဒ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကြေးနီသတိမဝဂ်

(၁၉၂) ၇-အစ္စန္ဒနိယာမကထာ

၀၄၇။ ပုထုဇ္ဇနထ၊ ၎င်း။ အစ္စန္ဒနိယာမတာ၊ စင်စစ် နိယာမ၏ အပြစ်
 သည်။ အတ္တိ၊ လော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ မာတုဗာတကော၊ အမိကို သတ်သူ
 သည်။ အစ္စန္ဒနိယာမတာ၊ စင်စစ်နိယာမာပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

၀၇၆။ အတ္တိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အစ္စန္ဒနိယတဿ၊ စင်စစ် နိယတ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

အစ္စန္ဒနိယတဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း(သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (အစ္စန္ဒနိယတဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိ။) ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ (ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိ။) သောတာပတ္တိ။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ (ပဟိနာ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

(ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိ။) ကတမေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ (ပဟိနာ၊ နည်း။) ဣတိ။ သကဝါဒီ မေး။ အကုသလေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ (ပဟိနာ၊ ပြီ။) ဣတိ။ ပရဝါဒီ ဖြေ။ အကုသလော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိယျာနိကော၊ လော ။ ပေ။ အသံကိလသိကော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [“နိယျာနိကော”စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာဝဂ်၊ ဇာတိကထာ၊ ပုဒ်ရေ(၂၇၉)၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၀၇၇။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိအားဖြင့်။ နိယတဿ၊ နိယတ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း(သန္တာန်၌)။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

၀၇၈။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ သဂဝတာ သိက္ခဝေ၊ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကေန္တကာဠကဟိ၊ ကေန ငြင်းညစ်ကုန်သော။ အကုသလဟိ၊ သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သကံ၊ တကြိမ်။ နိမုဂ္ဂေါ၊ နှစ်မြုပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) နိမုဂ္ဂေါ၊ နှစ်မြုပ်မြဲ နှစ်မြုပ်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝတ္ထံ နနံ ။ ပေ။

၀၇၉။ သဂဝတာ၊ သည်။ ဣမ ။ ပေ ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ပြီ။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန ဝ ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်း ကြောင့်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၎င်း၊ အစ္စန္ဒနိယာမတာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဂဝတာ၊ သည်။ သိက္ခဝေ၊ ဣမ၊ ၎င်း။ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥမ္မုဇ္ဇိတာ၊ ဖော်၍။ နိမုဇ္ဇတိ၊ မြုပ်၏။ ဣတိ၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူ အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗကာလံ၊ အလုံးစုံသော ကာလပတ်လုံး။ ဥမ္မုဇ္ဇိတာ၊ ၍။ နိမုဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဝုတ္တံ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတံ ဘိက္ခုဝေ ဣမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော၊
 သညံ၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတော၊ ဖော်၍။ ဌိတော၊ တညံသညံ။ ဟောတိ၊ ဧ။ [ဣမာယ
 သဒ္ဓါဒိန္နံ ဌိတိယာ (တညံခြင်းဖြင့်) ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတော ဌိတော နာမ
 ဟောတိ။ သတ္တကင်္ဂုတ္တရ၊ ဌိ၊ ဥဒကူပမသုတ်။ “သဒ္ဓါဒိန္နံ” ။ အာဒိဖြင့် ထို
 ပါဠိတော်၌လာသော “ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဝီရိယ၊ ပညာ” တို့ကို ယူပါ။] ။ပေ။
 ဥမ္မုဇ္ဇိတော၊ ၍။ ဝိပဿတိ၊ (သွားရမည့် အရပ်ကို) အထူးထူး အပြားပြား ရှု၏။
 ဝိလောကေတိ၊ (သွားရမည့် အရပ်ကို) ထိုထို ဤဤ ကြည့်၏။ [ဥမ္မုဇ္ဇိတော
 ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိတိ ဥဋ္ဌဟိတော ဂန္ထဗ္ဗဒိသံ ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိ။
 ထို အဋ္ဌကထာ။ “ဥတ္တရုဏတိတ္ထံ ဩလောကေန္တော ဝိယ(လွန်မြောက်ကြောင်း
 ဆိပ်ကမ်းကို ကြည့်သကဲ့သို့) သောတာပန္နော” ဟု ဌိတာဝယ် ပါဠိတော်လာ
 ပုဂ္ဂိုလ်(၇) ယောက်၏ ဥပမာကို ပြရာ၌ ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ဥမ္မုဇ္ဇိတော
 ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိ” ဖြင့် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည် ဟု
 မှတ်ပါ။] ။ပေ။ ဥမ္မုဇ္ဇိတော၊ ၍။ ပတရတိ၊ (သွားထိုက်သော အရပ်သို့
 ရှေးရှု) ကူးသွား၏။ [ပတရတိတိ ဂန္ထဗ္ဗဒိသာဘိမုခေါ တရတိ နာမ။-ထို
 အဋ္ဌကထာ။ ဥမ္မုဇ္ဇိတော ပတရတိတိ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ကိလေသတနုတာယ
 ဥဋ္ဌဟိတော ဂန္ထဗ္ဗဒိသာဘိမုခေါ တရတိ နာမ။ ထိုဌိတာ။] ။ပေ။ ဥမ္မုဇ္ဇိတော၊
 ၍။ ပတိဂါပေတ္တော၊ ထောက်တည်ရာကို ရသည်။ ဟောတိ၊ [ပတိဂါပေတ္တောတိ
 အနာဂါမိပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ထိုဌိကာ။] ။ဣတိ၊ ဝုတ္တံ၊ မဟုတ်လော။ ။ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်ရင်း၌ ပုဂ္ဂိုလ်(၇) ယောက်လုံးကိုပြရာ ဝါကျ
 အားလုံး၌ “ဣမ ပန ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော”
 ဟူသော စကား ပါ၏။ ဤ၌ ပဌမ ဝါကျ၌သာ ထို
 စကားကို ပြ၍ နောက်ဝါကျများ၌ ပေယျာလ မြုပ်
 ထားသည်။

အစွန္နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကျေနပ်စိတ်မဝဂ်

(၁၉၃) ဂ-ဣန္ဒြိယကထာ

၉၅၃။ လောကီယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယသည်။
 နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ လောကီယာ၊ လောကီဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ။
 သညံ။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ ပေ ။ [လောကီသဒ္ဓိန္ဒြိယ၊
 ဝီရိယိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညာန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂိ။ လောကီ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ
 သမာဓိ ပညာတို့သာ ရှိသည်ဟု ပရဝါဒိ ယူသည်။ အနက်နည်းတူ ပေးပါ။]

သံသန္တနုပြဿနာများ၌-“လောကိယော၊ သော၊ မနော၊ စိတ်သည်။ အတ္တိ၊ မဟုတ်လော။ လောကိယံ၊ သော၊ မနိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ မဟုတ်လော” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၀၅၆။ လောကိယာနိ၊ လောကိဖြစ်ကုန်သော။ ပညာ - ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုဝေ၊ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ် အာသယာနုသယဉာဏ် ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့်။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဝေါလောကေန္တာ၊ ကြည့်တော်မူလသော်။ အပ္ပရုဇက္ခေ၊ ပညာစက္ခု၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟမြုရိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၎င်း။ မဟာရုဇက္ခေ၊ ပညာ မျက်စိ၌ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟမြုရိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြိယကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နံ့သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြိယကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ [ဤပါဠိတော်၌ ဤပုဒ်မပါ။ အခြား ပါဠိတော်များအတိုင်း ထည့်၍ ပေးလိုက်သည်။] သုဝိညာပယေ၊ ဟောတော် မူအပ်သော အကြောင်းအရာကို လွယ်ကူစွာ သိစေအပ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒုဝိညာပယေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အကြောင်း အရာကို ခဲယဉ်းစွာ သိစေအပ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို၎င်း။ [ဤပုဒ်လည်း ဤ ပါဠိတော်၌ မပါ။ အခြားပါဠိတော်များအတိုင်း ထည့်၍ ပေးလိုက်သည်။]

၁။ အပ္ပရုဇက္ခေ။ ပညာစက္ခုပညာတံ အပ္ပံ+ရာဂါဒိရုဇံ ကေသ (ဤပညာ မျက်စိ၏) ဣတိ အပ္ပရုဇံ၊ အပ္ပရုဇံ+အတ္တိ(ပညာစက္ခု)ယေသံ-သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ၊ မဟာပဒါနသုတ်အဖွင့်၊ ဤအလို-“အပ္ပရုဇက္ခေ-နည်းသော ရာဂစသော မြုရိသော ပညာမျက်စိရှိကုန်သော”ဟု အနက်ပေးပါ။

၂။ သွာကာရေ။ သံဓမ္မာဟရိနောဒနိယံ ပန-“ယေသံ အာသယာဒယော ကောဋ္ဌာသာ သုန္ဓရာ၊ တေ သွာကာရာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ (ထိုကားသည်) ဣမာယ အတ္ထဝဏ္ဏနာယ အညဒတ္ထု (စင်စစ်) သံသန္တတံ သဒေတံ (နိုးနှောမိ၏ ညီညွတ်၏) ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ယဒတာ သဒ္ဓါသမ္ပဒါဒိဝသေန အဇ္ဈာသယဿ သုန္ဓရတာတံ (အကြံ့ ကြောင့် သဒ္ဓါသမ္ပဒါစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အဇ္ဈာသယ၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ် ဘာသာ ဖြစ်ရ၏ ထို့ကြောင့်တည်း)။ --သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ၊ မဟာပဒါနသုတ်အဖွင့်၊ ဤအလို-“သွာကာရေ-ကောင်းသော အာသယစသော အဖို့အစုရှိကုန်သော”ဟု အနက်ပေးပါ။ အဓိပ္ပာယ်ကား အဋ္ဌကထာနှင့် မသွားပါ။

ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော၊ တမလ္လန္တလောကံ၊ အကုသိုလ်အပြစ်တို့ကို
 ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ [ပရလောကံတိ သမ္ပရာယံ၊ တံ ဒုက္ခာဝဟံ
 ဝဇ္ဇံ ဝိယ ဘယတော ပဿိတဗ္ဗံ (ထို တမလ္လန္တလောကံကို ဒုက္ခကို ဆောင်
 တတ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်အပြစ်ကဲ့သို့ပင် ဘေးအားဖြင့် ရှုထိုက်၏။) ဣတိ
 ဝုတ္တံ၊ “ပရလောကဝဇ္ဇဝ + ဝဇ္ဇဝ + ဘယတော + ပဿန္တိ” တိ။ - သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊
 မဟာပဒါနသုတ်ဋီကာ။] ဝိဟရန္တေ၊ နေကုန်သော။ အပေကဇ္ဇေ၊ အချို့ကုန်
 သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို၎င်း။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်တော်မူရပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ ပေ။
 [ဤသဘင်ကသုတ်ကို စိနည်း မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ မဟာခန္ဓက ပြဟ္မ-
 ယာစနကထာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၌လည်း နည်းတူ ဖွင့်သည်။
 ထိုဋီကာ၌ ထူးခြားသော အဖွင့်များကို အောက်၌ ပြထားသည်။]

ကျေနဝိသတိမော ဝဂ္ဂေါ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို ကျေနဝိသတိမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

အတိတေ ကိလေသေ ဖောတိ ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ဖောတိ၊
 (အတိတေ ကိလေသေ)စသော ပြဿနာ ၃-ရပ်ရှိသော ကိလေသဖဟန
 ကထာ၎င်း။ သုညတာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ (သုညတာ သင်္ခါရက္ခန္ဓ-
 ပရိယာပန္နာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သုညတာကထာ၎င်း။ သာမညဖလံ
 အသင်္ခတံ၊ (သာမညဖလံ အသင်္ခတံ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သာမညဖလ
 ကထာ၎င်း။ ပတ္တိ အသင်္ခတာ၊ (ပတ္တိ အသင်္ခတာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော
 ပတ္တိကထာ၎င်း။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ တထတာ အသင်္ခတာ၊ (သဗ္ဗဓမ္မာနံ တထတာ
 အသင်္ခတာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော တထတာကထာ၎င်း။ နိဗ္ဗာနဓာတု
 ကုသလာ၊ (နိဗ္ဗာနဓာတု ကုသလာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကုသလကထာ
 ၎င်း။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ နိယာမတာ၊ (အတ္ထိ ။ ပေ ။ နိယာမတာ)ဟူသော
 ပြဿနာရှိသော အတ္တနိယာမကထာ၎င်း။ နတ္ထိ ။ ပေ ။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ (နတ္ထိ။
 ပေ။ ပဋိန္ဒြိယာနိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဣန္ဒြိယကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊
 တည်း။

၁။ မရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော။ ။ သမ္ပတ္တိဘဝတော ဝါ (တံနည်း
 ကား) အညတ္တာ ဝိပတ္တိဘဝေါ “ပရလောကော” တိ ဝုတ္တံ - “ပရ ။ ပေ။ ပဿန္တိ”
 တိ။ - သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ၊ မဟာပဒါနသုတ်အဖွင့်။ ဤဋီကာ၌ ပရလောကအရ
 အထက်၌ ဖြစ်ခဲ့သည့်အတိုင်း၎င်း၊ ဤ၌ ပြအပ်သည့်အတိုင်း၎င်း ၂-နည်း ဖွင့်သည်။
 ဤအလို- “ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော-သမ္ပတ္တိဘဝမှ တပါးသော ဝိပတ္တိဘဝ၊
 အကုသိုလ်အပြစ်တို့ကို ဘေးအားဖြင့် ရှုကုန်သည်ဖြစ်၍” ဟု ပေးပါ။

၂၀-ဝိသုတ္တိမဂ္ဂ

(၁၉၄) ၁-အသင်္ဃိစ္စကထာ

၈၅၇။ အသင်္ဃိစ္စ၊ သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မှု၍၊ မာတရံ၊ ကို၊ ဇီဝိတာ၊ မှ၊ ဝေါရောပေတွာ၊ ခွင်း၍၊ အာနန္တရိကော၊ အာနန္တရိက ကံရှိသည်။ ဝါ၊ အာနန္တရိက ကံထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အသင်္ဃိစ္စ ပါဏံ၊ ဟန္တာ၊ ၍။ ပါဏာတိပါတိ၊ ပါဏာတိပါတကံ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၈၅၈။ အသင်္ဃိစ္စ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ အသင်္ဃိစ္စ ။ ပေ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထဝ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ဖြေ) ပေ။

၈၆၀။ သံစာဘေဒကော၊ သည်။ အာနန္တရိကော၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သံစာဘေဒကော၊ တို့သည်။ အာနန္တရိကော၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဓမ္မသည်၊ ဗမ္မဟု ဖြစ်သော သညာရှိသော။ သံစာဘေဒကော၊ သည်။ အာနန္တရိကော၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၈၆၁။ သာဓကသုတ်ကို စူဠဝဂ္ဂ၊ သံစာဘေဒကက္ခန္ဓက၊ ဗာတိယဘာဏ- ဝါရ၊ ပုဒ်ရေ(၃၅၅)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ ဤ၌ “အတ္ထိ” နေရာဝယ် ထို၌ “သိယာ” ဟု ရှိခြင်းသေ ထူး၏။

၈၆၂။ သာဓကသုတ်ကို တေရသမဝဂ်၊ ကပ္ပဋကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

အသင်္ဃိစ္စကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-ဝိသုတ္တိမဂ်

(၁၉၅) ၂-ညဏကထာ

၈၆၃။ ပုထုဇနထ၊ ၍။ ညဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။ [“ပညာ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ စိတ္တပ္ပရိဒ္ဓကဏ္ဍ၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ၊ ပညိန္ဒြိယနိဓ္ဓေသ၌ ပေးခဲ့ပြီး]

ညဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-ဝိသတိမဂ်

(၁၉၆) နှုနိရယပါလကထာ

၈၆၆။ နိရယေသု၊ ငရဲတို့၌၊ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ကုန်သလော၊ ဣတိ။ အာမန္တာ။ နိရယေသု၊ တို့၌။ ကမ္မကာရဏာ၊ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှုတို့သည်။ နတ္ထိ၊ လော၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

မနုဿေသု၊ လူတို့၌၊ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ် လော။ ကာရဏိကာ စ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ပြုသတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ နိရယေသု ကမ္မကာရဏာ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ကာရဏိကာ စ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၆၇။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ-ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ ပဏုန္နံ၊ မိမိ၏ ကံတို့သည် ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရလောကပတ္တံ၊ တမလူန် တဝသို့ ရောက်သကဲ့။ ဝေဿဘူ၊ ဝေဿဘူနတ်သည်။ န (ဟနတိ)၊ မညှဉ်းဆဲ။ ပေတ္ထိရာဇာပိ၊ ပြိတ္တာမင်းသည်လည်း။ နော (ဟနတိ)၊ မညှဉ်းဆဲ။ သောမော၊ သောမ မည်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်၎င်း။ ယမော၊ မည်သော။ ရာဇာ၊ သည်၎င်း။ ဝေဿဝ-ဏာ၊ မည်သော။ ရာဇာ စ၊ သည်၎င်း။ နော (ဟနတိ)၊ မညှဉ်းဆဲ။ တတ္ထ၊ ထို ငရဲတို့၌ သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ဟနန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲကုန်၏။ ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ ပေ။

၈၆၈။ နတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ-ဘိက္ခုဝေ၊ တမေနံ၊ ထို ငရဲ သားကို။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ ပဉ္စဝိဗေန္ဓနံ နာမ၊ ၅-ပါးအပြား ရှိသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းမည်သော။ ကာရဏိ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ကဏေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တတ္ထိ၊ လောလောပူသော။ အယောခိလံ၊ သံတံကျင်ကို။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ တတ္ထိ၊ သော။ အယောခိလံ၊ ကို။ ဒုတိယေ၊ သော။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏ ။ပေ။ မဇ္ဈေ ဥရသ္မိံ၊ ရှင်ဘတ် အလယ်၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထို ငရဲသားသည်။ တတ္ထိ၊ ထို ငရဲ၌။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိဗ္ဗာ၊ ထက်ကုန်သော။ ကဋ္ဌုကာ၊ ခါးစပ်သော အရသာနှင့်တူကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထို မကောင်းမှုကိုသည်။ ဗျန္တိ၊ ကမ်းသော အကြောင်းရှိသည် (အကြောင်း မရှိသည်)။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တာဝ စ၊ ကံမျှလောက်လည်း။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ န ကဏေတိ၊ မပြု။ ဣတိ ဝတ္ထံ နန္ဒ ပေ။

နတ္တိံ ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂပတာ—ဘိက္ခဝေ၊ တမေနံ၊ ကိံ။ နိရယပါလာ၊
 တို့သည်။ သံဝေသေတွာ၊ မြေကြီးပေါ်၌ အိပ်စေ၍။ [သံဝေသေတွာတိ
 သမ္ပုဇ္ဈိတဘယ လောဟပထဝိယာ တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝံ နိပဇ္ဇာပေတွာ။
 ဥပရိပံ-ဋ္ဌ၊ ၃-ဝဂ်၊ ၉-သုတ်။ တိကဂုံတ္ထရဋ္ဌိလည်း နည်းတူ ဖွင့်၏။] ကုဋ္ဌာရိဟိ၊
 ဒါးမတို့ဖြင့်၊ တစ္ဆန္တိ၊ ရုတ်ရွှေကြကုန်၏။ [ကုဋ္ဌာရိဟိတိ မဟတိဟိ ဂေဟထ
 ဧကပက္ခာဒနမတ္တာဟိ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆန္တိ။ ထို အဋ္ဌကထာများ။] ပေ။
 ဘိက္ခဝေ တမေနံ နိရယပါလာ၊ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ အထက်၌ ခြေထောက်ရှိအောင်
 ၎င်း။ အဇောသိရံ၊ အောက်၌ ဦးခေါင်းရှိအောင်၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။
 ဝါသိဟိ၊ စကောကြီး ပမာဏရှိသော ဒါးမတို့ဖြင့်၊ တစ္ဆန္တိ၊ [မဟာသုပ္ပု-
 မာဏာဟိ ဝါသိဟိ။ ထို အဋ္ဌကထာများ။] ပေ။ ဘိက္ခဝေ တမေနံ နိရယ-
 ပါလာ၊ ရထေ၊ ရထား၌။ ယောဇေတွာ၊ ကပ်ယှဉ်စေ၍။ [သဒ္ဓိံ
 ယုဂယောတ္ထ ပက္ခရစက္က ကုဗ္ဗရပါဇနေဟိ သဗ္ဗတော ပဇ္ဇလိတေ ရထေ
 (ထမ်းပိုးကြီး ရုံတိုင်ဘီး အုပ်ဆုံ နှင်တံတို့နှင့်တကွ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးဝယ်
 လွန်စွာ တောက်လောင်နေသော ရထား၌) ယောဇေတွာ။ ထို အဋ္ဌကထာ
 များ။] အာဒိတ္တာယ၊ လွန်စွာ တောက်ပသော။ သမ္ပုဇ္ဈိတဘယ၊ ဝန်းကျင်
 ပတ်ခြံ၊ အလုံတပြောင်ပြောင်၊ တောက်လောင်သော။ သဇောတိဘူတာယ၊
 မီးတောက် မီးလျှံနှင့်တကွဖြစ်သော။ [ဤ ၃-ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန္ဓာ
 ဘာသာဋီကာ၊ အမ္မုဋ္ဌသုတ်၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီး] ပထဝိယာ၊
 မြေ၌။ သာဓေန္တိပိ၊ ရှေးရှုလည်း သွားစေကြကုန်၏။ ပစ္စာသာဓေန္တိပိ၊
 တဖန်လည်း သွားစေကြကုန်၏။ ဝါ၊ ပြန်လည်း ပြန်စေကြကုန်၏။ ပေ။
 ဘိက္ခဝေ တမေနံ နိရယပါလာ၊ မဟန္တံ၊ တုံ့ခနစ်ဆင့်ရှိသော စုလစ်မွန်းချုံန်
 အထွတ်ရှိသော အိမ်ကြီးတမျှ ကြီးလှစွာသော။ [မဟတန္တိ မဟာကုဋ္ဌာဂါရုပ္ပ-
 မာဏံ။ ထို အဋ္ဌကထာများ။ မဟာကုဋ္ဌာဂါရုပ္ပမာဏန္တိ သတ္တဘူမကမဟာ-
 ကုဋ္ဌာဂါရုပ္ပမာဏံ။ ထို အင်္ဂုတ္ထရဋ္ဌိကာ။] အာဒိတ္တံ။ ပေ။ သဇောတိဘူတံ၊
 သော။ အင်္ဂါရုပဗ္ဗတံ၊ မီးကျိုးတောင်သို့။ အာရောပေန္တိပိ၊ (အလုံ
 တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော သံတင်းပုတ်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ)
 တက်လည်း တက်စေကြကုန်၏။ [အာရောပေန္တိတိ သမ္ပုဇ္ဈိတေဟိ အယ-
 မဂ္ဂရေဟိ ပေါထေန္တာ အာရောပေန္တိ။ ထို အဋ္ဌကထာများ။] ဩရောပေန္တိပိ၊
 ဆင်းလည်း ဆင်းစေကြကုန်၏။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ တမေနံ နိရယပါလာ၊ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ အထက်၌ ခြေရှိအောင်။
 အဇောသိရံ၊ အောက်၌ ဦးခေါင်းရှိအောင်။ ဌပေတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။ တတ္တာယ၊

သော။ လောဟကုမ္ဘိယံ၊ သံအိုးဌံ။ ပက္ခိပန္နိ၊ ထည့်ကြကုန်၏။ သော၊ ထို
 ငရဲသားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသံအိုးဌံ။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြုပ်ထအောင်။
 ပစ္စမာနော၊ ကျက်လသော်။ သကိမ္မိ၊ လည်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
 ရောက်ရ၏။ သကိမ္မိ၊ လည်း။ အစော၊ အောက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သကိမ္မိ၊
 လည်း။ တိရိယံ၊ ဖိလာပတ်ဝန်းကျင်သို့။ ဂစ္ဆတိ။ သော၊ ထို ငရဲ
 သားသည်။ တတ္ထ၊ ထို သံအိုးဌံ။ ဒုက္ခာ ။ ဝေပ၊ ဗျန္တိ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ
 တမေနံ နိရယပါလာ၊ မဟာနိရယေ၊ အဝိစိငရဲကြီးဌံ။ [မဟာနိရယေတိ
 အဝိစိမဟာနိရယေ။ တိကဂုံတုရဋ္ဌကထာ။] ပက္ခိပန္နိ၊ ထည့်ကုန်၏။ ပန၊
 ဆက်။ ဘိက္ခဝေ၊ သော မဟာနိရယော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။

စတုက္ကဏ္ဍော၊ ၄-ထောင့်ရှိ၏။ စတုဒ္ဓါရော၊ တံခါး ၄-ပေါက်
 ရှိ၏။ ဘာဂသော၊ အဖို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဝေစုအားဖြင့်။ မိတော၊
 နှိုင်းယှဉ်အပ်သည်။ (ဟုတုာ၊ ရှိ။) ဝိဘတ္တော၊ (ငရဲသားအားလုံးနှင့်
 ဆက်ဆံသော ကံသည်) ဝေဖန်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီ။ (ဝေစုတို့ကို
 ခွဲထား၍ ငရဲသားတို့၏ မကောင်းမှုကံက ဝေဖန်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီ-
 ဟူလို။) [ဘာဂသော မိတောတိ ဘာဂေ ဌပေတုာ ဝိဘတ္တော။ ထို
 အဋ္ဌကထာများ။ ဝိဘတ္တောတိ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ သာဓာရဏ-
 ကမ္မုနာ ဝိဘတ္တော ဝိယ နိဗ္ဗတ္တော။ ထို ဋီကာများ။] အယော-
 ပါကာရပရိယန္တော၊ သံတံတိုင်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။
 (တနည်း) အယောပါကာရပရိယန္တော၊ သံတံတိုင်းသည် ထက်ဝန်း
 ကျင် ယူအပ်ပြီ။ [ပရိယန္တောတိ ပရိက္ခိတ္တော။ ထို အဋ္ဌကထာများ။
 အယောပါကာရေန+ပရိတော+အတ္တော (ဂဟိတော)တိ အယော-
 ပါကာရပရိယန္တော။ ပရိက္ခိတ္တော။ ဥပရိပဏ္ဏာသဋ္ဌိကာ။ ဤ ဋီကာ
 အလို ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ “ပရိယန္တော”ဟု ရှိရမည်။]
 အယသ၊ သံဖြင့်။ ပဋိကုဋ္ဌိတော၊ မှောက်အပ်ပြီ။ ဝါ၊ မိုးအပ်ပြီ။
 [အယသတိ ဥပရိ အယပဋ္ဌေန ဆာဒိတော။ ထို အဋ္ဌကထာများ။]
 တဿ၊ ထို အဝိစိငရဲကြီး၏။ အယောမယာ၊ သံအတိပြီးသော။
 ဘူမိ၊ မြေသည်။ ဇလိုတာ၊ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။
 တေဇသာ၊ မီးနှင့်။ ယုတာ၊ ယဉ်၏။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနသတံ၊ ယူဇနာတရာတိုင်အောင်။
 ဖရိတုာ၊ ပြန်နှံ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဝတ္ထံ နနု ။ ပေ။

နိရယပါလာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-ဝိသတိမဂ်

(၁၉၇) ၄-တိရစ္ဆာနကထာ

၈၆၉။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌၊ တိရစ္ဆာနဂတော၊ တိရစ္ဆာန်တို့သည်။ အတ္ထိ၊
 လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ၊ တိရစ္ဆာနဂတေသု၊ တိရစ္ဆာန်တို့၌။ ဒေဝါ၊
 တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ဒေဝလောကော၊
 နတ်ပြည်သည်။ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းဆုံရာ ဌာနလော။
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်တို့၌။ ကိဋ္ဌာ၊ ပေါက်ဖတ်
 တို့သည်၎င်း။ ပဋ္ဌဂါ၊ နှံ့ကောင်တို့သည်၎င်း။ မကသာ၊ ခြင်တို့သည်၎င်း။
 [“ကိဋ္ဌ၊ မကသာ” ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ၊ ဒွန်သမာသခဏ်း၌
 စိစစ်ထားသည်။ ပဋ္ဌဂါ၏ အနက်ကို အသိဇာန်နိယယအတိုင်း ပေးသည်။
 ထိုနိယယ၌ (တ)ဝမ်းပူဖြင့် ရှိသည်။] မက္ခိကာ၊ ယင်တို့သည်၎င်း။ အဟိ၊
 မြေတို့သည်၎င်း။ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းမြီးကောက်တို့သည်၎င်း။ သတပဒီ၊ ကင်းခြေ
 များတို့သည်၎င်း။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ၊ တီတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၇၀။ နတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်တို့၌။ ဧရာဝဏော နာမ၊
 ဧရာဝဏ်မည်သော။ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည်
 မဟုတ်လော။ သဟာဏယုတ္တံ၊ သိန္ဓောမြင်းတထောင် ကပ်ယှဉ်ဆပ်သော။ ဒိဗ္ဗံ၊
 နတ်၌ဖြစ်သော။ ယာနံ၊ ယာဉ်သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၇၁။ အတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်တို့၌။ တတ္ထိပန္နာ၊ ဆင်ထိန်း
 တို့သည်၎င်း။ အာဗန္ဓာ၊ မြင်းထိန်းတို့သည်၎င်း။ ယာဝသိကာ၊ ဆင် မြင်း
 တို့အား မုယောအစာကို ကျွေးသူတို့သည်၎င်း။ ကာရုဏိကာ၊ ဆင် မြင်း
 တို့ကို ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက် ဆုံးမတတ်သော ဆင်ဆရာ မြင်းဆရာတို့သည်၎င်း။
 တတ္ထကာရကာ၊ ဆင်စာ မြင်းစာကို ပြုလုပ်သူတို့သည်၎င်း (ဆင်စာ မြင်းစာ
 ချက်သူတို့သည်၎င်း)။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

တိရစ္ဆာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-ဝိသတိမဂ်

(၁၉၈) ၅-မဂ္ဂကထာ

၈၇၂။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဋ္ဌဂိကော၊ ၅-ပါးသော အင်္ဂါရှိသလော။
 ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဋ္ဌဂိကော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။
 ဝုတ္တော နနု၊ လော။ သေယျထိဒံ၊ ထို ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော မဂ်ဟူသည်
 အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ။
 အာမန္တာ ။ပေ။

ပဉ္စဂီကော ။ပေ။ အာမန္တာ။ သဂဝတာ-

မဂ္ဂါနံ၊ ဇေယျမဂ် စသောမဂ်၊ ဣဒဉ္စိ ဒိဋ္ဌိဂတမဂ်တို့ထက်။ အဋ္ဌဂီ-
 ကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သေဋ္ဌော၊
 ချီးမွမ်းအပ် မြတ်၏။ [မဂ္ဂါနမဋ္ဌဂီကောတိ ဇေယျမဂ္ဂါဒယော ဝါ
 ဟောန္တု၊ ဣဒဉ္စိ ဒိဋ္ဌိဂတမဂ္ဂါ ဝါ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ မဂ္ဂါနံ ။ပေ။
 အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော။ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ၊ မဂ္ဂဝဂ်၊ ပဉ္စသတ
 သိက္ခာဝတ္ထု။] သစ္စာနံ၊ ဝစီသစ္စာ၊ သမ္ပုတိသစ္စာ၊ ဒိဋ္ဌိသစ္စာ၊ ပရမတ္ထ
 သစ္စာတို့ထက်။ စတုရော၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ပဒေါ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ
 အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဝါ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်
 ဝိဟာတော်မူအပ်သော အရိယသစ္စာတို့သည်။ (သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်
 မြတ်ကုန်၏။) [အဋ္ဌဂီကို အောက်၌ ပြုထားသည်။] ဓမ္မာနံ၊ တရား
 တို့ထက်။ ဝိရာဂေါ၊ မထပ်မက်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားသည်။
 သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်၏။ ဒွိပဒါနဉ္စ၊ အခြေ ၂-ချောင်းရှိသော
 သတ္တဝါတို့ထက်လည်း။ စက္ခုမာ၊ ငါးပါးသော စက္ခုရှိတော်မူသော
 မြတ်စွာတရားသည်။ (သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူ၏။)
 [စ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ အဂ္ဂပဓမ္မေ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။ တသ္မာ၊
 အဂ္ဂပဓမ္မာနမ္ပိ တထာဂတော သေဋ္ဌော ဥတ္တမော။ ထို အဋ္ဌကထာ။]
 ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဂဂုဉ္စ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင် မဟုတ်လော။ သာ စ၊ ထို
 သမ္မာဝါစာသည်လည်း။ န မဂ္ဂေါ၊ မဂ် မဟုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင် မဟုတ်လော။ သာ စ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ
 သည်လည်း။ န မဂ္ဂေါ၊ မဂ် မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ။ပေ။

၁။ သစ္စာနံ စတုရော ပဒေါ။ သစ္စာနံ စတုရော ပဒေါတိ “သစ္စံ တဏှေ န
 ကုဇ္ဈေယျာ”တိ အာဂတံ ဝစီသစ္စံ ဝါ ဟောတု။ “သစ္စော မြာဟန္တော၊ သစ္စော
 ဧတ္ထိယော”တိ အာဒိတေဒံ သမ္ပုတိသစ္စံ ဝါ၊ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ”တိ
 ဒိဋ္ဌိသစ္စံ ဝါ၊ “ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ”တိ အာဒိတေဒံ ပရမတ္ထသစ္စံ ဝါ ဟောတု သဗ္ဗေသမ္ပိ
 ဣဒေသံ သစ္စာနံ (တို့ထက်) ပရိဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌေန (ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်
 ဟူသော အနက်အားဖြင့်၎င်း)၊ သစ္စိကာတဗ္ဗဋ္ဌေန (မျက်မှောက်ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်
 ဟူသော အနက်အားဖြင့်၎င်း)၊ ပဟာတဗ္ဗဋ္ဌေန (ပယ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 အနက်အားဖြင့်၎င်း)၊ တာဝေတဗ္ဗဋ္ဌေန (ဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်
 အားဖြင့်၎င်း)၊ ဧတပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌေန စ (တပြိုင်နက် ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်ကုန်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း)၊ ...တထပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌေန စ (အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်း၍
 သိထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း) “ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ”တိ
 အာဒယော စတုရော ပဒေါ သေဋ္ဌာ နာမ။ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ၊ မဂ္ဂဝဂ်၊ ပဉ္စသတသိက္ခာဝတ္ထု။

၀၇၄။ အင်္ဂါယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါ ရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဟဂဝိတာ၊ ပုဗ္ဗေဝံ၊ မဂ်မရမိ ရှေးဦးကပင်။ တနည်း-ပုဗ္ဗေဝံ၊ ပိပဿနာ အားမထုတ်မီ ရှေးဦးကပင်။ [အောက်၌ အဖွင့်များ ပြုထားသည်။] အဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်၎င်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်၎င်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည်၎င်း။ သုပရိယုဒ္ဓေါ၊ အလွန် ယက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ။ ။ ဝေ၊ ဤသို့ (ဤနည်း အားဖြင့်)။ အဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊

၁။ ပုဗ္ဗေဝံ ။ပေ။ ဟောတိ။ ။ပုဗ္ဗေဝံ ခေါ် ပနဿာတိ အဿ ဘိက္ခုနော ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝံ၊ ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိကာ နာမ (ဝစီကံ၊ ကာယကံ၊ အာဇီဝတို့သည် မဂ်မရမိ ရှေးဦးစွာ စင်ကြယ်သော မဂ္ဂင်တို့မည်သည်ဖြစ်၍) အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ။ ဒိဋ္ဌိသင်္ဂပ္ပဝါယာမသတိသမာဓိသင်္ခါတာနိ ပန ပဉ္စဂါနိ သဗ္ဗတ္ထကကာရာ ပကင်္ဂါနိ နာမ(သီလစင်ကြယ်စေမှု၊ စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားမှု၊ ပိပဿနာ အားထုတ်မှု၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်မှုဟူသော မဂ်၏အဆောက် အအုံ ကိစ္စအားလုံးကို ပြုစေသော မဂ္ဂင်တို့မည်၏)။ ဝေံ လောကုတ္တရာမဂ္ဂေါ အဋ္ဌဂီကော ဝါ သတ္တဂီကော ဝါ ဟောတိ။-ဥပရိယံ ဌ၊ သဋ္ဌာယတနဝဂ်၊ မဟာ သဋ္ဌာယတနိကသုတ်။

ထိုဋီကာ။ ။ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိကာတိ မဂ္ဂပုဗ္ဗတ္တိတော၊ ပိပဿနာရမ္မတော ဝါ ပုဗ္ဗေဝ သုဒ္ဓါ။ ဟောနာဟ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ”တိ၊ သဗ္ဗတ္ထကကာရာ ပကင်္ဂါနိတိ သီလဝိသောနေဿ၊ စိတ္တသမာဓာနေဿ၊ ပိပဿနာတိယောဂဿ၊ မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗကိလေသ ပဟာနဿာတိ သဗ္ဗဿပိ မဂ္ဂသမ္ဘာရကိစ္စဿ ကာရာ ပကင်္ဂါနိ၊ အဋ္ဌဂီကော ဝါတိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနိကော ဝါ အဋ္ဌဂီကော၊ ခုတိယဇ္ဈာနိကောဝါ သတ္တဂီကော ဟောတိ။

ဝိတဏှဝါဒီ။ ။ဤ၌ ပရဝါဒီကို ထို အဋ္ဌကထာ၌ ဝိတဏှဝါဒီဟု ဆိုထား၏။ ထို ဝိတဏှဝါဒီ၏ အယူကို သိဖို့ရန် ထို ပါဠိတော်ကို ပြပါဦးမည်။-(၁) ယာ တထာဘူတဿ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိပိပဿနာနှင့် တကွဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်၏ သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော စေတောသုခနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်း၏) ဒိဋ္ဌိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ထိုရဟန်း၏ ထိုဒိဋ္ဌိသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်၏) (၂) ယော တထာဘူတဿ သင်္ဂဗ္ဗေါ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသင်္ဂဗ္ဗေါ။ (၃) ယော တထာ ဘူတဿ ဝါယာမော၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ (၄) ယာ တထာ ဘူတဿ သတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ (၅) ယော တထာဘူတဿ သမာဓိ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသမာဓိ။ (၆, ၇, ၈) ပုဗ္ဗေဝံ ခေါ် ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိယုဒ္ဓေါ ဟောတိ... ဝေမဿာယံ အရိယော အဋ္ဌဂီကော ဝေဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆတိ။ ဤပါဠိတော်၌ “ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ ။ပေ။ သုပရိယုဒ္ဓေါ ဟောတိ”ဟူသော ပါဠိတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသာကြည့်၍ လောကုတ္တရာမဂ်ကို “ပဉ္စဂီက”ဟု ဝိတဏှဝါဒီ ယူလိုသည်။ ထိုအယူကို “ဝေမဿာယံ”သော အဆက်

သော၊ အယံ မဂ္ဂေါ၊ သညံ၊ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံ
လုံလောက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဂဗ္ဘံ၊ ပဉ္စဂီကော ။ပေ။ အာမန္တံ။ ဘဂဝတာ၊ သုတဒ္ဓါ၊ ဒ္ဓံ၊ ယသ္မိံ
ဓမ္မဝိနယေ၊ အကြင်တရားဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာ၌။ အရိယော၊ သော။
အဋ္ဌဂီကော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကိ။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထို

ဖြစ်သော ပါဠိတော်ဖြင့် တားမြစ်ဖို့ရန် အဋ္ဌကထာဆရာ ညွှန်ပြသည်။ မှန်၏-ထိုပါဠိ
တော်၌ “အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ”ဟု ဟောတော်မူ၏။

အဋ္ဌကထာ။ ။ဝိတက္ကဝါဒီ ပန “ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ ဣမမေဝ
သုတ္တပဒေသံ ဂဟေတွာ “လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ပဉ္စဂီကော”တိ ဝဒတိ၊ သော (ထို
ဝိတက္ကဝါဒီကို) “ဝေမဿာယံ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပုရိ
ဂစ္ဆတိ”တိ ဣမိနာ အနန္တရဝစနေနေဝ ပဋိသေမိတဗ္ဗော။ [ဣမမေဝ သုတ္တပဒေသံ
ဂဟေတွာတိ “ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ”တိအာဒိနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ပဉ္စန္ဒယေဝ
စသ္မိံ ဌာနေ (ထို ပါဠိရပ်၌) ဂဟိတတ္တာ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ “ပဉ္စဂီကော”တိ
ဝဒတိ။-ထို ဋီကာ။]

အဋ္ဌဂီကမင်ဖြစ်ပုံ။ ။ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ အာဇီဝတို့ကို “ပုဗ္ဗေဝ သုပရိသုဇ္ဈေါ
ဟောတိ”ဟု ဟောတော်မူအပ်စေကာမူ မင်၏ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သိမှု၊ သမုဒယကို
ပယ်မှု-စသော ကိစ္စတို့မှာ သမုဇ္ဈေဒဝိရတီနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် မင်ခဏ၌
သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသော (သဗ္ဗတ္ထကကာရာပကင်ဖြစ်သော) မဂ္ဂင် ၅-ပါးတို့ချည်းသာ ပြည့်စုံ
ကုန်သည်၊ မဟုတ်၊ ဝိရတီ ၃-ပါးနှင့်တကွ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလုံးပင် ပြည့်စုံကြသည်။ မှန်၏-
မင်ခဏဝယ် မိစ္ဆာဝါစာ စသည်ကို ပယ်ရာ၌ သမ္မာဝါစာ စသော ဝိရတီတို့လည်း
ဖြစ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စဂီကမင်မည်သည် မရှိ။ အဋ္ဌဂီကမင်သာ ရှိသည်။

အဋ္ဌကထာ။ ။ဥတ္တရိ စ (ထို့ထက် အလွန်လည်း) ဧဝံ သညာပေတဗ္ဗော-
လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ပဉ္စဂီကော နာမ နတ္ထိ၊ ဣမာနိ ပန ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထကကာရာပကင်္ဂါနိ
ဝိရတီဝသေန ပူရေန္တိ (ဝိရတီတို့နှင့် စပ်သဖြင့် ပြည့်စုံရကုန်၏)။ “ယာ စတုဟိ
ဝစီဒုဗ္ဗရိတေဟိ အာရတိ ဝိရတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တမိရတိယု ဟိ မိစ္ဆာဝါစံ ပဇဟတိ၊
သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ၊ ဧဝံ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေန္တဿ (ဖြစ်စေသော ရဟန်း၏
သန္တာန်၌) ဣမာနိ ပဉ္စဂီကာနိ န ဝိနာ၊ သဟေဝ ဝိရတိယာ ပူရေန္တိ (ဤ မဂ္ဂင်
၅-ပါးတို့သည် ဝိရတီနှင့်မကင်းမူ၍ အတူသာ ပြည့်စုံကုန်၏)။ သမ္မာကမ္မန္တာဇီဝေသုပိ
ဧသေဝ နယော၊ ဣတိ ဝစီကမ္မာဒိနိ အာဒိတော(မင်မရမီ အစမှ တနည်း-ဝိပဿနာ
အားမထုတ်မီ အစမှ) ပဋ္ဌာယ ပရိသုဒ္ဓါနေဝ ဝတ္တန္တိ၊ ဣမာနိ ပန ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထက-
ကာရာပကင်္ဂါနိ ဝိရတီဝသေန ပူရေန္တိတိ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိ၊ သုတဒ္ဓသုတ္တေပိ
စေတံ ဝုတ္တံ-“ယသ္မိံ ခေါ သုတဒ္ဓ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ”တိ၊
အညေသု စ အနေကေသု သုတ္တသတေသု အဋ္ဌဂီကောဝ မဂ္ဂေါ အာဂတောတိ။
[သဟေဝ ဝိရတိယာ ပူရေန္တိ၊ သမုဇ္ဈေဒဝိရတိယာ ဝိနာ ဒုက္ခပရိညာဒိနံ အသမ္ဘဝ-
တော။-ဋီကာ။]

သာသနာ၌။ သမဏောပိ။ ပဌမသောတာပန်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဗတိ။
 မရအပ်။ [ပဌမော သောတာပန္နသမဏောပိ တတ္ထ နတ္ထိ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ-ဋ္ဌ၊
 မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်။] တတ္ထ။ ထို သာသနာ၌။ ဒုတိယော။ ဒုတိယဖြစ်သော။
 သမဏောပိ။ သကဒါဂါမ်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဗတိ။ တတ္ထ။ ။
 တတိယော။ သော။ သမဏောပိ။ အနာဂါမ်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဗတိ။
 တတ္ထ။ ။ စတုတ္ထော။ သော။ သမဏောပိ။ ရဟန္တာ ရဟန်းကိုလည်း။
 န ဥပလဗ္ဗတိ။ စ။ အန္တယ။ သုဘဒ္ဓ။ ဒ္ဓ။ ယသ္မိံ မ္ဗေဝိနယေ။ ။ ယေ။ သုဘဒ္ဓ၊
 ဣမသ္မိံ မ္ဗေဝိနယေ။ ဤ တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဝါတုရား၏ သာသနာ
 တော်၌ ။ ပေ။ ဥပလဗ္ဗတိ။ ရအပ်၏။ သုဘဒ္ဓ၊ ဣဇေဝ။ ဤ ဝါတုရား၏
 ယခင်သာသနာတော်၌သာ။ [ဣဇေဝါတိ ဣမသ္မိံ ယေဝ သာသနော အယံ ပန
 နိယမော (ဤ အမြဲသတ်မှတ်တတ်သော ဝေ-သဒ္ဓါကို) သေသပဒေသုပိ
 ဝေဒိတဗျော။- မူလပဏ္ဏာသ- ဋ္ဌ၊ သိဟနာဒဝဂ်၊ စူဠသိဟနာဒသုတ်။]
 သမဏော။ ပဌမ သောတာပန်ရဟန်းကို။ (ဥပလဗ္ဗတိ)။ ဣ(ဝေ)။ ။ သော။
 ဒုတိယော။ သော။ သမဏော။ သကဒါဂါမ်ရဟန်းကို။ (ဥပလဗ္ဗတိ)။ ဣ(ဝေ)
 (ဝေ) တတိယော သမဏော (ဥပလဗ္ဗတိ)။ ဣ(ဝေ) (ဝေ) စတုတ္ထော
 သမဏော (ဥပလဗ္ဗတိ)။ ပရပွဝါဒါ။ ဤ သာသနာတော်အယူမှ တပါး
 သော အယူရှိသတို့၏ ပြောဆိုကြောင်း (၆၂)ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့သည်။
 အညေဟိ။ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၊ သိအောင် အားထုတ်
 ကုန်သော။ သမဏေဟိ။ အာရဒ္ဓဝိပဿက ၄-ယောက်၊ မဂ္ဂ ၄-ယောက်၊

၁။ သုညာ ။ ပေ။ သမဏေဟိ။ ။ သုညာ ပရပွဝါဒါ သမဏေဟိတိ စတုန္န
 မဂ္ဂါနံ အတ္ထာယ အာရဒ္ဓဝိပဿကေဟိ စတုဟိ၊ မဂ္ဂဋ္ဌဟိ စတုဟိ၊ ဖလဋ္ဌေဟိ
 စတုဟိတိ ဋ္ဌါဒသဟိ သမဏေဟိ သုညာ ပရပွဝါဒါ တုစ္ဆာ ရိတ္တကာ။-
 သုတ်မဟာဝဂ္ဂ-ဋ္ဌ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၊ သုဘဒ္ဓပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုအဖွင့်။ သုညာတိ
 ရိတ္တာ တုစ္ဆာ၊ ပရပွဝါဒါတိ စတ္တာရော သဿတဝါဒါ။ ပေ။ ဗြဟ္မဇာလေ အာဂတာ
 ဋ္ဌါသဋ္ဌိံ ဒိဋ္ဌိယော ဣတော ဗာဟိရာနံ ပရေသံ+ဝါဒါ ပရပွဝါဒါ နာမ၊ တေ
 သဗ္ဗေပိ (ထို ပရပွဝါဒ အားလုံးတို့သည်လည်း) ဣမေဟိ စတုဟိ ဖလဋ္ဌသမဏေဟိ
 သုညာ ။ ပေ။ ဋ္ဌါဒသဟိပိ သမဏေဟိ သုညာ။- မူလပ-ဋ္ဌ၊ သိဟနာဒဝဂ်၊ စူဠသိဟ-
 နာဒသုတ်။ စတုက္ကင်္ဂုတ္တရ-ဋ္ဌ၊ ၅-ပံ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်။ ပဝဒန္တိ ဇေတဟိတိ ပဝါဒါ။
 ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ နာနာဒိဋ္ဌိပိပကာ သမယာတိ အာဟ “စတ္တာရော သဿတဝါဒါ”တိ
 အာဒိ။-ထို ဋီကာများ။ ပရပွဝါဒါတိ ပရေသံ အညတိတ္ထိယဒနံ+နာနပ္ပကာရဝါဒါ
 တိတ္ထာယတနာနိ။-သာရုတ္ထ၊ တတိယပါရာဇိက။

၂။ အညေဟိ။ ။ စတုက္ကင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် စာအုပ်
 များ၌ “အညေတိ”ဟု မှုကွဲပြား။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် စာအုပ်၌ “အညေ”ဟု
 ကွဲတိသဋ္ဌါ ပေါသော မှုကွဲကို ပြား။ အဋ္ဌကထာ ဋီကာများ၌ကား ထိုပုဒ်ကို လုံးဝ
 မတွေ့ရ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၌လည်း “သုညာ ပရပွဝါဒါ သမဏေဟိတိ”ဟု

လေဋ္ဌ ၄-ယောက်ဟူသော သမဏတို့မှ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝံတ္တံ နန္ဒ ။ပေ။

မဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတော။

၂၀-ဝိသတိမဝဂ်

(၁၉၉) ၆-ဉာဏကထာ

၈၇၆။ ဒွါဒသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော တည်ရာ အကြောင်း ရှိသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရာဉာဏာနိ၊ လောကုတ္တရာဉာဏ်တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးတို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၇၇။ သာဓကပါဠိကို စတုတ္ထဝဂ်၊ နိယာမောက္ကန္တိကထာ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။ (၁) “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ မေ ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”ဟူသော ပါဠိရုပ်ဖြင့် သစ္စဉာဏ်ကို ပြတော်မူသည်။ (၂) “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျန္တိ မေ ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ” ဟူသော ပါဠိရုပ်ဖြင့် ကိစ္စဉာဏ်ကို ပြတော်မူသည်။ (၃) “တံ” ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတန္တိ မေ ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”ဟူသော ပါဠိရုပ်ဖြင့် ကာဏဉာဏ်ကို ပြတော်မူသည်။ နောက်သစ္စာ ၃-ပါး၌လည်း နည်းမှီ၍ ဉာဏ် ၃-ပါးစီ ပြတော်မူပုံကို သိပါ။ ဤသို့ သစ္စာ ၄-ပါး၌ ၃-ပါးစီအားဖြင့် တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဉာဏ်ကို “ဒွါဒသဝတ္ထုကံ ဉာဏံ”ဟု ဆိုသည်။

ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတော။
ဝိသတိမော ဝဂ္ဂေါ။

တဝါကျလုံးကို သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ပြု၏။ ထိုပုဒ်သစ် ကျန်၏။ သံဝဏ္ဏနာ၌လည်း “ဒွါဒသဟိ သမဏေဟိ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ တုတ္ထာ ရိတ္တကာ”ဟု ထိုပုဒ်၏အနက် မပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုမူရင်း မှုကွဲအားလုံးသည် မူလပါဠိ ဟုတ်ဟန်မတူ။ အညေဟိန္တု၊ အာပုဗ္ဗ+ဉာဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်းဟုကြံ၍ သမဏောတိ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးခဲ့သည်။ “အညေ” ဟူသောမူကွဲကို အတည်ပြုလိုလျှင် “အဗည၊ သာသနာတော်အယူမှ တပါးကုန်သော။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ တဝါးသော တိတ္ထိတို့၏ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြောင်း မိစ္ဆာအယူတို့သည်။ သမဏောတိ၊ တို့မှ။ သုညာ၊ ကုန်၏”ဟု ပေးပါ။ “အညေတိ”ဟူသော မူကွဲ၌ ဣတိ သဒ္ဓါမှာ အနက် မရသောကြောင့် ထိုမူကွဲ မကောင်းပါ။ [ပရပ္ပဝါဒ အရ (၆၂)ပါး သော မိစ္ဆာအယူဟူသည်လည်း တပါးသော တိတ္ထိတို့၏ သာသနာပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် မူလဝဏ္ဏာသဋ္ဌိကာ၊ ခေတ္တ အခေတ္တကို ဖွင့်စောင်း၌ “တေသံ ပရပ္ပဝါဒ- လာသနာနံ အခေတ္တတာ ခေတ္တတာ စ”ဟု မိန့်သည်။]

(ဣဒံ၊ ကား) တဿ၊ ဇါ။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

မာတုဃာတကော အာနန္တရီကော ။ ပေ ။ သံသဘေဒကော အာနန္တရီ-
ကော၊ (မာတုဃာတကော) စသော ပြဿနာရှိသော အသဉ္စိစ္စကထာတည်း။
နတ္ထိ ပုထုဇ္ဇနဿ ဉာဏံ၊ (နတ္ထိ ပုထုဇ္ဇနဿ ဉာဏံ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော
ဉာဏကထာတည်း။ နတ္ထိ နိရယေသု နိရယပါလာ၊ (နတ္ထိ နိရယေသု နိရယ-
ပါလာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိရယပါလာကထာတည်း။ အတ္ထိ ဒေဝေသု
တိရစ္ဆာနဂတာ၊ (အတ္ထိ ဒေဝေသု တိရစ္ဆာနဂတာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော
တိရစ္ဆာနကထာတည်း။ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ၊ (ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ) ဟူသော
ပြဿနာရှိသော မဂ္ဂကထာတည်း။ ဒွါဒေသ ။ ပေ ။ လောကုတ္တရံ၊ (ဒွါဒေသ ။ ပေ ။
လောကုတ္တရံ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဉာဏကထာတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

စတုတ္ထော ပဏ္ဍာသကော (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို စတုတ္ထပဏ္ဍာသကဏ်။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

နိဂ္ဂဟော၊ အစဉ် နိဂ္ဂဟကထာရှိသော သောဠာမဝဂ်တည်း။ ပုညသဉ္စယော၊
အစဉ် အရဟတော ပုညပစယကထာရှိသော သတ္တရဏမဝဂ်တည်း။ အဠာသိ၊
အစဉ် အဠာသိဟူသော ပုဒ်ရှိသော မနုဿလောကကထာရှိသော အဠာသမ-
ဝဂ်တည်း။ အတိတေန၊ အတိတသဒ္ဓါရှိသော ကိလေသဗဟနကထာရှိသော
ကျေနဝိသတိမဝဂ်နှင့်တကွ။ မာတုဃာတကော စ၊ မာတုဃာတကောဟူသော
ပုဒ်ရှိသော အသဉ္စိစ္စကထာရှိသော ဝိသတိမဝဂ်တည်း။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ္ဂ

(၂၀၀) ၁-သာသနကထာ

၀၇၈။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကံတံ၊ ပြုအပ် ပြုနိုင်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ် ပြုနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ပုဗ္ဗေ ချေး၌။ အကုသလံ၊ ကို။ ပစ္စွာ၊ နောက်၌။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ် ပြုနိုင်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

(ယော၊ သညံ။) တထာဂတဿ၊ ။ သာသနံ၊ ကို။ နဝံ၊ အောင်။ ကရောတိ၊ ။ ကောစိ၊ သော။ (ယော၊ သညံ။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ယော၊ သညံ။) သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ နဝံ၊ အောင်။ ကရောတိ၊ ။ ကောစိ(သော) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။ (ယော၊ သညံ။ ပုဗ္ဗေ ။ အကုသလံ၊ ကို။ ပစ္စွာ၊ ။ ကုသလံ၊ အောင်။ ကရောတိ၊ ။ ကောစိ(သော) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။

တထာဂတဿ၊ ။ သာသနံ၊ ကို။ ပုန၊ တဖန်။ နဝံ၊ အောင်။ ကာတံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရနိုင်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို။ ပုန၊ တဖန်။ နဝံ၊ အောင်။ ကာတံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ပုဗ္ဗေ ။ အကုသလံ၊ ကို။ ပစ္စွာ၊ ။ ကုသလံ၊ အောင်။ ကာတံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘာ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာသနကထာ နိဋ္ဌတာ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၁) ၂-အဝိဝိတ္တကထာ

၀၇၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သညံ။ တေဓာတုကေဟိ၊ တာမ ရှပ အရူပအားဖြင့် ၃-ပါးသော ဓာတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ ဟရားတို့မှ။ အဝိဝိတ္တော၊ မကင်းဆိတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သညံ။ တေဓာတုကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဖဿဟိ၊ တို့မှ။ အဝိဝိတ္တော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တေဓာတုကေယံ၊ ကုန်သေခ။ ဓာမ္မေဟိ၊ ကံတို့မှ။ အဝိဝိတ္တော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ အကြင်ခဏ၌။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ စိဝရံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုသက်နားလှရာ ခဏ၌။ ငဠမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ချ်။ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ၊ ယသ္မိံ ခဏေ ။ ပုထုဇ္ဇနော စိဝရံ ဒေတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ ခဏေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ချ်။ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

၈၈၀။ န ပေ။ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပဓာတု အရူပဓာတု- ပဂံ၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်သို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

အဝိဝိတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၂) ၃-သံယောဇနကထာ

၈၈၁။ ကိဉ္စိ၊ အချိုသော။ သံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်မှု၍။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကိဉ္စိ၊ သော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ အပ္ပဟာယ၊ ချ်။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

အတ္ထိ ပေ။ အာမန္တာ။ အရဟတာ၊ သည်။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပေ။ သမာဓနာ၊ မာနနှင့်တကွဖြစ်သလော။ သမက္ခော၊ မက္ခနှင့်တကွဖြစ်သလော။ သပဋ္ဌာသော၊ ပဋ္ဌာသနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပြက္ခ၊ သူတပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်တတ်သော သဘော။ ပဋ္ဌာသ၊ ဂုဏ်တို့ ဂုဏ်ပိုင် ပြုတတ်သော သဘော။ ဤပုဒ်တို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိတင်းပါဠိတော်၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ၌ အကျယ်ဟောတော်မူအပ်ပြီး သဥပယာသော၊ ဥပယာသနှင့် တကွ ဖြစ်သလော။ သကိလေသော၊ ကိလေသာနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။ အရဟတာ၊ သည်။ နိရာဂေါ၊ ရာဂမရှိသည်။ ပေ။ နိက္ခိလေသော၊ ကိလေသာ မရှိသည်။ (ဟေမတိ)နန၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ပေ။

၈၈၂။ န ပေ။ အာမန္တာ။ အရဟတာ၊ သည်။ သမ္ပံ၊ သော။ မုဒ္ဒဝိသယံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အရာတော်ကို။ ဓာနာတိ၊ သိနိုင်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပေ။

သံယောဇနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၃) ၄-ဣဒ္ဓိကထာ

၈၈၃။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ၊ ဘုရားရှင်တို့၏သော်၎င်း။ သာဝကာနံ ဝါ၊ သာဝကတို့၏သော်၎င်း။ အဓိပ္ပာယ်ဒွါ၊ အလိုအတိုင်း ပြီးစီးကြောင်း တန်ခိုးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရုက္ခာ၊ တို့သည်။ နိစ္စပဏ္ဏာ၊ အမြဲ အရှက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏သော်၎င်း။ သာဝကာနံ ဝါ၊ တို့၏သော်၎င်း။ အဓိပ္ပာယ်ဒွါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ပေ။ နိစ္စပုပ္ဖု၊ အမြဲ အပွင့်ရှိကုန်သည်။ ပေ။ နိစ္စဖလိကာ၊ အမြဲ အသီးရှိကုန်သည် ။ ပေ ။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဇုဏှံ၊ လဆန်းပကွသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ခေမံ၊ တေးမရှိသည် ။ ပေ။ နိစ္စံ၊ သူတိက္ခံ၊ ထမင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝါ၊ သာယာဝပြော အစာပေါသည် ။ ပေ ။ နိစ္စံ၊ သူဝတ္ထိ၊ ထောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု ။ ပေ။

အတ္ထိ ပေ။ အာမန္တာ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဖဿော၊ သည်။ မာ နိရုဇ္ဈိ၊ မချုပ်ပါစေလင့်။ ဣတိ ပေ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

အတ္ထိ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ရူပံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ သာဝကာနံ ဝါ အဓိပ္ပာယ်ဒွါ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

အတ္ထိ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မာ ဇာယိံ သု၊ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ ။ ပေ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဇရာဓမ္မာ၊ အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော ပေ။ ပျာဓိဓမ္မာ၊ နှာခြင်းသဘောရှိကုန်သော ။ ပေ။ မရုဏဓမ္မာ၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ မာ မိယိံ သု၊ မသေပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ ပေ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ။

၈၈၄။ န ။ ပေ။ အာမန္တာ။ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆသည်။ မာဂဓဏှိ၊ မဂဓတိုင်း၏ အစိုးရဖြစ်သော။ သေနိယဏှ၊ များသော စစ်တပ်ရှိသော။ ဝိမ္ဗိသာရဏှ၊ ဝိမ္ဗိသာရမည်သော။ ရုညော၊ မင်း၏။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ကို။ သုဝဏ္ဏန္တော၊ ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟူ၍သာ။ အဓိမုစ္စိ နနု၊ နှလုံးသွင်းပြီ ဟုတ်လော။ သုဝဏ္ဏော စ ပန၊ ရှေ့သည်လည်း။ ဣသိ နနု၊ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

ဣဒ္ဓိကထာ နိဋ္ဌိတဒ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၄) ၅-ဗုဒ္ဓကထာ

၀၀၅။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ အခြားသော ဘုရားရှင်တို့
 အောက်။ ဝါ၊ သက်။ ဟိနာတိရေကတာ၊ ယုတ်လျော့ကုန်သည်၏အဖြစ်
 သာလွန်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။
 သတိပဋ္ဌာနတော၊ သတိပဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ (ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဟိနာတိရေကတာ၊
 အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဝသိတာဝတော၊ ဝသိတော်
 အားဖြင့်။ သဗ္ဗညုတာဉာဏဒဿနတော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်
 မူပုံအားဖြင့်။ (ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဟိနာတိရေကတာ အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဗုဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတော။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၅) ၆-သဗ္ဗဒိသာကထာ

၀၀၆။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ [သတ္တမီ
 အနက်၌ ပဌမာသက်ထားသည်ဟု ကြံပါ။ ရှေးနိဿယ၌ “သဗ္ဗဒိသာ”ဟု
 သမာသိရှိ၏။] ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ရှိတော်မူကုန်သလော။ ဣတိ။
 အာမန္တာ။ ပုရုတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့အရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊
 လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုအရှေ့အရပ်၌
 တည်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိန္နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိတော်
 မူသနည်း။ ကိဇစ္စော၊ အဘယ်ဘက်ရှိတော်မူသနည်း။ ကိဂေါတ္ထော၊
 အဘယ်အနွယ်ရှိတော်မူသနည်း။ ဇာယ ဘဂဝတော၊ ထိုအရှေ့အရပ်၌
 တည်ရှိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ မာတာပိတရော၊ မယ်တော် မေညးတော်
 တို့သည်။ ကိန္နာမာ၊ အဘယ်အမည်ရှိကုန်သနည်း။ တာယ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။
 သာဝတယုဂံ၊ သာဝတအစုံသည်။ ကိန္နာမံ၊ နည်း။ တာယ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။
 ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်။ ကောနာမော၊ နည်း။ (သော
 ဘဂဝါ၊ သည်။) ကိဒိသံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ စီဝရံ၊ ကို။ ဓာရေတိ၊
 ဆောင်တော်မူသနည်း။ ကိဒိသံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဓာရေတိ၊ နည်း။
 ကတရသ္မိံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဝါမေ ဝါ၊ ရှု၍သော်၎င်း။ ပေ။ ဇနပဒေ ဝါ၊
 ဇနပုဗ္ဗိသော်၎င်း။ (တိဋ္ဌတိ၊ နည်း။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

ဥပရိမာယ ဒ္ဓိသာယ၊ အထက်အရပ်၌ ။ ပေ ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။
 စာတုမဟာရာဇိကေ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ လော၊ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ လော၊
 ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

သဗ္ဗဒီယာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်

(၂၀၆) ၇-ဓမ္မကထာ

၈၈၇။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ ဓာရားတို့သည်။ နိယတာ၊ နိယတ
 တို့လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သဗ္ဗေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။) မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊
 မိစ္ဆတ္တနိယတတို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ (သဗ္ဗေ ဓမ္မော။)
 သမ္မတ္တနိယတာ ။ ပေ။ အနိယတော၊ အနိယတမည်သော။ ရာသိ၊ ပရမတ္ထ
 တရားအစုသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

သဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ မိစ္ဆတ္တနိယတော၊ မိစ္ဆတ္တနိယတမည်သော။
 ရာသိ၊ ပရမတ္ထတရားအစု၎င်း။ သမ္မတ္တနိယတော၊ မည်သော။ ရာသိ၊ ၎င်း။
 အနိယတော၊ မည်သော။ ရာသိ၊ ၎င်း။ ဣတိ။ သို့။ တယော၊ ၇-ပါး
 ကုန်သော။ ရာသိ၊ ပရမတ္ထတရားအစုတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝတ္ထာ နန္ဒ၊
 လော။ [“မိစ္ဆတ္တနိယတတိက်ကို ဟောတော်မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော”-ဟူလျှင်]
 ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပဋ္ဌေန၊ ရုပ်၏ အနက်ဖြစ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော
 အားဖြင့်။ နိယတံ၊ မြဲသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ရူပံ၊ သည်။) မိစ္ဆတ္တ-
 နိယတံ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတလော။ ဣတိ။ သကဝါဒိ မေး။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 (ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ပယ်။) ပေ။ (ရူပံ၊ သည်။) သမ္မတ္တနိယတံ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [ကျန်ခန္ဓာ ၄-ပါး၌လည်း နည်းတူပေးပါ။]

၈၈၈။ ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။
 ပရဝါဒိ မေး။ အာမန္တာ။ [“ဝေဒနာ ဝေဒနာဋ္ဌေန နိယတာတိ၊ ဟူ၍။
 န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။” စသည်ဖြင့် အသီးအသီး ပေယျာလ
 ဖော်၍ ပေးပါ။] ရူပံ၊ သည်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။
 န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ်
(၂၀၇) ဂ-ကမ္မကထာ

ဂဂဇ္ဇ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာ၊ ကံတို့သည်။ နိယတာ၊ နိယတတို့
လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (သဗ္ဗေ ကမ္မာ၊ တို့သည်။) မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊
မိစ္ဆတ္တနိယတတို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ အနိယတော၊ အနိယတ
မည်သော။ ဣသိ၊ ပရမတ္ထတရားအစုသည်။ နတ္ထိ။ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

ဂဇ္ဇဝ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တတော၌ ခံစားထိုက်သော။ ကမ္မံ၊
သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌေန၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ အနက်သဘောအားဖြင့်။
နိယတံ၊ မြသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ (ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ကမ္မံ၊
သည်။) မိစ္ဆတ္တနိယတံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊
အနီးဖြစ်သော ဒုတိယဘဝသို့ရောက်၍ ခံစားအပ်သော။ ပေ။ အပရာပရိယ-
ဝေဒနီယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၊ လာလတ္တံ့သော အခြားမဲ့ ဒုတိယဘဝမှ တပါးသော
အဆက်ဆက်သော ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော။ ပေ။

ကမ္မကထာ နိဋ္ဌိတော။
ကေဝိသတိမော ဝတ္ထေ၊ နိဋ္ဌိတော။

(ဣဒံ၊ ကား။) တထာ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

သာသနံ။ ပေ။ ကာတံ၊ (သာသနံ။ ပေ။ ကာတံ)ဟူသော ပြဿနာများ
ရှိသော သာသနကထာ၎င်း။ ပုထုဇ္ဇနော။ ပေ။ အပိဝိတ္တော၊ (ပုထုဇ္ဇနော။
ပေ။ အပိဝိတ္တော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော အပိဝိတ္တကထာ၎င်း။ အတ္ထိ။ ပေ။
အရဟတ္တပုတ္တိ။ (အတ္ထိ။ ပေ။ အရဟတ္တပုတ္တိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော သံယော-
ဇနကထာ၎င်း။ အတ္ထိ။ ပေ။ ဝါ။ (အတ္ထိ။ ပေ။ ဝါ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော
ဣဒ္ဓိကထာ၎င်း။ အတ္ထိ။ ပေ။ တိရေကတာ၊ (အတ္ထိ။ ပေ။ တိရေကတာ)ဟူသော
ပြဿနာရှိသော ဗုဒ္ဓကံထာ၎င်း။ သဗ္ဗာ။ ပေ။ တိဋ္ဌန္တိ။ (သဗ္ဗာ။ ပေ။ တိဋ္ဌန္တိ)
ဟူသော ပြဿနာရှိသော သဗ္ဗဒိသာကထာ၎င်း။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နိယတာ၊ (သဗ္ဗေ
ဓမ္မာ နိယတာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဓမ္မကထာ၎င်း။ သဗ္ဗေ ကမ္မာ
နိယတာ၊ (သဗ္ဗေ ကမ္မာ နိယတာ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကမ္မကထာ
၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

၂၂။ ဗာပိသင်္ဂဟဝဂ္ဂ

အမှတ်။ ။ ပရိနိဗ္ဗာနကထာကို ရှေ့ဝင်၊ သံယောဇနကထာကိုမှီ၍ အနက် ပေးပါ။ “ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်” ဟူသော ပုဒ်သာ ထူး၏။

(၂၀၉) ၂-ကုသလစိတ္တကထာ

၀၉၄။ အရဟတံ သည်း။ ကုသလစိတ္တော၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အရဟတံ သည်း။ ပုညာတိသင်္ခါရံ၊ ပုညာတိသင်္ခါရကို။ အဘိသင်္ခရေန္တော၊ ပြုစီမံလျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ အရဟတံ သည်း။ ဂတိသံဝတ္တနိယံ၊ ဂတိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကိ။ တဗ္ဗေန္တော၊ ပြုလျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဘဝသံဝတ္တနိယံ၊ ဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော ။ ပေ။ ဣသရိယသံဝတ္တနိယံ၊ အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ။ ပေ။ ဘာဝိပစ္စသံဝတ္တနိယံ၊ အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော ။ ပေ။ မဟာဘောဂသံဝတ္တနိယံ၊ များစွာသော စည်းစိမ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ။ ပေ။ မဟာပရိဝါရသံဝတ္တနိယံ၊ များစွာသော အခြံ အရံကို ဖြစ်စေတတ်သော ။ ပေ။ ဒေဝသောဘဂ္ဂသံဝတ္တနိယံ၊ နတ်တို့၌ တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါ ။ ပေ။ မနုဿိသောဘဂ္ဂ သံဝတ္တနိယံ၊ လူတို့၌ တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ [မနုဿိ သောဘဂ္ဂပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာသင်္ဂဟော၊ သာမညဗလသုတ်၊ ကောလိဂေါသာလဝါဒအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ကပ္ပံ ကဗ္ဗေန္တော၊ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။

အရဟတံ ပေ။ အာမန္တာ။ အရဟတံ သည်း။ အာစိနန္တော၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို စီလျက်။ အပစိနန္တော၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးလျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ပဝဟန္တော၊ ဟဏ္ဍာဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်စွန့်လျက်။ ဥပါဒယန္တော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ဝါ ဝါ ဥပဗ္ဗာဟု တပ်၍ ယူလျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဝိသိနေန္တော၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့် သုတ်သင်လျက်။ ဥသိနေန္တော၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့ကို အထက် အထက်၌ သုတ်သင်လျက်။ ပရိနိဗ္ဗာ ယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဝိလိနန္တော၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဥသိနန္တော၊ အထက်၌ဖြစ်သည်ဖြစ်၍”

ဟု ပါဠိတမျိုးကို အနက်ပေးထားသည်။] ဝိဓုပေန္တော၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင်စေလျက်၊ သန္ဓုပေန္တော၊ ကိလေသာတို့ကို ကောင်းစွာ ပူလောင်စေလျက်၊ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော၊ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။ အရဟတ၊ သည်။ နေဝါစိနတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို စိဆဲလည်းမဟုတ်။ န အပစိနတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို ဖျက်ဆဲလည်း မဟုတ်။ အပစိနိတွာ၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို ဖျက်ဆီးပြီး၍။ ဌိတော နန္ဒ၊ တည်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၈၉၅။ န ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အရဟတ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတထာတိ၊ ကပ်၍ တည်သော သတိရှိသည်။ သဘော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတွာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလစိတ္တကထာ နိဋ္ဌိတ။

၂၂-ဗာဝိသတိမာဂ်

(၂၁၀) ၃-အာနေဉ္ဇကထာ

၈၉၆။ အရဟတ၊ သည်။ အာနေဉ္ဇေ၊ အာနေဉ္ဇမည်သော စတုတ္ထဇ္ဈာန်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်။ (ဟုတွာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ အရဟတ၊ သည်။ ပကထိစိတ္တေ၊ ပကထိစိတ်၌။ ဝါ၊ ဘဝင်စိတ်၌။ ဌိတော၊ သည်။ (ဟုတွာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အရဟတ ။ပေ။ အာမန္တာ။ အရဟတ၊ သည်။ ကိရိယမယေ၊ ကိရိယာ ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ပေ။ အရဟတ၊ သည်။ ဝိပါကေ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌိတော (ဟုတွာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။ [နောက်၌ “ကိရိယာ ဗျာကတေ၊ ကိရိယာဗျာကတ ဖြစ်သော။ ဝိပါကာဗျာကတေ၊ ဝိပါက် အဗျာကတဖြစ်သော”ဟု ပေးပါ။]

အရဟတ ။ပေ။ အာမန္တာ။ တဂဝါ၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ၊ စတုတ္ထ ဇ္ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထတော်မူ၍။ သမနန္တရာ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၍။

၁။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမနန္တရာ။ ။စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမနန္တရာ တဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတိ ဧတ္ထ ဇ္ဈာနသမနန္တရံ၊ ပစ္စဝေက္ခကာသမနန္တရန္တိ ဧဒွ သမနန္တရာနိ၊ တတ္ထ ဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ တဂဝံ ဩတိဏ္ဏဿ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဇ္ဈာနသမနန္တရံ နာမ၊ ဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပုန ဇ္ဈာနဂါနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တဂဝံ

(စတုတ္ထဈာန်၏ အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိ၏ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်သော အဗျာကတဒုက္ခသစ္စာဖြစ်သော တဝင်စိတ်၌။) ပရိနိဗ္ဗာတော နန္ဒ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

အာနေဉ္စကထာ နိဋ္ဌိတား

၂၂-ဗာဝိသတိမဝဂ်

(၂၁၁) ၄-ဓမ္မာဘိသမယကထာ

၈၉၇။ ဂဗ္ဘသေယျာယ၊ ကိုယ်ဝန်သုဇယ၏ ကိန်းအောင်းရာ အမိ ဝမ်းတိုက်၌။ [ရှေးနိဿယဝယ် “အမိဝမ်းတိုက်၌” ဟု ပေး၏။] ဓမ္မာဘိသမယေခ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဂဗ္ဘသေယျာယ၊ ၌။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းသည်၎င်း။ ဓမ္မဿဝနံ၊ တရားနာခြင်းသည်၎င်း။ ဓမ္မသာကစ္ဆာ၊ တရားကို အတူဘက္ခ ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်းသည်၎င်း။ ပရိပုစ္ဆာ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန်မေးခြင်းသည်၎င်း။ သီလသမာဓါနံ၊ သီလဆောက်တည်ခြင်းသည်၎င်း။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသား ၆-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ လုံခြုံစေအပ်သော ဒွါရရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူတာ၊ အတိုင်း အရှည်ကို သိသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ပုပ္ဖရတ္တာပရရတ္တံ၊ ညဉ့်၏ရှေ့ပိုင်း ညဉ့်၏နောက်ပိုင်း၌။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ နိုးကြားမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ။ ပေ။

အတ္တိ ။ ပေ။ အာမန္တာ။ ပရတော၊ သူတပါးအထံမှ။ ယောသော စ၊ တရားသံ၎င်း။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရော စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဧ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ) နန္ဒ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ ပေ။

ဩတိဏ္ဏဿ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာန် ပစ္စဝေက္ခဏာ သမနန္တရံ နာမ၊ ဣမာနိပိ ဧဇ္ဇ သမနန္တရာနေဝ၊ တဂဝါ ပန-ဈာန် သမာပဇ္ဇိတွေ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တဝင်စိတ္တေန အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ။-သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ။ [ဣမာနိ ဧဇ္ဇပိ သမနန္တရာနေဝ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာယာပိ ယေဘုယျေနာနန္တရိယကတာယ(ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်မှု၏လည်း ယေဘုယျအားဖြင့် ဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ ပြုအပ်သည့်အတွက်) ဈာနပက္ခိက တာဝတော၊-ထိုဋီတာ။]

အတ္ထိ။ပေ။ အာမန္တာ။ သုတ္တံ။ အိပ်ပျော်သော။ ပမတ္တံ။ မေ့လျော့
သော။ မုဗ္ဗဏ္ဍိယံ။ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော။ အသမ္မုဇာနိယံ။
တောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော။ (ပုဂ္ဂလံ။ ဧ။) ဓမ္မာဘိသမယော။
သည်။ (အတ္ထိ။ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပေ။

ဓမ္မာဘိသမယကထာ နိဋ္ဌိတံ။

၂၂-ဗာဝိသတိမဝဂ်

(၂၁၂-၄) ၅-၇-တိသောပိ ကထာ

(၁) ဂဗ္ဘသေယျအရဟတ္တပ္ပတ္တိကထာ, (၂) သုပိနဂတဏ္ဍိ ဓမ္မာ-
ဘိသမယကထာ, (၃) သုပိနဂတဏ္ဍိအရဟတ္တပ္ပတ္တိကထာ။ ဤသို့ ၃-ပါး
ပြားပုံကို ရှေးနိဿယ၌ ပြု၏။ထို ၃-ပါးကို ပေါင်း၍ “တိသောပိ
ကထာ” ဟု ဆိုထားသည်။ထို ကထာ၌ “သုပိနဂတဏ္ဍိ၊ ဖြစ်သော အိပ်မက်ရှိ
သူ၏။ ဝါ၊ အိပ်မက်မက်နေသူ၏” ဟူသော တပုဒ်သာ အနက်ထား၏။

(၂၁၅) ၈-အဗျာကကထာ

၉၀၁။ သုပိနဂတဏ္ဍိ။ ဧ။ ဝါ။ ဧ။ သဗ္ဗံ။ အလုံစုံသော။ စိတ္တံ။ သည်။
အဗျာကတံ။ အဗျာကကထာ။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ သုပိနန္တေန။ အိပ်မက်ဖြင့်
(အိပ်မက်စိတ်ဖြင့်)။ ပါဏံ။ ကိ။ ဟနေယျ။ သတ်ရာသည် မဟုတ်လော။
ဣတိ။ အာမန္တာ။ပေ။

၉၀၂။ န။ပေ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝတာ။ သည်။ သုပိနဂတဏ္ဍိ။ ဧ။
ဝါ။ ဧ။ စိတ္တံ။ ကိ။ အဗျောဟာရိယံ။ အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်
ပြောဆိုခြင်းကို မထိုက်ဟူ၍။ ဝတ္ထံ နနု။ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ပေ။

အဗျာကကထာ နိဋ္ဌိတံ။

၂၂-ဗာဝိသတိမဝဂ်

(၂၁၆) ၉-အာသေဝနပစ္စယကထာ

၉၀၃။ ကာစိ။ တစုံတခုသော။ အာသေဝနပစ္စယတာ။ အာသေဝန
ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိသည်။ နတ္ထိ။ လော။ ဘဂဝတာ သိက္ခဇေ၊
ပါဏာတိပါတော။ ပါဏာတိပါတသည်။ ဝါ။ ကိ။ အာသေဝိတော။ မှီဝဲ
အပ်သည်။ ဘာဝိတော။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဗဟုလိဏတော။

ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်သည်။ (သမာဓော၊ သော်။) နိရယသံဝတ္တနိကော၊ ငရဲ၌ဖြစ်စေနိုင်၏။ တိရစ္ဆာနယောနိသံဝတ္တနိကော၊ တိရစ္ဆာနိမျိုး၌ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ပေတ္တဝိသယသံဝတ္တနိကော၊ ပြိတ္တာတို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ပါဏာတိပါဏာ၊ ပါဏာတိပါတ၏။ သဗ္ဗလဟုသော၊ အလုံးစုံသော အကျိုးတို့အောက် ပေါ့သော။ [သဗ္ဗလဟုသောတိ သဗ္ဗလဟုကော။ အဋ္ဌကရုံတ္တရ- ၉, ၁-ပံ, ၄-ဝဂ်, ၁၀-သုတ်။] ယော ဝိပါကော၊ အကြင်အကျိုးသည်။ (အတ္တိ၊ ၎င်း။) (သော ဝိပါကော၊ သည်။) မနုဿဘူတဿ၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူ၏။ အပ္ပါယုကံသံဝတ္တနိကော၊ တို့သော အသက်ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္ဒ ။ပေ။

အမှာ။ ။နောက်၌ သကဝါဒီသည် အဒိန္နာဒါန စသော ၇-ပါးနှင့် စပ်သော ထို အဋ္ဌကရုံတ္တရပါဠိရုပ်တို့ကို ဆက်လက်၍ သာဓက ပြုလိမ့်မည်။ (၁) သောဂဗျသနသံဝတ္တနိကော၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ၏ ပျက်စီးခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (၂) သပတ္တဝေရသံဝတ္တနိကော၊ ရန်သူတို့နှင့်တကွ ရန်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ [သဟ သပတ္တေဟိ ဝေရံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] (၃) အဗ္ဗုတဗ္ဗက္ခာနသံဝတ္တနိကော၊ မဟုတ် မမှန်သော အပြစ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းကို ဖြစ်စေသည်။ [အဘူတေန အဗ္ဗုက္ခာနံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] (၄) မိတ္တေဟိ၊ မိတ်ဆွေတို့နှင့်။ ဘောဒနသံဝတ္တနိကော၊ ကဲ့ခြင်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ [မိတ္တေဟိ ဘေဒံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] (၅) အမနာပသဒ္ဓသံဝတ္တနိကော၊ စိတ်နှလုံးကို မတိုးပွားစေတတ်သော စကားသံကို ဖြစ်စေသည်။ [အမနာပသဒ္ဓံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] (၆) အနာဒေယျဝါစာသံဝတ္တနိကော၊ မနာယူ ထိုက်သော စကားရှိသူ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ [အဂ္ဂဟေတဗ္ဗဝစနတံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] (၇) ဥပ္ပတ္တကသံဝတ္တနိကော၊ သူ့ရူး၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ [ဥပ္ပတ္တကဘာဝံ သံဝတ္တေတိ။ ထို အဋ္ဌကထာ။] ဤပုဒ်များသာ အနက် ထူးသည်။ [(၉၀၄) သာဓကေသုတ်များ လွယ်ပြီ။]

၉၀၅။ အမတောဂဓာ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌ အကျိုးဝင်သည်။ အမတပရာယနာ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လည်းလျောင်းရာ ရှိသည်။ အမတပရိယောသာနာ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤမျှသာ ထူး၏။

၂၂-ဗာဝိသတိမဝဂ်
(၂၁၇) ၁၀-ခဏိကကထာ

၉၀၆။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ၊ တခုတည်းသော စိတ္တက္ခဏရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ စိတ္တေ၊ စိတ်ဖြစ်လှစေရန်။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ တိဏကဠဝနပုတယော၊ မြက် ထင်း၊ တေးစိုးသစ်ပင်တို့သည်။ သဏ္ဍဟန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ကေ ။ပေ။ အာမန္တာ။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနသည်။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေ အဝေါစ နန၊ လော။ (ကိံ)၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ [ဇေတဝန်ကျောင်း၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ရဟန်းများကိုခေါ်သည်။] အဇ္ဈတ္တိကံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အပရိဘိန္နံ၊ မပျက်သေးသည်။ စေဝ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ဗာဟိရာ၊ အပဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့သည်။ [ဗာဟိရာ စ ရူပါတိ ဗာဟိရာ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါ။ မူလပံ- ၉, ၃-ဝဂ်, ၈-သုတ်။] အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ ဝါ၊ ထင်ခြင်းသို့။ စ န အာဂစ္ဆန္တိ၊ အကယ်၍ မရောက်ကုန်အံ့။ တဇ္ဇော၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ခြင်းအားလျော်သော။ [တဇ္ဇောတိ တဏှာနုရူပေါ။ စက္ခုဝိညာဏပုတ္တိယာ အနုရူပေါတိ အတ္ထော။ ထိုဝိညာဏ်] သမန္နာဟာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ စ နော ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တဇ္ဇဿ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ သမန္နာဟာရတို့အားလျော်သော။ [တဇ္ဇဿာတိ တဒနုရူပဿ။- ထို အဋ္ဌကထာ။ တဒနုရူပဿာတိ တေသံ စက္ခုရူပတဒါတောဂါနံ အနုရူပဿ။- ထို ဝိညာဏ်] ဝိညာဏတာဝဿ၊ ဝိညာဏ်အစု၏။ [ဝိညာဏတာဝဿာတိ ဝိညာဏကောဋ္ဌာသဿ။-ထို အဋ္ဌကထာ။] ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး ။ပေ။ အာဝုသော၊ ထို့။ စ ခေါ၊ အနုယကား။ ယတော၊ အကြွင်းအခါ၌။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ သော။ စက္ခု၊ သည်။ အပရိဘိန္နံ၊ သည်။ စေဝ ဟောတိ၊ အံ့။ ဗာဟိရာ ရူပါ အာပါတံ စ အာဂစ္ဆန္တိ၊ အကယ်၍ ရောက်ကုန်အံ့။ တဇ္ဇော သမန္နာဟာရော စ ဟောတိ၊ အံ့။ ဝေ (သတိ)၊ သော်(စက္ခုပသာဒလည်း မပျက်သေး၊ ရူပါရုံလည်း ထင်၊ နှလုံးလည်း သွင်းလသော်)။ (တတော၊ ထိုအခါ၌။) တဇ္ဇဿ၊ သော။ ဝိညာဏတာဝဿံ၊ ၎င်း။ ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ (အဝေါစ နန)။ ပေ။ [သေဒတာယတန စသည်နှင့်စပ်သော ပြဿနာများ၌လည်း သာဓကသုတ်များကို နည်းမီ၍ ပေယျာလ ဖော်ပါ။ နည်းမီ၍ အနက်ပေးပါ။]

၂

ဇူဝှံ န ပေ။ အာမန္တံ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တိံသညံ။ နိစ္စာ၊ မြကုန်
သလော။ ဓုဝါ၊ ခိုင်ခံ့ကုန်သလော။ သဿတာ၊ အခါပပ်သိမ်း ထင်ရှား
ရှိကုန်သလော။ အဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ဇရာ မရကအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း
သဘော ခံရှိကုန်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပေ။

ဇောကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗာဝိသတိမော ဝဇ္ဇေါ နိဋ္ဌိတော။

(ဣဒံ၊ အား။) တဿ၊ ထိုဗာဝိသတိမဝင်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

အတ္ထိ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ (အတ္ထိ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ) ဟူသော ပြဿနာ
ရှိသော ပရိနိဗ္ဗာနကထာ၎င်း။ အရဟာ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ (အရဟာ။ ပေ။
ပရိနိဗ္ဗာယတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကုသလစိတ္တကထာ၎င်း။ အရဟာ။
ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ (အရဟာ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော
အာနေဉ္ဇကထာ၎င်း။ အတ္ထိ။ ပေ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ (အတ္ထိ။ ပေ။
ဓမ္မာဘိသမယော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဓမ္မာဘိသမယကထာ၎င်း။
အတ္ထိ။ ပေ။ အရဟတ္တပုတ္တိ၊ (အတ္ထိ။ ပေ။ အရဟတ္တပုတ္တိ) ဟူသော ကထာ
၃-ရပ်ရှိသော တိဿောပိ ကထာ၎င်း။ သဗ္ဗံ။ ပေ။ အဗျာကတံ၊ (သဗ္ဗံ။ ပေ။
အဗျာကတံ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အဗျာကတကထာ၎င်း။ နတ္ထိ။ ပေ။
ပစ္စယတာ၊ (နတ္ထိ။ ပေ။ ပစ္စယတာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာသေဝန-
ပစ္စယကထာ၎င်း။ ဇောစိတ္တက္ခဏိကာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ (ဇောစိတ္တက္ခဏိကာ
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဇောကကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

၂၃-ကောဓိပ္ပာယ်မဝဂ္ဂ

(၂၁၈) ၁-ကောဓိပ္ပာယ်ကထာ

၉၀၈။ ကောဓိပ္ပာယ်နာ၊ ဣဂါဓိပ္ပာယ်မ္မ တပုါးသော ကရုဏာဓိပ္ပာယ် ရှိသော မေထုန်အားဖြင့်။ (တနည်း) ကောဓိပ္ပာယ်နာ၊ သံသရာဝယ် အတူ ဖြစ်လိုခြင်းရှိသော မေထုန်အားဖြင့်။ မေထုနော ဓမ္မော၊ မေထုန်အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊ မှီဝဲထိုက်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ကောဓိပ္ပာယ်နာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အာမဏော၊ သမဏမဟုတ်သည်။ ဟောတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာသလော။ အဘိက္ခန္ဓာ၊ ဘိက္ခု မဟုတ်သည်။ ဟောတဗ္ဗံ၊ လော။ ဆိန္ဒုမ္မလေန၊ သာသနာတော်ဝယ် ပြတ်သော အမြစ်အရင်းရှိသည်။ ဟောတဗ္ဗံ၊ လော။ ပါရာဇိကေန၊ သာသနာမူ ဆုံးရှုံးစေအပ်သူသည် (ပါရာဇိက ကျသူ သည်)။ ဟောတဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ကောဓိပ္ပာယ်နာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပါဏော၊ သတ္တဝါကို။ ဟန္တဗ္ဗော၊ သတ်ထိုက် သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

ကောဓိပ္ပာယ်ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၃-ကောဓိသတိမဝဂ်

(၂၁၉) ၂-အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ

၉၀၉။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ ဝဏ္ဏေန၊ အသွင်ဖြင့်။ အမနုဿာ၊ လူမဟုတ်သော နတ်၊ ဘိလူးတို့သည်။ မေထုန် မှို့၊ ကို။ ပဋိသေဝန္တိ၊ လော။ အာမန္တာ။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ အမနုဿာ၊ တို့သည်။ ပါဏံ၊ ကို။ ဟန္တန္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။ ခြားပြဿနာ(၁၂)ရပ်၌လည်း ပရဝါဒီ ပယ်သည်။ ပရဝါဒီ ပက္ခကို ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။

အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ ကောဓိပ္ပာယ်နာ ပါဏော 'ဟန္တဗ္ဗော' သည်။ "ကောဓိပ္ပာယ်နာ ပါဏော ဟန္တဗ္ဗော" စသော ပြဿနာ(၁၃)ရပ်တို့၌ "ကောဓိပ္ပာယ်နာ" ပုဒ်ကို အထူး မဖွင့်ကြတော့။ "ကောဓိပ္ပာယ် မေထုန်အားဖြင့် မေထုန်ကို မှီဝဲထိုက်လျှင် ကောဓိပ္ပာယ်မေထုန်ကို အကြောင်းပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်မှု စသည်ကိုလည်း ပြုထိုက် ရ၏။ ထိုသို့ ပြုထိုက်သလော၊ ပြုလျှင် ထိုထို သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် အပြစ် မရှိသလော" ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးလိုဟန်တူသည်။

၂၃-တေဝိသတိမဂ်

(၂၂၀-၄) ၃-၇-ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ

၉၁၀။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းသည်။ ဣဿရိယကာမကာရိ-
တာဟေတု၊ စိတ်ကို အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ကြောင့် အလိုရှိအပ်သော အမှုကို
ပြုလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိနိပါတံ၊ ဖောက်ပြန်
ပျက်စီးလျက် ကျဆောက်ရာ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့။ ဝတ္ထတိ၊ ရောက်သလော။
ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၉၁၁။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဣဿရိယကာမကာရိတာဟေတု၊ ကြောင့်။
ဝဗ္ဗဿယံ၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်၏ ကိန်းရာ အမိဝမ်းတိုက်သို့။ ဩက္ကမတိ၊
သက်ရောက်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဗောဓိသတ္တော ။ပေ။ နိရယံ၊
ရေသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တော ။ပေ။ အာမန္တာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဣဒ္ဓိမခ၊
တန်ခိုးရှိသည်။ (ဟုတွာ)၊ (ဝဗ္ဗဿယံ၊ သို့။ ဩက္ကမတိ၊ လော။) ပေ။
ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါပေါ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါပိကို။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေ
အပ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

၉၁၂။ ဗောဓိသတ္တော ။ပေ။ ဒုက္ကရကာရိကံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သော
အမှုကို ပြုခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ဗောဓိသတ္တော
ဣဿရိယကာမကာရိတာဟေတု၊ ကြောင့်။ လောကော၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး
ဟူသော လောကသည်။ သာသတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဣတိ။ သို့။
ပစ္စာဂစ္ဆိ၊ (သဏတ အယူသို့) ပြန်၍ သွားသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ “အာသတော လောကော”စသော ပုဒ်တို့ကို သီလက္ခန္ဓာ
ဗြဟ္မစာလသုတ်ကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။

၉၁၃။ ဗောဓိသတ္တော ။ပေ။ အမရံ တပံ၊ နတ်အဖြစ်အကျိုးငှါ ပြုအပ်
သော ခေါင်းခေါင်းပါးပါး ကျင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အတ္တကိလမထအကျင့်ကို။
အကာသိ၊ လော။ အညံ၊ အခြားသူကို။ သတ္တာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဓိသိ၊
ညွှန်ပြသလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပရဝါဒိပက္ခ။ ။ဤကထာ၌ ပရဝါဒိပက္ခကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။ နတ်တ္ထဗ္ဗ
“ကောဓိပ္ပေါယော မေထုနော ခမ္မော ပဋိသေဝိတဗ္ဗော”တိ၊ အာမန္တာ၊ န “သိသာရေ
တဝိသာမိ”တိ ကုသလံ ကရောတိတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ ပေ။ ဤသို့ ရှေးနိဿယ၌
ပေယျာလ ဖော်သည်။

မှတ်ချက်။

စာအုပ်တို့စာပေ ပုဒ်ရေ(၉၀၀, ၉၁၁, ၉၁၅, ၉၁၉, ၉၁၄)ဟု နံပါတ်(၅)ခု တပ်၍ ဤကထာ၌ ကထာ (၅)ခု ပေါင်းထားသည်ဟု ယူကာ “(၂၂၀-၄)၃, ၅။ ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ” ဟု ဤကထာ၏ ထိပ်၌ ဂဏန်းပြန်။ ဤ တေဝိသတိမဝဂ်၌ ကထာ(၉)ခု ရှိသည် ဟု ယူ၏။ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌၎င်း၊ ရှေးနိဿယ၌၎င်း ဤ၌ ကထာ(၄)ခုကိုသာ ပေါင်းထားသည်ဟု ပြန်။ ထို့ကြောင့် တေဝိသတိမဝဂ်၌ ကထာ(၈)ခုသာ ရှိသည်။ ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၃-တေဝိသတိမဝဂ်

(၂၂၅) ဂ-ပတိရူပကထာ

၉၁၅။ န ရာဂေါ၊ ရာဂ မဟုတ်သော။ ရာဂပဋိရူပကော၊ ရာဂ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ န ဖဿော၊ ဖဿ မဟုတ်သော။ ဖဿပဋိရူပကော၊ ဖဿ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။ န ပညာ၊ ပညာ မဟုတ်သော။ ပညာပဋိရူပိကာ၊ ပညာ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္တိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ပတိရူပကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၃-တေဝိသတိမဝဂ်

(၂၂၆) ၉-အပရိနိပုန္နကထာ

၉၁၇။ ရူပံ၊ ရူပံသည်။ အပရိနိပုန္နံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ထက်ဝန်း ကျင်ဖြစ်စေအပ်သော တရား မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ရူပံ၊ သည်။ န အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ မဟုတ်သလော ။ပေ။ န ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဇရာ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော တရား မဟုတ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ။ပေ။

ဒုက္ခညေဝ၊ ဒုက္ခသဇ္ဇာကိုသာ။ ပရိနိပုန္နံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ တဂတော၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ တံ၊ ထို တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊

ဗုက္ခတည်း။ ဣတိ။ သို့။ ဝတ္တံ နန္ဒ၊ လောစ။ ရူပံ။ သည်း။ အနိစ္စံ။ အနိစ္စ
မဟုတ်လောစ။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

အပရိနိပ္ပန္နကထာ နိဋ္ဌိတော။

တေဝိသတိမော ဝဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ကား) တဿ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ကောဓိပ္ပေါယေန ။ ပေ ။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊ (ကောဓိပ္ပေါယေန ။ပေ။
ပဋိသေဝိတဗ္ဗော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော ကောဓိပ္ပေါယကထာ၎င်း။
အရဟန္တာနံ ။ပေ။ ပဋိသေဝန္တိ။ (အရဟန္တာနံ ။ပေ။ ပဋိသေဝန္တိ)ဟူသော
ပြဿနာရှိသော အရဟန္တာဝတ္ထုကထာ၎င်း။ ဗောဓိသတ္တော ။ ပေ ။ ဥဒ္ဓါသိ။
(ဗောဓိသတ္တော ။ပေ။ ဥဒ္ဓါသိ)ဟူသော ပြဿနာ(၄)ရပ်ရှိသော ဣဏရိယ-
ကာမကရိတာကထာ၎င်း။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ ကိလေသပတိရူပကော၊ (အတ္ထိ ။ပေ။
ကိလေသပတိရူပကော)ဟူသော ပြဿနာ(၄)ရပ်ရှိသော ပတိရူပကထာ၎င်း။
ရူပံ ။ ပေ ။ အပရိနိပ္ပန္နံ။ (ရူပံ ။ ပေ ။ အပရိနိပ္ပန္နံ)ဟူသော ပြဿနာမျှစ
ရှိသော အပရိနိပ္ပန္နကထာ၎င်းတည်း။ ဣတိ။ တည်း။

ဓမ္မကော၊ သေးငယ်သော။ အဗ္ဗုပဏ္ဏာသထော၊ ထက်ဝက်ဖြစ်သော
ပဏ္ဏာသကသည်(၃-ဝက်, ၂၆-ကထာသာ ရှိ၍ ကထာဝါးဆယ်၏ တဝက်
သာသာသည်)။ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို ပဏ္ဏာသကငယ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

နဝံ၊ (နဝံ)ပုဒ်ရှိရာ သာသနကထာ အစဉ်ရှိသော ကေဝိသတိမဝဂ်၎င်း။
နိဗ္ဗုတိ၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းကြောင်း နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သော ပြဿနာ
ရှိရာ ပရိနိဗ္ဗာနကထာ အစဉ်ရှိသော ဗာဝိသတိမဝဂ်၎င်း။ ကောဓိပ္ပေါယော၊
ကောဓိပ္ပေါယကထာ အစဉ်ရှိသော တေဝိသတိမဝဂ်၎င်းတည်း။ ဣတိ။ တည်း။

(ဣဒံ၊ စား။) ပဏ္ဏာသကုဒ္ဓါနံ၊ ပဏ္ဏာသကတို့၏ ဥဒ္ဓါနံတည်း။

သတ္တု။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား၏။ သမယော၊ အယူဖြစ်သော (အယူကို ပြရာဖြစ်သော)။
ကထာဝတ္ထုပွက်ရဏော၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌။ ပရပုဝါဒမဒ္ဒနဒံ၊
ပရဝါဒီတို့၏ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြောင်း အယူတို့ကို နှိပ်နှင်းကြောင်း
ဖြစ်သော။ သုတ္တမ္မလသမာဟိတာ၊ သဒ္ဓကသုတ်၊ သုတိတော်ဟူသော
အရင်းခံရှိသော အနုယောဂတို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ || သုတ္တဝဟရဏ

တထာများ၌ သာဓကသုတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ န သုတ္တာဟရဏ
 ကထာများ၌ သာဓကသုတ်များ မပါ။ သုတ်တော်ဟူသော အရင်းခံ
 ရှိသော အနုယောဂများနှင့်တကွဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “သုတ္တသုတ္တ-
 မူလ”ဟု ဆိုလိုလျက် (သုတ္တ)တပုဒ်ကို ချေထားသည်ဟု ကြံလိုက်
 သည်။] ဥဇ္ဇောတနာ၊ အထက်အထက်၌ ထွန်းလင်းစေတတ်သော
 ဒေသနာတော်သည် (နောက်နား နောက်နား ရောက်မှ သကဝါဒကို
 ထင်ရှားအောင်ပြသော ဒေသနာတော်သည်)။ မဟာ၊ မဟာပဏ္ဏာ-
 သကဌင်း။ နိယာမော၊ နိယာမကထာ အစ၌ရှိသော ဆဋ္ဌဝဂ်ရှိသော
 ဒုတိယပဏ္ဏာသကဌင်း။ အနုသယာ၊ အစ၌ တိဿောပိ အနုသယ
 ကထာရှိသော ကောဒသမဝဂ်ရှိသော တတိယ ပဏ္ဏာသကဌင်း။
 နိဂ္ဂဟော၊ အစ၌ နိဂ္ဂဟကထာရှိသော သောဠသမဝဂ်ရှိသော စတုတ္ထ
 ပဏ္ဏာသကဌင်း။ ခုဒ္ဒကပဉ္စမော၊ ငယ်သော ၅-ခုမြောက် အစုပဏ္ဏာ-
 သကဌင်းတည်း။ ဣတိ၊ ပဏ္ဏာသကဉ္စဒ္ဒါနိ အပြီးတည်း။

ပဉ္စတ္ထိံ သဘာဏဝါရံ၊ ၃၅-ဘာဏဝါရရှိသော။ ကထာဝတ္ထုပဉ္စ
 ကရဏံ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ကထာပေါင်း(၂၂၅)။ ။ (၁) ပုဂ္ဂလကထာကဲ့သို့ အကျယ်
 ဝန်းဆုံးကထာကြီး ပါဝင်ရကား မဟာဝဂ်ကဲ့သို့ အကျယ်ဝန်းဆုံး
 ဝဂ်ကြီး ရှိသောကြောင့် အကျယ်ဝန်းဆုံး မဟာပဏ္ဏာသကဉ္စ အတိကျ
 တွက်လျှင် ကထာကြီးပေါင်း(၅၂)ကထာ ရှိ၏။ [ဗြဟ္မစရိယကထာ
 စသည်၌ သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ၊ သံသန္ဓနဗြဟ္မစရိယကထာ စသော
 ကထာငယ်များ ရှိသေး၏။] (၂) ဒုတိယပဏ္ဏာသကဉ္စ ကထာပေါင်း
 (၅၃), (၃) တတိယပဏ္ဏာသကဉ္စ ကထာပေါင်း(၅၀), (၄) စတုတ္ထ
 ပဏ္ဏာသကဉ္စ ကထာပေါင်း(၄၄), (၅) အစုပဏ္ဏာသကဉ္စ ဣထိ-
 ရိယကမကရိတာကထာဝယ် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ကထာ(၄)ခုဟု
 ယူလျှင် (၂၆)ကထာ ရှိ၏။ ပေါင်း(၅၂+၅၃+၅၀+၄၄+၂၆=
 ၂၂၅)ကထာ ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထုပါဠိနိဋ္ဌိတံနိယာယ ပြီးပြီ။